

ZBORNİK OB 30-LETNICI

POSAVSKEGA ALPINISTIČNEGA KLUBA

ZBORNİK OB 30-LETNICI
POSAVSKEGA
ALPINISTIČNEGA
KLUBA
(Bilten, št. 27)

DATUM IZDAJE:
16. september 2023

PUBLIKACIJO IZDAL:
Posavski alpinistični klub

UREDIL:
Nejc Pozvek

LEKTORIRALA:
Danica Pozvek Vidmar,
Nejc Pozvek

OBLIKOVAL:
Andrej Trošt

FOTOGRAFIJE:
Aleksandra Voglar, Alenka Krejan, Aleš
Petrovič, Aljaž Motoh, Ana Suvajčević,
Andrej Grmovšek, Andrej Trošt,
Andreja Mlinarič, Arno Koštomaj,
Bojan Kurinčič, Bojan Zorko, Danica
Pozvek Vidmar, Gorazd Pozvek, Jerca
Miklič, Katja Krejan, Marjan Zver,
Matej Zorko, Matic Trebušak, Miran
Pribožič, Mitja Voglar, Nejc Pozvek,
Peter Sotelšek, Rok Molan, Simon
Poznič, Stojan Golob, Tina Rupar

TISK:
Forma Print Brežice

SPLETNA STRAN:
www.pak.si

I. SKLOP ZBORNIKA - PREGLED 30-LETNE ZGODOVINE KLUBA	5
Kratka izpoved urednika	6
Površen pregled dogajanja v klubske zgodovini	8
Alpinistične odprave	14
Posavci smo hribovski narod	20
Kako sem doživelj PAK	22
Armeška zgodovina	26
Naši začetki	27
Bilo je ...	30
Ustanovne seje se res še v živo spomnim	31
Posavski osvajalec nekoristnega sveta	32
30+	35
Moji alpinistični utrinki	38
Najdragocenejše pa so vezi	43
Spomini so oživali	44
Dnevnik nekega mulca, letnik 1975	46
Moj droben spomin na naše začetke	50
Brez dnevniških zapiskov	51
Mont Blanc Express	52
Življenje gre naprej, prijatelji iz naveze in spomini pa ostanejo za vedno	53
Utrinki	55
Lepo se je bilo spet spomniti	57
Moja leta v PAK-u	58
Dragi PAK!	60
Spomini na začetek	61
Spomini na mladost	62
Dom	64
Moje plezanje	65
Stisk roke	66
Stik s skalo	67
Pogled skozi čas in v bodočnost skozi moje oči	68
Od športa do življenjske strasti	71
Na štriku s PAKovci	74
II. SKLOP ZBORNIKA - BILTEN ZA SEZONO 2021, 2022 IN 2023	77
PAK v pokoronskih letih	80
Posavski alpinizem v (po)koronskem času	82
Posavsko športno plezanje v sezonah 2021, 2022 in 2023	86
Intervju - Grega Srpčič	90
Alpinistična šola 2021	94
Po grebenu Ljubeljščice do Palca	96
Raduha in Mrzla gora	98
Učne ure v Vipavi	100
Viševnik	102
Igličeva smer v Mali Rinki	103
Grand Combin	104
Monte Rosa	106
Bele strmine	108
O nevarnih stenah in neudobnih čevljih ali kako smo se podali v svet vertikale	110
A je to!	112
Družinsko plezanje v Istri	115
Križanka	119

I. SKLOP ZBORNIKA

**PREGLED 30-LETNE
ZGODOVINE KLUBA**

Za posavskimi plezalci so tri dekade organiziranega delovanja v okviru Posavskega alpinističnega kluba, ki nedvomno predstavljajo razlog za veselje in spomine, slavlje in ponos, pogled na prehojeno pot in premislek o bodočih smereh. Okrogla obletnica je tudi razlog, da smo znova združili moči in s čudovitimi prispevki ustvarili obsežen zbornik, ki obuja trideset (in več) preplezanih let, hkrati pa ga dopolnjuje še klasični bilten, ki tokrat pokriva zadnjih nekaj let delovanja in predstavlja samostojno celoto kot II. del obsežnega gradiva.

Da lahko uživamo v bistrih in raznovrstnih razmišljanjih številnih posavskih plezalcev, hribovcev, ki so pustili vidno sled v zgodovini naše aktivnosti v regiji, je bilo potrebnega kar nekaj napora. Tudi te vrstice se zlivajo na ekran ob negotovosti, kako bomo vse skupaj končali – uredili, oblikovali in natisnili, kaj vse povedali in pokazali na prireditvi, ki smo jo v ožjem krogu naznanili že mesece nazaj. Ko sem okoli Velike noči spomnil izbrano klubsko tovarišijo na dogodek, obletnico in začel v mislih risati scenarij, si nisem prav dobro predstavljal, kaj vse bo prinesla pot do slavnostne prireditve. Pod nakopičenimi bremenami sem, obdan še s službenimi radostmi in vsem ostalim, kar prinaša življenje, nekajkrat prav nemočno zajekal, a obupal nisem. Odisejado od prve misli na obletnico do uspešne prireditve z obširnimi zbornikom sem doživljal skoraj kot gorniško preizkušnjo, resno turo v vsej svoji pestrosti, z lepotami in strahovi, ki se porajajo iz divje narave. Neizmerno sem užival ob prebiranju misli svojih kolegov, se naglas smejal duhovitosti in radosti v zapisanem, se čudil, navduševal, kdaj tudi zajokal ob čustvenih in globokih izpovedih in bil nekajkrat zelo ponosen, da sem del naše skupnosti, družine. Največ energije in potrditve sem dobil ob telefonskih pogovorih; tako rekoč vsi ste izjemno lepo sprejeli moj klic in povabilo k pisanju in udeležbi na prireditvi. To so bili nedvomno trenutki največjega zadovoljstva v celotnem procesu urednikovanja. In prav podobno potem ob prejetem gradivu, ko sem kot radoveden otrok takoj hitel prebirat, kaj je nastalo. Veličastno!

Tu smo torej zdaj: stotnijo telefonskih klicev, sestankov, sporočil in opomnikov po začetku priprav na praznovanje in natanko trideset let po ustanovni skupščini društva, ki je bila 16. septembra 1993, ob 19. uri, v gostilni Mirt (pri Faniki) v Armeškem, seveda po predhodni plezariji v tamkajšnjem plezališču. Dogodek, ki se ga nekateri še tako živo spominijo in slikovito popišejo v svojih prispevkih; zanos, vznemirjenje, vizionarstvo in hkrati trdna odločenost ter jasni cilji. Vse ostalo je zgodovina, zbrana v duhu in telesu več kot tisoč posameznikov, ki so se v treh desetletjih družili z nami v društvu in še mnogo več tistih, s katerimi smo, največkrat v gorah in plezališčih, delili naše plezalske (pre)izkušnje.

Kot bomo prebrali v enem od prispevkov, je trideset let preveč, da bi jih bilo mogoče opisati z besedami. Ob pisanju teh vrstic bi se težko bolj strinjal in, kolikor vem, so številni naleteli na podoben izziv pred praznim listom, belim zaslonom. Vseeno pa smo iz neskončne množice vtisov in spominov na koncu uspeli izžeti nekaj tistih, ki nas bodo v obliki zbornika ovekovečeni spremljali do konca naših dni.

Obilo užitkov ob prebiranju in podoživljanju, hkrati pa na zdravje novim rodovom posavskih plezalcev in njihovim vzponom.

Nejc Pozvek

Tam pa si
z enim samim korakom,
z enim samim prijemom
v svetu miru, naporov,
v svetu resničnega prijateljstva,
svobode in bogastva.

NEJC ZAPLOTNIK, *Pot*

Na valu tektonskih družbeno-političnih sprememb se je ob koncu osemdesetih let 20. stoletja začela porajati prva organizirana akcija posavskih plezalcev.

Zmes že izkušenih lokalnih alpinistov, ki so se kalili v drugih sredinah, zagnanih alpinističnih novincev in pomoč novomeškega odseka je pod okriljem PD Bohor Senovo 1989. leta rodila alpinistično sekcijo oziroma skupino, ta pa je 1992. leta napredovala v alpinistični odsek.

Leto dni kasneje je dozorela odločitev za samostojno pot.

16. septembra 1993 je bil, kot eden prvih samostojnih plezalnih kolektivov pri nas, ustanovljen Posavski alpinistični klub.

Natanko tri dekade kasneje
imamo dober razlog za praznovanje,
zato vas

VABIMO

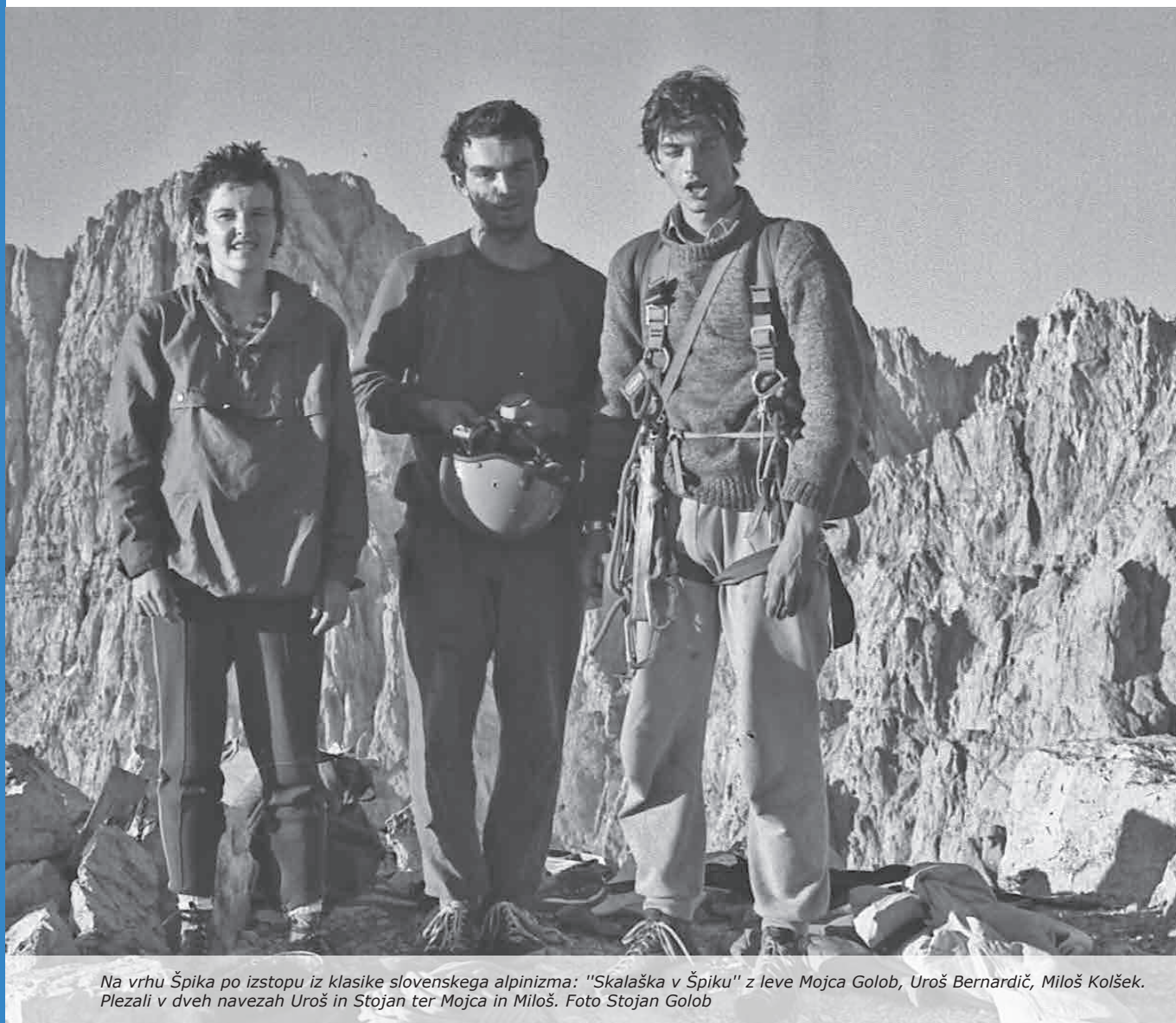
**na prireditev v počastitev 30-letnice
Posavskega alpinističnega kluba,
ki bo v soboto, 16. septembra 2023, ob 18. uri,
v Kulturnem domu Krško.**

Veselimo se srečanja z vami, deljenja nešteti spominov, velikih zgodb
in prijetnega druženja s prijatelji, soplezalci.

Posavski alpinistični klub
predsednica Aleksandra Voglar

Površen pregled dogajanja v klubski zgodovini

NEJC POZVEK

Na vrhu Špika po izstopu iz klasike slovenskega alpinizma: "Skalaška v Špiku" z leve Mojca Golob, Uroš Bernardič, Miloš Kolšek. Plezali v dveh navezah Uroš in Stojan ter Mojca in Miloš. Foto Stojan Golob

Zgodovina plezanja v Posavju je nekoliko daljša od treh desetletij, kolikor jih premore Posavski alpinistični klub. Za potrebe tega prispevka nismo raziskovali podrobnosti, jasno pa je, da je kar nekaj Posavcev in Posavk osvajalo nekoristen svet že bistveno pred nami, podajali so se tudi na resne ture. Med zanimivostmi velja izpostaviti akademskega kiparja Janeza Zorka iz Podgorja nad Sevnično, ki je že 1963 kot prvi soliral Čopov steber. Večinoma so bili takrat plezalci iz naših krajev člani ljubljanskih ali drugih plezalnih kolektivov, kamor so se pridružili v času študija ali ob selitvi za kruhom.

S plezalci iz konca 70-ih in začetka 80-ih let pa imamo stike še danes; Uroš Bernardič, Miloš Kolšek, Arno Koštomaj, Marjan Zver in drugi so bili osrednji protagonisti dogajanja pred prvimi organiziranimi oblikami posavskega plezanja. Iz pronicljivih in iskrenih, v mojstrski slog zavitih zapisov o plezalnih dosežkih iz konca 80-ih let (pripravljaj jih je skoraj izključno Kolšek), kjer ni manjkala niti omemba družabnega življenja alpinistov, lahko razberemo duh časa, po katerem se nam danes nemalo toži in ki bi ga z današnjimi očmi proglasili za čisto romantiko. A obenem je šlo za izjemne vzpone.

Arno Koštomaj je bil načelnik Alpinistične sekcije Krško, ki je bila ustanovljena leta 1989 in je delovala v okviru PD Bohor Senovo.

Do prve organizirane oblike alpinistične dejavnosti v Posavju je torej prišlo jeseni leta 1988, ko se je s pomočjo alpinističnih inštruktorjev Stojana Goloba in Staneta Mokotarja (AO Novo mesto) začela prva alpinistična šola v Krškem, hkrati pa je v neformalni obliki začela delovati tudi alpinistična sekcija. Ta je svoje formalne okvire postavila približno leto dni kasneje – 5. septembra 1989 je bil na KA PZS poslan dopis o ustanovitvi Alpinistične sekcije Krško, ki jo je kot načelnik vodil Arno Koštomaj, delovala pa je v okviru PD Bohor Senovo. V začetku je šlo za manjšo skupino približno desetih plezalnih navdušencev, ki so redno plezali in zasedali (iz njihovih natančnih zapisnikov lahko še danes začutimo entuziazem in jasno vizijo razvoja!) ter postopoma gradili vse večjo plezalno skupnost. Druga alpinistična šola je začela z delom že isto jesen – 1989. V začetku leta 1992 je sekcija z 19 člani izpolnjevala pogoje za ustanovitev alpinističnega odseka, kar je bila tedaj (in je še danes) temeljna in najbolj pogosta oblika organiziranosti alpinističnih kolektivov. AO Bohor je deloval v okviru PD Bohor, še naprej je bil njegov načelnik Koštomaj. Naslednjo pomlad (15. maj 1993) lahko iz Poročila o delu AO Bohor s predlogi za nadaljnje izvajanje alpinistične dejavnosti, ki ga je pripravil Gorazd Pozvek, vidimo, da je med vodstvom AO in UO PD Bohor prišlo do razhajanj o pogledih na prihodnji razvoj dejavnosti.

- Krški alpinisti so pred dnevi plezali na Kleku. Gorazd in Danica Pozvek, Arnold Koštomaj in Tina Rutar ter Miran Pribožič in Olga Zorko so v treh navezah preplezali Dragmanovo smer. Omenimo ob tem, da sta Pozvek in Koštomaj plezala prosto. Še ocenjena smeri: V, IV, AO (prosta smer je ocenjena s VI).
- Kot smo na kratko že omenili, je bilo pred dnevi v Zagrebu drugo državno prvenstvo v prostem športnem plezanju. Umetna stena, postavljena v domu športov na Trešnjevki, je bila visoka 15 metrov, edini, ki mu je steno uspelo preplezati do konca, pa je bil Marko Lukič iz AO Tam Maribor. Za tekmovanje je bilo med gledalci veliko zanimanja, zanimivo pa je, da so bili glavni favoriti (Slabe, Guček) daleč zadaj. Sicer pa si ljubitelji tega športa lahko ogledajo posnetke z zagrebškega prvenstva v planinski vitrini na novomeškem Glavnem trgu.

Del list, april 89

In še novice o delu AS Krško. Marč Zverina in Gorazd Pozvek sta v Selli ponovila Gardensko smer (V+, A1), Arno Koštomaj in Miloš Kolšek sta opravila verjetno drugo ponovitev smeri Žrelo (A2) v Paklenici, Kolšek in Zver pa sta splezala varianto Jančeve piramide v Ojstrici. *avg. 89 delo*

Balet vertical

Naš glas, sept. 89

Športno plezanje se v mnogoterih pogledih razlikuje od klasičnega plezanja (alpinizma). Razvilo se je iz ideje prostega plezanja, to je plezanja brez tehničnih pripomočkov! Tu se vrvi, klini, vponke, zatiči... uporabljajo le kot varovala. Pri športnem plezanju so plezalni problemi zreducirani na kratke dolžine. Štirideset metrov pomeni že zelo dolga smer. Vendar pa so težavnosti v takih smereh pogane do skrajnosti.

Nekateri gibi oziroma zaporedja gibov se v najtežjih smereh vadijo dneve, celo tedne dolgo. Seveda je število padcev pri tem veliko. Zato je potrebno zanesljivo varovanje. Najpogosteje uporabljamo ekspanzijske kline – svedrovc.

Cilj športnega plezalca je preplezati čim večje težavnosti v skali le z uporabo naravnih oprimkov. Drugače rečeno, le z močjo svojih rok in nog.

Pri ocenjevanju težavnosti uporabljamo več lestvic. Pri nas je največ v rabi lestvica UIUA. Ta razvršča težavnosti prostega plezanja od I do XI in je odprta navzgor. V športnem plezanju pa štejejo le smeri z oceno nad VI.

Danes verjetno najtežja športna smer na svetu je Wall street v ZRN! Do sedaj edini vzpon v tej smeri je opravil Wolfgang Gullich. Sicer pa so najtežje tiste z oceno X+.

Plezalci alpinističnega odseka Novo mesto - Krško smo opravili tudi že lepo število športnih vzponov. Tako sta Gorazd Pozvek in Bojan Kurinčič (oba Senovo) preplezala smer Brez raza VII+ v plezalnem vrtcu, ki smo ga opremili na Armeškem. Marjan Zver-Marč (Brežice) pa je bil uspešen v Odi norosti VIII v Vipavi ter smereh Saraja VII+/VIII- in v smeri Child in time VIII v Armeškem. Slednjo smer je dal na spisek svojih vzponov tudi Arnold Koštomaj (Krško). Miloš Kolšek (Krško) pa je poleg več vzponov VIII stopnje zlezel še smeri Desiree VIII+ v Vipavi, Soleo VIII+/IX- v Dolžanovi soteski in smer Ognjene kočije IX- v Armeškem. Ko pa tole berete, pa imamo že še kaj težjega v žepu.

Miloš Kolšek

Krški alpinisti:

Naš glas 10, 27. oktober 1989

Tveganje zmanjšuje zanesljiva oprema

Preteklo leto, natančneje 10.10.1988, smo v Krškem pričeli z alpinistično šolo. Obiskovalo jo je šest tečajnikov, od tega jih je pet opravilo izpit za alpinističnega pripravnika. To so bili: Gorazd Pozvek, Danica Pozvek-Vidmar, Miran Pribožič, Franc Gričar in Olga Zorko.

Opravili smo 123 plezalnih vzponov v stenah Paklenice, Kleka, Ojstrice, Štajerske Rinke, Jalovca in še nekaterih drugih. Od tega je bilo nekaj zimskih vzponov: Raz Jalovca, Hudičev steber, Dularjeva zajeda, Grintavčev steber. Zelo zahtevne tehnične smeri: Spomin, Življenje, Žrelo; smeri -7. težavnostne stopnje: Domžalska, Forma viva, Leva tržiška.

Splezali smo 15 športnih smeri od 7. do 9. težavnostne stopnje v plezalnih vrtcih Vipave, Dovžanove soteske, Armeškega in Finhensteina v Avstriji. Zaradi skope zime pa smo opravili le štiri turne smuke. Upamo na obilnešo letošnje zimo.

Alpinistična sekcija Krško ima 11 članov, od tega 3 alpiniste, 6 pripravnikov in 2 tečajnika. Prostore imamo v mladinskem domu v Krškem (v barakah za »podmornico«) in se dobivamo vsako sredo od 19. do 20. ure. Financiramo se zaenkrat še sami, kar nam zelo otežuje boljše delovanje.

Plezalne vrvi starij, naša življenja pa so odvisna od teh vrvi, zato upamo, da bomo kmalu v krški občini zbrali sredstva vsaj za nekaj plezalnih vrvi. Za vsak primer še številka žiro računa: 51600-620-16-05-980-80702-4809/59, s pripisom: za AS (alpinistično skupino).

Arnold Koštomaj

ALPINISTIČNA ŠOLA

Ne pretvarjaj se, da nimaš časa! Jesensko - zimski čas je kot nalašč za razne oblike tečajev in šol. Mi te vabimo v ALPINISTIČNO ŠOLO. Te je zamikalo? Super!

Prvič se dobimo v sredo, 19. oktobra ob 17. uri v avli Delauskega doma E. Kardelja v Krškem. Za začetek se bomo pogovorili o poteku šole in o stvarih, ki te zanimajo v zvezi s tem.

Prisluhni izzivu mladosti!

ALPINISTIČNI ODESEK NOVO MESTO

Med poletjem je dozorela ideja o novem kolektivu in tako je bil 16. septembra 1993 ustanovljen Posavski alpinistični klub, katerega prvi predsednik je postal takrat eden najaktivnejših v prizadevanjih za novo pot Bojan Kurinčič.

Življenje enega prvih samostojnih plezalnih klubov v Sloveniji lahko povzamemo približno po dekadah. Začelo se je z izjemno zavzetostjo in energijo, entuziazmom, kar je razvidno iz virov - zapiskov in zapisnikov. V organizacijskem smislu so bili hitro postavljeni temelji, sprejeti vsi potrebni pravilniki, razvijalo se je delo tako na alpinističnem (alpinistične šole, tabori, akcije - odprave) kot športnoplezalnem področju (stena v Brestanici, začetki organizirane vadbe za mladino). Po izteku predsedniškega mandata Bojana Kurinčiča je vodenje društva leta 1997 prevzel Gorazd Pozvek. Izvršni odbor je bil zasnovan širše (7 članov), razširile so se naloge in delovanje, začelo je naraščati članstvo, vrstile so se odprave, zelo kakovostno je bilo delo z mladimi plezalci.

Prvo dekada, katere dogodki in osrednje osebnosti so natančneje popisani v zborniku ob 15. obletnici organiziranega alpinizma v Posavju (z letnico 2004), bi z današnjega vidika lahko po več kriterijih razglasili za zlato dobo delovanja društva. Če pogledamo le odprave (devet odprav v sedmih letih) in zagnanost sicer ožje skupine članov na alpinističnem področju - takšne ni bilo več nikoli kasneje.

- Aconcagua 1995 (Kurinčič, Pozvek; osvojen vrh);
- Cordillera Blanca 1996 (Zver, Zorko; dve zahtevni prvenstveni smeri);
- S. Amerika 1997 (A. Sotelšek, Voglar; prvi posavski vzpon preko El Capa);
- Shisha Pangma 1997 (Zver; brez vrha);
- Madagaskar 1998 (raziskovalna pustolovščina A. Sotelška in A. Grmovška s težko prosto ponovitvijo in prvenstveno smerjo);
- Cho Oyu 1999 (1. posavska himalajska odprava; udeleženci Zver, Pozvek, Kurinčič, Zorko; odprava doseže vrh (Štular, Oderlap) v ekspedicijskem slogu, a brez pomoči kisika in nosačev);
- Severna Amerika in Mehika 1999 (A. Sotelšek in Voglar; ženska naveza čez smer The Nose v El Capu (Voglar, Rojs), Sotelšek in Grmovšek čez Freeriderja, dodajo še več dobrih vzponov, tudi v Mehiki);
- Cordillera Blanca 2001 (Voglar, šesttisočak in zahtevna skalna prvenstvena smer v El Sfinge);
- Cordillera Blanca 2002 (6 članov PAK, več pristopov, dve dobri smeri, izkušnje za mladince - T. Bernik, T. Zakšek (danes Trošt) in N. Pozvek).

Alpinistični odsek Novo mesto
Novi trg 4
68000 Novo mesto

Planinska zveza Slovenije
Komisija za alpinizem
Dvorsakova 9
61000 Ljubljana

REGISTRACIJA ALPINISTIČNE SEKCIJE KRŠKO

V letu 1988 se je v Krškem formirala večja skupina planincev, ki so se želeli ukvarjati z alpinizmom. Zato smo začeli z alpinistično solo, katero so vodili: dva naša člana - alpinista (Kolšek Miloš, Kostomaj Arno) in alpinist iz AO Matica (Zver Marjan), s pomočjo naših instruktorjev Golob Stojana in Mokotar Staneta. Alpinistično solo so uspešno zaključili in opravili 154 vzponov, od tega 123 vzponov nad 150 m od IV. - VII. težavnostne stopnje, 21 športnih smeri od -VII. do -IX, šest pristopov in štirje turni smuki.

Alpinistična sekcija Krško ima 11 članov, od tega so trije alpinisti, 3 pripravniki, 3 mlajši pripravniki in 2 tečajnika.

Seznam članov:

Kolšek Miloš	alpinist
Kostomaj Arno	alpinist
Zver Marjan	alpinist
Pribošič Miran	prapravnik
Pozvek Gorazd	prapravnik
Kurinčič Bojan	prapravnik (rep. alpinist. tečaj)
Gričar Franc	ml. pripravnik
Pozvek Danica	ml. pripravnica
Zorko Olga	ml. pripravnica
Baloh Dragica	tečajnica
Rupar Tina	tečajnica

V letu dni so organizacijsko sicer delovali v okviru AO Novo mesto, vendar v nekaj akcijah tudi že samostojno kot sekcija. Predlagamo komisiji za alpinizem, da registrira alpinistično sekcijo Krško.

Za dodatna pojasnila se laho obrnete na vodja sekcije Kostomaj Arnota, naslov: Cesta 4. julija 52, Krško 68270 tel.: 0608-31-303.

Novo mesto, dne 5.9.1989

Planinski pozdrav!

AO Novo mesto
Nacelnik: Mokotar Stane

Vzporedno z alpinističnimi dosežki je vse bolj napredovala tudi športnoplezalna dejavnost. Številčna ekipa mladih plezalcev je PAK zastopala na tekmah za državno prvenstvo in že sredi 90-ih let vknjižila prvo (in še do danes edino!) zmago na najvišji ravni državnih tekmovanj – med cicibankami si jo je pripelzala Samantha Hrušovar. Drugih, tretjih, četrthih ... mest pa se je, še posebej v novem tisočletju, nabralo mnogo; zanje so bili zaslužni najbolj trofejni tekmovalci: Tadej in Marko Bernik, Tjaša Zakšek (danes Trošt), Gregor Cerjak, Matej Radojčič, Nejc Pozvek, Katja Krejan, Matic Trebušak, ob izteku prve dekade še Izak Kelek in Ambrož Novak.

Izpostaviti velja še plezanje v skali: sredi 90-ih je Andrej Sotelšek že obkljukal svojo prvo 8a (kasneje še mnogo njih), kmalu za njim Peter Sotelšek, leta 1999 in 2001 pa še Gregor Cerjak in Nejc Pozvek; Sandra Voglar še vedno drži najboljši ženski dosežek s 7c (1999). A. Sotelšek je z Butnskało (8b/b+; 2001) še danes vodilni posavski plezalec. Zlata prva dekada se nenazadnje potrjuje tudi s številom kategoriziranih športnikov – posavski plezalci so kategorizacijo državnega oz. mladinskega in perspektivnega razreda dosegli večkrat in na obeh področjih, tako v alpinizmu (Matej Zorko že 1997) kot v športnem plezanju.

Prelomnico v razvoju nedvomno predstavlja pridobitev nove, lastne infrastrukture – leta 2004 je bila v prostorih Mladinskega centra v Krškem zgrajena balvanska stena, ki je omogočila boljši in predvsem bolj dostopen trening, z njo (in novimi klubskimi prostori) pa lahko označimo tudi začetek druge dekade klubskega delovanja, ki jo zaznamuje relativna ustaljenost v delovanju, utemeljena na ustvarjenih odličnih pogojih zlate dobe razvoja. Kvaliteta se je nekoliko uravnala s kvantiteto. Med leti 2005 in 2009 smo zabeležili še štiri odprave; prva med njimi je bil množični klubski Peru – Cordillera Blanca; 13 članov je poleti 2005 raziskovalo gore in deželo pod Ekvatorjem. Leta 2006 se je Sandra Voglar udeležila močne slovenske odprave v Pakistan, pogorje Trango, in v Brezimenem stolpu v ženski navezi (Di Batista, Grmovšek) s smerjo Eternal flame dosegla enega največjih posavskih odpravarskih uspehov. Dve mini odpravi beležimo še v letih 2008 in 2009, obe na kirgiški sedemtisočak Pik Lenin. Bojan Jevševar in Silvo Rožman sta z goro suvereno in hitro opravila ter nista ponovila napačne/usode Gorazda in Nejca Pozveka, ki sta se leto pred njima bolj ukvarjala s preživetjem kot z vzponom.

Ostala alpinistična aktivnost je ostala nekje na zgornjem robu povprečja; vsako leto kar nekaj dobrih skalnih vzponov, šestec in sedmic v sloven-

Alpinistična sekcija Krško
(pri PD BOHOR Senovo)
Planinsko društvo BOHOR Senovo
Titova
68281 Senovo

Datum: 30. 01. 1992

PLANINSKA ZVEZA SLOVENIJE
Komisija za alpinizem
Dvorčakova 9,
61000 LJUBLJANA

Zadeva: Registracija Alpinističnega odseka Bohor pri PD BOHOR

Spoštovani!

Alpinistična sekcija Krško pri Planinskem društvu BOHOR Senovo prosi naslov, da v skladu z Alpinističnim pravilnikom registrirate Alpinistični odsek Bohor, ki bi deloval v okviru PD BOHOR Senovo.

Z dosedanjo aktivnostjo in z izpolnjevanjem pogojev za registracijo odseka dokazujemo, da uspešno izvršujemo alpinistično in športno plezalsko dejavnost na našem področju. Ocenjujemo, da je naša dejavnost perspektivna in se razvija, registracija v odsek pa bi njen razvoj še pospešila in dvignila na višjo kakovostno raven.

V prilogah prilagamo seznam članstva in predlog internega alpinističnega pravilnika.

V pričakovanju cımprejšnje registracije vas lepo pozdravljamo.

Predsednik PD BOHOR Senovo: Hinko Ursic
Načelnik AS Krško: Arnold Kostomaj

Priloge: 1. Seznam članstva
2. Predlog internega alpinističnega pravilnika.

POSAVSKI ALPINISTIČNI KLUB
Poštni predal 6
68281 Senovo

SKUPŠČINA OBČINE KRŠKO
Sekretariat za notranje zadeve
68270 Krško

ZADEVA: obvestilo o ustanovitvi " Posavskega alpinističnega kluba " in zahteva za vpis v register društev

Ustanovitelji društva obveščamo Sekretariat za notranje zadeve Skupščine občine Krško, da smo dne 16.09.1993 na ustanovni skupščini ustanovili " POSAVSKI ALPINISTIČNI KLUB " in sprejeli pravila oz. statut kluba ter izvolili njegove organe.

V skladu z določili čl. 15 Zakona o društvih (Ur. list RS št.37/74) predlagamo, da novoustanovljeni klub vpišete v register društev in o vpisu izdate ustrezno odločbo.

Odločbo o vpisu pošljite na naslov: POSAVSKI ALPINISTIČNI KLUB , 68281 Senovo PP 44.

Vlogi prilagamo zapisnik ustanovne skupščine kluba, dva izvoda statuta in seznam 10 članov ustanoviteljev kluba z ovetjenimi podpisi.

Krško, 16. 09. 1993

Ustanovitelji:

GORAZD DIVORAK KOVINSKA 58, KRŠKO	Purba	ISTOK DUJURŠAK GRANJA PUT 16 68270 KRŠKO	Dimitrij Pavlič
GURABO PIZVEK TOMŠIČEVA 46 68281 SENOVU	Gurab	ALEKŠANDER VOGLAR VEŠIJA 2 68270 KRŠKO	Viki
ANDREJ ZALOŽNIK c.4. jučja 40, KRŠKO	Falud d.	ALEKŠANDER VOGELJ ROŠTUHARJEVA 44 68270 KRŠKO	Bojan
ALES PETROVIČ LIKARJEVA 5 68280 BREZOVANJ	Petrovič Ales	PETER KUPČEK OSODNA PUT 3 68273 LESKOVEC	Čuhar
MATEJ ALNGAR BUREŠKOVA 9 68280 BREZICE	Matej	DARJO VTEBIL BENČINA 115 68283 BLANCA	Čuhar Pozvek

skih gorah, kakšna osmica v Dolomitih, precej je bilo aktivnosti v gorah med takratnimi pripravniki (N. Pozvek, R. Levičar, M. Levičar, A. Mavsar, E. Nepužlan, G. Butkovič ...), alpinistične šole so bile dokaj redne in dobro obiskane, stara garda je še vedno plezala na zavidljivi ravni. Posebno mesto v zgodovini imajo zimske razmere v slovenskih gorah v letu 2010 (tudi kakšno leto prej in pozneje), ki so postregle s prelomnimi vzponi tudi za naše plezalce. Krono nanje sta s klubskim zimskim vzponom desetletja v severni steni Špika postavila Matej Zorko in Marko Levičar. Alpinizmu se je vse bolj resno začel posvečati Nejc Pozvek, ki je prve resnejše skalne vzpone opravil z Matejem Zorkom, nato pa združil moči z Andrejem Grmovškom in vse zadeve so šle strmo navzgor. Dobre smeri v pogorju Mont Blanca, smer z oceno 8a v Eigerju in Ulina smer v Triglavu (vse v 2011) so bile vstopnice v Slovensko mladinsko alpinistično reprezentanco, kjer se je dobobra naplezal z najboljšimi sovrstniki tistega (in današnjega) časa.

V športnoplezalnih vodah je pri najtežjih vzponih vladalo zatišje. Še vedno sta po visokih ocenah (blizu 8b) posegala A. Sotelšek in N. Pozvek, hkrati pa se je vse bolj oblikovalo novo jedro dobrih tekmovalcev na čelu z A. Novakom in K. Krejan, ki so ju postopoma nasledili Jaka Pinterič, Rok Molan, in Aljaž Motoh. Na državnih tekmovanjih so svojo sled pustili tudi ostali plezalci mlajše generacije: Nina Kurinčič, Domen Longo, Urška Sagernik, Tadej Netahly, kasneje Lara Zupanc, Lea Mahne, Živa Bezjak in drugi. Vadbe so bile vse bolj množične in po tej zaslugi smo odkrili tudi številne talente, žal pa kadrovsko nismo bili več zmožni zagotavljati kontinuitete in dovolj visoko strokovnih treningov za najboljše med njimi, zato so verjetno mnogi potenciali ostali neizkoriščeni. Težišče dela se je z novim objektom vse bolj selilo v Brežice, kar nas je še dodatno razpršilo.

V tretje desetletje smo vseeno vstopili v odličnem vzdušju in dobri kondiciji; poznalo se je, da so nekateri tako rekoč živeli za plezanje in razvoj scene. Izjemna številčnost, svež veter, odlična alpinistična šola, vadbe tako v Krškem kot Brežicah, vedno večji dotok plezalcev iz sevniškega konca – res smo se počutili Posavski alpinistični klub. Za tekmovalne rezultate je v prvi vrsti skrbel A. Motoh, prav tako še vedno J. Pinterič in R. Molan., ki so vse bolj napredovali tudi v skali. Tam sta z vzponi do 8b dominirala Andrej Trošt (trofejni plezalec, ki se je k nam priženil iz Ljubljane in prevzel levji delež organizirane vadbe ter trening tekmovalcev) in N. Pozvek. Slednji je dobro formo še vedno potrjeval v gorah, in sicer večinoma v navezi z A. Grmovškom; nanizala sta številne vzpone v Alpah, pri katerih izstopajo Freneyski steber

in Collone d'Ercole v Civetti, ob tem sta dodala še mnoge druge, nekatere tudi prvenstvene ali zelo redke ponovitve; Nejc je po tej zaslugi pet let preživel s statusom športnika mednarodnega razreda. Nova klubska pomlad je rodila še eno dobro, žepno odpravo v perujske gore (2017; P. Sotelšek, Kolman, A. Trošt in pridruženi B. Simonič), sicer pa so se nekateri naši plezalci pridružili tudi odpravam v organizaciji drugih društev/skupin (M. Levičar, Nepužlan). Skupne ture, moški in ženski vikendi, vsakoletni štiritisočaki, nove alpinistične šole in predvsem športnoplezalni tečajji, živahni ferajni, gneča na predavanjih v klubskih prostorih, delovne akcije v naših plezališčih, večji in bogatejši letni bilteni, vse močnejša turnosmučarska ekipa (ki zadnja leta dela odlične ture!), vsakoletni tabori in predvsem tradicionalna PAKlenica ... številna imena so sooblikovala to lepo, cvetoče obdobje društva, naše delo je navdihnilo celo nekaj zaključnih nalog na fakultetah (Škafar, Voglar).

Med mladimi plezalci so se uveljavila nova imena: Kajetan Voglar, Lina Buršič, Ajda Graj, Eva in Gašper Košenina, Nuša Krajnc, Bor in Sven Klenovšek, Eva Sluga ... naštel bi lahko še koga. Večinoma pa so ostajali na tekmovanjih Vzhodne lige, vse redkeje so se prebijali do uspehov na najvišji državni ravni. V zadnjih letih se je, predvsem z balvanskimi vzponi, uveljavila ekipa z Novakom in Molanom na čelu. Grega Srpčič je 2021. leta postal 10. Posavec s preplezано 8a, Motoh pa je v zadnjih letih dvignil letvico v balvanskem plezanju na težko dosegljivih 8A+.

In čeprav je vsem napisanim dosežkom in vzdušju težko kaj očitati, čeravno smo po številčnosti članstva presegle vsa pričakovanja (danes nas je krepko preko 300) in so bile naše vadbe polno zasedene, se je skozi vso tretjo dekada čutila potreba po nekaj več ali drugače. Na spremembe (predvsem v smeri profesionalizacije športnega dela) je ob prevzemu mandata, ko je po 18 letih na čelu društva nasledil oče Gorazda, večkrat nakazoval že Nejc Pozvek, podobno pa je bilo čutiti tudi v zadnjih letih pod vodstvom Sandre Voglar (s tesnim pomočnikom, tajnikom Martinom Bedračem). Klub je v marsikakšnem pogledu izjemno napredoval (efektivnost poslovanja), a je hkrati začel vse bolj izgubljati prvinskost, dušo, ki ga je krasila v začetkih (in ki smo se ji v zadnji dekadki nekajkrat vseeno še zelo približali). Precej smo zaostali v kakovosti na športnoplezalnem področju, ki se je v olimpijskem duhu dvignila visoko nad nas, čas pa je vedno manj naklonjen tudi resnemu alpinističnemu udejstvovanju, kjer je postopno (že pred korono) ugasnil tako rekoč obvezni in večni četrtkov ferajn.

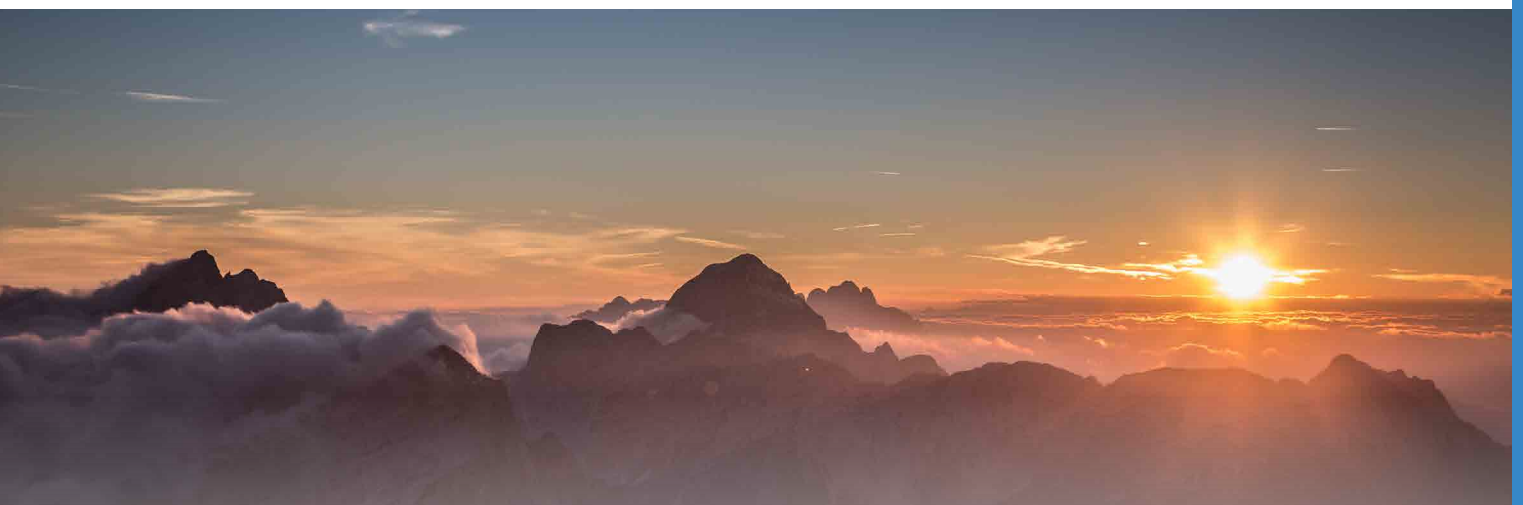

»Alpinizem« je z družbenimi spremembami relativno hitro postal še ena izmed prostočasnih, vedno bolj tudi vodenih aktivnosti; veliko o tem pove že dejstvo, da je najmlajši alpinist v društvu star (kar) 37 let in je izpit napravil skoraj 15 let nazaj.

Obdobje 10-letne tranzicije pa – k sreči, vsaj tako se zdi – vse bolj dobiva podobo in ideje ter obraze, ki bodo morda le prebudili zaspalo sceno, zaokrožili in zapečatili tri plodna desetletja, ter razbremenjeni spon preteklosti nadaljevali v svežo prihodnost.

Na mladih svet stoji in brez dvoma je nastopil njihov čas. Naj bo dober!

Tri desetletja Posavskega alpinističnega kluba so do sedaj to definitivno bila. Neskončno užitkov in trpljenja za višji smoter, srkanja divje narave in zajemanja sape nad prepadi, osredotočenosti in napetosti, strahu in trepetanja za dober izid, trenutkov sreče, zmagošlavja, veselja in ponosa, solza, otrplih, bolečih prstov, zmrznjenih lic, borbe za preživetje v surovih razmerah in uživanja ob pretegotvanju udov na toplem soncu, treme pred nastopi, polnih hlač ob pogledu na visoko steno, nasmehov, objemov na vrhu smeri in gora, požirkov zadnjih kapljic daleč od civilizacije, suhih in lačnih ust, radosti ob sestopu v dolino ter ob leganju v domačo posteljo. Prav vedno smo se, v teh tridesetih letih, vsi vrnili domov. In brez izjeme boljši, kot smo odhajali na pot. Temu dosežku ni kaj dodati.

PAK
POSAVSKI ALPINISTIČNI KLUB

Alpinistične odprave

• LETO 1995 - JUŽNA AMERIKA, Aconcagua (6960 m)

Gorazd Pozvek in Bojan Kurinčič sta leta 1995 osvojila Aconcagua (6960 m).

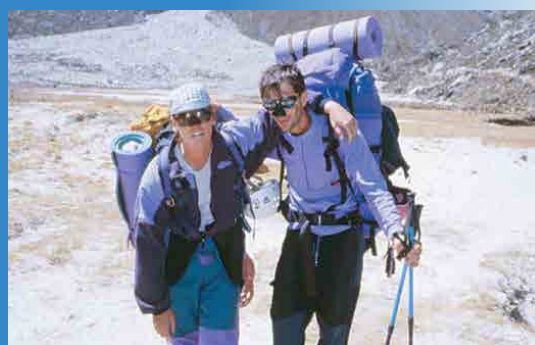

Na vrhu Aconcague (6960 m)

• LETO 1996 - JUŽNA AMERIKA, PERU, dve prvenstveni smeri

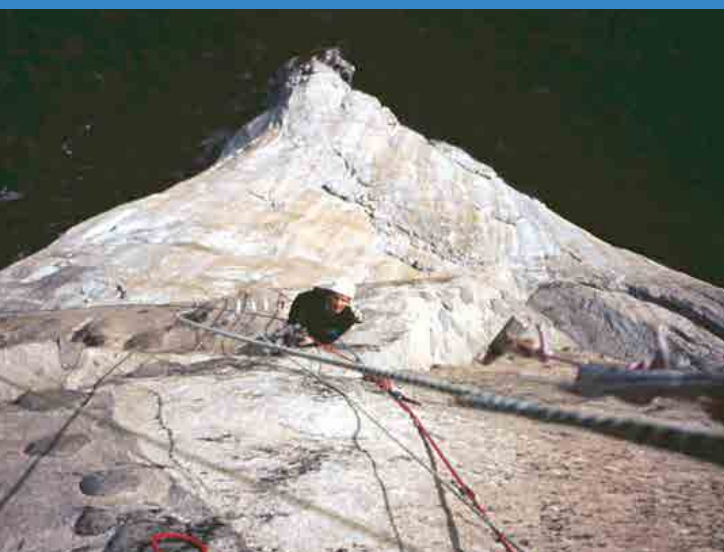

Matej Zorko in Marjan Zver sta skupaj s Špelo Hleb in Silvom Babičem (AO Kozjak) v južni steni Ocschapalce (5881 m) preplezala prvenstveno smer Ludix - El gato blanco. Matej Zorko je z Andrejem Markovičem preplezal še eno prvenstveno smer v Ranrapalci (6128 m), z imenom Mazohizem.

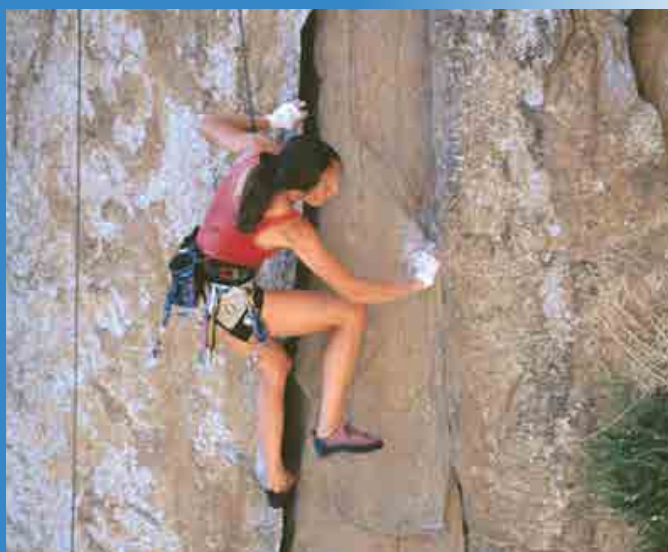

Matej Zorko in Andrej Markovič po preplezani prvenstveni smeri v Ranrapalci

• LETO 1997 - SEVERNA AMERIKA, EL CAPITAN

Andrej Sotelšek je z Andrejem Grmovškom v 1000 metrski steni El Capitana preplezal smer The Shield, 5.10, A3.

Aleksandri Voglar je v Zionu uspelo ponoviti smer Monkeyfingers (VIII- do IX-). Na fotografiji plezanje v plezališču Cooky cliff.

• LETO 1998 - MADAGASKAR, prvenstvena smer

Andrej Sotelšek je z Andrejem Grmovškom (AO Kozjak - Maribor) poleg prvenstvene smeri Salama vazaha, 7b+ v steni Donde (na sliki), opravil še prosto ponovitev smeri Gondvanaland, 7b+ v steni Tsaranoro.

Prijazni domačini, s katerimi sta splekla prijateljske vezi.

• LETO 1999 - HIMALAJA, CHO OYU (8201 m)

Cho Oyu (8201 m), prva pošavska himalajska odprava. Vrh sta dosegla Primož Štular in Fanc Oderlap.

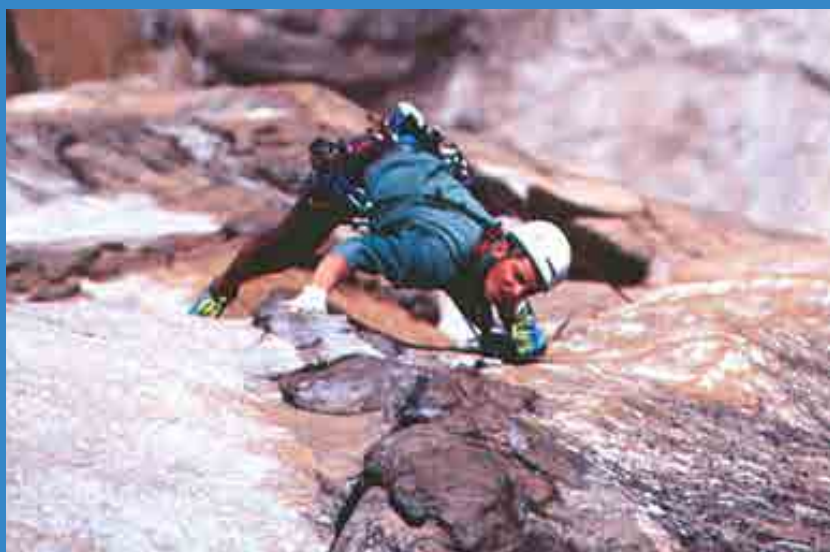

Člani odprave iz našega kluba so bili: Gorazd Pozvek, Bojan Kurinčič, Matej Zorko in Marjan Zver. Dosegli so višino zadnjega tabora, 7200 m.

• LETO 1999 - ZDA IN MEHIKA

Aleksandra Voglar je s Tanjo Rojs v El Capitanu preplezala smer The Nose (5.9, C2, 1100 m).

Andrej Sotelšek je z Andrejem Grmovškom v El Capitanu skoraj v celoti prosto ponovil smer Freerider (7a, A1, 1100 m).

• LETO 2001 - JUŽNA AMERIKA, PERU, prvenstvena smer

Aleksandra Voglar je skupaj s Tanjo Rojs in Andrejem Grmovškom (oba AO Kozjak - Maribor) v JV steni El Sfinge (5325 m) preplezala prvenstveno smer *Donde esta el sol* (6c, A2+). Poleg Vallunaraja (5686 m) je Aleksandra osvojila še 6023 m visok Artesonaraju.

• LETO 2002 - JUŽNA AMERIKA, PERU

Člani odprave so bili: Martin Bedrač, Aleksandra Voglar, Tjaša Zakšek (poročena Trošt), Mojca Žerjav (AO LJ-Matica), Nejc Pozvek, Gorazd Pozvek, Tadej Bernik. Odprava je bila zelo uspešna, saj so vsi člani odprave poleg pettisočakov Ishince, Pisca in Vallunaraja osvojili še 6032 m visok Toclaraju.

Gorazd in Nejc Pozvek sta po Ferrarjevji smeri (D,350 m) osvojila Alpamayo (5947 m).

Aleksandra Voglar je z Mojco Žerjav v severni steni Ranrapalce (6128 m) ponovila kombinirano smer *North Spur* (TD, IV/III, 900 m).

• LETO 2005 - JUŽNA AMERIKA, PERU

Trinajst članska odprava v Peru: Matej Zorko, Maruša Novak, Boris Sagernik, Danica Pozvek Vidmar, Rok Umek, Romana Šalamon, Cvetka Ogorevc, Igor Suvajčević, Darja Prezelj; spodaj Janez Novak, Gorazd Pozvek, Nejc Pozvek, Andrej Sotelšek.

Osvojenih veliko pet- in šesttisočakov (Urus, Pisco, Ishinca, Tocllaraju, Artesonraju).

• LETO 2006 - PAKISTAN

Aleksandra Voglar je kot članica prve ženske naveze preplezala smer Eternal flame, VI, 6c, A2, M5, 1000 m na Trango Nameless tower (6251 m).

Aleksandra Voglar, Tina Di Batista in Tanja Grmovšek so preplezale še smeri: Karakoram Khush, IV, 6a/b, 300 m in smer Oceano Trango, IV, 6a/b, 300 m.

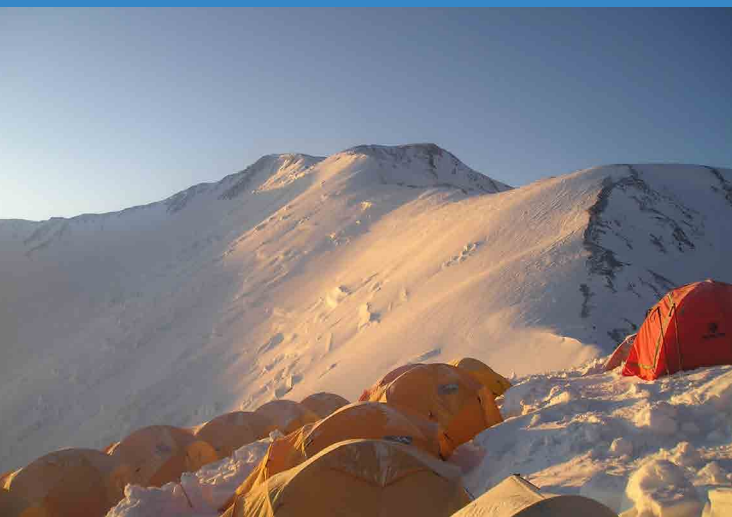
• LETO 2008 - PIK LENIN

Alpinistično-raziskovalne odprave na Pik Lenin sta se udeležila Gorazd in Nejc Pozvek, vendar zaradi slabih razmer in boleznih vrha nista osvojila.

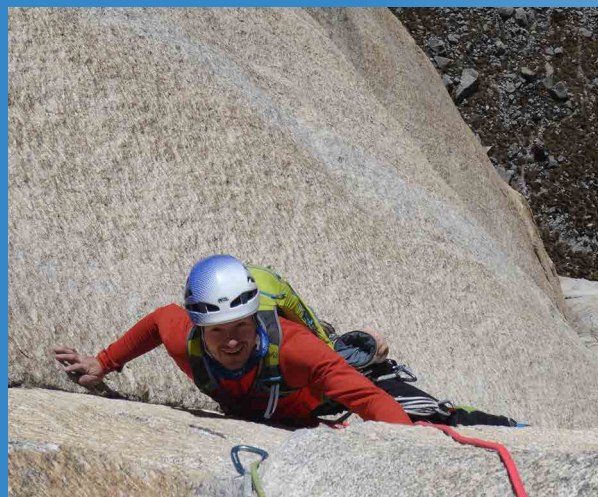

• LETO 2009 - PIK LENIN

Bojan Jevševar in Silvo Rožman sta avgusta 2009 osvojila Pik Lenin (7134 m).

• LETO 2017 - JUŽNA AMERIKA, PERU

Člani odprave so bili (z leve proti desni): Peter Sotelšek, Mitja Kolman, Albin Simonič (AO Celje Matica) in Andrej Trošt. Osvojenih je bilo nekaj pettisočakov (Urus, Pisco, Huarapasca), šestisočak Tocllaraju in Nevado Copa (do višine 6080 m). Andrej in Bine sta prosto preplezana smer v steni El Sfinge, Original Route 85 (6c+, 750 m).

Perijske gore so bile posavskim alpinistom vedno ljube.

Posavci smo hribovski narod

Slovenci smo hribovski narod. To nam pritiče iz enostavnega razloga, ker dobršen del Slovencev živi pod gorami, pa tudi zaradi tradicije, organiziranosti in seveda klica gora, ki ga vsi hribovci razumemo, čeprav težko ubesedimo. Da bližina gora pomeni tudi večje število zaljubljenecv v gore, jasno potrjuje tudi statistika. Članstvo Planinske zveze Slovenije v najbolj goratih statističnih regijah Slovenije predstavlja tudi več kot štiri odstotke in pol tam živečega prebivalstva. Z nižanjem sveta pa se manjša tudi delež članstva. V Prekmurju ta znaša zgolj en odstotek. Kje smo Posavci? Na solidnih dveh odstotkih in pol. Ampak kako? Naše »gore« se komaj dotaknejo magične meje tisoč metrov. Seveda mi ni treba prepričevati prepričanih, da so naš Bohor, Lisca, Šentvid, Armeško... naše bogastvo. Če pa za trenutek potlačimo lokalpatriotizem, pač niso Alpe. Razglede večino zastira gozd, višina je skromna, skalnatih predelov je za vzorec. Kaj nas torej žene, posavske planince in alpiniste? Je mogoče, da so ključno vlogo odigrala društva z bogato zgodovino, programi in predanimi posamezniki, ki že desetletja poganjajo ljudi v višine? V letu 2023 obeležujemo 130 let organiziranega planinstva v Sloveniji, ki ga šteujemo od uradne ustanovitve Slovenskega planinskega društva, 27. februarja 1893. Prvi predsednik je postal profesor Fran Orožen, ki je zanimivo tudi povezan s Posavjem. Del šolanja je zaradi sorodnikov v

Rajhenburgu opravil na tamkajšnji realki, že v času šolanja je organiziral planinsko skupino, kasneje pa tudi zasejal seme planinstva v naših krajih s tem, ko je spodbudil ustanovitev Posavske podružnice SPD leta 1900 in vzpostavitev prve planinske postojanke, Jurkove kočice na Lisci, leta 1902. Posavska podružnica je imela sprva sedež v Sevnici, kasneje v Zidanem Mostu, zajemala pa je območje Posavja, Zasavja in Laškega, s kočami na Kumu, Šmohorju, Lisci. Kasneje so se ustanovljale podružnice na ožjih območjih in tako je bila leta 1929 ustanovljena podružnica SPD Kozje, s težiščem delovanja na Bohorju, severnem delu Lisce, Kozjanskem in Bizeljskem. Ta podružnica se je leta 1938 preimenovala v Podružnico SPD Bohor v Rajhenburgu, vodilni člani pa so bili pretežno Senovčani, saj je kraj zaradi razmaha rudniške dejavnosti v tistem obdobju postajal center prebivalstva v dolini. Zanimivo, da je podružnica pokrivala tudi področje Brežic, medtem ko je Krško spadalo bolj pod okrilje takratne novomeške podružnice. Še večja zanimivost pa je, da je imela Podružnica Bohor takrat organiziran celo reševalni odsek. Sledila je II. svetovna vojna in po njej reorganizacija planinstva, ki je postajalo vse bolj množično in prisotno. Z novo državo, drugo Jugoslavijo, se je reorganizirala Planinska zveza Slovenije, nekdanje podružnice so se organizirale kot samostojna društva, kot jih poznamo danes. Prispevek

bo predolg, če opisujem razvoj vseh planinskih društev, ki danes delujejo v Posavju, zato se posvetim samo Planinskemu društvu Bohor Senovo, ki je po nekajletnem zatišju, leta 1954, ponovno organiziralo planince v naših krajih. Zakaj omenjam ravno to društvo? Zato, ker je v zametkih alpinizma v Posavju, ki je v osemdesetih letih sprva deloval kot manjša alpinistična skupina entuziastov s podporo AO Novo mesto, leta 1992 združilo prvo generacijo »domače« alpinistične šole, pod okrilje prvega alpinističnega odseka v Posavju. Ta pa je s svojim zagonom hitro prerasla okvire in primarno področje delovanja društva, tako da je že dobro leto kasneje, 16. septembra 1993, ustanovljen naš PAK, Posavski alpinistični klub. Ta je močno vzpodbudil in razvil alpinistično in športno plezalno dejavnost v večjem delu regije. Mogoče se komu ves ta razvoj društvene planinske dejavnosti v naših krajih zdi nerelevanten za stanje danes. Ampak kepa, ki se kotali že dobro stoletje, je v ključnem trenutku ustvarila pogoje in pomagala izoblikovati posameznike, ki so zanetili nov zagon v novem klubu. In tako, kot sta slovenski alpinizem in športno plezanje spodbudila in poganjala razvoj posavskega alpinizma, je tudi posavski alpinizem bogatil in bogati slovenski alpinizem in športno plezanje. In kaj je klub nam, posameznikom, doma daleč od gora, pa vendar s hrepenenjem po njih, v vseh teh letih dal? »Svet so stene in ... PAK

smo ljudje« je naslovljena kulturna foto galerija na koncu vsakoletnega, vsebinsko bogatega klubskega Biltena, ki tako slikovito povzame vse bistvo. Sam sem bil v klubu aktiven samo nekaj kratkih, a čudovitih let. Dal mi je globoka vseživljenjska prijateljstva, ki smo jih utrdili »na štriku«, spoštovane vzornike, zdravo mero strahospoštovanja in razumevanja gora, zavedanje, da nič ni samoumevno in da si pot izbiraš in utiraš sam, občutek pripadnosti in nenazadnje, dal mi je kvalitetno znanje gibanja v gorah. Kar zgrozim se, ko se zavem, da od mojega vstopa v tečajniške vrste PAK-ove alpinistične šole mineva že 20 let. Še danes pa sem hvaležen klubu in njegovim nesebičnim inštruktorjem za njihov čas, znanje in potrpljenje.

To še vedno potrpežljivo prenašate naprej. PAK živi, raste, se spreminja in prilagaja sodobnemu času. »PAK smo ljudje« in brez PAK-a bi večina od nas, ki smo doma daleč od gora, težje, če splot, okusila njihov divji čar. Hvala!

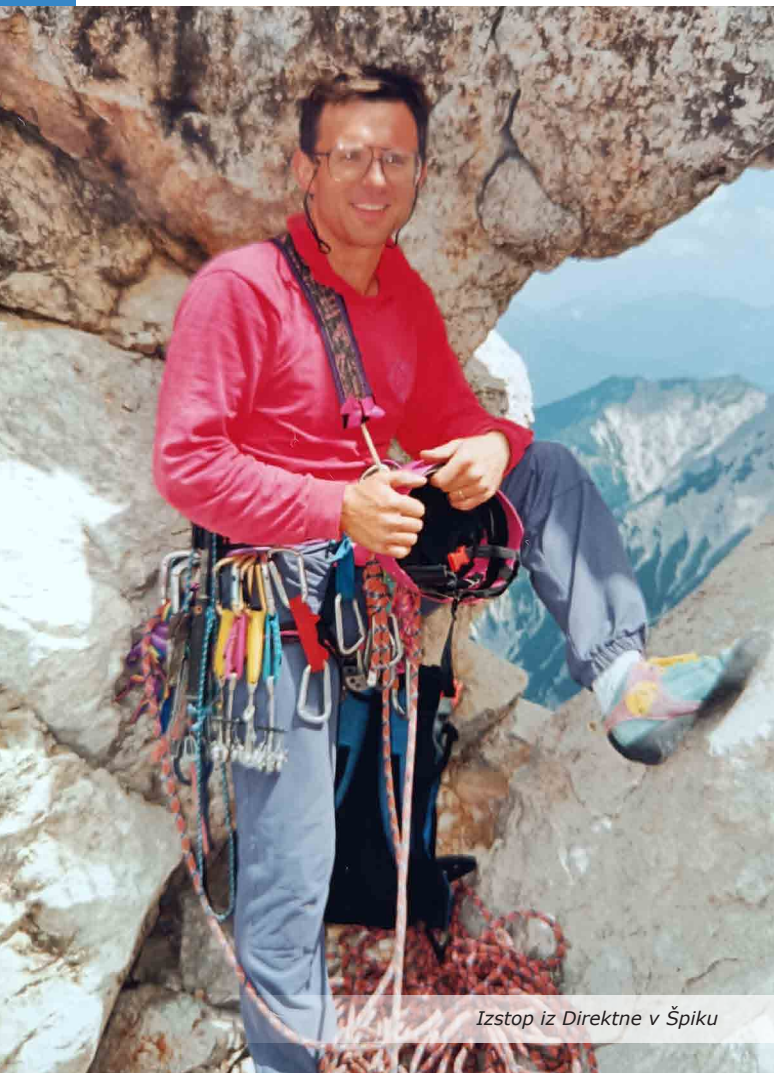
V svojem imenu in v imenu vodstva Planinske zveze Slovenije želim uspešnih in aktivnih naslednjih 30 let v stenah. Upam, da boste navdušili še mnoge generacije mladih in starih, tu - daleč od gora, da varno in v pristni družbi grizejo grife v Armeškem in drugod.

Damjan Omerzu, generalni sekretar
Planinske zveze Slovenije

Kako sem doživljal PAK

BOJAN KURINČIČ

Izstop iz Direktna v Špiku

Trideset let, se zdi, je skoraj neskončno veliko časa. Povezave in vzročnosti se nerazpoznavno izgubljujejo, spomini obledijo ali se zdijo neresnični. Težko je z besedami zaobjeti toliko časa, dogodkov, v katerih nastopa toliko prijateljev, soplezalcev ali sopotnikov, ki so oblikovali mozaik Posavskega alpinističnega kluba. Skoraj nemogoče je utežiti vloge in zasluge, ne da bi se prikradla kakšna krivica, pa morebiti zamera. Zapis se bo poskusil tem pastem izogniti.

Posavski alpinistični klub (PAK) se je rodil v bistvu kot sinteza dolgoletne planinske tradicije v Posavju. Ljudje, ki so uresničili idejo, so zrasi v okolju, ki je vrednote alpinizma in gornišva zelo cenilo. Cela generacija otrok in mladih se je organizirano napajala, rasla in izobraževala v planinski organizaciji, predvsem v PD Bohor. Ko se je našla skupina somišljenikov, so stvari

stekle z nesluteno in neustavljivo naglico. Glavni nosilci so bili prežeti z veliko zgodbo in uspehi slovenskega (jugoslovanskega) alpinizma, prav vsi pa so dozorevali in se kalili v klasičnih oblikah izobraževanja v okviru Planinske zveze Slovenije (PZS). Pri tem je PD Bohor imelo veliko vlogo v procesu izobraževanja in podpore Alpinističnemu odseku (AO). Veliko ustanovnih in aktivnih članov je bilo izšolanih mladinskih planinskih vodnikov PD Bohor. PAK je sicer nastal iz Alpinističnega odseka PD Bohor, pa vendar so ljudje, motivi, smotri in želje ostali enaki. Klub je ponujal samostojno pot na višji organizacijski stopnji, z nagovarjanjem širše baze, z ambicioznim ciljem izobraževati in razvijati alpinistično dejavnost brez okostenelih omejitev.

Organizirani alpinizem v Posavju je bil na hitrem vlaklu sprememb v začetku devetdesetih let. V osemdesetih letih prejšnjega stoletja je prosto plezanje odprlo nesluten kvalitativen razvoj alpinizma. Globalne spremembe, odpiranje mej, razvoj opreme in njena dostopnost, sodobni načini treniranja so omogočali kvalitativni in kvantitativni preskok. Poudarek je bil na težavnosti smeri, načinu in plezalski etiki (prosto, v alpskem stilu).

Naravna stena v Armeškem (biser narave) je bila središčna točka in poligon posavskega alpinizma in športnega plezanja, ki je omogočal kvalitetno rast obeh. Stena s svojo raznolikostjo, težavnostjo in prijaznim dostopom je preizkušala in družila generacije alpinistov in prostih plezalcev. Imena smeri v steni so opredeljevala duha tistega časa: Child in time, Ognjene kočije, Odpisani ...

PAK je oral ledino. Klasične oblike organiziranosti v okviru planinskih društev niso bile več dovolj za potrebe in področja, ki so se odpirala; razvoj plezanja kot športa in izgradnja umetnih sten, urejanje plezališč, podpora kvalitetnim vzponom v tujini, oprema in izobraževanje. Planinska zveza ni bila najbolj naklonjena novim oblikam organiziranosti. Na Zboru načelnikov Komisije za alpinizem sem v precej razgreti razpravi predstavil stališča posavskih alpinistov. Starejša generacija alpinistov ni zlahka sprejemala nove realnosti. Če je hotela Planinska zveza Slovenije (PZS) še naprej združevati slovenski alpinizem, je morala sprejeti novonastajajoče klube v svoje okrilje. Na PAK smo bili zelo veseli čestitke, ki nam jo je poslal Franci Savenc ob ustanovitvi in vključitvi kluba v PZS.

Člani ekipe prve posavske alpinistične odprave na Cho Oyu, leta 1999

V Sloveniji smo bili pakovci med prvimi, ki smo dojeli sodobne trende in razvoj alpinistične in plezalske dejavnosti, prvi pa smo široko zastavili cilje, ki so presegali ozkost planinskih društev. Smotri in programi so naslavljali planince in gornike iz Posavske regije (in tudi od drugod) ter jasno izpostavljali povezovanje in izobraževanje kot temeljne dejavnosti.

PAK je bil s svojim kakovostnim delom in rezultati deležen podpore Občine Krško in nekaterih gospodarskih družb v regiji, kar je omogočalo tudi materialno osnovo za dejavnosti kluba in organizacijo.

Klasični alpinizem se je na videz kmalu po ustanovitvi kluba razcepil v množico panog, ki so bile komercialno in medijsko zanimivejše. Športno plezanje je sčasoma postalo osrednja plezalska in množična dejavnost v klubu. Podpora športnemu plezanju v okolju in na sploh je bila visoka. Prelom pa je vsekakor pomenila izgradnja umetna stene v Brestanici in kasneje *boulder* stene v Krškem. Realno je bilo pričakovati, da bo z množičnostjo in široko plezalsko bazo tudi alpinizem znova dobil zamah.

Cilji so spontano rasli s kvaliteto plezanja in alpinistične dejavnosti ter množičnostjo, pri čemer je veliko vlogo imela dostopnost tujih gora in dobra logistična podpora. Sicer so naše Alpe predstavljale jedro plezalnih in alpinističnih ciljev. Po seriji manjših odprav v tuja gorstva je bila med drugim uspešno organizirana in izvedena 1. posavska alpinistična odprava na osematisočak Cho Oyu.

Alpinizem in športno plezanje sta opredelila moje življenje in mojo družino. Dve desetletji je bil večinoma ves moj prosti čas povezan s klubom in njegovimi dejavnostmi. Vsak dan treningi in plezanje v Armeškem, alpinistična šola, ob četrtkih sestanki in dogovori za vikend plezanje. S tečajniki in pripravniki smo ponovili veliko klasičnih vzponov v naših Alpah, ki so bili do takrat še taki, kot so jih pustili prvi plezalci. Večino vzponov sem opravil prosto. Število vzponov v klubu in njihova kvaliteta sta nenehno rasli, Posavje je bilo bogatejše za prvo alpinistko in dva alpinista, ki so kasneje nadgradili delo v klubu in se s plezalskimi dosežki izkazali tudi v slovenskem merilu.

V drugem desetletju delovanja v klubu moram izpostaviti uvajanje varnostne kulture in tekmovalno športno plezanje. Z inštruktorji in trenerji smo uvajali sodobne pristope pri selekciji in treningu športnega plezanja. Rezultati so bili zelo vzpodbudni, naši tekmovalci so uspešno nastopali v Vzhodni ligi in na državnem prvenstvu. Mnogim mladim pa smo za vselej približali lepote plezanja.

Osapska stena

PAK je od vsega začetka povezoval z raznovrstnimi in družabnimi oblikami svoje dejavnosti tudi družine svojih članov. Taborov ali lažjih skupnih tur so se udeleževale cele družine, veliki in majhni otroci, ki so praviloma kasneje postali člani in plezalci. Vsakoletne skupne ture in tabori v Arcu, Paklenici, Ospu, na Korošici, v Črni, Trenti, Mojstrani ...

Usklajevanje družinskega življenja z alpinizmom je bilo zahtevno. Kjer je bilo mogoče, me je spremljala družina. Pri Maretu na Vršiču smo bili redni gostje. V gore smo zahajali tudi v času plezalske suše. Žena, ki me je večinoma varovala pri športnem plezanju, mi je vedno stala ob strani. Skupaj z babico pa sta skrbeli za hčerko Nino in sina Jana, ki je opravil alpinistično šolo in je kasneje postal moj soplezalec. Opravila

sva nekaj lepih vzponov in ponovitev zaledenelih slapov. Nina se je ukvarjala s tekmovalnim športnim plezanjem. V njenih pripravah za športno plezalska tekmovanja sva preplezala številne smeri v plezališčih na Primorskem in v bližnji soseščini.

Plezanje in hoja v gore še danes predstavljata osrednjo nit v mojem življenju in v življenju moje družine.

Začetek PAK-a lahko vsaj malo povežem s svojo planinsko in gorniško potjo. Alpinistični krst sem doživel leta 1978 na republiškem alpinističnem tečaju na Ledinah, ki ga je organizirala Komisija za alpinizem (KA) pri PZS. Pred tem sem se izobrazil za mladinskega planinskega vodnika za letne razmere, alpinistični tečaj pa je pomenil nadgradnjo dotedanega znanja. Z alpinističnim inštruktorjem Žumrom in soplezalcem Kragljem sem preplezal prve resne smeri v Kamniško Savinjskih Alpah. Doživel sem tudi prvi padeč v steni in razbesnelo nevihto, ki me je kot še tolikokrat kasneje opozorila, kako neogljjen je človek v rokah narave. Oprema, ki smo jo takrat uporabljali, se niti približno ne da primerjati s sedanjo. Svojo gorniško pot sem nadaljeval v okviru Mladinske komisije PZS, kjer sem se izobrazil tudi za inštruktorja za mladinske planinske vodnike pri MK PZS. Z vrnitvijo v Posavje sem se pridružil Alpinistični sekciji Novo mesto. Z dolgoletnim sošolcem in prijateljem iz otroštva Gorazdom, s katerim sva imela podobno planinsko pot, sva združila sile za ustanovitev Alpinističnega odseka pri PD Bohor, ki je kmalu prerasel v zelo ambiciozen alpinistični odsek (kasneje v klub). Opravljenih je bilo zelo veliko kvalitetnih vzponov v letnih in zimskih razmerah. Z Gorazdom sva opravila nekaj lepih vzponov in alpinističnih smukov, kasneje pa sva se skupaj zavihtela na Aconcaguo ter se udeležila 1. posavske alpinistične odprave v Himalajo.

Utrujenost po osvojeni Aconcagui (6960 m)

Ko se odpravljaš na turo ali se poslavljaš na letališču, se počutiš kot izdajalec svojih najdražjih. Podajaš se v svet svojih sanj in v svet svojih meja. V skritem kotičku svoje duše pa veš, da nazaj prideš boljši. V samotnih nočeh nekje daleč, v šotoru ali v trenutkih na robu, lahko jasno vidiš vse tisto, za kar je vredno živeti. Izkušnja, ki je dana redkim. Med mojo odsotnostjo, kadar je bila moja žena v službi, je moja mama varovala moje otroke. Ni ji bilo preveč všeč, kar delam, zdelo se ji skrajno nevarno, toda ni presojala. Družina je sprejemala. Mama mi je vsako leto ob mojem (in njenem) dnevu skupaj s čestitko za srečo podarila »za klin«. Z darilom sem lahko kupil novega »frenda«, ki me je včasih rešil v plezalskih zagatah.

Plezanje in alpinizem sta mi blažila stres v zahtevni službi. Po alpinističnih naporih (fizičnih in psihičnih) se naslednji dan čutiš spet poletnega in umirjenega, veš, da zmoreš prenašati tudi težje izzive. Kvalitete alpinizma so se poznale v mojem poklicnem ravnanju. Premišljenost, natančnost, zaupanje, odgovornost in osredotočenost. Varnostna kultura iz jedrske stroke je vzajemno

delovala tudi v alpinizmu in športnem plezanju. Varnostna kultura je bila tema, ki sem jo s pridom uvajal v delo kluba.

Klub (in pred tem Alpinistični odsek) sem podoživljal zelo osebno. Velik in lep del svojega življenja sem posvetil razvoju kluba in prijateljem. Imel sem veliko srečo, da so moji najbližji razumeli mojo navezanost na alpinizem, ki je del mojega značaja. Ni potrebno veliko, ni potrebna velika scena ali gledališče, da se lahko napajaš od lepote, ki jo ponuja alpinizem in gorništvo nasploh. Spremlja te tudi, ko si daleč, ko ne moreš več, ko ostanejo le spomini.

Spomini na prijateljstvo, na tovarištvo, na trenutke sreče in žalosti.

Pred leti sem v popotnico (in slovo) klubu na prihodnji poti zapisal: »Mogoče bo klub bolj plezalski, bolj tekmovalni kot alpinistični, toda pravljica o alpinizmu bo živela s svojo magičnostjo. Mi, starejši, smo jo okušali in skupaj (v Posavskem alpinističnem klubu) soustvarjali.«

Plezanje v Kotečniku

Plezalni tabor v Arcu

Trening v plezališču

Nina Kurinčič in Jaka Pinterič na treningu na bolder steni v Krškem

Armeška zgodovina

ARNOLD KOŠTOMAJ

Armeško plezališče je bilo poligon posavskega alpinizma in športnega plezanja.

Nekoč, v davnih časih, ko so še živele čaravnice na Velikem Kamnu, so se prepirale med seboj. V enem od hujših prepиров so se obmetavale s kamni, med tem pa je priletela večja skala in nekaj manjših – v Armeško.

Ko sem se leta 1978 vpisal v alpinistično šolo AO Celje, sta se tja vpisala še dva Posavca: Brane Pleterski z Zdol in Cvetka Terček iz Sevnice. Branetu je sodelavec pokazal skalo v Armeškem in kmalu zatem so bili že zabiti prvi klini in nekaj svedrovcev. Že prej pa sva plezala v kamnolomu Rore in v skalah pri bivši tehnični šoli (zelo nevarno). Trenirali smo predvsem tehnično plezanje (lojtrce). Bolj razčlenjen del skale pa se je preplezal prosto z enim ali dvema vmesnima varovaloma, tako kot se pleza v dolgih smereh. Po letu 1980 se je pojavil način prostega plezanja, s tem pa se je dvignil tudi UIAA lestvica s 6 na 7-8 in višje. Za doseganje take stopnje pa je bilo potrebno trenirati. Pojavili so se prvi plezalni vrtci: Črni Kal, Dovžanova soteska, Boben-Hrastnik, Kotečnik. Ti so bili opremljeni z vložki M 8 mm na razdalji 4 do 5 metrov. Matjaž Ravhekar je prišel na obisk k Urošu Bernardiču, ki ga je peljal pod armeško skalo. Matjaž je rekel Urošu: »Navrtajte, pa pridem plezat.«

Z Urošem, Milošem Kolškom, Marjanom Zverom in načelnikom AO Novo mesto Stojanom Golobom smo se dogovorili, da bomo naredili plezalni vrtec. Akcija je stekla, povezal sem se s planinskimi prijatelji iz Kovinarske Krško, ki so nam preskrbeli hilti vložke M 12 mm, vijake in izdelali ploščice. Sidrišča pa so nam naredili prijatelji

iz Metalne Senovo. Za vrtanje smo potrebovali elektriko, saj baterijskih vrtalnikov takrat še ni bilo. Obstajali pa so agregati, ki so bili zelo težki in jih je bilo treba prnesti pod steno. Sposojali smo si jih pri Teritorialni obrambi, Radio klubu, Kovinarski in SOP-u Krško. Smeri smo najprej preplezali, označili pozicije vrtanja in vpenjanja. Velikokrat sva z Marjanom sama vlekla agregat pod steno. Agregat, električni kabel, vrtalnik, hiltiji, ploščice in seveda neutrudne roke prijateljev – in stena je dobivala obliko plezališča. Smerem smo dajali imena in ocene težavnosti. Bilo je prvo plezališče, ki je bilo navrtano po današnjih normativih in varno. Smeri smo plezali pod budnimi očmi prisotnih plezalcev in smeri nismo priznali za prosto preplezano, če plezalec ni prijel točno določenega oprimka. To so bila interna pravila lokalnih plezalcev. Kasneje je doživelo plezališče Armeško nasilje nad skalo, to je obdobje maltanja. Da bi povečali težavnost, so zapolnili odvečne luknjice z malto.

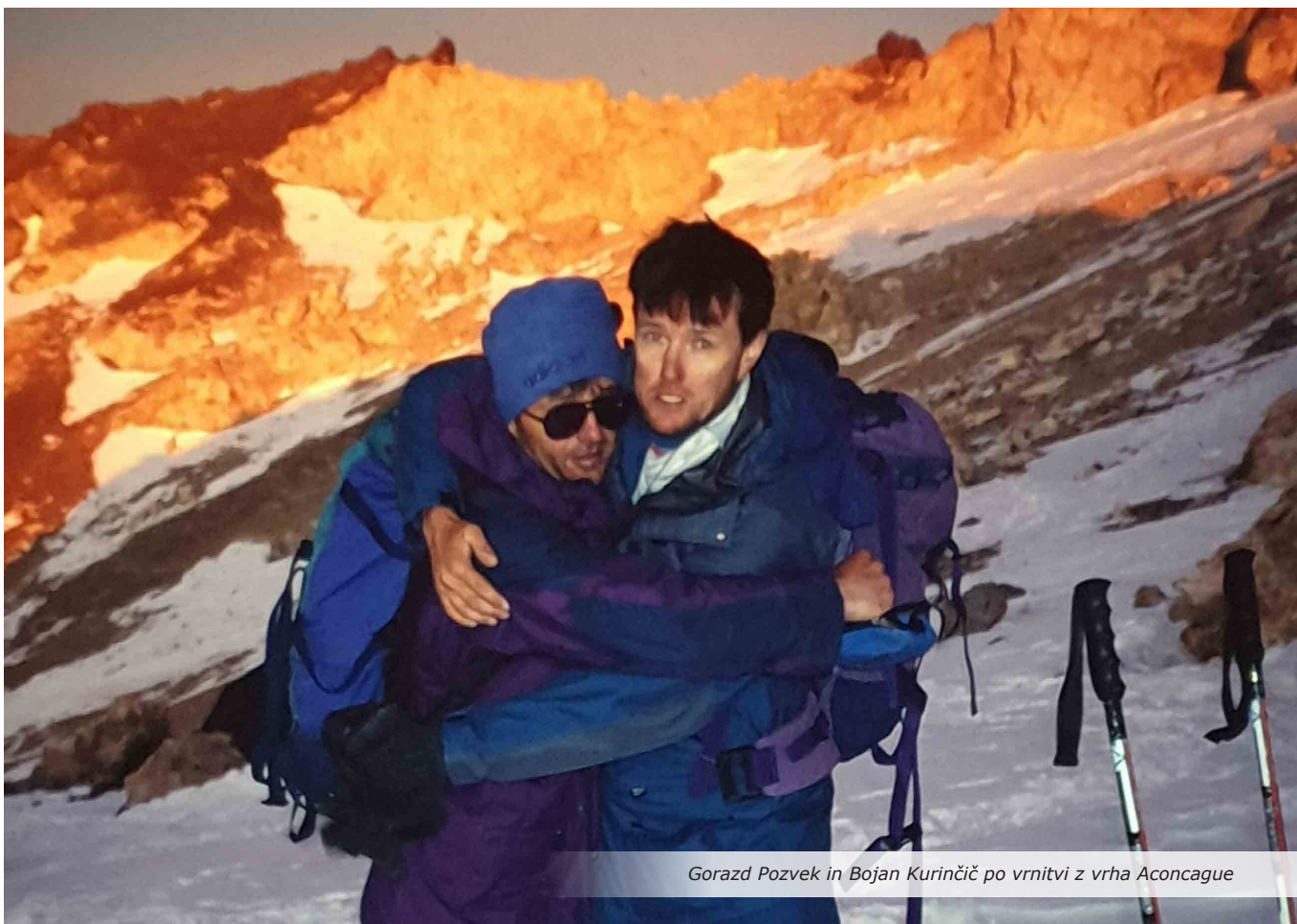
Plezališče je bilo narejeno brez kakršnih koli finančnih sredstev. Predvsem prijateljstvo, solidarnost, povezanost in zadržanost k skupnim ciljem.

Andrej Sotelšek in Mitja Voglar sta kasneje preopremila plezališče z novimi svedri in dala plezalcem malo več svobodnega gibanja v smereh. Plezališče Armeško je zelo hitro prestopilo meje lokalnega plezališča, saj ga je obiskalo v začetku kar nekaj priznanih plezalcev: Boris Čujič, Peter Podgornik, Franček Knez, Vili Guček, Marko Lukič, Milenko Arnejšek, Tomo Česen.

Naši začetki

GORAZD POZVEK

Gorazd Pozvek in Bojan Kurinčič po vrnitvi z vrha Aconcague

Tri desetletja delovanja PAK so dolga doba in v tem času je tudi moj spomin na pionirska dejanja pred tridesetimi leti malce zbledel. Nisem pa pozabil, s kakšno močno energijo smo takrat hodili v hribe, plezali, smučali in tudi poskrbeli, da smo se organizacijsko konsolidirali in postavili trdne temelje za delo. V relativnem kratkem času smo prešli iz Alpinistične skupine, v okviru katere smo izpeljali prvo alpinistično šolo, do Alpinističnega odseka pri PD Bohor in leta 1993 do PAK. Vse to je izpeljala mala skupina entuziastov, katerih strast je bilo predvsem plezanje v gorah. Zavedali pa smo se tudi, da če želimo kvalitetno delati, si moramo postaviti dobro organizacijsko strukturo. To seveda ni bilo samo po sebi umevno, saj so za ustanovitev AO ali kluba kar zahtevni pogoji, predvsem kadrovski. V ta namen smo od samega začetka načrtali jasno strategijo, da se vsako leto izvede alpinistična šola in da se najbolj aktivnim članom omogoči permanentno izobraževanje in usposabljanje za alpiniste ter alpinistične inštruktorje, ob začetkih športnega plezanja pa tudi inštruktorje športnega plezanja.

Vse to nam je v tistih letih tudi uspelo in postavili smo tako trdne temelje, ki držijo še danes.

In zakaj je prišlo do ustanovitve kluba?

Ker smo našo dejavnost vse bolj širili, pri planinskem društvu pa nekako niso mogli več slediti našim željam in zahtevam, se je porodila zamisel, da člani AO ustanovimo svoj alpinistični klub. Ni bilo čisto enostavno, saj do takrat v Sloveniji še ni bilo take organizacijske oblike povezovanja alpinistov in gornikov v okviru PZS. Imeli pa smo srečo, da je le nekaj mesecev pred nami nastal klub Vertikala, ki je zoral ledino in nam olajšal delo. Ni pa bilo lahko tudi čisto iz človeškega vidika, saj smo tako na en način pretrgali popkovino od matičnega planinskega društva Bohor, kjer nas je kar nekaj delovalo tudi kot mladinski vodniki in kjer smo imeli veliko dobrih prijateljev. No, tudi po ustanovitvi kluba smo ostali dobri prijatelji in veliko nas je tudi naprej pomagalo pri dejavnosti planinskega društva.

Ustanovitvena skupščina je bila sklicana za 16. september 1993 in za prvega predsednika smo izvolili Bojana Kurinčiča, s katerim sva bila tudi glavna protagonista celotnega procesa od ideje do izpeljave oziroma ustanovitve kluba.

Ko je bil klub ustanovljen, smo morali seveda poskrbeti za vse administrativne zadeve, se registrirati, skrbeti za pridobivanje finančnih sredstev, morali smo se pokazati tudi v javnosti, da so Posavci izvedeli, da se lahko z alpinizmom ukvarjajo tudi v naših krajih. Pisali smo članke za lokalni časopis, prav tako pa smo objavljali novice o preplezanih smereh v redni ponedeljkovi rubriki časopisa Delo - Alpinističnih novicah. Skoraj vsako leto smo organizirali alpinistično šolo in s tem skrbeli za dotok novih plezalcev na klub. Po preplezanih mnogo težkih smereh v naših gorah in v tujini, smo začeli razmišljati o organizaciji oz. sodelovanju na alpinističnih odpravah na druge celine.

Prva sva led prebila z Bojanom Kurinčičem in se leta 1995 udeležila odprave v Južno Ameriko, ki jo je organizirala Planinska zveza Slovenije. Priplezala sva na najvišji vrh obeh Amerik, skoraj sedem tisoč metrov visoko Aconcagua. Že naslednje leto sta se Marjan Zver in Matej Zorko udeležila odprave v Peru in preplezala dve zahtevni prvenstveni smeri, kar je Mateju prineslo naziv kategoriziranega športnika pri Olimpijskemu komiteju Slovenije. Takoj naslednje leto 1997 sta Aleksandra Voglar in Andrej Sotelšek odšla na odpravo v Severno Ameriko, kjer je Andreju uspel vzpon v steni El Capitana. Preplezal je smer The Shield, Sandra pa svojo najtežjo dolgo športnoplezalno smer z oceno VIII+/IX-. Tudi onadva sta si priplezala naslove kategoriziranih športnikov. Leta 1998 se je potem Andrej Sotelšek skupaj z Andrejem Grmovškom (AO Kozjak Maribor) udeležil odprave na Madagaskar, kjer sta v avanturističnem stilu uspela preplezati prvenstveno smer Salama vazaha v steni gore Donde.

Kot vrhunec klubskega odpravarstva pa smo leta 1999 organizirali prvo posavsko alpinistično odpravo v Himalajo. Za cilj smo si izbrali šesti najvišji vrh na svetu 8201 metrov visoki Čo Oju. Na odpravo smo povabili tudi druge alpiniste iz Slovenije, iz našega kluba pa smo bili trije udeleženci: Matej Zorko, Bojan Kurinčič in jaz. Istega leta sta Sandra in Andrej zopet izpeljala uspešno odpravo v Yosemite, Sandra je z Tanjo Grmovšek (AO Kozjak Maribor) preplezala v El Capitanu smer The Nose in si s tem odprla pot med najboljše slovenske alpinistke, Andreja pa sta skoraj v celoti prosto preplezala Freeriderja. V letih 2001, 2002 in 2005 so sledile še tri zelo uspešne odprave v južno Ameriko. Na prvi je Sandra skupaj z Tanjo in Andrejem Grmovškom preplezala prvenstveno

smer v gori El Sfinge in splezala na šesttisočak Artesonraju, na naslednji smo izkušeni alpinisti s sabo na odpravo povabili več mlajših članov (Tjašo Zakšek, Nejca Pozveka, Tadeja Bernika), kjer so vsi splezali na več pettisočakov in tudi na šesttisočak Tocllaraju. Z Nejcem sva preplezala tudi na eno lepših gora na svetu Alpamayo, Sandra pa skupaj z Mojco Žerjav (AO Ljubljana Matica) smer Nord Spur v severni steni Ranrapalce. Uspešna je bila tudi zadnja odprava v Peru, ki se jo je udeležilo rekordno število (13) članov kluba. Splezali smo kar na nekaj pet- in šesttisočakov.

V tem času sem prevzel vodenje kluba, ker se je Bojanu iztekel mandat. Z ekipo mlajših aktivnih članov sem klub naprej peljal v smeri, ki je bila načrtovana. Takrat smo se že začeli ukvarjati tudi s športnim plezanjem, kjer smo z načrtnim delom kmalu posegli po vidnih uvrstitvah na tekmah za državno prvenstvo, dobili tudi člane slovenske reprezentance v mlajših kategorijah (Matic Trebušak, Nejc Pozvek), na robu reprezentance je bila tudi Tjaša Zakšek (poročena Trošt), četudi je bila takrat ženska reprezentanca ena boljših na svetu. Odlične rezultate na državnih tekmah so dosegali še Katja Krejan, Gregor Cerjak, Tadej Bernik in drugi.

O aktivnosti in kvaliteti dela na klubu govorijo tudi podatki o tem, da smo imeli takrat na področju alpinizma 9 alpinističnih inštruktorjev in alpinistov in kar 30 alpinističnih pripravnikov, pri športnem plezanju pa 7 inštruktorjev, 10 športnih plezalcev in kar 25 tekmovalcev na tekmah državnega ranga.

Ta povzetek je seveda bolj formalistične narave, v realnem življenju pa je vse to potekalo postopoma in z veliko entuziazma, veselja in o vsem tem govori nešteto zgodb vseh nas. Nekatere so predstavljene tudi v tej publikaciji.

Sam sem bil na čelu kluba 18 let in ob meni je bila vseskozi zbrana odlična ekipa prijateljev in zanesenjakov, brez katere ne bi bilo vseh teh zgodb. Seveda vsega tega ne bi počenjal, če ne bi bil zaljubljen v gore in plezanje. Imam pa tudi srečo, da sem imel za vse to tudi neizmerno podporo v družini, saj sta bila vseskozi v delo kluba aktivno vpeta tudi Dani in Nejc.

Klub nam je omogočil neizmerno veliko veselja, avantur, preizkušenj, radosti, raziskovanja nekoristnega sveta, pa tudi včasih ne najbolj veselih trenutkov v družinski dinamiki, ker se je vse preveč ur posvečalo klubi problematiki. No, pa smo tudi to uspešno prebrodili in še vedno z velikim veseljem zahajamo v gore in se oprimemo tako zaželenih skale, ki nam daje energijo, ki jo je z besedami težko opisati.

Slovo na Brniku, odprava v Himalajo 1999

Bilo je ...

LEONIDA LIPOGLAVŠEK

Šele ob obletnicah se zavemo, kako čas neusmiljeno teče. Dan za dnem, teden mine kot bi mignil, naokoli je tudi mesec in že zamenjamo koledar. Pisalo se je leto 1998, ko me je predsednik Gorazd povabil, da bi se klubu pridružila kot blagajnik. Nekaj »pojma« sem imela o poslovanju društev in ker sem bila že takrat tudi malo hribovka, sem izziv sprejela.

Vsak začetek je težak in tudi moj ni bil prav nič drugačen, a »kjer je volja, tam je pot«. Klub je imel malo pisarno v leseni baraki na videmski tržnici, kjer smo imeli seje izvršnega odbora. Pozimi nas je nemalokrat zeblo, poleti nam je bilo vroče, pa se nismo pritoževali. Zadovoljni smo bili, da imamo svoj prostor, kjer smo na sejah izvršnega odbora sprejemali za nas pomembne odločitve, včasih je imel kdo kakšno »ludo« idejo in potem smo modrovali, kaj in kako, a Gorazd je vedno znal »zbalansirati« mlajšo in nekoliko manj mlado generacijo.

Vodenje poslovanja kluba je bilo zgledno urejeno, prilagajali smo se takšnim in drugačnim zakonskim zahtevam in spremembam, veliko energije je bilo vložene v pridobitev finančnih sredstev za nemoteno poslovanje kluba. Klub je računovodil v skladu s slovenskimi računovodskimi standardi, ki so »doživeli« kar nekaj sprememb in dopolnitev. V prvih letih poslovanja smo članarino pobirali še v gotovini, za plačevanje računov smo uporabljali virmanske naloge, ki so morali biti podpisani. In kar dva podpisa sta bila potrebna, podpisovala sva jih s predsednikom, pa tudi žig ni smel manjkati. Če ni bilo vse popolno, jih je gospa za bančnim pultom zavrnila. Vsi računi so prihajali po navadni pošti na naslov kluba v barako, kjer smo imeli nameščen poštni nabiralnik. Velikokrat smo kakšno pošto našli na tleh, če je deževalo, je bila mokra, pomečkana, če se je poštarju mudilo ali pa se je enostavno izgubila. Da sem lahko vsako leto sestavila zaključni račun z bilanco stanja in bilanco uspeha (sedaj izkaz poslovnega izida), sem si glavno knjigo sama naredila v excelovih tabelah. Obraz-

ci za oddajo zaključnega računa so se takrat kupili v DZS in v Krškem jih je takrat, ko si jih najbolj potreboval, zagotovo zmanjkalo. Obrazce sem ročno izpolnila, podpisala sva jih s predsednikom in najbolj narobe bi bilo, če bi manjkal žig kluba. Na Ajpes smo jih odnesli ali pa poslali priporočeno s povratnico.

Banke so bile prve, ki so postopoma pričele uvajati sodobne bančne poti in elektronsko plačevanje, spremembe davčnih zakonov so bile vse bolj usmerjene v brezgotovinsko poslovanje, delovanje kluba se je širilo in tudi računovodenje je postalo obsežnejše, zahtevnejše, zato smo po dvanajstih »excel« letih vodenja glavne knjige vzeli v najem programski paket za vodenje poslovanja kluba, kar mi je bistveno olajšalo delo. Pri postopnem prehodu na e-poslovanje je bilo potrebno urediti vsa potrebna pooblastila za elektronsko oddajo zaključnega računa, davčnih obrazcev, elektronsko poslovanje z banko.

Računovodenje v klubu je bilo vedno pestro, saj smo se vsako leto prijavili na razpis za pridobitev sredstev iz proračuna, kar je bilo potrebno spremljati ločeno, nekaj let smo imeli celo zaposlitev preko javnih del in obračunavala sem tudi plačo z vsem, kar gre zraven, ki smo jo dobili refundirano, kar je spet pomenilo ločeno evidentiranje in izpolnjevanje ustreznih obrazcev. Članstvo v klubu se je iz leta v leto gibalo, nekateri so prišli, ugotovili, da jim ni všeč in so odšli, le najbolj zvesti smo kljub temu, da nam ni bilo vedno postlano z rožicami, ostali in »tlakovali« pot kluba in danes najbrž lahko rečem, da smo dejansko pisali klubsko zgodovino. Kot blagajnik sem v klubu postala polnoletna in čedalje bolj sem razmišljala, da svoje posle predam mlajšim. Pod zadnji zaključni račun za leto 2016 sva se podpisala z Nejcem, nato pa sem odšla novim izzivom na proti, a članica kluba ostajam.

PAK, iskrene čestitke za 30 let in uspešno delovanje tudi v bodoče.

Ustanovne seje se res še v živo spomnim

MARKO BERNIK

Da se dogodka tako živo spomnim, je zagotovo kriva moja domišljija, ki je »osvobajanje« od planinskega društva videla bolj ali manj enakovredno osamosvojitvi in nastajanju lastne države nekaj let pred tem. K misterioznosti dogodka so svoje dodali še »ta stari očetnjaki« - posavske plezalske in alpinistične legende, ki sem jih kot 12-letni smrkavec občudoval in neizmerno spoštoval. S svojimi skrivnostnimi pogovori in vabilom na dogodek, ki je prišlo »tik pred

zdajci« je napetost samo še zrasla. Gostilna Mirt je tistega dne žarela, luči so svetile čisto po filmsko in težko bi bolj ponosno ob glasovanjih dvigal roko strinjanja. Občutek ustvarjanja nečesa novega, naprednejšega in vizionarskega me navdihuje še danes. Ustanovitev PAK-a in njegovo kasnejše delovanje sta zagotovo pri vrhu seznama najboljših stvari, ki so se mi zgodile v mojih mladostniških letih in bodo za vedno ostale globoko v mojem spominu.

Ustanovna skupščina je potekala v Gostilni Mirt v Armeškem, 16. septembra 1993.

Posavski osvajalec nekoristnega sveta

MARJAN ZVER - MARČ

Osp

Hlastam za zrakom malo pod drugim višinskim taborom na Cho Oyu in se sprašujem: »Zver, ti je bilo res treba tega? Kaj se ne bi raje v toplem Ospu po kamnu plazil in refošk srkal?«

Kaj me je sploh pripeljalo v ta nekoristen svet? Doma sem iz Brežic, kjer so bili v mojem času aktualni nogomet, atletika in pri nekaterih gimnastika. Jaz bi pa nekam v vertikalno. Teta in stric sta sicer bila navdušena planinca, vendar to ni vplivalo name. Sem pa na enem od obiskov pri njih na Dolenjskem v gozdu odkril skale in se takoj pričel plezati po njih, ker po moje so skale temu namenjene - da se po njih pleza. Takrat sem imel 5 let. Bo že tako, da se z ljubeznijo do nekoristnega sveta in plezanja rodiš.

Moj play ground mi je odkril brežiški kaplan. Med počitnicami nas je vodil po hribih in nam razkrival lepote božjega stvarstva. Ta lepota me je tako prevzela, da sem ji posvetil 20 let svojega

življenja. Spomnim se, da sem nekoč izjavil: »Po hribih bom hodil, plezal pa ne bom nikoli.« In še enkrat se je izkazalo, da se zarečenega kruha največ poje. Dolgo časa sta me zanimala samo kamen in led. V domačem okolju seveda ni bilo pričakovati, da bom lahko potešil svoje apetite in tako sem pristal v alpinističnem odseku Ljubljana Matica. Zakaj Ljubljana Matica? Zato ker je bil ferajrn najbližje železniški postaji. Bil je leta 1985 in seveda avtomobila nisem imel, zato sem bil vezan na vlak in razdalja od železniške postaje je igrala veliko vlogo. Na tem ferajrnu sem šel skozi alpinistično šolo z vsem, kar spada zraven. Tudi krst za alpinista je bil del tega procesa. Pretepli so me tako, da sem imel črno tazadnjo še cel teden. Kako pa tudi ne, saj sta bila glavna pretepača Šrauf in Pavle... (Stane Belak – Šrauf in Pavle Kozjek). Res moraš biti čuden, da si ponosen na to, da sta te prebutali dve legendi slovenskega alpinizma.

Marč in Gorazd na vrhu Mt. Maudit, 1991

Življenje alpinista bi lahko opisal tudi kot romanje od stene do stene, od gorovja do gorovja. In na tej poti srečaš mnogo ljudi. Nekateri so samo prehodni, nekateri ostanejo v srcu za vedno. Eden takih, ki je ostal za vedno, je tudi Miloš. Spoznala sva se na avtobusu, ki je peljal proti Ospu. S prijateljem sva pametovala, kaj vse bova tam splezala, čeprav sva se prvič odpravljala tja. Miloš, ki je sedel pred nama, se je ozrl nazaj, ker je hotel videti, kako zgledata ta dva kerca, ki bosta vse splezala in to z nogami naprej ... No, splezali nismo vsega, smo pa zato dodobra preguštirali Emilov refošk.

Milošu so se pridružili še drugi, ki so ostali, in moje življenje bi bilo brez njih zelo osiromašeno. Gorazd in Danica, Arno, Sandra, Matej, Bojan, Miha, Tasko, Damjan. Z nekaterimi imam še vedno stike, z nekaterimi smo se razšli. Vendar ne glede na to, kod nas življenje danes vodi, so in bodo ostali del mojega življenja in za to sem jim nadvse hvaležen. Vedno mi je bilo zelo pomembno, da sem vedel, kdo je na drugi strani vrvi. Tistemu na drugi strani sem zaupal svoje življenje. To mogoče zveni malo pocukrano, vendar je v steni to kruta resničnost. Če se kaj zgodi, je ta na drugi strani vrvi edini, ki ti lahko pomaga.

Na mojo srečo je bil Miloš iz Krškega in kar hitro sva v Armeškem urejala plezalni vrtec. Organizirala plezalno šolo, na kateri so se alpinistični družini pridružili Gorazd, Danica, Bojan, Sandra, Sandi, Hinko, Miri ... Ustanovitelji, nosilci in promotorji današnjega PAK-a. V tistem času pa smo bili alpinistična skupina pri PD Bohor.

Alpinizem je šport, ki postane način življenja. Mnogo obiskovalcev alpinistične šole je imelo zelo močno željo postati plezalec, vendar, če nisi rojen s potrebo po adrenalinu, žal ne bo nič. Spomnim se izleta alpinistične šole. Ne vem več, s kom sem bil na vrvi, plezali pa smo nek šoder (lahka plezalna smer) in zame je bilo to "like a walk in the park", za mojega soplezalca pa je bila skrajna meja telesnih in predvsem živčnih sposobnosti. Navadno smo že zelo hitro odkrili, če je kaj potenciala v tečajniku, čeprav smo se kdaj tudi zmotili. Okolje, v katerem smo živeli, ni bilo najbolj naklonjeno alpinizmu. Večina nas je imela za samomorilce ali pa vsaj za nekoga, ki zelo rad izziva Boga in svojo srečo. Sam nisem nikoli svojega početja jemal kot izzivanje ali svoje varnosti povezoval s srečo. Večinoma sem vedel, do kod lahko grem in prepričan sem, da so podobno čutili tudi prijatelji, s katerimi sem plezal, sicer pa za nič na svetu ne moreš biti 100 %, razen, da bo enkrat treba pred svojega Stvarnika.

Dlje ko se preganjaš od stene do stene, od smeri do smeri, apetiti in želje rastejo. Tuje stene, znane smeri, ki jih poznaš iz knjig in pripovedovanja prijateljev, in želja to »pogledat od bližu« buri domišljijo, zato se ideje o odpravi kar hitro rodijo. Prvi tak poizkus je bil leta 1991, ko sva bila z Gorazdom člana bosanske odprave na Kavkaz. Odprava žal ni šla na pot, saj se je v Sloveniji pričela vojna in sem namesto cepina v rokah držal šmajser. Sva pa v ta namen po vojni obiskala francoski Chamonix in se povzpela na švicarski Matterhorn. Je bilo treba narediti fotke za sponzorje.

Ampak odpravarsko seme je bilo posejano. Počasi je klilo in na plano prilezlo 1996. z zasavsko odpravo v Ande. Nove izkušnje, nove stene, nove razmere in preplezana nova prvenstvena smer. Prve izkušnje in težave z resno nadmorsko višino, razdaljo, mrazom, ozeblinami, žejo in utrujenostjo, odnosi med člani odprave, drugačno kulturo ... nepozabno. Skupek vsega tega me je že 1997. odpeljal v Himalajo. Cilj – Shisha Pangma. Koliko knjig sem prebral, bil na predavanjih naših alpinistov, se pogovarjal z njimi ... sanje so se uresničevale – iti v Himalajo. Za večino alpinistov je to prelomnica. Ima pa ta odprava tudi žalostno noto. Novomeški alpinist in prijatelj Vanja Furlan je za vedno ostal v steni Mojstrovke. Čeprav se je nameraval na vrh tega osemtisočaka povzpeti sam, jaz pa sem bil član štajerske odprave, sva skupaj pregledovala zemljevide, fotografije stene in debatirala o načrtih za vzpon. Priznati moram, da njegova smrt ni bila najboljša popotnica za mojo prvo Himalajo, toda takšno je življenje. Tudi smrt je del alpinizma in Slovenci smo plačali že zelo visok davek.

Ko zadeneš ob zid in tudi pri najboljši volji ne gre več ... Osem ur za dvesto višinskih metrov. Globok sneg, veter, izčrpanost in neizkušenost so me na višini malo pod 7000 metri postavili na realna tla. Ne samo mene, člane celotne odprave. Vodja šerp Tanzing je modroval, da bo hrib tudi naslednje leto tu. Odit domov brez vrha in priznati poraz. Dostikrat je težje oditi kot nadaljevati.

Velikokrat smo imeli usta polna zelo visokotelečnih besed: »Smo premagali goro, premagali steno, smo to in ono ...«. V hribih, še posebej v najvišjih gorah, hitro spoznaš, kako si majhen. Sedel sem v snegu in počival. V dolini se je vil ledenik, vse okrog mene vršaci in stene drznih potez, kamor še ni stopila človeška noga. Veter je počasi zasipaval moje stopinje in čez minuto ne bo ne duha ne sluha, da je tu stal človek. In jaz sem premagal goro? Premagal sem svoj strah, premagal sem samo samega sebe, ker proti naravi se ne da boriti. Ta hrib je tu že milijone let, za mano pa bo po nekaj kratkih letih ostalo le nekaj pepela.

Tudi PAK je prišel do svoje Himalaje leta 1999. Cilj, šesti najvišji vrh sveta, 8201 metrov visok Cho Oyu. Devet Slovencev in dva Francoza. Zbiranje denarja, opreme, pridobivanje podatkov, dovoljenj, treniranje, načrtovanje ... Himalaja se prične veliko pred odhodom in misli so v Katmanduju že veliko prej, preden se odlepijo kolesa letala od letališke steze. Aklimatizacija pod Everest in pot v Tibet. Dokler nismo prišli do izhodišča, od koder smo krenili peš proti baznem taboru, še nismo vedeli, če nas vsa oprema, ki smo jo poslali mesec dni prej, res čaka. Odprava bi se lahko končala veliko prej ...

Postavljena baza, prvi višinski tabor pa drugi; prvi poizkus proti vrhu. Sneg na hribu, plaz v zgornjem delu stene je odnesel štiri ljudi, vendar brez posledic. Doktor Kokalj je operiral Francoza, izkušnje s komercialnimi odpravami, dolgočasje, fotografiranje. Piva in cigaret mi je zmanjkalo. Ej fantje, Štuli je na vrhu ... in za njim še Franc in Stefan. Vesel sem bil, kot da bi bil jaz gor. So stvari, ki se jih ne da opisati in jih razumeš le, če si malo čuden.

Sem človek, ki lahko ure in ure naklada in se zabava v družbi, lahko pa sem cele dneve sam s seboj in svojimi mislimi. To drugo mi je celo veliko bližje. Pri plezanju sem bil večinoma v družbi soplezalca, v resnici pa sem bil sam s seboj. Na štantu, med plezanjem, na dostopu, na sestopu ... V stenah sem srečal samega sebe in svojega Stvarnika. In to se lahko zgodi le v tišini ob veličastvu stvarstva. Življenje vsakega vodi po svojih poteh. Te so nam včasih všeč, včasih pa bi si želeli na katerem od križišč zaviti v drugo smer. Alpinizem sem pustil ob strani. Ne zato, ker v duši ne bi bil alpinist, ampak čisto zaradi racionalne odločitve, ki je bila ena najtežjih v mojem življenju. Spomnim se navedka iz Zaplotnikove Poti: »Imel sem dve možnosti, nalagati na ogenj, ki je v meni gorel, ali pa pustiti, da ogenj ugasne.« Verjetno je pod pepelom še vedno ostalo nekaj žerjavice, saj vedno ob pogledu na naše gore, ta zopet zažari. Hvala, Prijatelji!

Matterhorn, 1991

Bavarska smer, 1994

Moji spomini na 30 let življenja s klubom, sem prepričana, so drugačni, kot večine ostalih, ki so bili ali so vpeti v njegovo delovanje.

Gore me na nek način spremljajo že vse od mojega otroštva in mladosti. Od prvih izletov, ko smo s fičkom pririnili na Vršič, se sprehodili do Poštarskega doma in od tam občudovali ostenje Prisanka, pa do prve ture, ko sva se z očetom povzpela po Kopiščarjevi poti skozi Okno na njegov vrh. In to je bilo to. Naslednje ture sem primerjala s to in bila razočarana, ker so bile vse druge zame bolj sprehodi. In začelo se je sanjarjenje ob knjigah iz domače knjižnice: Prvi v navezi, Zadnji trije problemi Alp, Belačeva Plezalna tehnika. In vse bolj zanimivi pogovori z očetom o njegovih turah po Julijcih. Mama pa je dodala svoja doživetja in občutja ob spoznavanju naših gora. V gimnaziji sem živela za izlete ob koncih tedna s planinsko skupino, ki jo je vodila profesorica Vebletova, in čudovite počitnice v planinskih taborih planinskih društev Brežice in Bohor v osrčju naših gora. Tam sem srečala tudi sorodno dušo. In skupaj sva prehodila mnoge gorske poti. Na tečaju za mladinske vodnike v Bavšici sem teden dni neizmerno uživala v popolni divjini in me celodnevni natrpan urnik tur, predavanj in izpitov sploh ni obremenjeval. V študentskih

letih sem si zelo želela v Alpe, ki so me očarale na družinskem potovanju skozi alpske dežele in čez gorske prelaze, a so bile zaradi finančnih in logističnih težav takrat zame nedosegljive.

In potem me je življenje iz brežiškega planinskega društva pripeljalo v bohorskega ter me nagradilo s spoznanjem, da je treba svoje načrte prilagoditi novemu družinskemu članu. A na srečo obstajajo dobri starši, ki priskočijo na pomoč, ko nihče drug ne more. Zato sem lahko ostala s prijatelji, ki so želeli več kot le hoditi v hribe. Leta 1988 sem se odzvala »klicu mladosti« (kot je zapisal Miri, ki je naredil plakat za to priložnost) in se vpisala v alpinistično šolo Alpinistične skupine Krško pod okriljem AO Novo mesto. Z veliko vnemo sem spoznavala skrivnosti alpinizma, opravljen izpit je bila zame le potrditev, da znam toliko, da se lahko mirne vesti navežem s svojim najboljšim prijateljem in življenjskim sopotnikom. Moja prva preplezana smer pa je bila Medo v Arnovi družbi. Po petih letih učenja, treningov v Armeškem in uživanja v plezališčih in nekaterih slovenskih stenah se je število navdušencev podvojilo. In 1993 je nastal naš klub. Prijateljski duh, pripravljenost pomagati in sodelovati, to so bile naše vrednote. Za razliko od tistih »resnih« alpinistov, ki so seštevali

vzpone, se merili v težavnosti in tekmovali s sabo in soplezalci, je mene v ta svet vleklo navdušenje nad zlitjem z naravo. Premagovanje samega sebe, obvladovanje svojega telesa v steni je bilo zame mogoče nadaljevanje gimnastičnih treningov v osnovni in srednji šoli. V trenutkih, ko sem bila v skali, se je zunanji svet zožil na stope in oprimke pred mano, notranji svet pa vedno bolj širil. In skala mi je dišala, razen v mokrih in blatnih kaminih. Spomini se včasih vračajo v trenutke, ki so bili zame navdušujoči: spokojnost na varovališču v stolpu Sella, ko so daleč spodaj na prelazu hrumeli avtomobili in avtobusi, poje-manje moči pod previsom v Koglu in spoznanje, da je pomembna koncentracija in prepričanje, da moraš, ker povratka ni, pa trenutek, ko je v dolgi prečki v Rinki vrh zanihala v globino, ko sem izpela zadnji komplet in je bila pred mano le dolga krušljiva polica, pa vroče skale na vrhu Turske gore, ko smo v poznem popoldnevu po krušljivem razu končno stopili na trdnejša tla. Duh tople skale je zame še vedno omamen. Sem se pa strogo držala Arnovega navodila: Če te zebe, bejž od zime proč. Že pod prvim slapom, ko sem čakala na vrsto, da vstopim, me je prezebilo do kosti in sem se odločila, da ta del alpinizma ne bo zame. To pa ne pomeni, da sem se odrekla zimskim vzponom, saj so razgledi na pobeljeno naravo očarljivi. V teh letih so se razmere spremenile in iz nove države smo lahko brez težav odhajali v Centralne Alpe in Dolomite. Takrat smo si lažje privoščili tudi opremo, ki je pri nas še ni bilo moč kupiti.

In po treh letih delovanja kluba se je porodila zamisel, da bi vse naše delo zbrali na enem mestu, saj je letno poročilo neprimerna oblika, da bi zabeležili svoja doživetja. Nismo se spraševali, kdo bo kaj napisal, kdo pretipkal, kdo oblikoval, kdo... Bojan, Gorazd, Andrej in tajnica. Nekaj sem pretipkala na računalnik in stiskala, fotografije fotokopirala, zrezala in prilepila pod besedila, dodala fotokopirane časopisne članke, zlepila naslovnico in Gorazd je organiziral fotokopiranje nekaj izvodov. Prvi Bilteni res niso bili tako obsežni kot kasneje, a zanje je bilo treba kar nekaj časa, saj je bilo potrebno rokopise najprej pregledati, nato pa še pretipkati. Bili smo tehnično na popolnoma drugi ravni kot danes. Besedil pa ni bilo tako težko dobiti, saj je večina čutila dolžnost, da nekaj prispeva. Nismo beležili časa, ki smo ga vložili v to delo, niti pričakovali kakršne koli finančne nagrade. Po devetih letih smo uspeli urediti tiskanje, in to v barvah! Urejanju in oblikovanju se je priključil Nejc in naše publikacije so se širile in posodabljale. Priprava našega glasila končno ni bila več naša družinska aktivnost. Vsako leto vse prispevke z veseljem preberem in po potrebi jezikovno in pravopisno uredim. A delo se bistveno razlikuje od tistega v naših skromnih začetkih.

V klub nisem prišla neuka, nisem iskala neznane-ga adrenalina, ampak zasvojena z gorništvom, ki sem ga želela nadgraditi z znanjem o alpinizmu, o katerem sem veliko prebirala. S pomočjo Gorazdovih in mojih staršev, ki so v najini odsotnosti razumevajoče skrbeli za Nejčka, mi je uspelo odstreti skrivnosti visokogorske narave. Pogosto pa sva ga vzela s sabo v plezališča, kjer se je igral ob vznožjih smeri, in ko se mu je zdelo zanimivo, sva mu dala možnost poskusiti. Rezultat je nadaljevanje družinske tradicije.

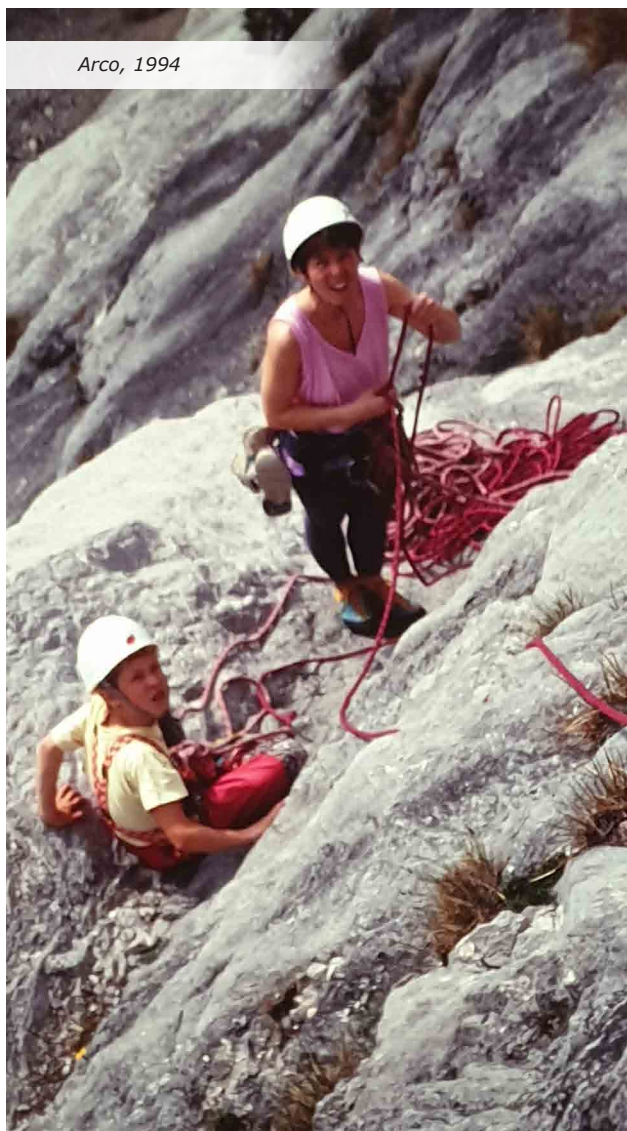
Turska gora, smer Szalay-Gerin

Preplezana smer in osvojen vrh zame nista edini smisel mojega doživljanja gora. Pobožati skalo in premagati skalne probleme se mi zdi užitek le brez pomagal, zato me sodobni pristopi po feratah sploh ne privlačijo. Skale v človeških okovih so mi odvratne. Osvojen vrh po urah stika s skalo je pravi užitek. Hoja po planinah in hribovju je čudovita, a meni se nad gozdno mejo, ko se razprostrejo omamni razgledi, ko so mišice razgrete in pljuča predihana, duša nahrani. Ker gore zame niso bile nikoli športni poligon, ampak kraljestvo lepote, pristnosti, skromnosti in posebnega prijateljstva.

Pa strah? Gozdni lazar v luknji za tri prste v domači armeški skali. Ko se moji prsti dotaknejo oprimka in njegovega sluzastega telesa, domišljija dobi krila.

Tudi razbesnelo naravo je zanimivo občutiti, doživeti. Kako je, ko moram v dolino skozi novo nastale slapove, ki me v trenutku potopijo in mi tempo dajejo bliski in grom, ki je med skalnimi strminami še bolj veličasten. In veter, ki me želi zadušiti ...

Arco, 1994

In kaj mi je klub dal? Izobraževanje, ki se je dogajalo blizu doma, saj bi ob službi, ki se je raztezala preko običajnega delovnega časa, in materinstvu ne imela energije in časa, da bi odhajala pogosto in za več dni z doma, prijateljstva s podobno mislečimi, srčnimi in predanimi vsem, kar smo delali za dobro kluba. Možnost plezati v slovenskih plezališčih, Glinščici, Kleku, Paklenici, Finkensteinu in v Arcu, kjer smo prvomajske počitnice preživljali kar 15 let, in preizkusiti višino v perujskih Andih. Nepozabni so spomini na zvezdnato nebo v kristalni noči v kampu sredi šesttisočakov, na s prvimi sončnimi žarki ožarjene zasnežene vrhove ter božanski razgled s pet tisoč metrov visokega sedla pod Piscom.

In kaj je vzel? Kar nekaj mirnih dni doma, ko smo včasih burno usklajevali mnenja o marsičem na klubu, in marsikateri lenobni dan ob morju, ko je bilo treba kljub vročini preizkusiti bližnja plezališča. In še kar nekaj slabo prespanih noči in nemirnih tednov zaradi skrbi za moja nadobudna fanta, ki sta se podajala vsak zase, včasih tudi skupaj, na poti in v stene, ki so izzivale. A vrnila sta se z novimi spoznanji, ki so naši družini prav gotovo tudi koristila.

Dolgi hrbet, Jubilejna (leto 1995)

Moji alpinistični utrinki

GORAZD POZVEK

Naj začnem z zanimivim dogodkom iz mladosti, ko sem začel hoditi v gore. V prave hribe sem začel zahajati v osnovni šoli. Na prvem planinskem izletu smo se povzpeli na Lubnik, od koder je prečudovit razgled na Julijce in takrat me je ta pogled očitno začaral. V družini ni bilo gorniške tradicije, v šoli pa smo imeli organizirane izlete pod mentorstvom učiteljev Milana Mahovneta in Jožeta Zajca. Že v petem razredu smo potem šli na Peco in ta vzpon je bil že priprava na naslednjega, to je bil naš očak Triglav.

Na srečo smo imeli potem tudi v gimnaziji organizirano planinsko skupino pod mentorstvom profesorice Marije Veble in imeli priložnost, da aktivno nadaljujemo z obiski gora. No, ne vem, če nas je na te ture vodila samo ljubezen do gora, bila je posredi tudi kakšna drugačna ljubezen. Predvsem smo se imeli fino, bilo je veliko heca, zafrkancij, radosti, smeha, seveda pa tudi športni duh ni izostal, saj smo na vsak vrh prišli daleč pod predvidenim časom. Sploh pa navzdol za nas ni bilo omejitev, saj smo kar zdivjali v prvo kočo na pivo. Da smo pokazali svojo resnost pri obiskanju gora, se nas je kar nekaj tudi odločilo postati mladinski vodnik, kar je pomenilo potem tudi aktivno delo v planinskem društvu in vodenje tur med letom in na poletnih taborih mladih. Tabori so nas prijatelje iz planinske skupine še bolj zblížali, ene celo tako močno, da smo postali pari in se potem poročili.

Hribe smo tudi v študentskih časih obiskovali dokaj redno in ko sva se z Dani enkrat pogovarjala, kam bi se spet podala, mi je omenila, da bi se pa morda vpisala v alpinistično šolo. Ta njen predlog me je čisto presenetil, saj na kaj takega, da bi bil sam alpinist, nisem nikoli pomislil. Burno sem odreagirala, kaj ji le pride na misel – to pa le ni za nas. Najbrž sem imel predstavo, da moraš zato, da postaneš alpinist, biti nek nadčlovek, saj gre pri plezanju za neslutene nevarnosti, ki jih zmorejo samo najbolj hrabri. Dani ni več drezala vame in tako o tem nekaj let nisva več razpredala.

Po študiju sva se zaposlila, sam sem eno leto življenja pustil še v postojnski vojašnici, dobila naraščaj, najino največjo »pridobitev«, sina Nejca, seveda pa sva tudi v tem času obredla kar zajeten del naših gora, zaključila slovensko planinsko transverzalo in se povzpela na najvišje vrhove po najzahtevnejših poteh, ki so vodile nanje. No, potem pa se je zgodilo. Miran in Hinko sta me povabila v Armeško, kjer naj

bi bile neke skale, kjer se da plezati. Tam sem spoznal Arnota, ki je bil čisto pravi alpinist. Nadel sem si plezalni pas in že so me navezali na štrik. Kaj pa zdaj? Pred mano je bila pokončna, celo malo previsna stena. Poskusil sem, splezal nekaj metrov navzgor in obvisel. Roke so bile navite, v pasu sem se počutil ves zategnjen kot kakšna salama. Malo sem se še trudil, vendar z utrujenimi rokami ni več šlo. Tako se je moja prva plezarija bolj klavrno končala.

Še isto leto smo se zopet zbrali v taboru planinskega društva Bohor in Hinko naju je z Miranom povabil, da gremo plezat Slovensko smer v triglavski severni steni. Nič nisem spraševal, le sledil sem mu. Opreme za plezanje nismo imeli, le Hinko je v majhnem ruzačku imel zvit kratek štrik, obute pa smo imeli še tiste težke Alpinine gojzarje. Prišli smo pod steno in začeli plezati. Hinko spredaj, jaz za njim, zadaj pa Miri. Napredovali smo hitro in kmalu se je stena postavila malo bolj pokonci. Hinko je povedal, da so to Bele plate in naj bova previdna. Vse je šlo gladko in po dobri uri smo že izstopili na vrh Prevčevega izstopa. Bila je enkratna avantura, bil sem navdušen in bi kar še. Seveda smo smer *presolirali*, saj Hinkov štrik tisti dan ni prišel iz *ruzaka*. No, naslednja plezarija pa je bila že tista prava. Ista naveza smo se kmalu lotili še Severnega raza v Mali Mojstrovki. Takrat pa smo se morali že navezati in plezali smo z varovanjem. Ne spomnim se dobro, kako smo to počeli, vem pa, da kladiva in klinov nismo imeli. Ker midva z Miranom nisva imela z varovanjem nobenih izkušenj, smo verjetno varovali s štrikom čez telo. Se pa spomnim, da sem zadnji raztežaj plezal *naprej*. Seveda pa je bilo to bolj nekakšno skrotje kot prava stena.

No, nabiral sem izkušnje in jeseni leta 1989 smo se potencialni navdušenci za plezanje dogovorili, da v okviru PD Bohor organiziramo alpinistično šolo in ustanovimo Alpinistično skupino. Miri je pripravil lep plakat, kjer je vse potencialne udeležence pozval, naj prisluhnejo klicu mladosti in se šole udeležijo v čim večjem številu. Nismo bili več rosno mladi, smo pa klicu mladosti vsekakor prisluhnili. Zbralo se nas je sedem: Dani, Olga, Tina, Miri, Franc, Dragica in jaz. Naši inštruktorji so bili Stojan in Mok iz AO Novo mesto ter Marč, Arno in Miloš, kot lokalci, ki so izkušnje nabrali v drugih alpinističnih odsekih. Kakšne posebne literature ni bilo, razen stare Belačeve Plezalne tehnike, ki jo je prinesla Dani iz domače knjižnice. Naši inštruktorji so predavali teorijo, v

Armeškem pa smo vadili tehniko. Vse je šlo kar hitro; opremo, predvsem pasove, so nam prodali naši inštruktorji oziroma smo jo kupili v tujini, saj pri nas še ni bilo trgovin z alpinistično opremo. V okviru šole smo izvedli tudi prvo skupno turo. Arno nas je odpeljal v Osp. Rekel je, da bomo šli plezat smer Medo. Bili sva dve navezi, prva sta bila Arno in Dani, druga pa tečajnika Franc in jaz. To je pomenilo, da bom moral sam plezati naprej. Imel sem malo treme, vendar, ko sem zaplezal v steno, je šlo vse gladko, pred sabo sem videl le par metrov, iskal oprimke in se koncentriral, da so bili oprimki in stopi dobri in da sem pravilno obračal telo in čim lažje preplezal vse detajle. Ker smo bili iz Armeškega kar dobro natrenirani, tudi v tretjem raztežaju, ki je malo težji, nisem imel problemov. Pred težjim vršnim delom smeri je Arno zavil desno v strmo grapo, kjer je bilo predvsem veliko listja, nekaj dreves in bolj malo skale. Zdelo se mi je nevarno, ker mi je na listju drselo, vseeno pa smo varno splazili na vrh stene. No, tako je potekalo moje tečajništvo – že od začetka sem plezal smeri naprej in tako prevzemal vso odgovornost za varno plezarijo naveze.

Po zaključeni šoli, ko smo postali pripravniki, smo v času planinskega tabora, kjer smo vodili mladino na planinske ture, prost dan izkoristili, da se samostojno podamo na pravo alpinistično turo. Miri in Tina ter midva z Dani smo si izbrali smer Szalay-Gerinov raz v Turski gori. Po opisu v knjigi Tineta Miheliča Slovenske stene naj bi šlo za smer s kompaktno skalo. No, na koncu se je izkazalo, da je bila celotna smer zelo krušljiva, naš začetniški poizkus pa je doprinesel, da se je vzpon zavlekel v pozno popoldne, tako da nas je Hinko, ki ga je zaskrbelo, prišel čakati na Okrešelj. To je bil moj prvi alpinistični vzpon v pravih gorah, ki sva ga z Dani izpeljala sama, brez pomoči oz. mentorstva kakšnih izkušenih alpinistov.

Med rednimi obiski Armeškega, kjer smo premikali svoje plezalske meje dokaj hitro, sem se spoprijateljil z Marčem (Marjan Zver), ki je bil član AO Ljubljana Matica, sicer pa Brežičan. Marč je že opravil izpit za alpinista in bil zelo zagnan, saj je imel splezanih že kar veliko zahtevnih smeri v naših Alpah. Ob pivu, ki smo si ga privoščili včasih po treningu v plezališču, in ko sva debatirala, kaj bi lahko šli plezat v hribe, mi je predlagal, da bi poskusila opraviti vzpon v smeri Hudičev steber v severni steni Prisojnika. Gre za smer pete težavnostne stopnje in je dolga 500 metrov. To povabilo mi je seveda kar godilo, saj je Marč v meni prepoznal nek potencial, problem pa je bil v tem, da je bila takrat zima in si je on zamislil, da bi opravila prvo zimsko ponovitev te smeri. Vseeno nisem preveč razmišljal in sem povabilo sprejel. Doma sem si vse prebral o smeri, preučil razmere, tako snežne kot prihajajoče vreme. Vse je *štimalo*, le moje plezalske izkušnje niso bile ravno dovolj referenčne za izvedbo takega vzpona. Iz mnogih alpinističnih knjig, ki sem jih prebral in kjer je opisano veliko zimskih epopej, sem si predstavljal, kaj vse naju lahko doleti pri tej avanturi. No, da bi se odrekel taki priložnosti, pa nisem pomislil. V petek popoldne smo se dobili v Krškem, midva z Marčem in še Hinko in Miri, ki sta bila namenjena v Župančičevo grapo v Mojstrovki. Opremo smo stlačili v mojega rdečega golfa, v kasetofon porinili kaseto Lačnega Franza in odisejada se je pričela. Pripeljali smo se do Mihovega doma, na hitro še malo pojedli in se zavili v tople spalne vreče na skupnih ležiščih. Seveda od spanca ni bilo nič, saj sem imel v ušesih vseskozi zatežene komade Lačnega Franza, mravljinčarji, čeladarji ... in v mislih strašne razmere z mrazom, ledom in snegom v Hudičevem stebru. Budilka, ki smo jo navili za ob dveh, me je rešila te nočne more. Miri in Hinko sta se le obrnila in še bolj zavila v spalke, midva pa sva pobrala opremo in jo mahnila po dolini proti severni steni Prisojnika.

Miran, Gorazd in Danica

Pot se je ob iskanju prehodov v temi kar vlekla. Že visoko nad dolino sva naletela na zaledenel slap, ki je pokrnil tudi prehod, koder vodi Hanzova pot. Nadela sva si dereze in se *pozihrala* preko ledu. Ko sva se ustavila pod smerjo, se je počasi začelo daniti. Pogled navzgor je bil »zanimiv«, nekaj tako strmega še v hribih nisem plezal. Nisva veliko govorila, porazdelila sva si opremo, Marč, ki je zaplezal prvi, je vzel vse za varovanje, meni pa je ostal težak *ruzak*. Bilo je kar precej mrz in takoj, ko sem sam zaplezal, me je zanohtalo tako v roke kot v noge, saj sva si obula plezalnike, ker je bilo v smeri snega bolj malo. Po nekaj raztežajih sva pod smerjo zaslišala glasove, prišla je še ena naveza. Toliko let je smer samevala, sedaj pa sta se je v enem dnevu lotili kar dve navezi. Plezala sva tekoče, težke raztežaje je v vodstvu plezal Marč, meni pa je prepustil lažje. Nekajkrat me je še zanohtalo, sicer pa sem užival in adrenalin je naredil svoje, tako da tudi kakšne bojazni, da nama ne bi uspelo, ni bilo več. V zadnjem delu smeri je Marč iskal pravi prehod in zagledal malo višje klin v čisti vertikali ter seveda sledil svojemu instinktu. Ta ga je pripeljal v varianto smeri, ki je bila ocenjena kot šestica, kar je zahtevalo svoj davek. Da sva prišla preko, je trajalo in če ne bi Marč malo bolj zategnil *štrika*, ko sem se sam prebijal navzgor s težkim *ruzakom*, bi najbrž kar zabingljal nad prepadno steno. Originalna smer pa je potekla po žlebu desno in je bila bistveno lažja. Tako naju je spodnja naveza prehitela, kar pa naju ni preveč vznemirilo. Vodila pa jo je Mariča Frantar, ki je bila takrat vodilna svetovna alpinistka in izkušena Himalajka. No, tako sva si prvo zimsko ponovitev razdelila z Maričo. Meni, kot čistemu začetniku v alpinizmu, itak še ni bilo čisto jasno, kaj nama je uspelo. Za zadnji raztežaj naju je čakal še preduh, to je pravi dimnik, navpični tunel, skozi katerega sva splezala in zaključila smer na platoju, oziroma na vrhu Hudičevega stebra. Krepko sva si segla v roke in se potrepljala po ramenih.

Čakal naju je še dokaj zahteven sestop, kjer sva se previdno prebijala navzdol, predvsem pa sva morala biti previdna pri prečenju večjega snežišča na strmem pobočju, da ne bi zdrsnila. Dan se je počasi poslavljaj, naju pa je čakala še prečnica v slapu. Zopet sva si nadela dereze, to so bile še tiste stare, ki smo jih navezali na čevlje. Ko sem bil ravno na sredini slapa, se mi je dereza odpela in obvisela na nogi. Bil sem le na dveh *bajlah* in eni derezi. Zbral sem se in se nekako *prefajtal* preko. Ko sem prišel do Marča, se je že čisto stemnilo. No, večjih nevarnosti do doline ni bilo več in tako sva uspešno zaključila najino avanturo. To je bil najin prvi skupni vzpon, sledilo pa jih je še kar nekaj in o vsakem bi lahko napisal kašno zgodbo (Helba s Čopom, Matterhorn, ...).

V spominu mi je ostala tudi dogodivščina, ko sva z Bojčijem (Bojan Kurinčič) na *ferajnu*, še kot zelena pripravnika, oznanila, da bova šla plezat Šarino poč. Pravila na alpinističnih odsekih so bila takrat stroga in načelniku je bilo potrebno vedno povedati, kaj boš šel plezat in seveda so potem alpinisti o tem podebatirali in ti dali zeleno luč ali pa tudi ne. No, midva sva bila po letih seveda starejša od prekaljenih alpinistov in tudi hribe sva kar dobro poznala, tako da sva kljub njihovim opazkam, da ta smer še ni za naju, vztrajala, da greva. Bilo je kar nekaj zadrege in čudnih, zadrgrjenih pogledov, niso pa nama odločno prepovedali. In tako sva se za vikend odpravila na Korošico in pod Dedca. V smeri je delikatna predvsem tanka poč, kjer res ni veliko oprimkov in je ocenjena s VI+. Detajl je bil takoj nad *štantom* in na srečo je bil tam zabit tudi en velik železen klin ali bolje kar kajla, ki je uspešno ustavljala vse najine padce ob neuspelih poskusih prsto preplezati smer. Na zadnje sva se potegnila za *komplet* in smer preplezala tako, kot so jih lezli v starih časih. Vse se je dobro končalo in tudi najini mentorji so se potolažili, ker jih nisva upoštevala.

Za konec mojih utrinkov iz prvih let moje plezarije sem prihranil spomin na mojo nesrečo v Ospu. Doma sva z Dani ravno prenavljala fasado na hiši in imela okoli hiše vse razmetano, Nejc je bil seveda tudi kar zahteven in naju je hotel imeti nekaj tudi zase, vseeno pa sem se odločil, da si bom soboto vzel za plezarijo in se kljub pregovarjanju odpravil v Osp. Z Bojanom sva želela splezati Italijansko smer. V Ospu je pred tem vikendom kar nekaj časa deževalo, tako da je bil teren dobro premočen. Po gozdu in grmovju sva se povzpela pod desni del stene in po kaminu splezala pod vstop. Prvi raztežaj je bil namenjen Bojčiju, sam pa sem uredil varovanje na drevesu pod smerjo in se udobno usedel na ploščato skalo malo stran od drevesa. Bojči je vstopil in preudarno preplezal pod previs, kjer je bil najtežji del smeri. Takrat sem za trenutek odmaknil pogled od njega, da si malo odpočijem vrat.

V tistem hipu Bojči zakriči: »Pazi, kamen!«. Ko hitro pogledam navzgor, zagledam skalo, ki leti proti meni in se instinktivno vržem nazaj, na hrbet. Zagrmi in oblije me neznosna bolečina. V rokih držim *štrik* in še vedno varujem Bojčija, splazim se do drevesa in fiksiram *štrik* na osmici

ter se skrčim, da bi ublažil bolečino. Celo telo je ena sama bolečina, vse me peče. Plezalca iz ene od sosednjih smeri se spustita iz smeri in prideta pomagat, Bojana spustita pod smer in pokličejo reševalce. Občutim, da ne morem premikati leve noge, pomislim, da je nekaj narobe s hrbtenico. Prešine me: »Kaj bosta sedaj Nejc in Dani z atijem na invalidskem vozičku?«. Kmalu pridejo reševalci in me fiksirajo v nosila tako, da preprečijo premikanje hrbtenice. Še vedno me peče celo telo, tišči me na vodo, zato nosila dvignejo, vendar ko vidim, od kod krvavim, vem, da ne bo šlo in da je marsikaj narobe.

Reševalci so me položili nazaj na tla, sami pa so se umaknili malo stran, ravno toliko, da sem jih lahko slišal, ko so si pripovedovali viče in dogodivščine. No, meni do vicev ni bilo. Čakali smo helikopter, ker so ugotovili, da bi bil prenos na nosilih lahko prenevaren. Helikopterja pa ni bilo od nikoder, čakali smo ga več ur, ker so imeli reševalci vajo na Kokrškem sedlu in so jo želeli zaključiti. Ko je zabrnal helikopter nad osapsko steno, se je ura premaknila v pozno popoldne. Potem so pristali v dolini in iztovorili material, šele potem so prileteli in me dvignili vanj. Sledil je pristanek na polju, kjer so pobrali tovor, ki so ga prej iztovorili, potem pa smo poleteli proti UKC. Nekje nad Barjem me je zdravnik vprašal, če mi da kaj za blažitev bolečin. Prikimal sem in zabodel je injekcijo v moje bedro. Malo sem se že izgubljal, ko smo pristali v Ljubljani. Predstavili so me v rešilca in ko sem že skoraj izgubil zavest, so mi dali kisik. Ko so me peljali na nosilih po urgenci, je prišel Bojan, ki je v Ospu pospravil najino opremo in se pripeljal v UKC. Bilo mi je lažje, ko je bil ob meni. Začeli so s preiskavami in mi ob enem krpali rane (odtrgano meso na boku), ki jih sploh nisem čutil. Najbrž zaradi adrenalina. Sem pa zaradi vseh bolečin komaj čakal, da me uspavajo in potem *porihtajo*, kolikor se bo dalo. Ko sem se zbudil, spodnjega dela telesa nisem mogel premikati, vendar na srečo ni bilo nič narobe s hrbtenico, temveč sem imel s krvjo zalit išiadikus. Trikrat sem imel zlomljeno tudi medenico in počeno križnico. Dva tedna sem nepremično ležal na UKC, kjer so res lepo skrbeli zame. Zadevali so me z morfijem in ko so mi ga ukinili, sem bil čisto razburjen. Šele razlaga primarija, da lahko postanem odvisen, me je malo pomirila; sestram je naročil, da mi naj mi ga odtegujejo počasi, da bom odvajanje lažje prenesel. Kaj vse so z mano počenjali v bolnici, predno so me odpustili, raje ne bom opisoval, so me pa držali pokonci in mi dajali tolažbo predvsem obiski Dani, ki me je hrabrila, in pa misel na Nejca, ki je čakal, da se ati vrne domov.

Po slabem mesecu sem se lahko v postelji obrnil in počasi začel delati s fizioterapevti. Največji

uspeh je bil, ko sem sam lahko šel z berglami po stopnicah. To je pomenilo, da sem lahko pobe-gnil v park in se nadihal svežega zraka. Ko sem bil odpuščen iz bolnice in sta prišla pome Dani in Nejc, sem si zaželel, da me peljeta v Tamar, kjer je bil planinski tabor. V dežju in močni nevihti s strelami in bobnenjem, smo se pripeljali do koč. Ob kratkem snidenju s planinskimi prijatelji so začela protibolečinska zdravila počasi popuščati. Vse me je že zelo bolelo in na srečo je imela Darja, ki je bila v taboru medicinska se-stra, s sabo tudi nekaj močnega proti bolečinam in mi je dala injekcijo, da sem zdržal do doma. Res sem bil zahteven bolnik in Danici nikakor ni bilo lahko z mano. Še kar nekaj časa je trajalo, da sem naredil prve korake brez bergel. Bil sem na rehabilitaciji v zdravilišču in z Dani in Nejcem na morju, potem pa sem bergle počasi začel opuščati. Sem pa bil z njimi tudi v Armeškem in poskusil, ali lahko kaj splezam. Šlo je dokaj dobro, celo bolje kot hoja. Strast do plezanja me po nesreči ni minila. Ostal sem v plezariji in vse tiste lepe, prave alpinistične (in življenjske) stvari so se mi zgodile šele kasneje.

Za zaključek naj zapišem, da je bilo življenje v vseh teh letih na našem *ferajnu* dokaj pestro. Četrtekovi obiski sestankov so bili »zakon«, ni-kakor ni nihče želel manjkati. Vedno smo imeli neskončno tem za debato. Od tega, kako si *za-tegnil* kakšen *grif* v težki smeri, do tega, kako bomo organizirali svojo prvo odpravo. Vsi, ki smo pred 30 leti začeli z alpinizmom, smo postali trdno jedro kluba in smo v veliki večini aktivni še sedaj. Smo dobri prijatelji, ki se še vedno lahko zanesemo drug na drugega. Predvsem pa

je pomembno, da smo res še vsi tukaj. Na klubu smo v vsem tem obdobju gojili močno varnostno kulturo, se sproti izobraževali, bili preudarni in seveda imeli tudi srečo, da nismo imeli kakšnih hujših nesreč in da smo se z vseh zahtevnih tur varno in zadovoljni vračali domov.

Čisto na koncu pa še utrinek s srečanja z Marijo in Andrejem Štremfljem, ki sta nam predavala na letošnji skupščini kluba. V pogovoru sta ome-nila, kako je daleč iz Kranja do nas v Posavje. Ja, sem rekel, potem razumeta, kako strastni alpi-nisti smo na tem koncu, da smo vstajali sredi noči in hodili na ture v naše hribe, ki so vam, Gorenjcem, čisto pred nosom. Res nismo kar tako. Neka močna energija nas veže na gore in skalo, ki jo vedno z veseljem in strastjo potipa-mo in zagrabimo.

Po svoje mi je lepo ob vseh teh spominih, pa tudi malo hudo, ker so se časi spremenili in ima-mo v mladih bolj malo svojih naslednikov, ki bi imeli do plezanja v gorah tisto pravo strast in bi jim bil alpinizem tudi način življenja. Mi je pa v posebno zadovoljstvo zavedanje, da smo na klubu vseeno izobrazili kar nekaj plezalcev, s katerimi smo se podali na ture po Evropi in na druge celine in smo jim privzgojili pravi odnos do gora - da upoštevajo etiko tako v gorah kot v plezališčih, predvsem pa, da so dobri in pošteni ljudje, ki spoštujejo vse te vrednote, ki smo jih na klubu širili in se še vedno razveselijo, ko se srečamo. Vesel in ponosen sem, da imam takšne prijatelje.

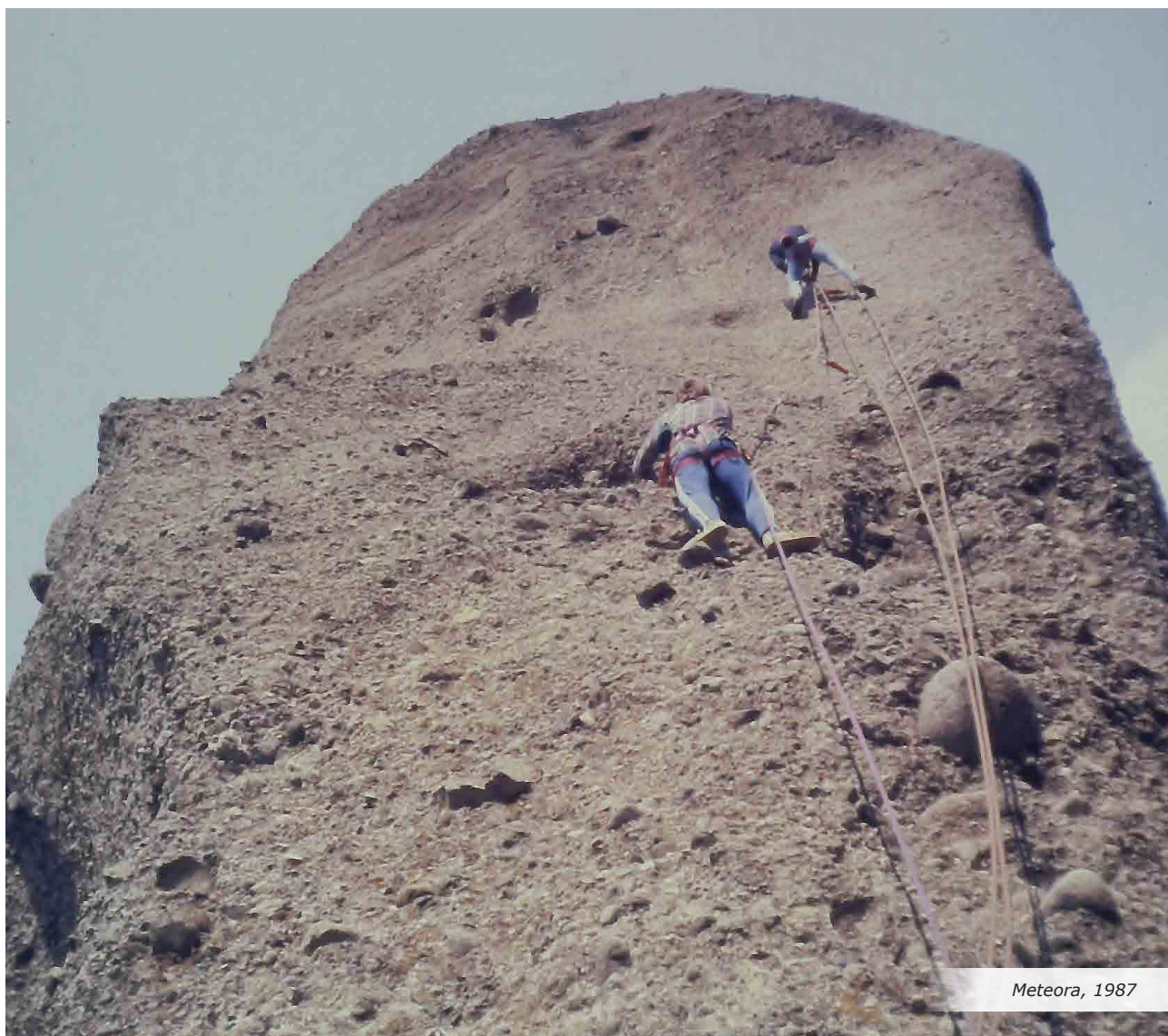

Številčna ekipa športnih plezalcev v Arcu

Najdragocenejše pa so vezi

MIRAN PRIBOŽIČ

»To pa res ne bi smel biti problem!« sem odgovoril Nejcju, ko me je poklical ali bi bil pripravljen napisati kakšen stavek, misel, opisati kakšen dogodek za jubilejno glasilo PAK-a. Sedaj, ko sedim za računalnikom, vidim, da sem preveč zlahka sprejel ta izziv.

Sam se, iz spoštovanja do alpinistov, nisem nikoli imel za alpinista. Naravna pot je verjetno, da se nekdo, ki veliko hodi v hribe – gore (k tem se pa lahko prištevam) slej kot prej sreča tudi s plezanjem – tistim »nedolžnim«, ko se strmina bolj pokonci postavi in za napredovanje potrebuješ tudi pomoč zgornjih okončin. Potem te že malo vleče mimo označenih planinskih poti, pa po kakšni bližnjici, ki to večkrat niti ni. Če imaš pa rad tudi sneg in smučanje, si lahko kaj hitro »pečen« tudi v turnem smučanju.

Kar je najpomembnejše pri vsem tem, je, da si v naravi, da si dostikrat odvisen od nje in se jo naučiš ceniti, v njej uživati in jo spoštovati. Najdragocenejše pa so vezi, ki jih stkeš s prijatelji – soplezalci, zaupanje drug v drugega, ko te od tega »da si« ali pa »da te več ni« veže samo popkovina – plezalna vrv in zbranost kolega na drugi strani.

Hvala Hinku, Gorazdu, Arnotu, Marču, Milošu, Bojanu in še komu, da sem bil lahko v vaši družbi.

Spomini so oživali

ANDREJ SOTELŠEK

Prvi stik s hribi sem doživel dokaj pozno, v osmem razredu osnovne šole, s planinskim tabornom PD Bohor Senovo, to je bilo leta 1987 v Krnici. Za tem sem bil še nekajkrat s starši v Julijcih, ki jih imam v spominu kot najlepša družinska doživetja. V prvem letniku srednje šole sem opazil plakat z vabilom v alpinistično šolo, ki me je navdušil. Nisem se mogel načuditi, da so bili sošolci tako ravnodušni do ideje o alpinistični šoli, ko sem jih vabil, da bi se vpisali skupaj, mlajši brat Peter pa je kar prosil, da ga vzamem s seboj. Nekaj takega sem iskal – pred tem sem že opravil tečaj jadralnega letenja z zmajem, po opravljenem izpitu pa je bila logistika preveč zahtevna, tudi stroškovno, da bi si takrat lahko privoščil letenje. Poleg tega mi je bilo plezanje od nekdaj zelo privlačno.

Četrtekovi sestanki tedaj še AO Bohor Senovo, ki je organiziral prvo alpinistično šolo, so bili v klubski sobi, v nekdanji baraki na Vidmu, še vedno s pridihom hipijevsko-rokerskega ambienata osemdesetih let in cigaretne dima, ki ga je občasno podkrepila Polska malca z vajami v sosednji sobici. Hribovski plakati po stenah so prikazovali najodmevnejše dosežke tistega časa: Cerro Torre, Lhotse, Ama Dablam, El Capitan,

Za staro kolo in majhnega psa ... Sporočilo teh plakatov, kaj vse se da z močno voljo in trdim delom, je bilo zelo jasno – kot so bili jasni cilji takrat najbolj aktivnih (z Gorazdom kot idejnim vodjo), da se želijo preizkusiti na odpravah in na najvišjih vrhovih, in pa vizija, da bo to mogoče uresničiti v okviru samostojnega kluba.

V septembru leta 1993 je bil tako v Armeškem, v nekdanji gostilni pri Faniki, ustanovljen naš Posavski alpinistični klub.

Mladi klub je sicer peščici aktivnih dal nov zagon. To je bil čas poln optimizma, ko se je Slovenija osamosvojila, padle so meje, predvsem tiste v naših glavah, in zdi se mi, da se je ta optimizem naselil še posebej v nas mladih, ki smo takrat odraščali. Kar naenkrat se je pred nami odprl svet in nič se ni zdelo nemogoče. Takrat šestnajstletniki, ki nikoli nismo bili dlje od hrvaške obale, smo čez noč začeli sanjati o vrhovih in stenah na drugih kontinentih. Sanje so bile tako žive, pot do njih pa tako jasna, da so še v letih, ki so sledila, preprosto morale zgoditi. Časovnica alpinistične šole je bila postavljena; ko postaneš pripravnik, pričneš plezati v vodstvu naveze.

V osnovi smo vedno obstajali plezalci, ki smo raje plezali v kopni skali in tisti, ki so raje plezali pozimi. Kakorkoli, vsak je po svoje doživel gore, vsakega so osrečile na njemu najbližji način. Brali smo knjige iz romantičnih časov alpinizma, ki so krožile med nami. Koč navdih smo doživljali vzpone na začetku Jože Čopa s svojo zlato navozo, Zaplotnika, Mahkote; sledili so Štremfelj, Jeglič, Knez, Kozjek, Svetičič in številni drugi. Morda se takrat niti nismo zavedali, kako veliki so bili njihovi vzponi v svetovnem merilu in kako zelo so s svojimi vzori pripomogli k rojevanju in uresničevanju naših sanj.

V prvem desetletju kluba so se vrstile odprave, alpinistične šole, zgrajena je bila plezalna stena v Brestanici, nastajale so garažne *boulder stence*, ob preurejenem Armeškem, zibelki plezalstva v Posavju, je nastalo za naše razmere solidno plezališče Nad Savo. Temu primerno se je dvigala tudi zahtevnost vzponov, ki smo jih opravili. Po osvojenih najtežjih vrhovih v Alpah so prišli na vrsto šesttisočaki v južni Ameriki, kjer so bile preplezane tudi prvenstvene smeri. Sledila je tako željena odprava v Himalajo na osemtisočak Cho Oyu.

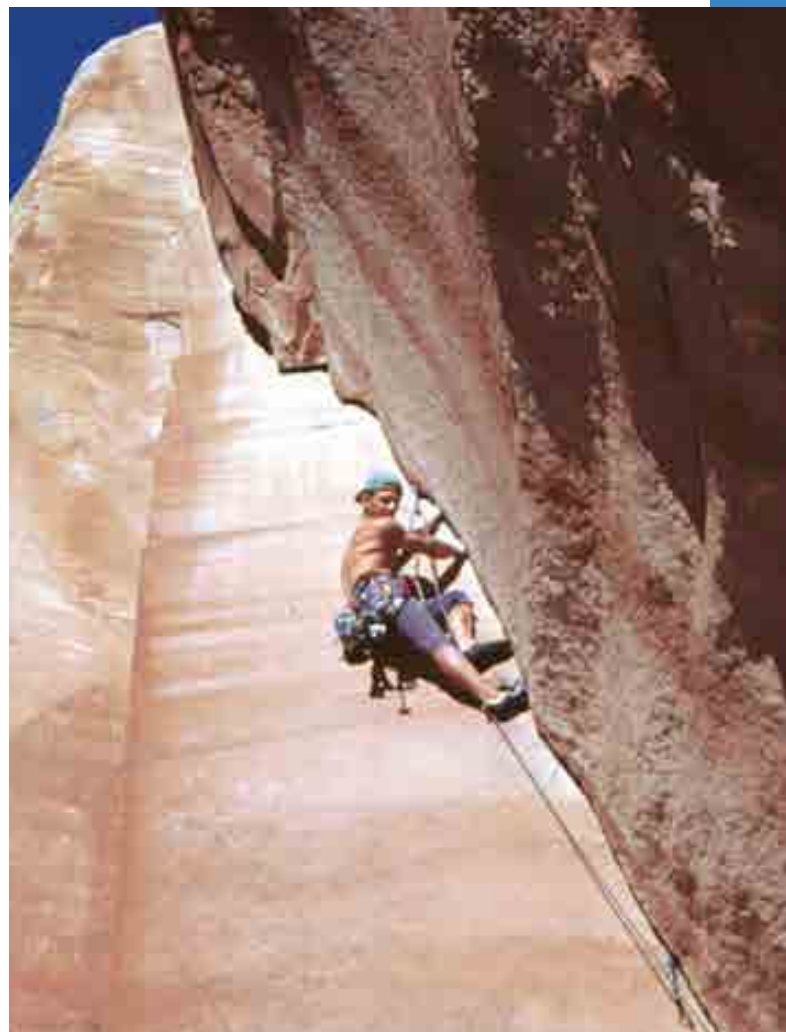
Pri tem skalno plezanje ni zaostajalo. V letu nastanka kluba je bila preplezana prva devetka (IX po UIAA lestvici). Naslednje leto smo prišli v stik s takrat najboljšimi plezalci v Sloveniji in pridobili številne dragocene izkušnje, pričeli smo nov sistem treniranja in postavili novo *boulder* steno v Brestanici. Mladi tekmovalci v športnem plezanju so bili vrsto let resni kandidati za stopničke na državnih tekmah in jih pogosto dosegali. Z novim načinom dela smo imeli naenkrat v klubu pet plezalcev, ki so okusili osmo francosko stopnjo, priplezali smo do 8b+ oziroma do zgornje desetke po dobri stari lestvici. Francosko ocenjeno 7a pa je splezal tako rekoč vsak, ki je v naši družbi zdržal dve leti.

Vzponi in dosežki so zapisani, a njihova narava je taka, da so preseženi že z naslednjo generacijo. Spomnim se, da je Miloš Kolšek, eden prvih plezalcev v Posavju, v svojem plezalnem vodničku Osp ravno na temo o razvoju plezanja napisal, kako so konec osemdesetih še *lojtrali* smer Goba v Ospu, nekaj let za tem pa smo jo plezali prosto, in za klasike je bil to »udarec z lopato po glavi«, kot se je Miloš izrazil takrat. In to, kar smo plezali v devetdesetih, so bili lepi dosežki za tisti čas, a že naslednja generacija je prišla z novimi vzponi, ki so bili za nas nepojmljivi. Tu seveda mislim na Nejca in njegove vrhunske vzpone v skali, ki jih bo izjemno težko preseči, in v bližnji prihodnosti žal ne vidim nikogar, ki bi se tem dosežkom lahko vsaj približal. In to navkljub (ne več tako) novi plezalni *boulder* steni v Krškem, veliki plezalni steni v Brežicah, novim

znanjem o treningih, pa tudi pomoči kluba pri organizaciji in financiranju odprav, ki so postavili nova, neprimerljivo boljša izhodišča, o katerih ob nastanku kluba ne bi mogli niti sanjati. Zdi se, kot da se je kontinuiteta kvalitete izpela in smo prešli na množičnost. Kaj je boljše in prav, bo pokazal čas.

Na različnih odpravah smo zabeležili lepe rezultate, a zanimivo, kadarkoli s katerim prijateljem obujam spomine, ni govora o plezanju, pač pa o obrobni doživetjih z odprav. Pozabil sem detajle v preplezanih smereh na meni najljubši odpravi na Madagaskar s prijateljem Andrejem, a so ostali nešteti lepi trenutki tega divjega potovanja v čas in svet, ki sta izginila nekaj stoletij nazaj, v srednji vek. Ostali so drobni spomini in anekdote, kako se je kaj zalomilo, izgubilo, polilo, pa vedno srečno izšlo ... in ti nas vselej spravijo v smeh in naredijo življenje tako lepo in v retrospektivi življenja plezanje ni več v glavni vlogi. To so prijatelji, ki ostanejo tudi v tistih časih, ko plezalno vrv iz takih ali drugačnih razlogov obesimo na klin.

Na koncu se želim od srca zahvaliti Gorazdu, ki je s svojo vizijo in neizmerno voljo ustvaril klub, zagotovil dolgoletno uspešno delovanje ter s svojim delom toliko ljudem posredno ali neposredno pokazal plezanje in gore. Številni med nami zagotovo ne bi videli gora in odprav v takem obsegu, kot smo jih, brez njegove iskrene skrbi in neizmerne truda.

Dnevniki nekega mulca, letnik 1975

PETER SOTELŠEK

10. 2. 1990

To noč sva z Andrejem prespala v kuhinji, v spalni vreči. Trenirava, saj bova kmalu začela hoditi v hribe. Seveda bom predlagal pot na Mangart in Prisojnik za več dni. Tako se veselim ... in komaj čakam planinskih izletov ... starša sta dovolila, da hodiva v alpinistično šolo. V tisti črni baraki se dobivajo alpinisti, učijo in vodijo alpinistično šolo ...

18. 2. 1990

Pogosto se ob nedeljah odpravimo k stari mami na kosilo. Tudi tokrat. Stara mama je znala skuhati božansko kokošjo juho. Po vrhu lonca je plaval za prst debel obroč maščobe, katerega si mogel z *šeflo* premešati, če si hotel priti do njenih rezancev, ki so merili tudi do pol metra. Po juhi je po navadi sledila pečena kokoš, *restan* krompir in solata. Domače jedi, katerih danes okus ni več tako slasten ... po kosilu sta starša odšla v vinograd, midva z Andrejem pa sva si izborila proste urice. Vedela sva, kje ima stari ata spravljen nekajmetrski *štrik* za privezovanje živine. Bil je to bel, pleten *štrik*, ki se je uporabljal tudi za razna kmečka opravila. No, meni ga je uspelo smukniti iz *kevdra* in že sva hodila proti dedovemu gozdu. Strm gozd, ki se z dna doline povzpne vse do zgornje vinske ceste, ki te lahko pripelje v Sromlje. Gozd je na enem mestu presekala hudournik in v njem izpodjedel globoko strugo, nekoč verjetno tudi to trimetrsko skalo, ki naju je vabila, da jo preplezava. Sedaj sva stala tu pod njo in gledala prvič resnici v oči. *Štrik* in midva pod krušljivo z zemljo prepredeno apnenčasto steno v dedovi hosti. Prva jo bova preplezala! Ugotavljala sva, kje bi se je lotila. Najbolj smiselno bi bilo z leve proti desni, kot gre razpoka. Andrej je zaplezal, varoval sem ga čez pas. Pasti ne bi smel, saj nisva imela ničesar, kar bi lahko uporabila za vmesno varovanje. Kmalu sem bil tudi jaz za njim. Vsa ponosna sva odhite la nazaj k dedu, kjer naju je že čakala mama.

22. 2. 1990

Četrtek je. Zvečer se dobimo na *ferajnu* v baraki, kjer se z alpinisti dogovorimo za izlet na Vršič. Šli bomo po Pripravniški grapi na Malo Mojstrovko. Pogovorimo se o vremenu, turi, opremi ... Tisti, ki opreme nimamo, si jo bomo sposodili od alpinistov: Gorazda, Marča in Arnota.

23. 2. 1990

Ob treh se dobimo pri baraki. Bernarda, Marjan in Sonja se odločijo, da ne bodo več plezali. Sonja verjetno po tistem padcu v zimskem Storžiču, kjer je imela velikansko srečo, da je preživela. Sreča in čas sta se takrat namreč poklopila in tudi to, da je bil Marč ravno na njeni tirnici, ko je drvela po pobočju navzdol. Sonja je omahnila na strmem pobočju in z glavo navzdol po hrbtu drvela mimo nas. Marč se je v trenutku vsidral v sneg in skupaj sta se nekaj metrov nižje ustavila.

Medtem sta se pred barako pripeljala še Arno in Marč. Odpeljali smo se v Armeško, kjer sem plezal smer Solo, nato pa sem se učil zabijati kline, postavljati v poč *frende* in *jebice*. Kmalu zatem sem šel plezat tehniko. Privezala sta mi dve lojtrici in *krempeljce*, s katerimi sem si pomagal. Prvič sem *tehničaril*, če bi se temu lahko tako reklo. Le s težavo sem se po centimetrih nerodno prebijal navzgor in kar takoj ugotovil, da tehnično plezanje ni zame. Naravno gibanje v steni brez uporabe tehničnih pripomočkov je lepota plezanja, ki jo vidijo moje oči. Nato sem s klini zabil *sidrišče*, ki ga je bilo potrebno še preizkusiti. Pa da vidimo, če bo zdržalo ... so rekli alpinisti ... kvaliteto *sidrišča* sem preizkusil tako, da sem splezal malo nad sidrišče in se vrgel čezenj. Arno je ustavil kratek padec. *Sidrišče* je k sreči zdržalo, kar je pomenilo, da sem kline dobro zabil.

24. 2. 1990

Danes popolne smo se odpeljali na Vršič in prespali v Mihovem domu. Naslednje jutro smo se najedli in se odpravili na Vršič. S seboj smo vzeli vso potrebno opremo. Sposodil sem si cepin in dereze. Ko smo prišli do začetka Pripravniške, smo se razdelili v dve skupini. Arno je vzel mene in še eno tečajnico, in smo šli plezat slap, ki je bil zraven Pripravniške grape. Dali so mi še en velik cepin, tako da sem imel dva. Za vsako roko po eden. Na noge sem si privezal »desetke«. To so deset zobe dereze. Boljše so bile dvanajst zobe, ki imajo dva dodatna zoba, ki precej olajšata plezanje strmejših snežišč ali slapov. Če si imel *dvanajstke*, si bil car ... V slap sem zaplezal kot zadnji, vendar le s težavo, brez občutka. Nisem si mislil, da bo potrebno tako brezglavo tolči s cepini po ledu. Ti so se neusmiljeno odbijali v vse smeri in niso hoteli nikakor »prijeti« v tanek led. Vmes so se mi že zarosile oči, saj me je

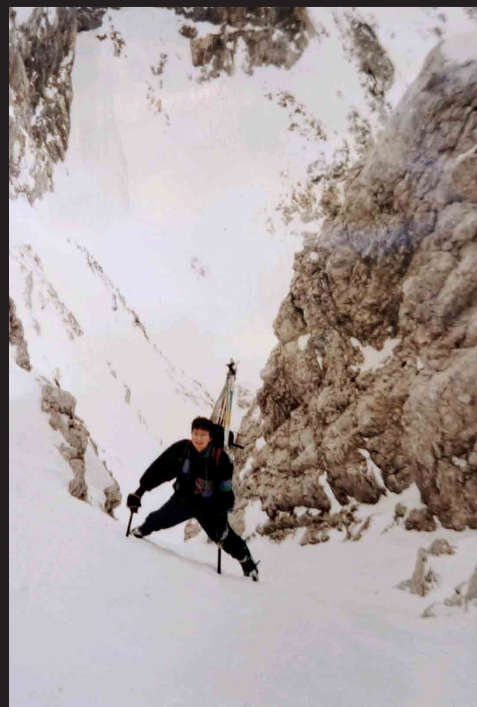
kmalu močno zanohtalo skozi tanke rokavice, še bolj pa *navilo*. Sredi slapu se mi je »odvezala« še dereza in za trenutek nisem vedel, kaj naj naredim. Cela *štala* ... Led je bil tanek, debel le nekaj centimetrov in tukaj ni bilo meni ljube skale, da bi jo lahko prijel, začutil, otipal njeno žametnost, tisti trenutek je bil pred mano le led, trd in neusmiljen. Čutil sem krče v rokah, Arno je zgoraj kričal, vzpodbujal, naj vendar že pohitim in pridem gor. Malo sem zajokal, nekako zavezal nesrečno derezo in je šlo, počasi, do vrha. Z vrha smo sestopili po drugi strani, kjer sem že hodil poleti, ko sem bil v taboru. V domu smo se najedli in odšli domov. Arno in ostali so mi čestitali, moj prvi slap.

20. 3. 1991

V četrtek smo se na *ferajnu* dogovorili, da gremo v soboto in nedeljo plezat v Osp. Sel sem z Marčem. V nahrbtnik sem zmetal nekaj opreme – plezalni pas, dve *vponki*, *prusik*, *spalko*, nekaj za obleč in nekaj malega hrane, nekaj kosov kruha, mleko, pašteto, vodo in čokolado. V Ospu so stare hiše, ni gostiln. Toda mi smo šli k Elici in Emilu, kjer smo dobili piti. Malo nad njuno hišo, pod steno, smo pograbili travo in porezali veje ter si pripravili prostor za spanje. Zjutraj sem se zgodaj zbudil, pred ostalimi. En tip je opazil, da ima preluknjan *armafleks* in ga je hotel vreči stran. Prosil sem ga, naj ga da meni, saj sem celo noč prespal na tleh. Najedli smo se in odšli plezat smer, imenovano Medo. Medo je pes, ki živi pri Elici. V začetku sem imel malce treme, nato pa je šlo zelo dobro. Zadnji trije raztežaji so bili malce težji. Ocenjeni s 5+ in 5. Namreč, bili so težki zato, ker sem bil v teniskah. Marč je imel zadaj na hrbtu navezано vrečko in velikokrat porinil roko v njo. Roke je imel vse bele od magnezija. To se mi je zdelo precej nobel. Čez nekaj dni je sosed krojač zame sešil prav takšno. Na vrhu smeri sem bil tepen s *štrikom*, saj je bila to moja prva čez stometska alpinistična smer.

2. 3. 1993

Petek je. Odpravljam se spat, zunaj je bil že mrak. Počasi me pobira spanec. Z mislimi sem še v klubski sobi sredi pogovorov, planiranja, kam za vikend. V ozadju nas spremlja ritem Polke malce, tako kot vsak četrtek. Napoved je slaba, zato vsi ostanejo doma. Domači telefon me prebudi iz spanja okrog enajstih zvečer. Oče pravi, da je zame. Ko stopam po stopnicah navzdol, premišlujem, le kdo bi to lahko bil ob tej uri? Je mogoče Zdravc? Se je Gorazd premislil glede Ospa? Ali pa je mogoče dekle, ki mi je tako zelo všeč? Dvignem slušalko in na drugi strani me preseneti Sonjin glas. Opraviči se mi glede bujenja ... »Pero, bok, ti ... jaz grem jutri v Osp... Greš z mano? Pridejo tudi Kranjčani.« Sonja spet pleza ... a je sploh nehala? Super, si mislim. Povem ji, da nisem spakiran, pa še

prakso imam v Šopingu do enih. »Ne sekiraj se, do dveh boš že zrihtan in potem greva na štop.« »Prav,« ji rečem, »jutri se oglasi v Šopingu, pa še kakšno rečeva.«

Sonja stanuje nekaj hiš naprej in je nekaj let starejša od mene. Če bi ne bilo Sonje in njenih vzpodbud, močne volje in vztrajnosti, verjetno ne bi šel tisto leto k birmi in se naučil vseh molitvic, ki jih je zahteval župnik. Sonja mi je bila kot starejša sestra. Pri mojih starših je bila dobro zapisana in na to karto sem tudi igral, ko je oče negodoval in je bila mama proti temu, da grem. Ura je bila trinajst in doma še vedno nisem imel zelene luči, saj je bila napoved slaba in je bilo starša strah zame. S kolesom se zapeljem do Sonje, da ji povem, kakšno je stanje. Vsa vesela in nasmejana mi odpre. Z dialogom sem začel: »Posluš, žal ne morem it, malo sem zafrknil, žal mi je ...« »Nič se ne sekiraj Pero, bom jaz poklicala tvojega očeta pa bo vse ok.« In tako je bilo.

Doma sem v nahrbtnik zmetal vso opremo, ki sem jo imel, vzel nekaj drobiža. Sonja me je že čakala na križišču. Mimogrede sem v trgovini kupil liter mleka, prepečenec in čokolado. Pritekla sva do bencinske in tam zagledala Golfa ljubljanske registracije. Šoferja sva prosila in tako »dobila« prvi del poti do Ljubljane. Na odcepu za Postojno nama po daljšem času le ustavila gospa srednjih let, ki je bila namenjena v Koper. V Postojni je začelo močno snežiti. Zapadlo je že 10 cm snega. Po nebu so se kotalili veliki črni oblaki. Malo naju je čudno pogledala, ko sva ji rekla, da greva v Osp plezat. Za vreme naju niti ni preveč skrbelo, saj se v Ospu vedno najde kaj za poplezat. Bolj sem bil v skrbeh, kje bom spal, saj nisem imel *armafleksa*.

V Črnem Kalu so se oblaki razmaknili in na odcepu za v Osp naju je pozdravil prekrasen rdeč sončni zahod. Sedaj sva bila tu, pred Ospom in ne bova več štopala. Vendar že ob prvem mimoidočem avtu avtomatsko postavim palec in že sva bila v tej prečudoviti mali kraški vasici. Za nekaj trenutkov sem postal pred njo in z velikimi očmi opazoval to lepo osapsko steno. Zdela se mi je tako mogočna, velika. Obdala me je neizmerna radost, veselje in sreča, da sem tu in v tistem trenutku. Najraje bi kar skočil in poletel med mogočne previse in raziskal prav vsak njen kotiček. Zvezda večernica naju je spomnila, da se bliža noč, potrebno je bilo poskrbeti za spanje. Odšla sva do Elice. Ni je bilo doma. Za mizo so sedeli avstrijski plezalci in Kamničani. Za hišo je stala kamnita škarpa. Malo sem se razgibaval po njej, nakar se je pripeljala Elica, ustavila je in me opazovala, kako plezam proti vrhu. Okoli sem sestopil, ter jo pozdravil. Ostra ženska je, hkrati prijazna. Od kod si fant? A ... kar sama sta ... iz Krškega ... Vse plezalce je poznala, za vsakega je lahko kaj povedala.

Pozvek tudi pride? Pa Kolšek, Marč? Vprašala je, kje bova spala. Nerodno sva ji odgovorila, da greva gor k steni nad vasjo, spala pa bova kar na tleh. Dala nama je blazino. Zahvalila sva se in odšla, saj se je že nočilo. Kamničani so imeli že postavljene šotore na začetku manjše jase pod steno, midva sva se odločila za bivakiranje čisto zadaj, kjer je stena previsna, da bova imela zavetje v primeru dežja. Poleg naju je že bilo ognjišče, kjer so prejšnjo noč spali Čehi. Blazino sem odstopil Sonji. Razmišljam, kaj lahko storim zase. V bližini sem našel dva velika tramova in nekaj desk od polomljenega zaboja. Vse skupaj sem zvlekel pod previs in tramova postavil v razmaku pol metra. Nanju pa položil deske. Čehi so pustili nekaj lubja, iz katerega sem si naredil kar udoben pograd. Zakuriva ogenj. Zlezeva vsak v svojo spalko, občasno naložim na ogenj. Nebo je bilo jasno, zvezde so žarele na nebu in steno je obsijal mesec. Stena kar žari. Pogovarjava se o jutrišnji plezariji in vremenu, plezalnih ciljih, ... Zaspiva. Približno ob dveh zjutraj naju je zbudilo govorenje. Prispejo Kranjčani, Sonjini prijatelji. S Sonjo se pozdravijo, delam se, da spim ... nekaj pojedó in gredo spat.

Zgodaj se zbudim in še malo poležim. Vetrček me je nežno pobožal po obrazu. Vasica pod nami se kopa v jutranjem soncu. Danes bo prekrasen dan. Skobacamo se iz spalk in se hkrati smejimo mojemu ležišču. Pogovarjamo se, kaj bomo danes *lezli*, hkrati pa zajtrkujemo. Slivo predlaga Luknjo, ki je le 50 metrov stran od nas. Vsi smo za. Vzamemo opremo in gremo. Na vstopu smeri je napis, ki ti da misliti: če ne splezaš, prodaj vso opremo. Silvo gre prvi. Prvi klin je kar visoko, kakšnih osem metrov nad tlemi. Silvo pleza počasi in previdno, vpne prvi komplet. Nato sledi težavna prečka. Nekaj časa išče oprimek, vendar mu gre odlično. Izpostavljenost je konkretna in prečnici sledi še težji detajl. Na vrsti sem jaz. Seveda plezam kot prvi. Do prvega klina pridem z lahkoto. Prečnica me precej zdela. S težavo vpnem *komplet*. Malo je manjkalo pa bi *odletel*. Za prečko sledi *kamin*, ki pa ga je potrebno preplezati prosto, saj na potrebnem mestu klina ni. Padec bi bil zelo neprijeten. Grem na vse ali nič. Počasi napredujem navzgor. Ne najdem pametnega oprimka, vse je na *trenje*. Malo višje opazim *šalco*. Dobro se postavim z nogami in se vržem kvišku. Zadržim šalco in vpnem komplet. Odlezem še lažjih petnajst metrov in že sem pri Silvu. Medtem je že pričel s plezanjem moj soimenjak Pero in kmalu je stal ves nasmejan pri nama. Slednja se pridruži še Sonja. Na vrsti je bil še zadnji raztežaj. Skala je dobra in čvrsta. Uživam in plezam. Spodaj nas opazujejo neki ljudje. Stojimo na vrhu in se pripravljamo na *abzajl*. Silvo mi pove, da glede Luknje obstaja legenda. V njo naj bi nekoč Italijani skrili zlato.

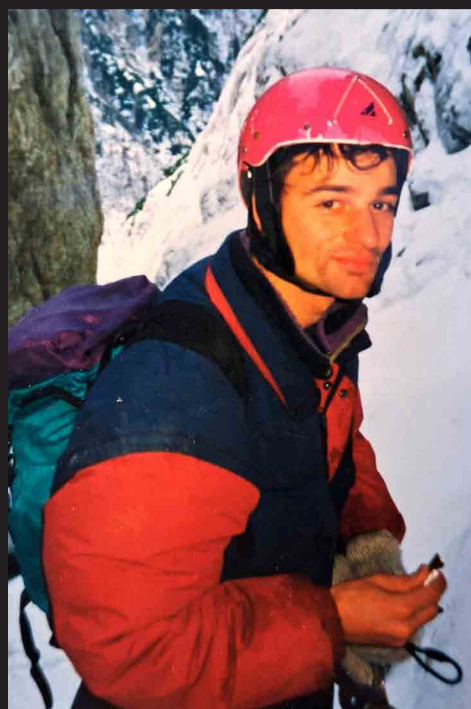
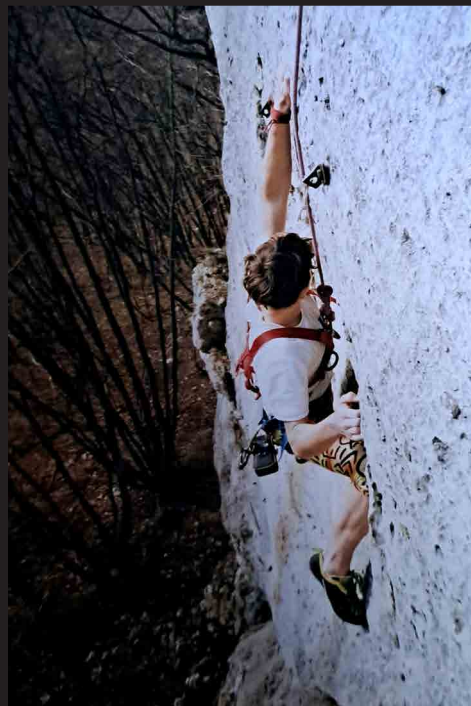

Že razvijamo vrvi pod veliko steno. Smer že poznam izpred leta, dveh in tokrat bom Medo-
ta plezal kot prvi v navezi. Plato v prvem cugu
zlezem z dobrim »filingom« in že stojim na poli-
ci, ki vodi k drugemu *raztežaju*. Ugotovim, da ni-
sem vpel nobenega klina. S Perotom prepevava
Pepija Šparadorjo in Beštijo. Najlepša mi je ve-
lika pokončna poč, ki sem jo kar preletel in uspel
vmes vpeti le en klin. Roko na srce, za pasom
tudi ni bilo velikega razkošja. Obešenih sem imel
le nekaj *vponk*, ki pa jih je bilo treba »šparati«
za kak težji detajl. V ritmu Iztoka Mlakarja in
podobnem plezalnem slogu smo preplezali vse
do vrha. Perota so pri sestopu ožulili čevlji in je
nadaljeval proti avtu. Mi trije pa smo sklenili, da
prelezamo še smer Pero, ocenjeno s VI-. Ob
koncu dneva sva bila s Sonjo že precej utrujena.
Do Ljubljane sva se peljala s Silvom, naprej pa
sva dobila štop do Trebnjega, kjer se je ustavi-
lo. Poklicala sva Sonjinega brata, ki je prišel po
naju. Srečna in utrujena sva se v mraku vrnila
na domačo Gmajno.

21. 8. 2023

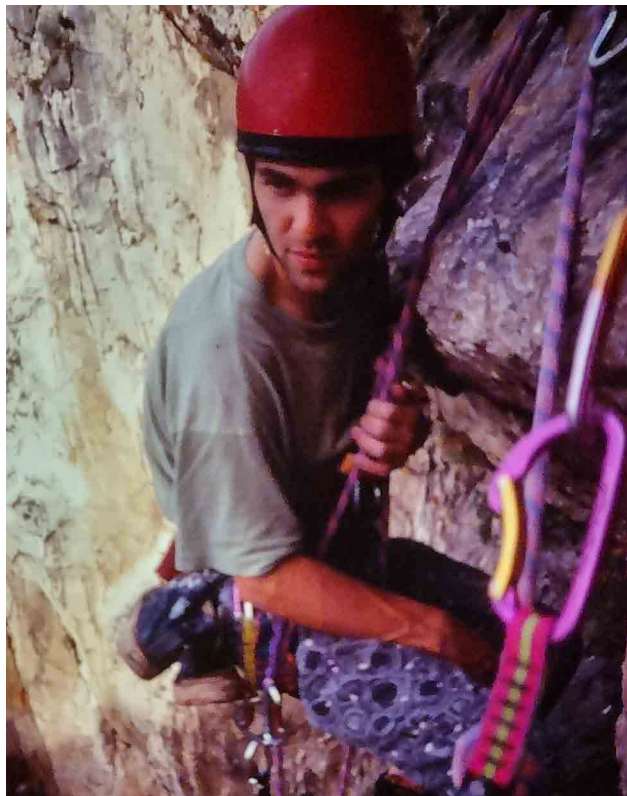
Pakla. Pred 30. leti sem tu prvič plezal. Z Goraz-
dom sva za vikend takrat splezala Velebitaško,
Klin in nekaj smeri v Stupu, seveda vse na *kline*.
V Klinu mi je Gorazd odstopil najtežji *cug* in malo
je manjkalo, da bi ga zlezl prosto. Bil sem tisti
mulec v rdečih karirastih hlačah iz frotirja brez
čelade ... 30 let nazaj smo en večer sedeli za
mizo pri Faniki in imeli prvo skupščino Posav-
skega Alpinističnega kluba. Bili smo mladi in pol-
ni elana. Leta minejo, kot bi jih izstrelil.

Sedim za mizo s prijatelji. Imamo »*ferajn*«. V
senci je 37 stopinj in jutri ne bo nič boljše. Dlani
mi žarijo, verjetno od vroče pakleniške skale,
»buteljke« so polne, nasmeh je na svojem mes-
tu. Pravkar smo se vrnili s plezarije, navilo me
je kot psa ... *Stara* je tudi v Pakli, brez plezalne
opreme. Resnično. Sedi na moji levi in mi teži,
namesto da bi pisala članek za bilten. Zvečer si
gre sposoditi opremo k Marku. Jutri naj bi šli s
Sandro in mojo Tanjo v Mosoraško. Poleg mene
Boško lupi trdo kuhana jajca, *ta pravi* dedci
znamo tudi to. Obujamo spomine in se režimo.
Otroci se igrajo z želvo, ki so jo našli v bližini
kampa. Srečni smo.

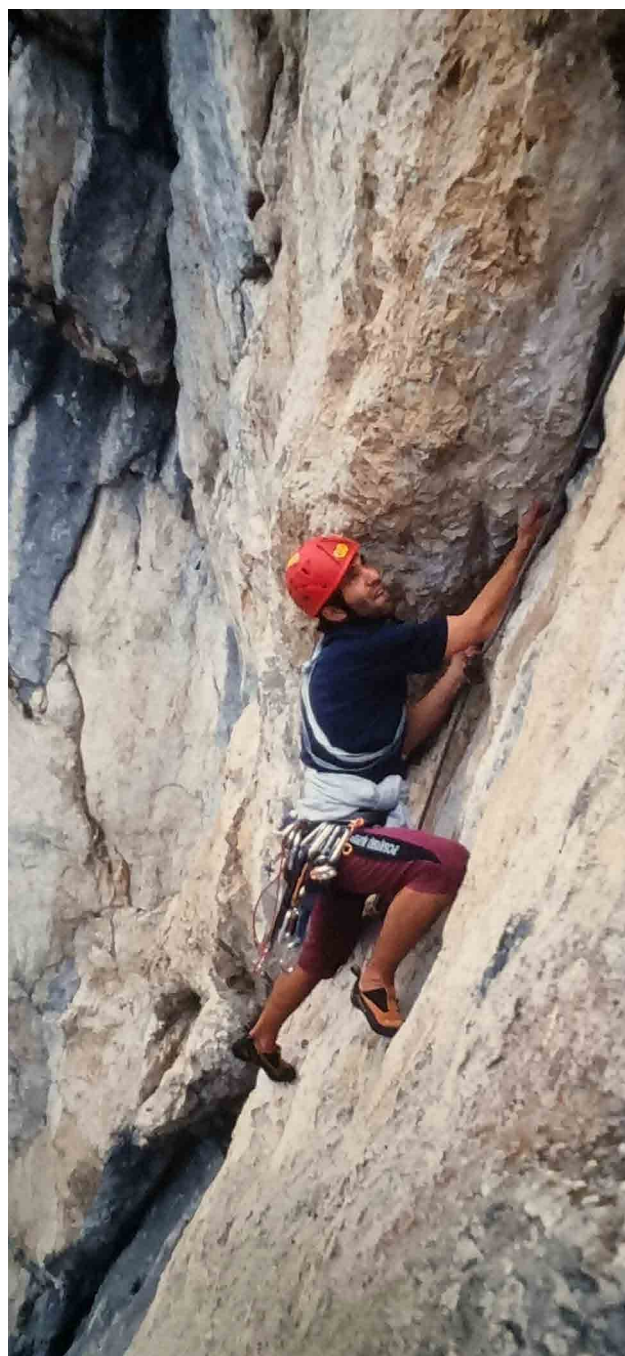
Moj droben spomin na naše začetke

MITJA VOGLAR

Ne spominjam se točno prvih dni. Bila pa je velika želja. Vzponov v klubski sobi na *ferajnu* v stari baraki nisem vpisoval, ob četrtkih sem bil študent v Ljubljani. Vsakič, ko je bila priložnost, se je plezalo. V plezališčih in v hribih. Udobje ni bilo pomembno. Z Matotovo stoenko, ki je vžigala na poriv, smo se vozili v Osp. Spali smo v prahu pod steno nad vasjo. Moja prva večraztežajna smer je bila Internacionala, z zidarsko čelado. Z Drejkotom seveda. Ne spominjam se, kako me je spravil čez. Sandra in Mato sta plezala sosednjo Netopir ali po naše Neto pir. Na bruto pir smo šli zvečer. Ker je bilo Armeško kmalu premalo, smo se veliko vozili. Nekako naravno se je zgodilo, da se je vedelo, kdo vozi v katero smer. Drejkotu se je vedno mudilo v plezališče in je vozil v to smer. Vozil je, kako bi rekel ... nobena kolona ni bila predolga za dobro katrco. Na poti domov je običajno mirno spal. Bili so tudi hitrejši. Z Gorazdom sva bila običajno s turne smuke doma pred koncem šihta, pošteno napezana, nasmučana in že sita. Današnji mladi klubski starši so, takrat mali faloti, vsi po vrsti odlični plezalci, fejest punce in fanti, če se je le dalo, hodili zraven. Večina je do danes ostala v

klubu ali pa so se po pavzi vrnili. Danes je, iz majhne skupinice zagrizenih, zrasla množica, vseh niti ne poznam. Kdo bi si mislil. Najbolj pa mi je všeč, ko grem s Kajotom v novo plezališče in tam srečam mlade Pakovce, še bolj pa, ko na naši velikanki poplezam z istimi, ki smo takrat na začetku porivali stoenko. In se še vedno priganjamo in se imamo še vedno fino.

Brez dnevnških zapiskov

ALEKSANDER VEGELJ

Vodenje dnevnika mojih alpinističnih doživetij mi nikoli ni bilo v navadi. Tu pa tam naletim na kakšno staro fotografijo; nostalglični občutki po lastni želji, ali pa mi Gorazd pošlje kakšen spomin s skupnih doživetij. Ne spomnim se smeri, ki sem jih preplezal, niti časovnega sosledja. Pa vendar v spominu živi ostajajo prijatelji, s katerimi smo se imeli lepo. Še danes sem hvaležen, ko se srečamo, saj so spomini, čeprav sem plezalno opremo obesil na klin v kleti pred več kot dvajsetimi leti, še vedno živi.

S Sandro in Darjo se napokamo v *fičkota*. V majhen prtlačnik skrbno zložimo opremo za plezanje in kampiranje, hrano, fotoaparata, pa še vedno ostane prostor za zaboj piva. Čeprav je fičo majhen avto, nas to ne ovira, da po stari jadranski magistrali veselo prehitavamo mercedese, BMW-je in temu podobne nemške mrcine. V pakleniški kamp prispemo pozno popoldne. Ravno dovolj časa, da pred večerom (precej) spijemo, potem pa zvečer plezamo po travniku. Travnško smer vzamemo skrajno resno: zabijamo kline, se varujemo. Morda se nam na trenutke res zazdi, da se je zelena planota pred nami prestavila nekam visoko med skale.

V Pakli, kot jo ljubkovalno poimenujemo, plezamo precej obljudeno smer. Štant je na ogromni polici. Sedim na robu in občudujem razgled. Kmalu se mi pridruži nova naveza; v roke mi porinejo vrvi s prošnjo, naj jih privežem z bičevim vozlom. Povem jim, da znam zavezati samo polbičevega. Odgovorijo, da je v redu ... mislili so, da se hecam.

V Mali Mojstrovki s Sandro iščeva vstop v smer. Ona pripravnica, še ne polnoletna, jaz komaj začetnik. Nekako se nama zdi, da sva ga uspešno našla. Sandra začne plezati. Kmalu postane jasno, da mogoče pa le nisva našla prave smeri. Nekaj časa še vztrajava, potem pa se Sandri odlomi precej velik kos skale. Za las me zgreši. Sandra se brez besed spusti nazaj. Za tisti dan zaključiva s plezarijo.

Z Nejcem in Gorazdom se počasi vzpenjamo proti postaji zobate železnice. Kam? Mont Blanc, najvišji vrh Evrope. Kupimo tri enosmerne vozovnice. Prodajalec v hišici nas debelo pogleda. Ve, da to pomeni prečenje cele skupine. Nejc ima takrat komaj dvanajst let. V eni izmed koč prespimo v rezervnih posteljah. Moja je ob steni kuhinje, tam je napeljana cev, po cevi pa teče napeljava vroče vode. Prevročje. Obupam nad spancem, vzamem *armafleks* in spalno preprogo, prenočim na podestu pred kočjo. Zunaj je nekaj več kot minus deset stopinj, meni je v redu. Ko se zbudim, je *armafleks* čisto naluknjan od derez. Pomi-

slim, da bi mi lahko kdo stopil na glavo. Kmalu po sončnem vzhodu kontinent občudujem z vrha Mont Blanca. Sledi še spust, ki nas prinese pod vznožje naslednjega vrha. Hvala bogu, si mislim, ne bo se treba še dvakrat vzpenjati. Popolnoma izčrpani Nejc spije malo kakava, nekaj prigrizne ... in smo šli še na dva vrhova. V dolino pridemo pozno popoldne. Spust je precej lažji, gondola je odlična stvar.

Z Gorazdom plezava skozi kamin. Na koncu lepa polička. Priplezam skoraj do štanta. Gorazd spusti vrvi, vzame fotoaparata. Poziram, se afnam in na enkrat odletim. Gorazd obupano poskuša zagrabit vrvi. Prepozno, prehitro gre, ožge mu dlani. K sreči sem v kaminu, kjer me odbija od stene do stene. Moj padec se počasi upočasnjuje. V kaminu je zagozdena skala, ki me ustavi, da ne odletim za celo dolžino vrvi. Odnesem jo brez poškodb, smer splezava do konca.

Z Bojčijem plezava v Arcu. En raztežaj je ocenjen več, kot sem zmožen splezati. Pred vsakim novim raztežajem vprašam Bojčija, če je to že tisti, ta težki. Odgovor je bil za vsako ne. In tako sva kar naenkrat izplezala iz smeri. Še danes ne vem, kateri raztežaj bil tisti, ki je bil pretežak zame.

Triglav, Severna stena, Slovenska smer. Z alpinističnega vidika nič posebnega, lahka smer. Plezamo nenavezani. Mene pa počasi zvija psiha. Bojči to opazi. Vzame vrvi, me naveže na sebe. Plezava brez varovanja. Če padem, gre Bojči z mano. Spravim si glavo v red, potem gre zlahka. Z Arnotom plezava v Ospu. Smer je ocenjena na meji mojih zmožnosti. Na enem od štantov Arno zakriči, da ne smem pasti. Varuje me na *jebico*. Po sosednji smeri se spuščava naveza. Prosim jih, če grem lahko z njima dol. Me ne sprejmeta. Ni mam druge izbire, kot iti naprej. Pasti pa nisem upal. To zna boleti.

Mont Blanc Express

ALEŠ PETROVIČ

Mont Blanc, 1995

Pisalo se je leto 1994, morda celo 1995, ne spomnim se natančno. Pozimi smo obiskovali predavanja alpinistične šole, spomladi eni bolj, drugi manj hodili na skupne ture. Nekdo od »ta starih« je omenil, da bi se šlo julija na Mont Blanc. »Ja, na Mont Blanc, ampak le tisti, ki si boste to zaslužili... Pridni morate biti, hoditi na skupne ture pa še verjetno kakšen štrik zložiti...« Kmalu mi je bilo jasno, da mene najverjetneje ne bo na spisku.

»Grem pa sam,« no, ne čisto sam. Vržem idejo in kmalu se oblikuje skupina. Najprej Sonja, Mato in jaz. Kako dalje? Takrat ni bilo Googla. Grem do svojega hribovskega očeta - Gorazda. Prvi me je peljal na Triglav, v Armeško in še kam, vedno kaj naučil. Povem, o čem razmišljam. Vzame od nekod črno-belo sliko Mont Blanca. Nariše nekaj pik za obe kočī in bivak, pa dve črti čez steno za oba kuloarja. Nekaj osnovnih napotkov, pa: »Pazite se!« Skupini se pridruži še ta drugi Matej, nov obraz iz alpinistične šole. Nekaj tednov kasneje smo v nedeljo popoldan na vlak za Milano. Dalje vlak proti Aosti, avtobus do Chamonixa ter še zadnji vlak v St. Gervais. Z vlaka ga gledamo. Sveti se v soncu. Ni

kaj čakati, jutri se lahko vreme spremeni. Na končni postaji odložimo šotor in nekaj odvečne opreme in kupimo karte za zadnjo vožnjo zobate železnice. Takoj zagrizemo v hrib in po dveh urah smo na kočī Tete Rousse. Sedemo nekaj metrov stran od kočī, kuhamo čaj in vase spravljamo hrano. Pred mrakom se zavlečemo nekaj metrov nad kočī ob rob ledenika, naravnamo budilko in poskušamo zaspati. Ob dveh se zbudimo, uro prepozno. Pustimo spalke in ostalo navlako in se takoj spustimo v steno. Po dveh urah smo na Gouterju, od koder je večina začela vzpon. Daleč pred nami se vije kolona luči. Postanemo nekaj minut in nadaljujemo proti bivaku Vallot. Prvi znaki višine kažejo zobe. Na bivaku se razdelimo v dve skupini. Z Matom greva proti vrhu, Sonja se ne počuti dobro in počiva. Po slabi uri pridem na streho, nekaj časa za mano Mato, slabo uro kasneje prilezeta še Sonja in Matej. Nekaj fotk in nazaj v dolino. Zvečer smo po 16 urah hoje spet v dolini. Utrujeni, lačni, vendar veseli.

Naslednji dan pasemo oči po Chamonixu ter odidem proti domu. V četrtek smo po slabih štirih dneh že na pivu v Ljubljani. Mont Blanc Express.

Življenje gre naprej, prijatelji iz naveze in spomini pa ostanejo za vedno

MITJA VALENTINC

Od petega razreda osnovne šole sem redno obiskoval planinske tabore v organizaciji Planinskega društva Bohor Senovo. Peter in Andrej Sotelšek sta bila moja soseda. Veliko časa smo preživeli skupaj. Tudi v tabore smo hodili skupaj. Tam sem spoznal tudi naše vodnike: Gorazd Pozvek, Bojan Kurinčič ...

Ko sta Peter in Andrej pričela plezati, je bila logična poteza, da pričnem tudi jaz. Kot srednješolca sva s Petrom največkrat odšla s kolesom v Armeško plezat, potem pa še k Mirtu na Jupi in domov. Takrat se nisem veliko ukvarjal z organiziranjem, pravnimi subjekti ... pomembno je bilo, da sem si izposodil opremo, Peter je imel *štrik* in sem plezal. Potem pa sem začel hoditi na *ferajn*.

Majhna pisarna v baraki pri tržnici. Vsak četrtek zvečer. Če te ni bilo, nisi vedel, kaj se dogaja. Stiskali smo se, sedeli na omarah, stoli, radiatorju. Vsak je poročal, kje je bil pretekli teden, kaj je splezal, kakšne zahtevnosti je bila smer ... skratka vse dogodivščine so se izmenjale v tisti sobici. Pa tudi posli. V pisarni sem se dogovoril z Gorazdom, da sem od njega kupil plezalni pas in plezalnike. Oboje imam še danes. Spomnim se, da smo vse plezarije vpisovali v dnevnik. Vsako alpinistično smer se je vpisalo v dnevnik: kakšni so klini, pa sidrišča, kje moraš biti pozoren na plazove, pristopi, sestopi ... Imeli smo svoj Google. Vse znanje in izkušnje kluba so bile zbrane v eni knjigi. Potem pa so se začeli resni pogovori. Naš *ferajn* je prerasel in za resno in redno

delovanje moramo iz Alpinističnega odseka PD Bohor Senovo narediti svoj klub. Gorazd in Bojan sta staknila glave in pripravila pravne osnove in statut kluba. Vsi smo se strinjali, da moramo preseči meje občine in narediti regijski klub. Tako je nastala ideja Posavskega alpinističnega kluba. Prvič sem bil prisoten na tako strukturirani seji z delovnim predsedstvom, imenovanji različnih komisij, funkcij, glasovanji ... Bil sem prisoten na ustanovni seji, vendar takrat še nisem bil polnoleten, zato nisem eden izmed ustanovnih članov Posavskega alpinističnega kluba.

Z ustanovitvijo kluba pa, kot da bi dobili nov veter. Udeležil sem se usposabljanja za alpinista pripravnika v bivaku pod Špikom. Tam sem se prvič srečal z gorsko plezarijo. Imeli smo skupno turo v Osp. Tam sva s Petrom plezala začetniško klasiko – Medota. Pa še nekaj drugih krajših smeri. Spali smo v šotorih pod steno. Z vpisom na študij pa sem hitro ugotovil, da je imela Pedagoška fakulteta v Mariboru manjšo steno v kleti. Vse proste popoldneve sem preživel v tisti mini telovadnici. Ko sem povedal Andreju za steno, sva skupaj hodila plezat na fakulteto. Tako sem veliko časa v Mariboru preživel z Andrejem. V želji po več plezanja sva se nekaj četrтков z njegovo katrco odpeljala v Liboje. Popoldan plezala v Libojah, potem pa v katrci prespala. V petek preplezala še nekaj smeri in odšla domov. Še danes me vse boli, ko pomislim na spanje v katrci. Ker sem bil dobro *vplezan*, sva se s Petrom dogovorila, da greva plezat v Jalovec, in sicer Zahodni raz.

Zgodaj zjutraj sva odšla z Gmajne in prišla v Tamar. Do stene sva hodila dve uri. Dobro nama je šlo in hitro sva napredovala. En raztežaj ima vertikalno steno in prepad do vznožja. Zahtevnost je 6 -, saj so prijemi velike *šalce*. Za trenutek mi je zastalo srce, potem pa je Peter začel kričati: »Kaj boš že prišel gor? Te že dolgo čakam.« Zadnji raztežaj je bil lažji, zato mi je Peter dovolil, da sem ga plezal naprej. Še dandanes se spomnim planincev na vrhu Jalovca in njihovih začudenih pogledov, saj sva prišla iz druge smeri, kot vsi ostali.

Kmalu po koncu vojne v naši bivši državi je klub organiziral skupno prvomajsko plezanje v Paklenici. Z Adriano sva odšla skupaj, v drugem vozilu pa sta se nam pridružila še Dejan Sevšek in Katja Žajber. Na poti v Paklenico je bilo še veliko sledi vojne. Ob cesti so bila uničena vojaška vozila, masleniški most je bil porušen, zalivu je bil potopljen trajekt. Morje smo prečkali preko pontonskega mostu, na katerem je bil vojaški bunker – orlovo gnezdo z orožjem. Pot v Paklenico je bila nadrealistična in adrenalinska. V zasebnem mini kampu pred vstopom v Nacionalni park smo postavili šotore.

Cel PAK je bil tam in bili smo ena skupnost. Zvečer smo se dogovorili o navezah in smereh. Prvi dan je bil namenjen krajšim smerem ob potoku, kjer smo tudi začetniki lahko plezali naprej. Potem pa se je začelo. Spomnim se smeri, ki je imela dolgo vertikalno prečenje. Plezala sva skupaj s Sandro. Neprestano je kričala na mene: »Ne gledat dol. Hitro izpni komplet in pojdi naprej. Čakam te.« Na vrhu smo se srečali s fanti iz druge naveze. Povezali smo vrvi in naredili dva *abzajla* po 60 metrov. Res nor spust po vrvi.

Z Andrejem sva se dogovorila tudi, da greva plezat v severno triglavsko steno. Izbral je Prusik-Szalajevo smer. Zvečer sva šla z Gmajne v dolino Vrata. Tam sva si uredila opremo in zasilno prespala poleg katrce. Zgodaj zjutraj sva odšla pod steno. Bilo je zelo megleno, zato sva plezala skoraj na pamet. Naenkrat Andrej zakriči: »V pravi smeri sva, končno en štant s tremi klini.« Po tistem štantu sva ugotovila, da sva prišla pod Sfingo. Po kratkem posvetu nama je bilo jasno. Če plezava nazaj v smer, naju čaka bivakiranje, za katerega nimava opreme. Druga varianta je bila, da plezava nazaj - dol. Točno to sva naredila. Ko sem odplezal zadnji raztežaj je bila tema, potem pa samo še sestop do avta. Res nora izkušnja.

Če pa je bil v Krškem dež, smo se odpravili plezat na umetno steno v Novo mesto pod most. Mato je oranžno stoenko parkiral pod steno. Na streho je dal zvočnike, ki jih je kot izkušen električar sam zvezal in smo poslušali Dire-Straits-e. Vsake toliko časa je prižgal motor, da se je napolnil akumulator. Plezali smo, jedli konzerve in poslušali glasbo. Takrat smo pričeli na naše vodstvo PAK-a pritiskati, da potrebujemo umetno steno v Krškem. Kasneje smo jo tudi dobili v OŠ Adama Bohoriča v Brestanici.

Z zaključkom študija, pričetkom dela in kasneje z osnovanjem družine sem plezarijo postavil v kot. Kot direktor MC-ja v Krškem sem občasno na balvanu prijel še kak grif in se malo premikal po steni. Včasih srečam še koga, ki spleza kakšno smer naprej in se jaz na top-rope zvlečem čez do vrha. PAK mi bo vedno ostal v srcu. Redno tudi spremljam dosežke mladih plezalcev. Vesel sem, da klub skrbi za podmladek in strokovno vodstvo z rednimi izobraževanji. Tudi s plezalnimi prijatelji iz sten se rad srečam in si povemo kakšno anekdoto iz hribov in sten. Življenje gre naprej, prijatelji iz naveze in spomini pa ostanejo za vedno.

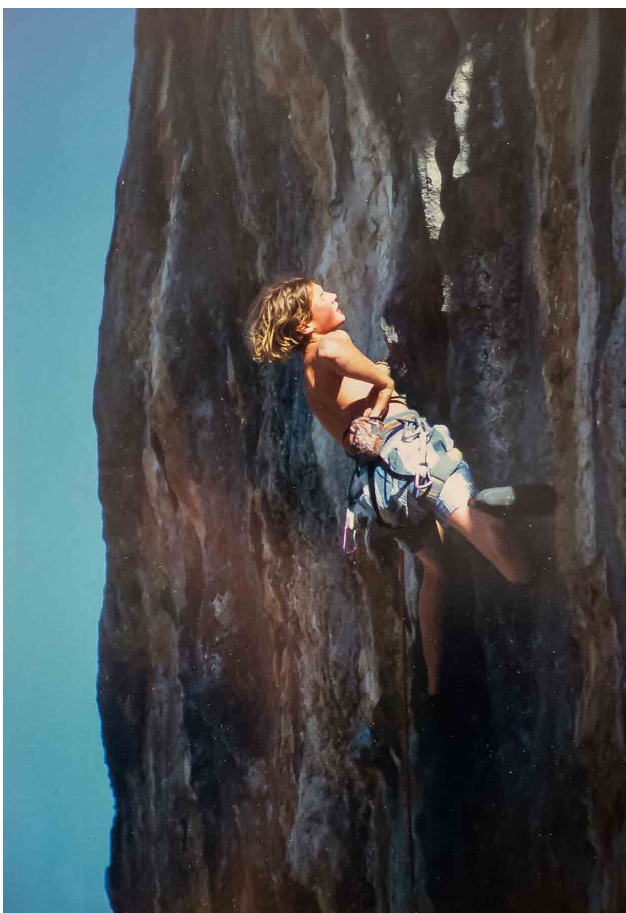

Utrinki

TADEJ BERNIK

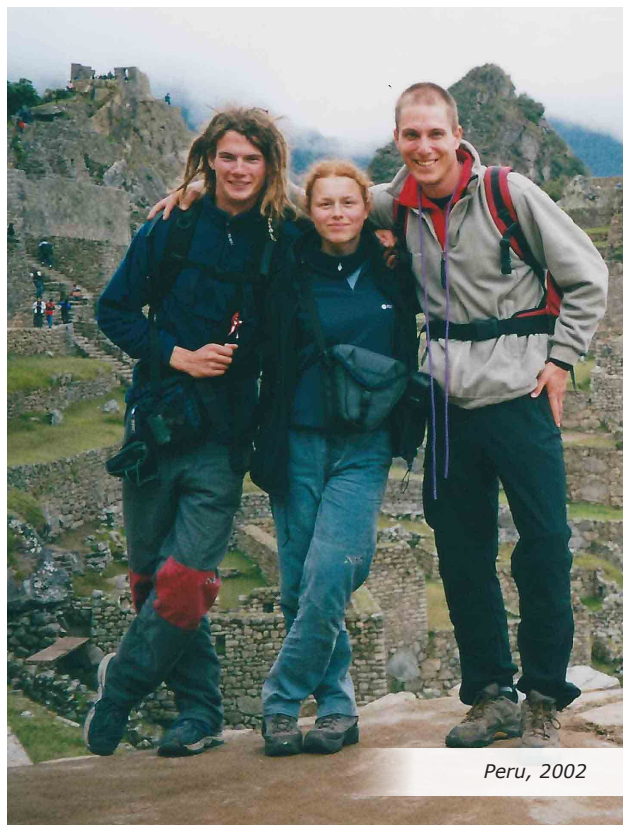
Ker se dobre zgodbe začnejo z nekoč tako tudi začnimo: Nekoč sem slišal, da se nekje v Armeškem pleza, a ni nihče vedel kaj več.

Bilo mi je 10 let, ko nekega dne vidim "brate Hrvat", ki hodijo z velikimi nahrbtniki mimo naše hiše. In ker nimam kaj bolj pametnega početi, jim na kolesu sledim do plezališča Armeško. Tam pa z velikim zanimanjem opazujem, kaj počnejo Pero, Zdravc in Andrej. Ko jim skočim do izvira po vodo, mi napeljejo vrv v smer Solo.

Ni bilo potrebno veliko, da začnem govoriti le še o plezanju. Plakate glasbenih skupin v svoji sobi zamenjam s plakati z motivi plezanja. Na tistem, ki sem ga vsako jutro zagledam prvega, piše »Climb now, work later«. Jeseni se začne plezalna šola v telovadnici na Senovem. Nekega večera sva z Markom "vabljena" k Mirtru, da dvigne roki za ustanovitev novega kluba.

30 let kasneje se z veseljem oziram nazaj. Na vse zgodbe, ki so predolge, da bi jih lahko sestavil, a jih lahko v prostem toku misli opišem z nekaj besedami. Vsak bo ob njih začutil nekaj svojega.

Peru, 2002

Prvi izleti, odkrivanje nore narave, prve neumnosti; kozarec sreče, ki se z leti prazni, kozarec izkušenj, ki se polni; veliko dobre družbe, odkrivanje alpinizma, spogledovanje z ledom v prvem slapu – Luciferju, v ušesih pa "Sympathy For The Devil"; zaupanje, vsepovsod izjemni ljudje, prijatelji, s katerimi se tkejo vezi; bravo, ki si ga rečeš s kolegom na vrhu; odraščanje, odprave, veselje, zmrzovanje, kampiranje, zabavne prigode, tradicionalno v Arco in v Paklo, zvoki kladiiva, kletvice, nasmejani obrazi; ugotovitve, da je vedno dobro imeti s sabo kakšnega prijatelja (frenda, metulja); sonce v očeh, prebiranje revije Grif; zdrs, ki bi bil lahko usoden, če ne bi pravilno odreagiraj; grifi in gibi Armeškega, ki se jih spomniš, čeprav nisi tam plezal že 10 let; bivaki v snežni luknji, sanjarjenje o plezanju; ko plezaš smer Gospodari kiše, se ulije, pa te to sploh ne moti; skala, ki pade le nekaj metrov od tebe, zato se odločiš, da je čas, da daš na glavo čelado, čeprav, veš, da take skale ne bi zdržala ne čelada, ne glava; Pot, ki jo vedno znova prebiraš, pot, ki jo vedno na novo odkrivaš; zgodbe pri Elici in Emilu, sanjarjenje o stenah, pesem, ki jo med plezanjem ves čas slišiš v mislih. In če zaključim spet glasbeno: na koncu dneva se ti kljub utrujenosti utrne »perfect day«.

Vse to je mojih 30 let poti s PAKom.

Lepo se je bilo spet spomniti

ALENKA KREJAN

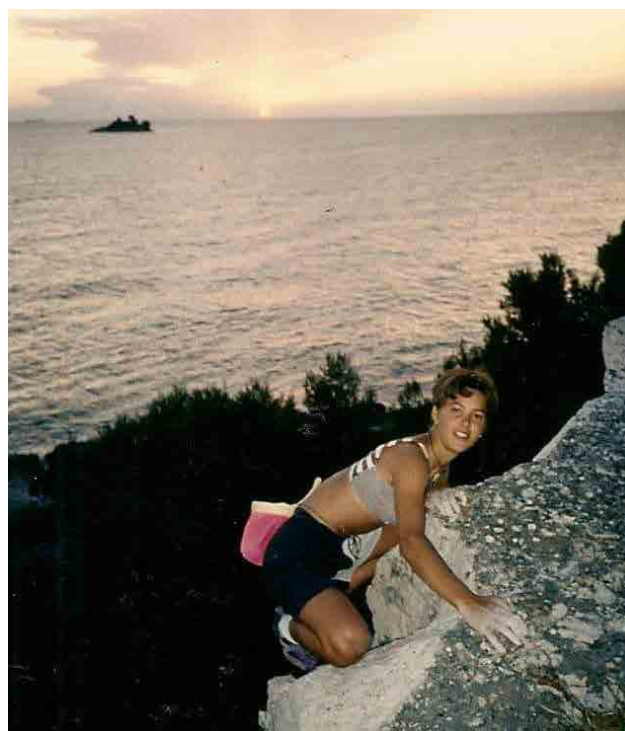

Prvič sem se s plezanjem srečala v planinskem taboru, ki ga je organiziralo PD Bohor, kjer smo se lahko otroci poizkusili tudi v tem, za takratne čase relativno novem športu. Potem pa je v sedmem razredu osnovne šole (stara sem bila 14 let), prišel Gorazd Pozvek na šolo predstaviti športno plezanje v okviru PAK-a. Takrat je v Posavju obstajala samo plezalna stena v Brestanici. In ker ni bilo drugega športa, ki bi se odvijal tam, starši pa me niso mogli voziti drugam, sem se odločila, da poizkusim in tako tudi ostala v tem športu dobro desetletje. Bila sem na nekaj tekmah državnega prvenstva; začela sem med kadetinjami in tekmovala s takrat najboljšo v Sloveniji – Martino Čufar. Ker je bilo plezanje še na začetku, smo bile samo tri tekmovalke v kategoriji.

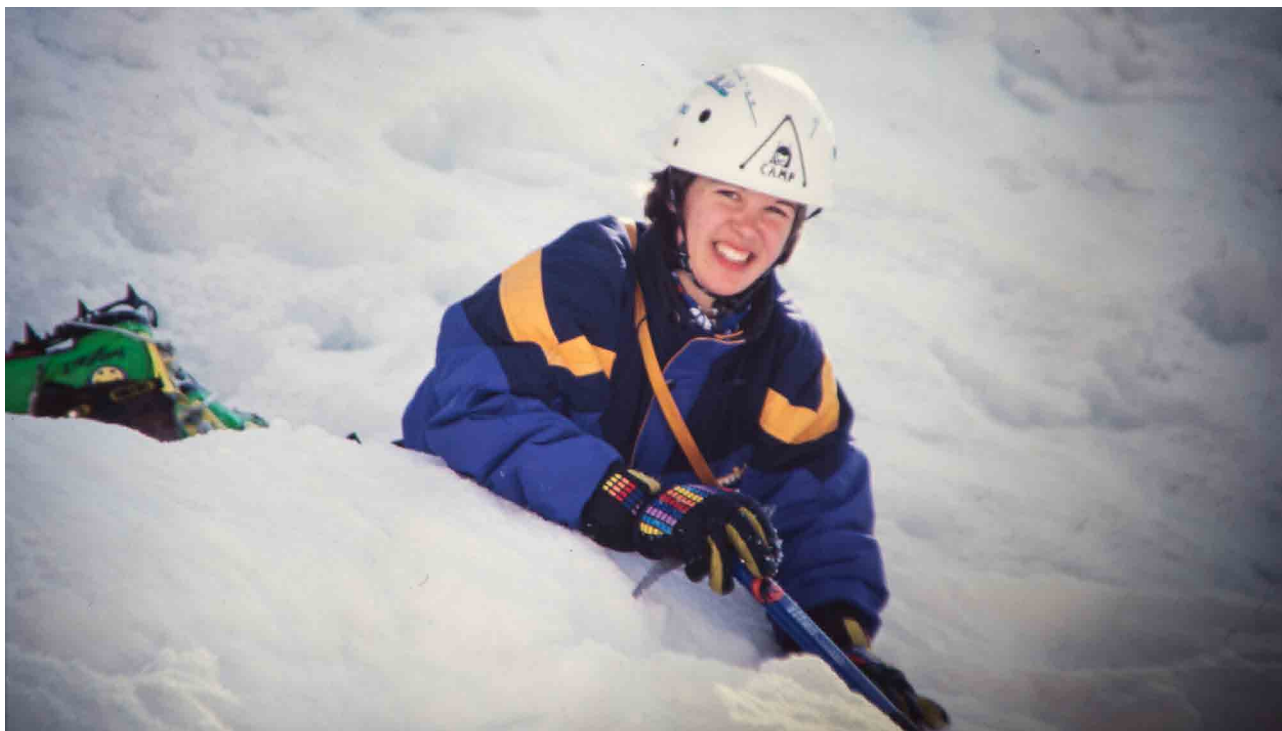
Kasneje smo dobili še balvansko steno v MC Krško. Postala sem inštruktorica, vodila krožke športnega plezanja, potem tudi tekmovalce, saj se je ustanovila Vzhodna liga. Šport se je začel razvijati. Med tekmovalci je bila tudi moja mlajša sestra, ki jo je bilo prav zaradi tega najtežje trenirati. V tistih časih sem spoznala vso Slovenijo, kar mi še danes pride prav. Tekme so se namreč

odvijale v različnih krajih države, a ker še ni bilo Google zemljevida, sem imela kopirane zemljevide krajev, kjer so bile tekme, in si na njih označila pot do športnih dvoran.

V spominu mi je ostalo predvsem to, da sem s klubom veliko doživela in tudi potovala, saj smo obiskovali različna plezališča, imeli plezalne tabore v Paklenici, Omišu in Arcu, ki mi je ostal tudi najbolj v spominu. Na plezalne tabore smo se po navadi vozili s kombijem Športne zveze; prav spomnim se, da je bil rdeče barve. Ko smo potovali v Arco, mi je Sandra rekla, da bom tokrat vozila kombi z otroki jaz. Pred tem sem imela izkušnje le z vožnjo na tekme po Sloveniji. To sem rada počela, saj mi je všeč, ker je voznik višje in ima boljši pogled na cesto. Prvi izziv je bil, da nas je bilo 9 in kup opreme za taborjenje: plezalne vrvi, šotori, mize, stoli, osebna prtljaga ... Ko smo se srečali na zbornem mestu v Krškem, in je bila vsa prtljaga na kupu, si nisem predstavljala, kako bomo to uspeli natovoriti. Zaradi dobre organizacije in sistematičnega zlaganja, smo vse spravili v kombi. Zmaga. Naslednja smešna situacija je bila na meji, saj je policist poleg običajnih dokumentov zahteval še moj vozniško dovoljenje, saj se mu nisem zdela polnoletna. Kar pa je najbolj zanimivo, da je bil isti policist na delu, ko smo se čez teden dni vračali nazaj. Takrat mi situacija ni bila ravno smešna, ko pa se tega danes spomnim, se vedno nasmejim.

Moj največji plezalski podvig pa je bil *soliranje* po eni lažji desetmetrski stenci v Rovinju. Takrat, ko je bi adrenalin na višku, mi je bilo to čisto nekaj normalnega, danes pa ...

Kot alpinistični tečajnik, pa sem poizkusila tudi plezanje slapov. V spominu mi je najbolj ostal trenutek, kako me je tako zanohtalo, da sem si roke grela v laseh, da so se mi potem »vžgale«. Predvsem pa mi je v hribih všeč pozimi, saj je razgled z vrhov neverjeten, posebno v lepem sončnem dnevu, spust po snegu še posebej zanimiv, saj se da na nekaterih delih poti v dolino tudi dričati. Na zimskem tečaju smo se seznanili z reševanjem izpod plazov, sondiranjem, naredili snežne bivake in v njih prespali, kar je bilo prav zanimivo in nepozabno doživetje.

Plezanje je šport, pri katerem urimo motoriko, koordinacijo ... Spomnim se fanta, ki se je vpisal na krožek, čeprav ni bil ravno nadarjen za šport. Ampak skozi delo na krožku in z vztrajnostjo, se je razvil na obeh področjih, kar mu je v kasneje v življenju zagotovo koristilo.

Skratka – na ta del življenja, ki sem ga preživela s PAK-om, me vežejo prav lepi spomini, saj smo bili takrat v klubu povezani, se družili in je bil to lep del moje mladosti. Takrat sem živela s športom in za šport, kar pomeni, da sem v osnovni in srednji šoli trenirala in ni bilo časa za neumnosti. Plezanje je bilo sestavni del mojega življenja do 25. leta, ko me življenjska pot peljala v druge kraje, kjer se nisem vključevala v druge klube, da bi nadaljevala s tem športom.

Moja leta v PAK-u

KATJA KREJAN

Plazalni tabor v Arcu, 2003. Od leve proti desni: Simon Poznič, Tjaša Zakšek (poročena Trošt), Alenka Krejan, Damjan Omerzu, Izak Kelek, Rok Umek, Katja Krejan, Ambrož Novak

Plezati sem začela takoj, ko sem stopila v osnovno šolo. Razlog za to je bila moja starejša sestra, ki je že plezala in ki sem jo seveda kot skoraj vsaka mlajša sestra hotela v vsem posnemati.

Začela sem hoditi na krožke plezanja v OŠ Brestanica, kasneje pa tudi trenirala v MC Krško; brežiške velikanke takrat še ni bilo. V plezanju sem doživela veliko: od krožkov plezanja, športnih druženj, treningov na *bolder* stenci, obiskov različnih plezalnih centrov, taborov v Omišu, Arcu, Kotečniku s priznano slovensko plezalko Martino Čufar, tekem Vzhodne lige, državnih prvenstev, tekmovanj na *balvanih*, težavnosti, hitrosti; preizkusila sem se tudi na evropski ravni ... Težko bi v enem sestavku napisala, kaj vse sem doživela ob plezanju in z našim klubom, za kar bom večno hvaležna.

Kaj mi je poleg doživetij plezanje še dalo?

Če pogledam nazaj, si sploh ne morem predstavljati, kakšno bi bilo moje življenje – mladost, če ne bi bilo našega kluba in plezanja. Dalo mi je ogromno. Naj povem, da takrat, ko sem dobro trenirala, sta mi disciplina in vztrajnost pomagali tudi pri učenju v šoli. Tako mi je poleg telesne zmogljivosti, moči in vzdržljivosti, treniranje plezanja dalo tudi vztrajnost, vzdržljivost v različnih situacijah, samozavest ...

In življenjsko spoznanje, da – tako kot v vsaki smeri na tekmi ali pa v skali – ko prideš do detajla v smeri, ki ga moraš premagati – je tako kot v življenju, ko prideš do situacije, ki je težja, naj

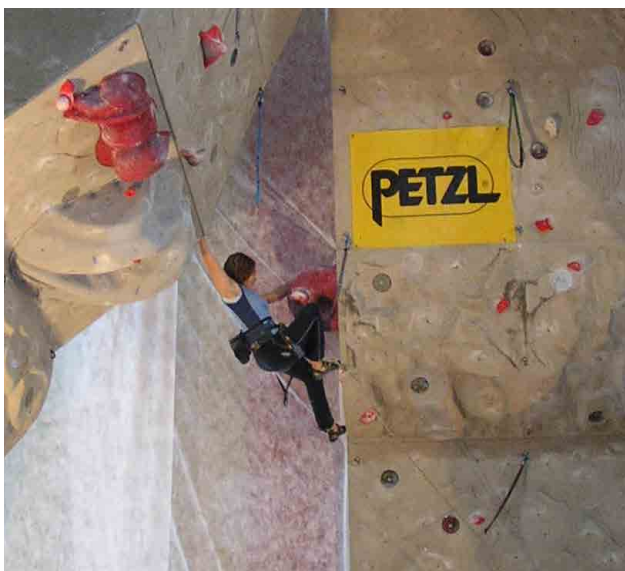

bo to nesreča, bolezen, bankrot ... karkoli; vedno pride obdobje ali situacija, ki je malo težja; takrat moraš stisniti, dati vso moč in uporabiti vse znanje, ki ga imaš, da to situacijo premagaš. In ko je za tabo in greš naprej, prideš na vrh, sta občutek in razgled neprecenljiva. Zato se splača vztrajati tudi takrat, ko je težko.

Najlepši dogodek, ki mi je ostal v spominu, pa je, ko sva bili z Alenko, mojo sestro, ki me je takrat trenirala, v Kotečniku. V vodstvu sem plezala smer Zmajčkov butik, 6c+ (kar je bilo takrat zame, ko sem bila stara približno 12 let, super). Smer je imela en detajl, zaradi katerega je nikakor nisem uspela preplezati; poskušala sem in poskušala. Alenko, ki me je varovala, je že zeblo, večerilo se je že in vprašala me je: »A boš še poskusila?« Rekla sem: »Da,« in v zadnjem poskusu mi je končno uspelo. Tisti občutek v meni je ostal še do današnjih dni; da sem vztrajala, da sem verjela vase, da mi lahko uspe, in da sem stisnila zobe, ko je bilo težko. Neprecenljivo. Bila sem srečna in vesela in hvaležna Alenki za podporo.

Vse se da, ko verjameš vase in ko imaš ob sebi ljudi, ki so te pripravljeni podpreti in ti pomagati. In takšnih ljudi je v PAK-u veliko. Tako da bi se rada vsem, s katerimi sem bila v času moje plezalske kariere v stiku, zahvalila. Vsem, ki ste me trenirali, vozili na tekme, na treninge, v plezališča, učili in pripravljali na izpit za športno plezalko in kasneje inštruktorico/trenerko. Vsem, s katerimi sem sodelovala, trenirala in tistim, ki sem jih kasneje, ko sem odrasla, učila in trenirala jaz. Vsem en velik HVALA.

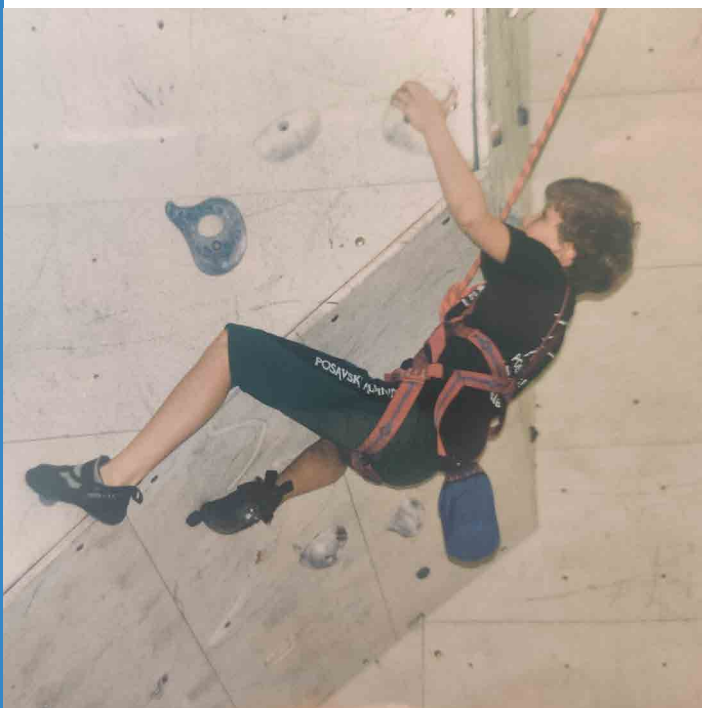
Hvala in vse najboljše klubu in vsem članom PAK-a za 30 let!

Dragi PAK!

MATIC TREBUŠAK

Praznuješ! Rad bi ti čestital. Čestital in se ti zahvalil. Veliko lepih spominov imam, ki me vežejo nate. Nikoli ne bom pozabil, ko je Gorazd srečal očeta v trgovini, ko sem jih štel sedem, in mu predlagal, da bi lahko *tamauga* pripeljal kaj v Brestanico na plezanje. Tako se je najino druženje začelo.

Na začetku sva bila bolj kolega, se družila občasno, kmalu pa sva postala prava prijatelja. Osem let sva se družila vsak teden in neprestano si me učil. O plezanju, prijateljstvih, sodelovanju, vztrajanju. Razvijal si moj značaj na subtilen način, ki ga prepoznaš šele z leti, ko pogledaš v vzvratno ogledalo. Če je vonj po magdalenicah popeljal Prousta v otroštvo, so moje magdalenice bele snežinke magnezija, ki me požgečkajo. Pred očmi se pojavi s smermi popisan zvezek, ki se je vedno skrival za steno. V ozadju slišim pesmi iz črnega kasetofona in smeh soplezalcev, prijateljev, s katerimi smo delili ljubezen do utrujenih plezalnih prstov. Tako smo odraščali in se učili o uspehih, razočaranju, trudu ... o sebi in drugih. Veliko anekdot si mi pustil, ki bodo ostale najine in mi tako obogatil življenje.

Nato sva si vzela malo premora drug od drugega. Verjetno zato, da se mlade glave ohladijo. V naslednji dekadi pa sta se najini poti zopet prekrizali. Razveselila sva se drug drugega kot dva stara prijatelja. Sedaj obujava to staro vez in veselim se prihajajočih trenutkov. A preden zaključim tole lirično izpoved, naj se ti še enkrat zahvalim. Tebi – oziroma bolje rečeno – tvojim kamenčkom v tem mozaiku, ki te sestavljajo. Hvala Vam vsem. Vsem, ki ste se z nami ukvarjali, nas bodrili in klesali. Nedvomno ste mi polepšali mlada leta in pustili v meni neizbrisen pečat.

Vse najboljše!

Z reprezentanco v Ravenni 2000, Matic spodaj levo, Nejc predzadnji zadaj

Spomini na začetek

SIMON POZNIČ

Damjan Omerzu, Nejc Pozvek, Gorazd Pozvek in Simon Poznič po preplezalni Slovenski smeri v Severni triglavski steni.

Od malih nog sem najprej z družino, nato s sošolci in prijatelji rad zahajal v hribe. Tako je bilo edino logično in normalno, da sem se udeleževal poletnih planinskih taborov v organizaciji PD Bohor Senovo. Tam smo s prijatelji preživeli nekaj izmed najlepših brezskrbnih otroških dni. Član naše klape je bil tudi Nejc. Leta 2001 ga je v Završnico prišel obiskat Gorazd in skupaj sta udeležence tabora peljala v plezališče, kjer sem se sam prvič srečal s športnim plezanjem. Gorazd nas je takoj povabil, da se pridružimo krožku športnega plezanja.

Spomnim se, da sva proti koncu tistega leta z Damjanom iskala dejavnost, s katero bi se ukvarjala v prostem času, saj sva imela v drugem letniku srednje šole dovolj prostega časa. Učenje pač ni bilo pogosto prioriteta.

Januarja 2002 sva šla z očetom do Bojance, ki je bila takrat zamrznjena. Tam sva srečala koga drugega kot Gorazda in Nejca, ki sta plezala po zaledenem slapu. Izmenjali smo nekaj besed in Gorazd me je ponovno povabil k plezalnemu krožku. Takoj naslednji torek sva z Damjanom res šla v telovadnico v Brestanici. To je bilo to, dvakrat na teden plezanje. Kmalu sta se nama pridružila Janez in Rok. Plezanje ob torkih in četrtek, nato še ob petkih, Armeško, Črni Kal, Osp ... Ker smo bili vsi v klapi planinci, smo se hitro prijavi v alpinistično šolo. Predavanja, praksa, prvi vzponi, zima ... Vedno je bilo poleg plezanja pomembno tudi druženje in zafrkancija, pa naj je bilo to pred, med, ali po plezariji. Pivo po treningu, norčije v plezališču, zabava po vzponu ...

Marsikatero situacijo, ki bi bila za večino ljudi stresna, smo obrnili v zabavno, pa naj je bilo to potiskanje v snegu obstalih avtomobilov na višnjegorskem klancu, podiranje drevesa z »bajlo« z namenom izkopavanja avta, salve smeha pod odprtimi prtljažnimi vrati avtomobila, ki so nas ščitila pred dežjem, zaradi katerega je bil dvodnevni plezalni izlet na koncu samo izlet ...

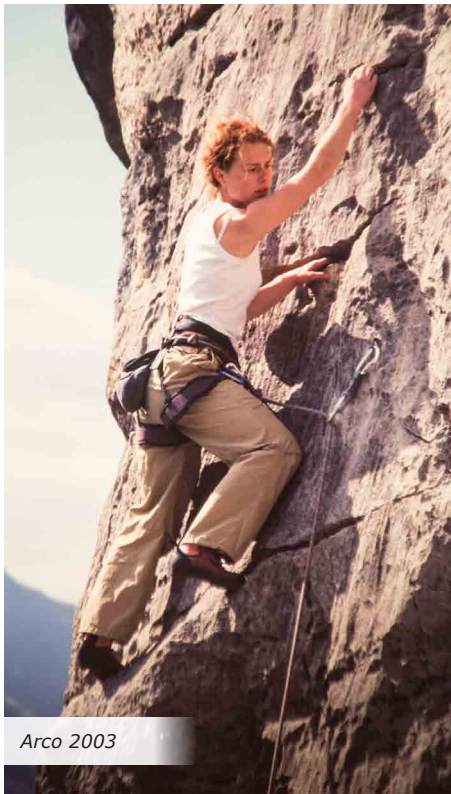
Brezskrbna mladostniška leta, ki pa vsakokrat minejo. Ostalo pa je plezanje in hribi. Obojega premalo za moje želje, pa vendarle. Hvala vsem, ki ste me privedli na to pot, in tistim, ki si jo tu in tam delimo.

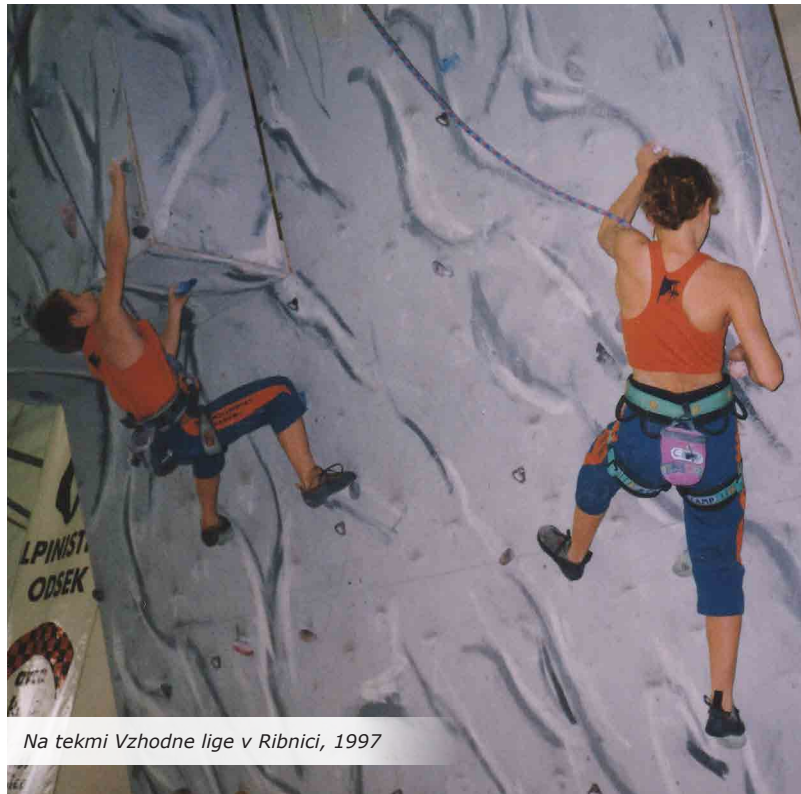
Spomini na mladost

TJAŠA TROŠT

Spomini na mladost mi priključijo nasmeh na obraz. Radi smo trenirali, še rajši pa smo se potepali naokrog. Dogodivščin ni nikoli manjkalo.

Arco 2003

Na tekmi Vzhodne lige v Ribnici, 1997

Paklenica, 2000

Arco, 2000

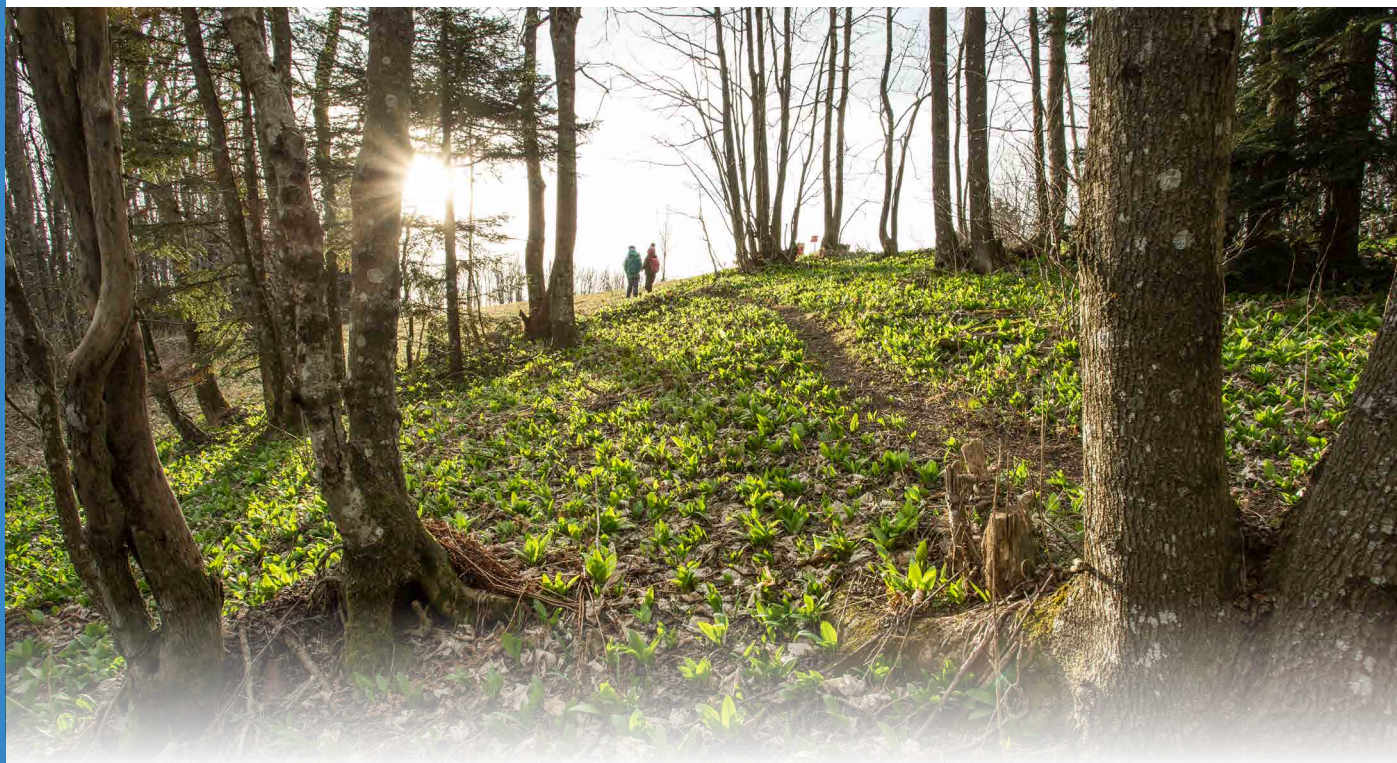

Toçllaraju, 2002

Arco, 2003

Preden sem se spravil k temu pisanju, sem razmišljal, o čem bi tekla beseda. Kaj bi bila osnovna ideja? Tridesetletnica obstoja kluba? Plezalni vzponi? A vedno znova sem pomislil na besedo dom.

Danes, ko to pišem, živim na Štajerskem, blizu Lenarta, kjer sem si tudi ustvaril družino. Že vrsto let tudi nisem več aktiven član Posavskega alpinističnega kluba, vendar ob pomoči spleta ali občasnih mailov od Sandre in Nejca še spremljam plezalno dogajanje v Posavju in sem zelo vesel, da »stare face« še migajo, da je na voljo čudovita infrastruktura, da živijo tabori, da se pojavljajo novi obrazi, iz katerih pa sije isto veselje, kot iz družine ki se je *ferajnu* pridružila v starih prostorih pri videmski "podmornici" na začetku zime 20 let nazaj (če mi še spomin služi).

Čeprav sem že več let član mariborskega alpinističnega odseka Kozjak, kjer sem si v času študija našel dosti soplezalcev in postopno z vse daljšim bivanjem v Mariboru postajal vse bolj angažiran v delovanju tamkajšnjega odseka, ostaja PAK moj srčni plezalni klub, moja izvorna alpinistična sredina, moj originalni plezalno-alpinistični dom.

Zakaj pravim dom? Ker dom te izoblikuje, tu se oblikujejo vrednote, tu se zgradi odnos. Tu se

delijo zgodbe, legende, ki ti pomagajo ločevati zrno od plevela, ti nastavljajo ogledalo, skozi katero presojaš lastna dejanja. Prav tako ti pomagajo usmerjati pogled naprej.

Ko danes gledam nazaj – svojo alpinistično pot, knjižne police v hiši, se spomnim druženj s plezalskimi kolegi iz raznih koncev Slovenije, se spomnim prijateljice in prijateljev, s katerimi smo delili vrvi in smučine, a je njihov korak zastal v gorah, ki smo jih imeli oboji radi, lahko pritrdim, da je PAK-u uspelo. Uspelo mu je v meni oblikovati odnos do alpinizma, gora, sten kot celo življenje prežemajoče početje. Zajemati alpinizem celostno, se pravi biti dejaven v vseh letnih časih, na vseh podlagah in v različnih gorstvih, poznati čim širši nabor pripomočkov (varoval, plezalnih orodij, tehnik gibanja in varovanj). Kar se mi tudi zdi zelo pomembno, na PAK-u se mi je oblikoval odnos do alpinizma kot oblike kulture s svojimi pripovedmi, zgodovino, junaki, običaji, pisano besedo, filmi in festivali. In skozi te oblike tudi v času manjše alpinistične aktivnosti alpinizem živi dalje, daje duši hrano in spodbudo, ko bo aktivnost spet večja. Zato na tem mestu kličem hvala Arnotu, Gorazdu, Matotu, Sandri, Drejkotu, Vitrancu, Nejcu!

PAK, ne na nadaljnjih 30, ampak na nadaljnjih 300 let!

Moje plezanje

ANA SUVAJČEVIĆ

Plezališče Massone v Arcu

Spomini na plezanje v osnovni šoli so zares lepi. Začela sem v četrtem, petem razredu, še preden je z vso silo butnila puberteta. Na začetku sem imela nekaj kil preveč in premalo mišic, zato mi ni šlo najbolje, potem pa sem začela redno telovaditi in kar naenkrat sem začela v plezanju napredovati. Vzljubila sem ga in nekaj časa v svoji najstniški glavi živela le zanj. V šoli sem sanjari-la, kako bomo popoldne šli s kolesi v Armeško ... Fino smo se imeli.

Glavna figura, mimo katere ne morem, je seveda Gorazd. Spomnim se, kako nas je na treningih vedno z nasmehom *teral*, da tečemo. Znal je pritegniti nas *tamale*, nas navdušiti za plezanje. Enkrat sem bila na tekmi zadnja, ampak ni bil nič slabe volje, ravno obratno. Ko sem hodila od stene, me je sprejel s širokim nasmehom in razprtimi rokami, češ, »sej je blo dobr«. Anton Martin Slomšek je rekel: »Če želiš druge vneti, moraš sam goreti.« In Gorazd ima to še danes. Ta notranji ogenj, ljubezen in navdušenje nad plezanjem, ki ga je vedno znal prenesti na nas ostale. No, potem je prišla pa gospa puberteta in sem nehala plezati. Še danes mislim, da ni lepšega športa od tega. In Gorazd pravi, da zanj ni zgornje starostne meje ... Morda pa spet kdaj.

Stisk roke

ANDREJA MLINARIČ

PAK 30 LET

»Pridte kakšen četrtek zvečer pogledat na *ferajn*«, je rekel Gorazd tako mimogrede, ko je poplesaval po prečki v Armeškem.

Mi smo pa celi zeleni, popikani od komarjev in smrdeči po Autanu mencali, saj smo se cele dneve drajslali po Odpisanih. Tisto prvo poletje smo bili kuhani in pečeni v Armeškem, na modrem Bealovem *štriku*.

Gorazd je bil zame Inštitucija, Alpinist, Plezalec, poosebljal je vse, kar sem pred tem požirala v knjigah, *Legenda*. In po mojem bi se – če bi dobro prisluhnil – slišalo, da mi je čeljust padla na tla od začudenja, ko se je z nami pogovarjal kot običajen človek in ne kot vsaj pol božanstvo.

Ker vse se je namreč začelo z branjem – najprej Šerugove *Drugačne zvezde*, ki so mi v srednji šoli po naključju prišle v roke. Nadaljevalo se

je s Križnarjem. In potem alpinistična literatura v slovenščini, vse, do česar se je dalo dokopati. Ugotovila sem, da je svoboda glagol in v domišljiji ustvarjala herojske podobe slovenskih alpinistov. Časovno je to sovpadalo z letom, ko smo na teletekstu takratnega krškega kanala lahko spremljali poročila z odprave Pakovcev na Čo Oju in v krški knjižnici poslušali predavanje Drekota in Sandre iz ZDA in Mehike. Očitno se je nevede vžgala iskra.

Fantje iz takratne družbe so imeli iz preteklosti že nekaj malega izkušenj s plezanjem in tisto poletje je enkrat med igranjem košarke padel predlog, če »bi šli mal pogledat v Armeško«. Sliši se kot floskula, ampak – vse ostalo je zgodovina, sestavljena iz prijetnih spominov lepih zgodb in izkušenj: prva dolga smer v Pakli z Drekotom, ko naju je na veliko noč v steni presenetila snežna ploha, prva hribovska smer v Raduhi s Sandro, ko me je naučila, kako je treba zakričati na vrhu, po žuru pod osapsko steno prespana PAK-ovska noč v borovem gozdiču na Socerbu, vse zgodbe alpinistične šole, delovne akcije, žuri v planinskih kočah, skupni večeri v Omišu ... Uh! In nepozabni ženski plezalski vikendi, najbolj in predvsem pa zgodbe vseh preplezane smeri.

Največ sem preplezala z Vitrancem in največ plezalskih *tripov* smo speljali v družbi Igorja in Darje. PAK pa je bil vedno neka stalnica, baza, tja smo migrirali in tja smo pripadali.

Klub nam je dal in poudarjal znanje o plezanju, plezalsko kulturo, predvsem pa močan občutek pripadnosti in pa stkal je vse te odnose med nami, ki bodo, ne glede na vse, trajali za zmeraj. Vezi, ki jih stkeš s plezanjem, se ne da pretrgati.

Zadnja leta sicer nisem več aktivna v plezanju, tudi na klubu ne več. Obveznosti, prioritete in različni pogledi na plezanje so botrovali temu, da kilometre zdaj nabiram drugje in na drugačen način. Se pa na to obdobje v mojem življenju vedno spominjam z nostalgijo in z željo ter prepričanjem, da se enkrat spet najdemo.

Po profesiji se ukvarjam s človekovo duševnostjo in naslednja trditev bi bila v luči strokovnosti lahko bogokletna, pa si jo bom vseeno dovolila – a veste, ljudje, ki živijo plezanje, ti najmočneje stisnejo roko v pozdrav.

Stik s skalo

BOJAN ZORKO

Vse se je začelo maja leta 2009 v Črnem Kalu. Kot študent sem se udeležil plezalnega vikenda, ki ga je vodil Boris Lorenčič – Lori. Do tega vikenda sem plezal le v telovadnici, na »top rope« v starih tekaških teniskah. To je bil izbirni predmet športne vzgoje v četrtem letniku študija strojništva v Mariboru. Za ta vikend sem si kupil prve, za sedanja merila preveč udobne plezalnike in vrečko za magnezij. Vse ostalo posodi UŠC Leona Štuklja. Ko sem se vrnil iz Črnega Kala, sem bil drug človek. Ostalo je zgodovina.

Tako bi lahko na kratko opisal svoj intenzivni začetek plezanja. Stik z naravno skalo je spremenil tok mojega življenja do tega trenutka in še vedno teče v isto smer. Svoje navdušenje po tem dogodku sem delil s prijateljem iz Krškega Andrejem Štampfljem. Skupaj sva začela – on je kupil vrv in varovalo, plezalnike in vrečko za magnezij, jaz complete in matičarko. Armeško, Luknja, Vransko, Črni kal. Vse kar sva takrat poznala in ni bilo pretežko. Skupaj sva se včlanila tudi v PAK in se vpisala na tečaj športnega plezanja. Tako kot sem jaz stopil v PAK, se je zgodilo tudi obratno – PAK je vstopil v moje življenje. Po opravljenem tečaju so se ostali tečajniki počasi oddaljili od plezanja, vključno z Andrejem. Jaz pa sem ostal in nikoli pomislil, da bi se usmeril v kaj drugega. V PAK-u sem spoznaval nove, plezanja željne, strastne ljudi,

s katerimi sem si v prihodnjih letih delil »ta vroč konec štrika«. PAK mi je dal znanje za plezanje dolgih športnih smeri – oblika plezanja, ki mi je najljubša. Naučil sem se tudi plezanja v snegu in ledu ter klasičnega plezanja v hribih, kot se reče »na kline«. V PAK-u sem opravil tečaje za alpinističnega pripravnika, opremljevalca smeri in vaditelja športnega plezanja.

Poleg tehničnega vidika plezanja pa mi je, kar je še pomembneje, dal družbo zanimivih ljudi, njihove zgodbe in izkušnje ter navsezadnje mi je dal tudi partnerko.

Veliko ljudi se je zvrstilo v PAK-u v 13 letih, kar sem njegov član. Klub je številčno narasel in nekoliko spremenil oziroma prilagodil svoj primarni fokus delovanja. Nekaj je k temu pripomogel tudi čas, saj je plezanje postalo znatno popularnejše in dostopnejše. (Pri)dobilo je status kvalitetne rekreacije. Tudi neplezalci sedaj vse manj gledajo na nas plezalce skozi prizmo predsodkov o nespametnem početju. PAK je svojo 30-letno tradicijo na dobri poziciji, da nadaljuje s svojim plezalnim srcem očarati še kakšnega mlajšega zagreteža, v katerem tli žerjavica avanturizma. Samo malo podpihati je treba in lahko zagori plezani ogenj, ki ne ugasne dolga desetletja.

Hvala PAK-u za nepozabne spomine. Želim mu obetavno plezalno prihodnost.

Pogled skozi čas in v bodočnost skozi moje oči

AMBROŽ NOVAK

Na poti na plezalne priprave v Italijo.
Od leve proti desni: Izak Kelek, Katja Krejan, Ambrož Novak, Alenka Krejan, Maruša Novak, Rok Umek

Sam sem se prvič srečal s plezanjem, hmm, mora biti že kar 24 let nazaj, nekje leta 1999.

Ko sem prvič videl brestaniško steno, se mi je ta seveda zdela visoka in strašna, spomnim se prvega spopada z levim enojnim previsom in kako sem obtičal pod stropom in seveda ni šlo ne naprej ne nazaj. To je bil moj prvi stik s plezanjem pod okriljem Posavskega alpinističnega kluba. Krožki oziroma vadbe so takrat izgledale malo drugače kot sedaj. No, morda se pa samo meni tako zdi, ker sem bil takrat v vlogi vadečega, sedaj pa gledam na zadeve s strani vaditelja. Na srečo ali pa na žalost (:D) so se mi v spomin skoraj najbolj utrnile ogrevanja, ko smo igrali nogomet ali košarko. A nisem bil dolgo med krožkarji, saj sem se kmalu pridružil tekmovalcem in treningi so dobili drugo obliko. Na splošno je takrat plezalo veliko manj otrok in smo bili istočasno na treningih otroci vseh starosti: od mene (ki sem bil večino časa med mlajšimi) do nekje 6, 7 let starejših. Kakor se spomnim, je bila dinamika kar zanimiva, sam sem pogosto provociral starejše, za kar sem si včasih prislužil

kakšno »zaušnico« ali kako bi temu rekli. Večino časa so bile vadbe kar strukturirane, vsaj prva leta. Najbolj se spet spomnim ogrevanja v obliki doooooolgega teka od brestaniške šole pa do Dolnjega Leskovca. Vidim, da so se mi v spomin utrnile dejavnosti, ki jih načeloma ne maram še danes. Poleg vsega tega smo seveda večino časa plezali na brestaniški *bolderci*, ki nam je bila všeč, a spet – v moj spomin so se najbolj zapisale ure, minute gibov, ki se kar niso in niso nehali.

Tako so hitro začela minevati leta, proces je bil podoben, mi smo odraščali in se razvijali. Seveda smo v tem času tudi pridno obiskovali tekme in velikokrat dosegali tudi zelo dobre rezultate. Ravno to nas je verjetno gnalo še malo bolj in željni smo bili še dodatnega napredka. Leta 2004, smo dobili novo *bolderco* v Krškem. To je bil res napredek za klub, saj lahko rečemo, da je bila za tiste čase med boljšimi v Sloveniji. A tu se počasi moja zgodba že začne spreminjati in pokazale so se tudi nekatere pomanjkljivosti PAK-a. Kar kmalu sem ostal brez trenerja, mi-

slim, da je bilo to pri kakšnih 11ih, 12ih. Dobival sem malo usmeritev od starejših, ampak ni bilo več to to, težko bi rekel, da sem še resno treniral. To je bilo ravno v obdobju, ko se pravi treningi sedaj za mladino šele začenejo oziroma dobijo čisto drugo obliko. Sam sem vztrajal še nekaj let, ampak proti koncu, ko tudi dlje časa nisem plezal, sem stik s klubom izgubljal.

Nato so se zadeve v letih 2008, 2009 spremenile. Lahko bi rekli, da sem se prvič videl v vlogi trenerja, seveda kot čisti začetnik. Začel sem pomagati na vadbah, ampak prav tako sem sodeloval pri treningih tekmovalcev, ki pa jih je bilo v primerjavi z mojimi začetki dosti manj. Skozi leta se je moja vloga spreminjala, na začetku sem na vadbah zgolj sodeloval, s časom pa sem sam prevzel kakšen trening takratnih tekmovalcev. Tekom študija v Ljubljani sem ponovno izgubil stik s PAK-om in plezanjem v Posavju, a na srečo sem se po približno treh letih (2015) vrnil v Posavje in seveda sem ponovno navezal stik z vsemi. Takrat je bil predsednik kluba Nejc, zadeve so se znotraj kluba malo spremenile, a ne toliko, da se ne bi hitro našel v starih vlogah. Vadbe so takrat zrasle; to so bila leta, ko se je plezanju v Brestanici in Krškem pridružila še vadba na brežiški velikanki. Skupine tekmovalcev so se zamenjale, bilo je več mlajših, na-

dobudnih plezalcev in kar hitro sem se znašel na njihovih terminih in lahko bi rekli, da sem skupaj z njimi začel graditi svojo trenersko pot. Glavnina treningov je potekala v Brestanici in Krškem, žal pa so se počasi začele kazati pomanjkljivosti, ki so jo te stene imele. Predvsem je bilo to v oprimkih in velikosti *bolder* stene. Seveda ni bilo samo to, ampak je več dejavnikov vplivalo, da tekmovalni rezultati morda niso bili več tako dobri kot nekoč. Tudi sam sem trenersko delo takrat opravljal »za zraven«. Seveda sem poskušal zadeve malo naštudirati, ampak, če sem iskren, je bila to morda le kaplja v morje. Smo pa seveda uživali na treningih, otroci so se imeli super in tudi to nekaj šteje – da vzljubijo gibanje in plezanje.

Kaj kmalu me je pot zanesla tako daleč, da sem prevzel organizacijo brestaniških krožkov in skupin. Najbolj sem si želel voditi tekmovalno skupino, žal pa sem zaradi celotne organizacije takratnih vadb z njimi delal zgolj enkrat tedensko. Začelo se je obdobje, ko sta mi na krožkih in treningih tekmovalcev večkrat pomagali Lina in Živa, tako da bi lahko rekel, da sem na nek način postal tudi mentor mlajšim in se znašel vsaj delno v vlogi prenašalca svojega dosedanjega znanja naprej. Prav ti mladi bi lahko nekega dne resno delali ali celo prevzeli kakšen del odgovornosti v klubu, kar je tudi lepo poslanstvo. Tudi tu sem se videl v prihodnje, saj je znanje najlepše deliti in se istočasno od drugih tudi učiti. Tako je minilo nekaj let, ki so se odvijala zelo podobno. Krožki so ves čas rasli, plezanje je v vzponu (kar se tiče zanimanja). Vemo, komu gre tu največja zahvala. Na klubu pa ni prišlo do večjih sprememb, tako da smo nekako stagnirali

ali pa morda nismo sledili novim trendom in smo obtičali v času. Verjetno je bil največji problem, da se ni našla res zagnana oseba, ki bi zadeve resno premaknila. Na tej točki se je tudi moja motivacija malo spremenila in se dolgoročno v klubu nisem več videl. Tako da sem, kot lahko predvidevate, ponovno izgubil stik z njim, ampak ne z vsemi, predvsem ne z aktivnimi plezalci. Mene pa je pot zanesla v novomeški *Frikšn*, kjer sem nadaljeval z delom z otroki, prav tako pa sem poprijel za nekatera nova opravila. Podal se v on-line coaching in se udeležil ne malo on-line izobraževanj (vsaj ena dobra stvar Covida). Na tej točki mislim, da bi lahko počasi rekel, da sem dobil malo več trenerskega znanja. Od osnov anatomije, treninga fizične moči in seveda veliko znanja o treningu za prste. A moje izobraževanje še zdaleč ni zaključeno, neprestano iščem nove dobre vire informacij. Kot že večkrat v moji zgodovini povezani s PAK-om, sem se seveda po nekaj letih vrnil in sedaj smo tu.

Kot nekateri veste, sem se vrnil v kroge PAK-a, kjer želim opravljati več dela, predvsem z otroki, še bolj pa s tekmovalci. Želim uporabiti znanje, ki sem ga skozi ta leta dobil, prav tako pa nadgraditi predvsem svoje znanje o treningu no-

vodobnih tekmovalcev, kjer ni dovolj le fizična moč, ampak še veliko drugega. Od nekdaj pa si želim, da bi se v Posavju ponovno razvila tudi infrastruktura, ki bi omogočila lažje treninge in napredek tega športa kot celote v naših krajih.

Če malo pogledam v prihodnost, kaj bi si želel, da se v Posavju pri plezanju zgodi? Da naše območje dobi konkretno *bolder* dvorano (saj imamo že super visoko steno v Brežicah); da se oblikuje zagreta ekipa, ki bi plezanje peljala dalje in ga nadgrajevala glede na trenutne in prihodnje potrebe; in da bi ljudje videli priložnost za delo v plezanju, v takšni obliki, kot si verjetno večina v naših krajih niti ne predstavlja.

Želim tudi voditi ali pa sodelovati v ekipi, ki bi nas pripeljala do resnejših uspehov. Pripravljen sem vložiti veliko truda in dela, da bi se to uresničilo in bi uživali v napredku tega športa.

Se opravičujem, če sem na dolgo razpredal, a upam, da ste med branjem naleteli na vsaj eno zanimivost, ki je v vas vzbudila nekaj dodatnega razmisleka ali pa se vam je porodila kakšna zamisel, ki jo boste delili z mano ali vsemi nami v klubu.

Od športa do življenjske strasti

ALJAŽ MOTOH

Aljaž Motoh v smeri A je to!, 8a

Ali je plezanje zgolj šport ali nekaj več? To je vprašanje, na katerega sem dolgo iskal odgovor. Dolgo sem plezanje videl le kot šport, v katerem sem se relativno dobro izkazal, vanj vsakodnevno vlagal svoj čas in trud ter se redno udeleževal tekmovanj. Seveda mi je vedno bilo »fajn«, ko sem šel plezat, ampak sem ga še vedno omejeval le na oznako »šport«.

Danes pa je plezanje zame mnogo več kot le šport. Je dejavnost, ki me napolni z neizmernim zadovoljstvom, me sprosti ter omogoči, da za nekaj trenutkov pozabim na vse težave. Poleg tega pa je tudi način, kako skrbim zase in svoje telo. Plezanje me nenehno motivira, saj vedno ponuja nove izzive, hkrati pa omogoča, da preživim čas v družbi enako strastnih posameznikov. Daje mi priložnost, da spoznam nove ljudi, uživam v naravi ali pa se preizkusim v plezalnih centrih na umetnih stenah. Možnosti so praktično neskončne.

Moj prvi stik s plezanjem sega 15 let nazaj, ko sem imel komaj 9 let. Na osnovno šolo Adama Bohoriča v Brestanici me je mama pripeljala na plezalni krožek PAK-a. Še vedno se živo spominjam tistega trenutka, ko so mi prvič oblekli plezalni pas in me privezali na *štrik*. Premagal sem nekaj lažjih smeri in takrat sem vedel, da

sem našel svojo strast. Plezanje. Nato so me starši vpisali v klub in nekako tako se je začela moja plezalna pot.

Redno sem obiskoval krožke in se učil, kako postati boljši plezalec. Kmalu so tudi na klubu videli, da iz mene pa mogoče še kaj bo in že sem na začetku leta 2009 šel na prvo tekmo Vzhodne lige, ki je bila na Ptujju. Prvo sezono ali dve seveda nisem bil med najboljšimi, a z željo po več in boljšimi treningi smo vsi vedeli, da lahko nekoč pridem do dobrih rezultatov.

Ne spomnim se točno kdaj, ampak nekje leta 2010 sem prišel v takratno »tekmovalno« skupino. Najprej smo večinoma trenirali na bolderci na brestaniški osnovni šoli, čez nekaj let pa v Mladinskem centru Krško. Napram krožkom so bili seveda treningi intenzivnejši in predvsem bolj kvalitetni in zato se je to kmalu opazilo tudi pri rezultatih na tekmah. Ne le na umetnih stenah, redno smo plezali tudi v naravi. Plezanje v skali je prineslo novo dimenzijo in me naučilo pomembnih elementov, ki jih na umetnih stenah ne bi mogel usvojiti. Trenerji so nas večkrat peljali v lokalni plezališči Armeško in Nad Savo, obiskovali smo tudi Kotečnik, vsako leto je bil tradicionalni izlet v Paklenico, bili smo v Omišu, Arcu in na Korošici. Plezanje v skali mi je bilo vedno

všeč, ampak dokler sem še tekmoval, sem veliko večino časa preživel na umetnih stenah.

Do leta 2014 smo redno trenirali in nabirali kilometre pod vodstvom več trenerjev. Skozi ta leta se jih je zvrstilo kar nekaj, a mislim, da smo največ časa preživali z Nejcem. Vsi trenerji so se potrudili po svojih najboljših močeh, da so nam predali, kar se da veliko znanja plezanja in o življenju. Nikoli ne bom pozabil treningov z Nejcem, saj nam je predal res ogromno znanja o tehniki plezanja, in treninge, ji jih je vodil Goran Butkovič, ki je bil res strog trener in je imel vedno vse »pošlihtano« in pod kontrolo.

kako so izgledale smeri na tekmovanjih pred 15 leti in kako izgledajo danes, bi opazili ogromno razliko. Včasih so bili oprimki majni, bilo je veliko *krimpov*, gibanje je bilo precej bolj statično, danes pa lahko opazimo ogromne oprimke in *tvorine* ter precej bolj dinamičen stil plezanja. Seveda pa je nabava takšnih oprimkov ogromen finančni zalogaj in klubi si kaj takega težko privoščijo. Ampak pustimo to temo. Želim povedati, da kljub temu, da nismo imeli najboljših pogojev v smislu oprimkov na plezalni steni, smo lahko veseli, da smo imeli za tisti čas zadosti plezalne površine, kvalitetne treninge in zavzete trenerje.

Plezališče Belvedere, Arco

Državno prvenstvo v balvanskem plezanju

Treningi so bili večinoma zelo dobri. Vedno sem šel z veseljem, pa ni bilo pomembno ali smo tekli, delali vaje za moč, plezali smeri ali pa balvane. Sam pravim, da če uživaš v plezanju, ni težko trenirati, saj ti je na koncu samozadovoljstvo in napredek največja nagrada. Ena večjih pomankljivosti je bila, tako kot je pri večini klubov še danes, generacija oprimkov na steni. Plezanje se skozi leta ves čas razvija in s tem se spreminjajo tudi oprimki in stil plezanja. Če si pogledamo,

V tekmovalni karieri, ki je trajala nekje 9 let, sem imel nekaj bolj pomembnih uspehov. Med najpomembnejšimi mislim, da je sezona 2014, ko sem bil v skupnem seštevku državni podprvak v balvanih in težavnosti.

S koncem sezone 2014 so sledile kar velike spremembe. Začel sem hoditi v srednjo šolo, tekmovalna skupina je že leto prej tako rekoč »razpadla« in treningi so postali popolnoma

samostojni. Skozi srednjo šolo sem se boril ohranяти čim boljšo formo in stik z najboljšimi v generaciji, a je to postajalo iz leta v leto težje. Poleg tega je bilo to obdobje, ko so se mi vrstile poškodbe za poškodbo. Zaradi slabega treninga, poškodb, pomanjkanja motivacije in volje sem leta 2017 sprejel težko odločitev, da se poslovim od tekmovanj.

Ker sem nehal tekmovati, sem potreboval nove izzive in te sem našel v skali. Čeprav sem nehal tekmovati, sem si treninge na *bouldercu* v Krškem prilagodil za plezanje v naravnih plezališčih. Plezal sem na štrik in v enem letu nanizal kar nekaj težjih smeri do težavnosti 8b.

V zmedu življenjskih poti se včasih pojavijo trenutki, ki nas preoblikujejo in usmerijo v nepričakovane smeri. Študijska odločitev je bila ena izmed takšnih prelomnic, ki me je vodila skozi petletno obdobje, polno hitrih sprememb in nepričakovanih izzivov. A pustimo to zgodbo za kdaj drugič.

Med drugim sem se v Mariboru v zadnjih letih poleg lastne rekreacije znašel tudi v vlogi inštruktorja in trenerja športnega plezanja. Našel sem veselje v prenašanju znanja na mlajše generacije in tiste, ki si želijo osvojiti svet plezanja.

S ponosom sem se prelevil v vlogo mentorja, ki želi vžgati iskrico strasti do plezanja tudi drugim. V preteklem letu sem bil v vlogi trenerja tekmovalne skupine. To je bil resnično privilegij in čast. Opazovati mlade tekmovalce, kako rastejo, napredujejo in premagujejo svoje ovire, je prav posebno doživetje. Včasih me to potegne nazaj v čas, ko sem tudi sam tekmoval. Priznam, da še vedno občasno pogrešam tisti adrenalin pred tekmo, to mešanico stresa in pričakovanj, ki pa izgine, ko pridem do stene in začnem plezati. Takrat dobim tisti pravi fokus, ko odmislim vse in sva le jaz in stena. Podoben občutek najdem le še, ko plezam v skali. Vsak premik zahteva osredotočenost in odločnost, a hkrati nosi občutek svobode, ki ga ni mogoče opisati z besedami.

In sedaj, ko sem se vrnil v domače kraje, se vračam tudi h koreninam – svojemu prvemu plezalnemu klubu, PAK-u. Doma nameravam deliti svoje znanje in navdušenje ter vzpodbujati mlade, da se razvijajo v dobre, predane in predvsem motivirane tekmovalce.

Verjamem, da lahko s skupnimi močmi in sodelovanjem ustvarimo čudovite zgodbe za naš klub. Z dobro zastavljenim načrtom in vzajemno podporo lahko ustvarimo uspešno prihodnost, ki bo navdihnila še mnoge generacije plezalcev.

Aljaž v previsnih stenah Kotečnika

Na štriku s PAKovci

ANDREJ GRMOVŠEK

Amerika, Yosemite, 1997

Prvič sem se s PAKovcem navezal davnega 1995. Z Drejkom, ki sem ga spoznal na stenci v Mariboru, sva se spravila v Triglav. V Bergantovo. Drejko je imel malce več izkušenj s »krušem«, zame pa je bila to šele druga smer v naših bregih. Čudil sem se njegovemu suverenemu plezanju brez pravega varovanja in mojstrskemu zabijanju klinov. No, smer sva zmogla prosto, s čimer bi se danes z veseljem ponašal vsak perspektivec.

V naslednjih letih smo se s PAKovci še bolj povezali. Družila nas je zagnanost, »perifernost«, z njo povezan odklon od »mainstreama«, skromnost. S Sandro in Drejkom smo se še v času, ko je bila za nas »junce« odprava pravi finančni in organizacijski monstrum, spravili plezat v ZDA, pa na Madagaskar in še enkrat v ZDA in Mehiko. Kasneje s Sandro še v Peru in Karakorum. Skupaj smo nabrali ogromno izkušenj, zahtevnih vzponov, predvsem pa smo se imeli fajn. Hvala Drejko! Hvala Sandra!

Kasneje sem pogosto plezal z Nejcem, nadebudnim mladcem, ki je šel skozi Gorazdovo, Sandrino in Drejkovo šolo. Z veseljem sem mu tudi jaz predal nekaj svojih dolgoletnih alpinističnih izkušenj. In z njim splezal nekaj vrhunskih smeri v Alpah. Hvala Nejc!

Že ob prvih odpravah sem se čudil vsestranski in nesebični pomoči, ki sta je bila Sandra in Drejko deležna na svojem »ferajnu«. Ko se danes zavedam, kako mlad in majhen je bil takrat PAK, to predanost še toliko bolj cenim. Predvsem Gorazdov prav »očetovski« angažma. Brez njega ne bi bilo naštetih odprav in zahtevnih alpskih vzponov ali pa bi bili povsem drugačni. Hvala Gorazd!

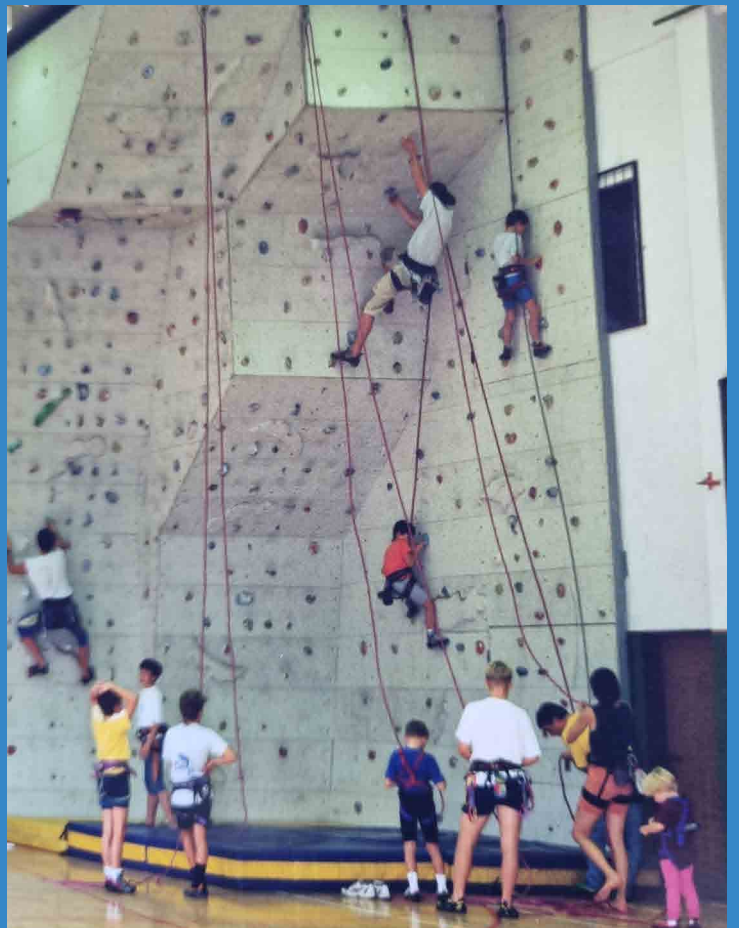

Amerika, Yosemite, 1999

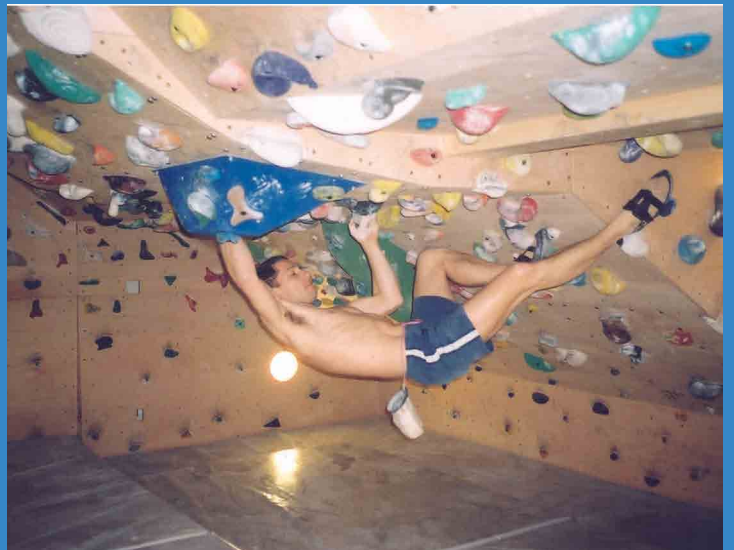

Vršac, 2016

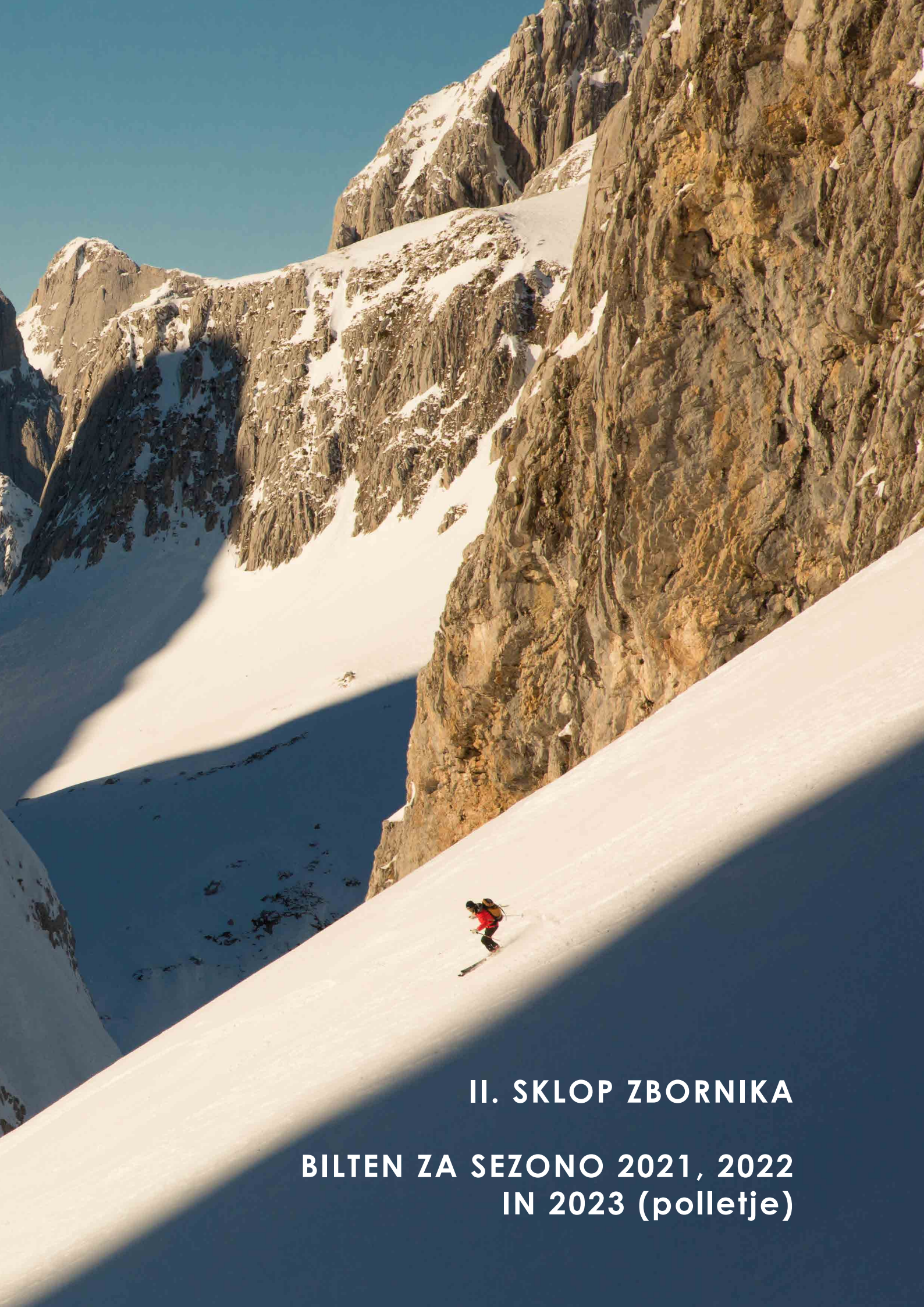

PAK 30 LET

II. SKLOP ZBORNIKA

**BILTEN ZA SEZONO 2021, 2022
IN 2023 (polletje)**

Drugi del 27. biltena je posvečen nekaj tradicionalnim vsebinam, ki so namenjene pregledu dogajanja v zadnjem letu, tokrat izjemoma dveh, morda dveh in pol. 27. številka biltena je torej zaznamovana z letoma 2021 in 2022, hkrati pa povzema tudi nekaj aktivnosti iz tekočega leta – torej 2023. S korono smo, vsaj kar zadeva pisateljjevanja in poročanja, precej upehali. Duh časa je naklonjen hitrim in kratkim novičkam na spletnih (a)socialnih mrežah; hitro, neosebno sporočilo, tekmovanje za všečke, nekritično komentiranje gor in dol. Resno in poglobljeno, tudi doživeto poročanje o avanturah je tako rekoč »passe«. In tako je vse bolj realen tudi strah, da pri številki 27 svojo poročevalsko obliko, ki smo jo poznali do sedaj, zaključujemo. Ne trdim, ne prerokujem, so pa s številko 27, saj vemo, povezane neke čudne reči ... spomnimo se le legendarnih glasbenikov, pa tudi alpinistov je v tem večnem klubu kar nekaj. Počakajmo, pa bomo videli.

Ker smo mnogo zanimive vsebine uspeli izžeti iz legend naše vertikalne obrti v prvem, zborniškem delu, v drugem ponujamo malce bolj omejen obseg. Poročili o alpinizmu in športnem plezanju, intervju z enim od najdejavnejših novodobnih klubskih akterjev, kar nekaj prispevkov od tod in tam ter o naših aktivnostih, za konec pa še mini klubska križanka, seveda vse obogateno in podkrepjeno z bogatim fotografskim gradivom. Nekaj zadev je bilo pripravljenih posebej za izdajo te številke biltena, a že pred letom dni ali celo več. Upali smo namreč na izid že takrat, a smo zaradi manka prispevkov obupali. Druge vsebine smo »napraskali« s spletišča, jih preuredili/dopolnili in pripravili za objavo.

Naj si kot neformalni kronist posavskega plezalnega dogajanja vzamem prostor še za kratko oceno stanja: klub je od 25. do 30. rojstnega dne v največji meri pripeljala naveza Sandra Voglar in Martin Bedrač. Pravita, da je bilo naporno. Tisti, ki smo imeli s temi rečmi opravka v preteklosti, lahko le prikramamo in se kislom nasmejimo. Obseg dela se je z izjemnim porastom članstva ter vedno večjimi zahtevami financerjev, pa še koga drugega, zelo povečal. Rastejo apetiti, pričakovanja, usiha prostovoljstvo. V času, ko je plezanje postalo eden najpomembnejših in najbolj prepoznavnih športov pri nas, moramo omejevati vpise na vadbe, saj kadrovske ne zmoremo več pokriti povpraševanja, hkrati pa nam je »umrl ferajn«. Četrtekovih druženj ni več, samostojni plezalci so poniknili, cel kup pa je resnih gornikov, ki so jim všeč lepo organizirane in tako rekoč vodene zadeve. To seveda ni alpinizem, h kateremu smo stremeli skozi klubsko zgodovino.

Klubska kriza srednjih let dokončno kliče po preobrazbi. Ali se bomo prilagodili ali pa nas bo tok časa izpljunil na svoje nabrežje. K sreči je v zanamcih, generaciji, ki prihaja, ostalo nekaj sile. Ali kot je dejal pokojni kolega Štrankl: Vizija ostaja! Ideje so dobre, smeje, vsem pa je jasno, da zgolj na dobro voljo več ne bo šlo. Če želimo ohraniti poslanstvo in ponuditi mladini konkretno udejstvovanje v športu, ki nas je v 30 letih tako rekoč prerasel, moramo pristopiti profesionalno, angažirano. In če je kdaj čas za športno plezanje, je to še sedaj; Janja in njene naslednice morda ne bodo večne. Veliko večji izziv bo pod isto streho (po)ostati uporniški – tak pa je (vedno bil in bo) alpinizem. Ne meneč se za dogodke – zablode v času, absolutni nasprotnik hitrega, potrošniškega ..., večni iskalec čistega, pravega, prvinskega.

Verjamemo, da se da in da zmoremo. Vse dokler bo naš temeljni, skupni imenovalec plezalna kultura, skrb zanjo in njen razvoj, bomo lahko kljubovali, stali in obstali. V toku ali nekje na nabrežju, čakajoč naslednje priložnosti – naša izbira.

Nejc Pozvek

Posavski alpinizem v (po)koronskem času (2021, 2022 in polletje 2023)

Besedilo: **NEJC POZVEK**

Alpinisti se v Posavju že več let soočamo s podobnim trendom, kot ga zaznavamo tudi drugod na alpinistični periferiji: društva oz. ferajni se počasi a vztrajno preobražajo, nekdanja zagnana in močno našpičena scena se postopno umika novodobnemu, udobnejšemu pristopu s poudarkom na vodenem doživetju. Živijo zgolj še alpinistične sredine v prestolnici in ostalih tradicionalnih h goram usmerjenih središčih na gorenjskem in savinjskem koncu. A se ne damo in (še) ne bomo izumrli.

Pretekli dve leti sta v naši alpinistični sredini zaznamovali dve pomembni organizacijski zadevi: izvedena alpinistična šola (večinoma v letu 2021) in menjava načelnštva; Petra Sotelška je nadomestil zimzeleni Matej Zorko, gotovo načelnik z enim najdaljših stažev v Sloveniji, ki je letos dokončal šolanje in postal tudi uradno alpinistični

inštruktor. Navadno so takšne menjave dobrodošle za poživitev scene in v večji meri se je to potrdilo tudi pri nas. Obema ključnima akterjema, Petru in Mateju, veljajo pohvale za trud, ki sta ga vložila predvsem v izvedbo šole – celo leto je zadeva tekla tako, kot mora. Lansko leto je zadeve vlekel predvsem Matej, ostali smo (pre)redko pristopili in pomagali. Kakovostni vidik udejstvovanja je skromnejši: konkretni skalni vzponi so vse redkejši pre-bliski, zato pa je, sploh v zadnji sezoni (že 2023), na vrhuncu alpinistično smučanje; glavna

In kaj smo splezali in presmučali?

Leto 2020 (ki naznanja tudi začetek sezone 2021) se je končalo z izrazito menjavo zračne mase: če smo se še čisto ob koncu novembra sončili v logarskih pečeh, smo sredi decembra že rezali vijuge v prvovrsten karavanški pršič. V prvem delu sezone je bil, s še veljavno prepustnico vrhunskega športnika, aktiven predvsem Nejc Pozvek z izleti na turnosmučarske klasike, prav tako pa tudi z odkrivanjem popolne divjine. Že kmalu so se preko meja občin vozili

akterja tega početja sta Andrej Trošt in Silvo Rožman. Skupnega števila vzponov ne štejemo več; knjiga vzponov je tudi v spletni obliki le še domena nekaterih posameznikov, ki alpinistično udejstvovanje jemljemo bolj resno, v splošnem pa se ni prijela. Se, žal, tudi nima kam. Morda pa smo celo bližje preobrazbi in vrnitvi v stare čase, ki jih radi poveličujemo – z vpisno knjigo in bogatimi debatami na ferajnu, kot pa nadaljevanju alpinizma v njegovi današnji podobi, ki je sicer občasno fajn, a vsi vemo, da v bistvu to ni to.

tudi ostali ljubitelji globokega pršiča, ki ga je zima na debelo metala. Prvi visokogorski smuk sezone so s Špika opravili Matej Zorko, Andrej Trošt in Silvo Rožman, kmalu jim je sledil Nejc, skupaj z Gorazdom pa sta že naslednji dan (zgodnji marec) doživela najboljše Mojstrovke svojega življenja. Isti dan se je po Slovenski smeri na Triglav povzpela že omenjena trojna naveza Zorko-Trošt-Rožman, smučali so s Kredarice za Cmirom.

Svoje smučine sta že od začetka zime risala in vpisala tudi Simon Poznič in Peter Sotelšek. Smučalo se

je nad Komno in Zelenico (Begunjščica, Vrtača, Stol), obiskan je bil Stenar, Veliko Špičje (odlična tura v izvedbi Trošta, Rožmana in Dularja), Kočna čez Dolce (Pozvek), Kotovo sedlo, poznoapril-ska skupna tura nas je vodila preko Veže na Ojstrico, prav tako na vrhuncu pomladi pa so po smeri Kamba z Razorja na Kriške pode in nato v Vrata odsmučali glavni akterji strmih zimskih smučin Zorko, Trošt in Rožman (verjetno spust sezone).

Smučanje z Razorja

Piko na i je zimski smuki podal Poznič z Rinkami ob koncu maja. Zimo so sicer zaznamovale, poleg že omenjene turnosmučarske, tudi tri dobro obiskane skupne ture.

Zimski vzpon na Bogatin

Prva se je odvijala nad Komno, druga nad Zelenico in tretja nad Pokljuko. Na vseh so izkušeni zimski gorohodci predajali znanje smučarjem in pohodnikom za varno udejstvovanje v zasneženih gorah. Izpolnjevanje poslanstva našega društva v temeljih, za kar jim gredo le pohvale.

Smučiči so nato hitro zamenjali plezalniki, predvsem pa je živahno postalo v klubskih prostorih in v Armeškem, kjer je svoje delo začela številčna alpinistična šola. Sledile so odlično obiskane skupne ture, ki so predstavljale višek poletnega udejstvovanja: greben Ljubeljščice, Paklenica, Raduha, Veliki Greben, Vipava in za konec še Nad Šitom glava.

Greben Ljubeljščice

Izstopajo le posamezni vzponi, najbolj naveze Zorko-Trošt, ki sta v Rušici plezala Alibabo, v Široki peči velikopotezno šestico Opium, v Vežici Lahovo in za konec sezone še Kamniško v Koglu.

Alibaba v Rušici

Vmes je Matej Zorko z Romano Tomšič obiskal Karnijce, kjer sta v dveh dneh odplezala dve dolgi in zahtevni smeri, med vzponi v gorah pa je opazen še Pozvekov obisk Krofičke na začetku in Ut (prvenstvena smer Lockdown) ob koncu sezone, vmes pa še smer Mladi raziskovalec v NŠG.

Paklenica

Nova zima (21/22) je prinesla tako rekoč reprizo prejšnje: začetek v Karavankah, nato Cmir, Triglav, Raduha, vrhovi nad Pokljuko, Škrnatarica, Kotovo sedlo, Mojstrovke, Jalovčev ozebnik (Nina Tomšič Polegek je opravila spust s snežno desko), Jugova grapa, smučalo se je čez mejo v Avstriji ...

V Ozebniku

Led se je naredil v Logarski dolini (razmere sta ujela Simon Poznič in Rok Umek) in pod Prisojnikom (Centralnega in Desnega je plezal Matej Zorko).

Med zimski presežek lahko nedvomno uvrstimo potepanje smučarskih velemojstrov po Prokletijah, kjer so bili člani PAK (Dular, Trošt, Zorko in Rožman) aktivni ves teden in presmučali številne lepe linije ter opravili dolge, naporne ture. Nepredstavljivo dobro!

Ekipa v Prokletijah

Maja Jezerce (2694 m)

Smuk z najvišjega vrha Prokletij

Nikakor pa ne gre pozabiti niti zimskega dela alpinistične šole, ki je bil izveden s turo na Jezersko; tam smo po starodavnem sprejemnem postopku dobili – neverjetno, a resnično! – štiri nove mlajše pripravnice: Andrejo Malus, Matejo Pšeničnik, Valerijo Bogovič in Nino Tomšič Polegek. Vsa čast! Njihove kolegice in kolegi so se, žal, ustavili samo pri letnih vsebinah, a priložnosti gotovo še pridejo.

Alpinistična šola nad Jezerskim

Sprejem alpinističnih pripravnikov

Skalo so naši plezalci pridno otipavali že pozimi in spomladi (Vipava, Paklenica, Osp), manjša skupina se je odpravila v Dabarske kukove, na vrhuncu sezone pa izstopa nekaj Troštovih vzponov osme stopnje v Dolomitih (preizkušena naveza z Binetom Simoničem). V Dolomite sta se podala tudi Matej Zorko in Romana Tomšič, pri nas je bilo vzponov le za vzorec (omenimo Desno v Ojstrici in

Direktno v Špiku). Vsako leto se mnogi klubski člani veselijo tudi jesenskega razpisa za turo na kakšnega od alpskih štiritisočakov; tokrat je vsakoletni vodja Matej Zorko izbral Grand Combin, ki so ga osvojili preko SZ grebena – tura je bila dolga in kompleksna. Med glavnimi akterkami sezone ne gre mimo neutrudljive družinske naveze veteranke Rome in novopečene ter obetavne pripravnice Nine, ki hrabro stopa po stopinjah staršev tako v skali kot v snegu in ledu.

Plezanje na Grand Combin

Pod vrhom Grand Combina

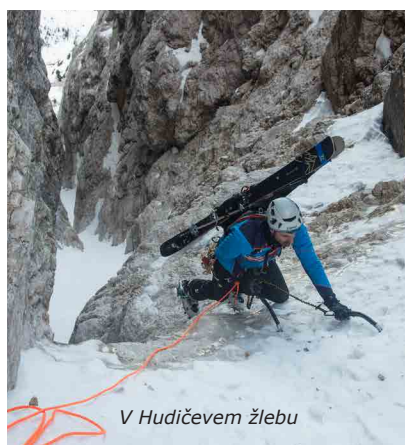
In končno še zadnja zima (22/23) – bila je dolga in dobra za smuko. Osrednji skupni dogodki so bili vikend izobraževanje (obnovitev zimske tehnike in plezanje grap v Mojstrovkah) na Vršiču, turnosmučarski vikend na savinjskem koncu (Veliki vrh na Dleskovski planoti in Rinke; omembe vreden je spust Nine Tomšič Polegek s snežno desko z vrha Križa skozi Turski žleb) in pa kraljevska velikonočna Monte Rosa. Vse ture so odlično uspeli in imele dobro udeležbo; številčna družba ostaja med poglavitnimi dejavniki trenutnega društvenega življenja.

Ko pa govorimo o visoki kakovosti udeleževanja, ne moremo mimo nekaj zimskih presežkov. Na prvem mestu velja izpostaviti velikopotezno turo v Prisojniku – vzpon po Hudičevem žlebu in naprej na vrh Prisojnika, nato pa smuka na južno stran je dejanje vredno posebne pozornosti in po kompleksnosti verjetno tura sezone. Opravili so jo Matej Zorko, Andrej Trošt, Silvo Rožman in Igor Dular. Ista ekipa je že pred tem presmučala znameniti Mojzesov žleb, presmučan je bil tudi Bovški Gamsovec, nadaljnji seznam spustov Trošta in Rožmana pa gotovo pre-

sega vse doslej presmučano v 30-letni klubski zgodovini. V isti sezoni sta torej zmogla še strm Žleb Hude police, Cjajnikov žleb, SZ grapo v Vajnežu in Osrednjo grapo v Stolu in Vzhodni žleb Košutnikovega turna. A to še ni vse – glavni pride na koncu: Aerotik v Kanjavcu, Jalovec in Veliki Ozebnik (v enem dnevu, jasno), Zumsteinspitze (Monte Rosa), Zimsko smer z Magarata, čas pa sta si vzela tudi za dolgo prečenje gora nad Komno. Seznam tur je nedvomno prepoznaven tudi v slovenskem merilu in gotovo predstavlja najkakovostnejše udeleževanje posavskih alpinistov zadnjih sezon.

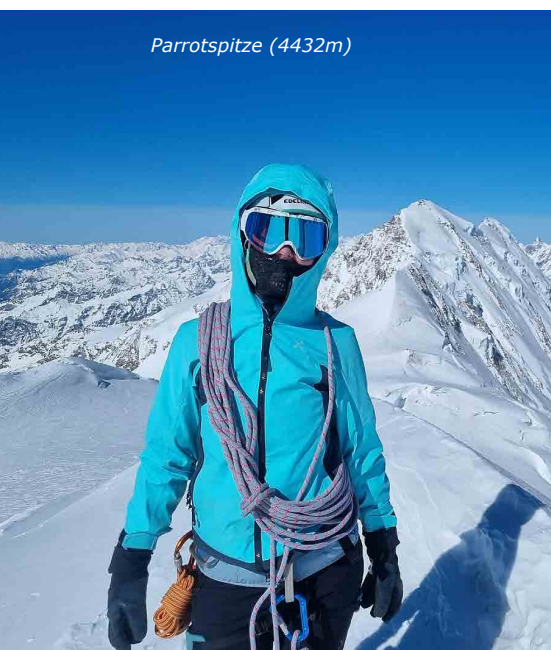

Monte Rosa

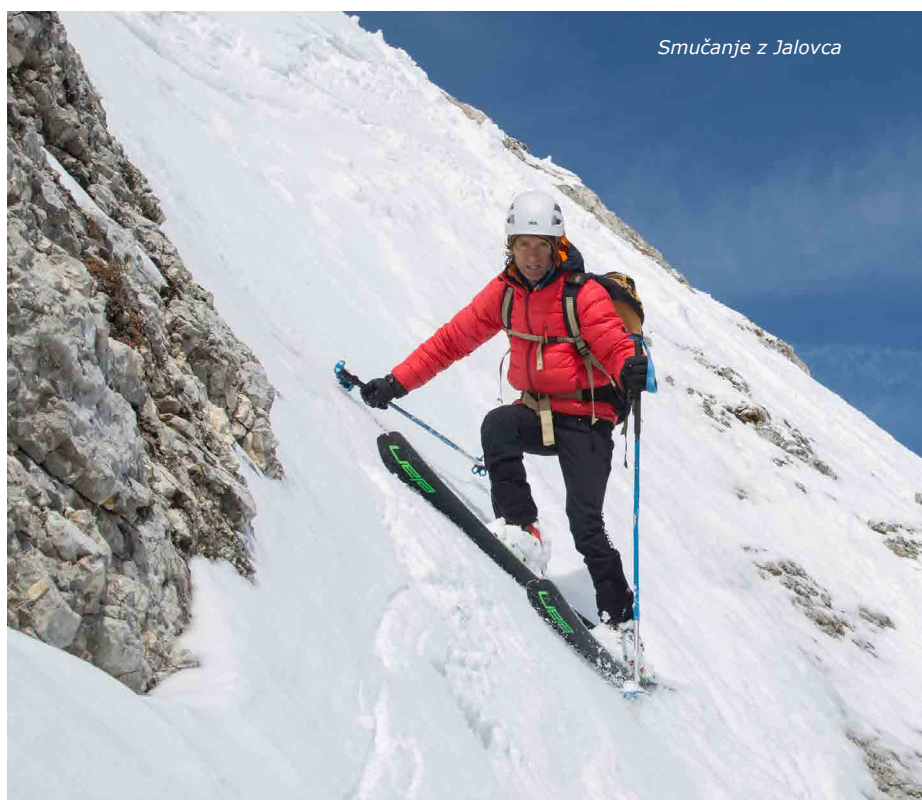

V Hudičevem žlebu

S tem čudovitim seznamom vzponov in spustov zadnje zime, v kateri s(m)o užitkarske zavoje vlekli in stopinje utirali tudi mnogi drugi člani društva, zaključujemo pregled alpinistične aktivnosti med decembrom 2020 in majem 2023. In za konec – kot vedno – najpomembnejše: izšlo se je brez prask, razen morda na smučeh. In to v alpinizmu največ (ali celo edino?) šteje.

Parrotspitze (4432m)

Smučanje z Jalovca

Posavsko športno plezanje v sezonah 2021, 2022 in polletju 2023

Besedilo: **NEJC POZVEK**

Če smo ob koncu prvega koronskega leta 2020 ob športnoplezalnem sporočilu zapisali, da lahko takšna kriza še traja, sta druga koronska sezona in njeno pokoronsko nadaljevanje to trditev le še okrepili. Še nekajkrat smo bili od tedaj zaprti in omejeni, v prvi polovici leta 2021 so bile odpovedane vadbe in tekmovanja, še naprej pa smo se (na skrivaj ali odkrito) dobivali v Armeškem ali gulili domače stence. Vse do Svobode. Naš šport je v krizi doživel nesluten razmah, ki ga je v prvi vrsti podkrepila zlata olimpijka Janja. Le osem let pred medaljo je na naši velikanki zmagovala smer za smerjo in stopila na najvišjo stopničko (naše) Vzhodne lige, danes je največja vseh časov. Mladi

zato v vrsti čakajo na njen podpis, žal pa tudi na naše vadbe (kar nam ni tako zelo v ponos). Množičnost je beseda, ki najbolje opiše, kar nas je zadelo. Na športnoplezalnem področju se torej dogaja na polno. Polne so vadbe, polni termini, povpraševanje po tečajih ne pojenja; novodobni plezalci si želijo vodenih vadb, mladina bi plezala kot njeni idoli. Razmere so dokončno rodile novo, sevniško plezalno društvo, kar nekoliko nakazuje na zgolj inertno delo na športnoplezalnem področju pod našo streho.

Nasproti množičnosti stoji kakovost. Ta vse bolj postaja izjema kot pravilo. K sreči se, ko to prebiramo, morda le začenja prebujenje iz večletnega spanca in bodo naše mlade moči pokazale, kakšna je prava pot naprej.

Četverica naših najbolj aktivnih in najmočnejših plezalcev (Ambrož Novak, Aljaž Motoh, Rok Molan, Grega Srpčič), ki se ji približuje vsaj še peti – Kajetan Voglar, je pokazala, kakšne so možnosti udejstvovanja npr. po tekmovalni karieri. Dobro poznajo sceno, trende v športu, tako in

Ambrož Novak

Aljaž Motoh

Grega Srpčič

Kajetan Voglar

drugače trenirajo, obiskujejo različne centre in plezališča ter pridno dosegajo vrhove smeri in balvanskih problemov, hkrati pa se udeležujejo tudi pri delu z mladimi in pri ostalih društvenih aktivnostih. V športnem smislu je tu brez dvoma potrebno na piedestal postaviti našega zadnjega zares trofejnega tekmovalca Aljaža Motoha, ki se ob zaključku študija v Mariboru vrača tudi v vrhunsko plezalno formo. Premalo znano je, da je v zadnjem letu preplezal kar dva balvana z oceno 8A+; Frikce v Ožbaltu in Voigas v Magic woodu (Švica). Ob tem je dodal še kopico le odtenek lažjih z ocenami od 7B+ do 8A. Ti dosežki so za naše, posavske razmere izjemni. Pomenijo absolutni vrh udejstvovanja v tej disciplini/zvrsti in so povsem primerljivi s časi naših najtežjih športnoplezalnih smeri (8b in več).

Prav tako precej izjemen je dosežek Grege Srpčiča, ki je v zgolj štirih letih ukvarjanja s plezanjem prišel do smeri z oceno 8a. V domačem plezališču Nad Savo je vpel smer A je to, natanko 20 let po prvem vzponu v njej (opremil jo je Andrej Sotelšek, preplezal Nejc Pozvek). S tem je v 25 letih postal šele 10. Posavec s smerjo te težavnosti (če so naše evidence točne); pred njim je to uspelo najprej bratoma Sotelšek, Cerjaku, Pozveku, Motohu, Molanu, Novaku, med posavske 8a-je pa štejemo tudi Trošta in Kurnika (prvi se je k nam priselil, drugi pa iz naših krajev odselil). Tudi ostali zgoraj omenjeni najaktivnejši so plezali dobro, tudi veliko; sicer niso presegali svojih dosedanjih dosežkov, so pa bili blizu limitov (8a težavnost, 7C balvani).

Rok Molan

Podrobneje pogledjmo še med našo številčno mladež. Sezona 2021 jim je bila tako rekoč odvzeta – tekmovanj ni bilo, še vadbe so precej izostale. So pa jeseni strnili vrste in se začeli pripravljati na sezono 2022, ki je bila dobra. Žal še vedno nimamo kandidatov za prvokategorna tekmovanja državnega prvenstva, zato pa smo toliko bolj množično zastopani na tekmah Vzhodne lige; ena med njimi, balvanska, je bila spomladi 2022 tudi v Brežicah. Znova smo se izjemno izkazali z organizacijo, kjer gre v prvi vrsti pohvala tandemu Voglar-Bedrač, prav nič manj pa vsem prostovoljcem, ki na takšni prireditvi trdo garajo. Rezultatsko v sezoni 2022 nedvomno izstopa zmaga starejše deklice Eve Sluga na balvanski tekmi v Novem mestu, kar so bile tudi edine stopničke sezone za naše plezalce.

Žal je Eva nastopila le na polovici tekem in bila tako v skupnem seštevku 8. Visoko, tik pod zmagovalni oder, sta se uvrščala tudi starejši ciciban Bor Klenovšek (trikrat 4. mesto) in kadet Jure Knez. Na rob deseterice so prišli Julija Grašak, Sven Klenovšek in Katja Mešiček, naše barve pa so na več kot eni tekmi zastopali še Lejla Ebner, Lana Lubšina, Vita Omerzu, Miha Petrišič, Gal Grmšek, Ida Sluga, Žana Jevšnik, Zoja Moškon, Gal Umek, Kim Zorko in Gašper Žigante. Čestitke vsem, prav tako tudi nastopajočim iz domače kvote na brežiški tekmi.

Rezultati vzhodnoligašev so bili še nekoliko boljši v letu 2023; tokrat je bil glavni matador Bor Klenovšek, ki je

zmagal v Trbovljah, bil drugi v Radljah in Vojniku ter tretji v Novem mestu. Skupno je v kategoriji mlajših dečkov pripeljal na 2. mesto. Svojo prvo zmago je v Trbovljah vknjižila tudi starejša deklica Katja Mešiček, na ostalih tekmah se je uvrščala med 5. in 15. mesto; skupno je bila 7. Skupno 5. mesto je z enim bronom v sezoni osvojil starejši deček Miha Petrišič. Zelo konstantno je plezala starejša cicibanka Lana Lubšina, prav tako tudi kadet Jure Knez in starejša deklica Eva Sluga – vsi so sezono zaključili na 8. mestu v svojih kategorijah. Tudi ostali mladi Posavci so nastopali zelo zagnano; na več kot eni tekmi so nastopili še: Elena Cizel, Maša Deržič, Žan Fiorelli, Julija Grašak, Tadeja Kovačič, Nejc Krulec, Liam Ledić, Vita Omerzu, Miha Pšeničnik, Žana Jevšnik, Zoja Moškon, Kim Zorko in Gašper Žigante. Čestitke vsem za dosežke in še bolj za trud, voljo in odločnost, ki so jo pokazali v letošnjem letu.

Mladi so letos nastopali tudi na odprtem občinskem prvenstvu, ki smo ga priredili marca v Brežicah, prav tako pa so poleg vadb imeli še nekaj gibalno-plezalnih srečanj, in sicer ob koncu letošnje sezone in pred novim letom – v decembru 2022; tekmovalna skupina je večkrat trenirala tudi v skali ali na drugih umetnih stenah (npr. Frikšn v Novem mestu). In če za otroke dobro poskrbimo, bi lahko za odrasle bolje; v zadnjih dveh letih (2022 in 2023) smo izvedli dva začetna tečaja športnega plezanja, vse ostalo pa je le ponudba prostih večernih plezalnih terminov v MC Krško in v športni dvorani v Brežicah (ki pa so jo sploh v zadnjem letu množično zasedli gostje s Hrvaške). Obe glavni steni, brežiško velikanko in balvansko steno v MC Krško smo v zadnjih letih tudi malce slačili in preoblačili; veselje je predvsem v Brežicah, saj so številni komaj dočakali ročke preko celotne strehe. Naj vam bo;)

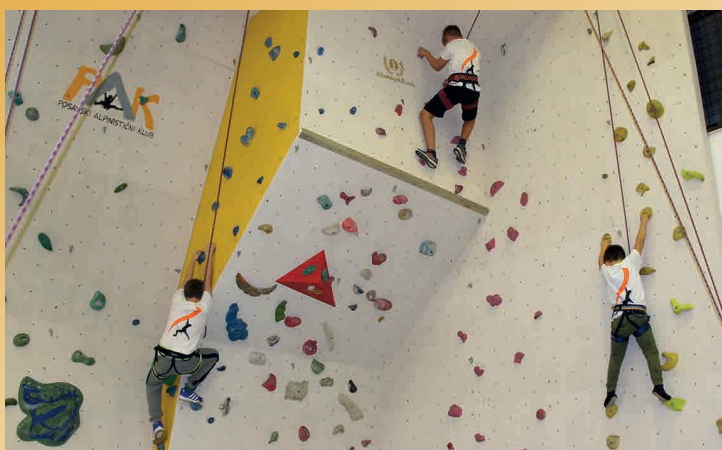

PLEZALNE VADBE ZA OTROKE

Brestanica in Krško

- **OŠ Adama Bohoriča, Šolska cesta 29, Brestanica**
- **Mladinski center Krško, Cesta krških žrtev 105, Krško**

V Osnovni šoli Brestanica poteka organizirana vadba športnega plezanja za otroke ob torkih in četrtnih od 16:30 do 18:00. Vadbe se lahko udeležijo otroci od petega leta starosti. Plezanje poteka na veliki umetni steni ter majhni (bolder) steni. Za tekmovalce potekajo treningi tudi v Mladinskem centru Krško ob ponedeljkih in petkih od 16:30 do 19:00.

Brežice

- **Športna dvorana Brežice, Černelčeva cesta 10, Brežice**

Vadba plezanja poteka v Športni dvorani Brežice, vsak ponedeljek in sredo od 17:00 do 18:30. Otroci so razdeljeni v dve skupini, najmlajši plezajo na majhni steni, izkušenejši pa na veliki steni. Naši inštruktorji skrbijo za varnost ter program vadbe popestrijo z igrami in otrokom prijaznimi vajami.

INTERVJU: Grega Srpčič

Novo ime na posavski plezalni sceni

Pogovarjal se je Nejc Pozvek

Kot sem že zapisal v nekaj svojih prispevkih za namene društvene publicistike, se vsake toliko zgodi, da društveno sceno razsvetli svetla zvezda. Ali z drugimi poetičnimi besedami: da pride nekdo, ki malo premeša zrak, razburka dogajanje, prinese svežino. Grega je to nedvomno storil. V šele nekaj letih plezalne aktivnosti, je že pustil vidno sled v posavskem plezanju. Dobro se je ujel z ekipo naših matadorjev, ki vlečejo voz posavskega plezanja naprej in skrbijo, da kakovostno športno plezanje v teh koncih ne zamre. Neizmerno sem vesel njihovih uspehov in verjamem, da še niso rekli zadnje. Z Grego na čelu. Pogovarjati sva se začela ob nastajanju biltena konec aprila 2022, končala pa dobro leto kasneje, ko je Grega v življenju naredil še nekaj drugih pomembnih premikov.

Grega, pozna se iz gimnazije, takrat odbojka, kasneje se do prihoda na plezalno sceno, nisva videvala niti družila. Sploh ne vem natančno – kdaj si vstopil med plezalce in kaj je bil povod za to odločitev?

Nova Ljubezen - Iris :) Preden sem začel plezati, sem večji del prostega časa preživel na gorskem kolesu, preostanek prostega časa pa sem zahajal v gore. Sploh težke zavarovane pohodniške poti so mi bile zelo všeč. Takrat sploh vedel nisem, da plezanje obstaja. Pač, ja, neki alpinisti, pa štriki, pa smučajo, pa cepine imajo ... Malo boljši pohodniki ... Potem sem začetek maja 2017 preživel v Paklenici. Nisem plezal, šel sem se pohodništvo. Vaganški vrh, Bojin kuk ... in tam sem prvič videl te plezalce. Noro. To ne zgleda lahko. To bi jaz probal! Potem je ta ideja šla za kratek čas v pozabo, konec leta 2017 je po spletu dogodkov prišel čas za novo poglavje. Spoznal sem Iris. Odštekano dekle, takoj sva začela skupaj kolesariti in zahajati v hribe. Slučajno sem ji enkrat omenil: »Jo, ej, js bi plezu.« Ona pa takoj: »Ja, js tut. Js sm že. Supr je. Mam nar-

jen tečaj. Mislim, da majo v PAK-u ravno tečaj. Prijav se pa boma plezala.« Potem sem poklical tebe, ti si rekel naj pokličem Sandro in sem se z manjšo zamudo prijavil na tečaj.

Lepa zgodba. Vidiš, tega klica se ne spomnim. Torej, prav dolgo ne plezaš, a v manj kot 4 letih si priplezal do 8a, kar se zdi (za naše okolje/okoliščine) fantastično. Kako na svoje napredovanje skozi leta gledaš sam? Kako je pravzaprav potekal tvoj plezalni razvoj?

Se mi zdi da je bil napredek skozi leta kar konstanten. Ne ravno linearen, včasih večji, včasih manjši, ampak napredek je bil. Mogoče se bo sedaj malo ustavilo ... Pred plezanjem sem dosti tekkel, hodil v fitnes, kolesaril. Že prej sem v bistvu vedel, da je za napredek oziroma hitrejši napredek potrebno k stvari pristopiti organizirano in trenirati. To mi ni bilo novo, pa tudi od ostalih športov je ostalo kar nekaj moči, mogoče za plezanje celo preveč. Prvo leto sem še vedno veliko kolesaril, hodil v fitnes, nekaj plezal, dosti hodil v skalo. Ambrož me je veliko mučil s tehniko, mi sestavljal smerce, bolderje

v MC-ju. Veliko smo skupaj hodili v Balvanijo in včasih tudi v Graz. Dosti sem se o plezalnem treningu naučil med pogovori z Ambrožem. V drugem letu plezanja smo šli skupaj na plezalni izlet v Fontainebleau in kmalu po tem izletu sem v Kotečniku splezal svoj prvi 6b, isti dan nato še prvi 6c in nekaj mesecev kasneje tudi svoj prvi 7a. Dosti sem začel brati razne članke o plezanju na spletu, gledati filmčke o plezalnem treningu na Youtube-u, Instagramu. Informacij je na spletu ogromno. In potem sem na začetku svoje tretje sezone pristopil res sistematično, organizacija treninga v tabele itn. Od Ambroža, Roka, raznih spletnih strani, Youtuberjev sem pobral nekaj in potem načeloma malo priredil zase in si vadbo organiziral po svoje, glede na to, koliko časa imam na voljo za trening. Ne bi rekel, da sledim nekemu klasičnemu programu ali da imam neke super naštudirane mikro in makro cikle. Trening si organiziram tako, da 8 do 12 tednov delam poudarek na eni stvari – recimo moč prstov, ostalo pa poskušam vzdrževati. Tako menjam vsake 2 do 3 mesece. Odvisno od kratkoročnih ciljev in projekta. Zaenkrat funkcionira. Dosti zanemarjam gibljivost in vzdržljivost. Ampak če ne morem narediti giba, mi tudi vzdržljivost nič ne koristi. Mogoče pa je čas, da začnem delati na vzdržljivosti in boljšemu plezanju na pogled.

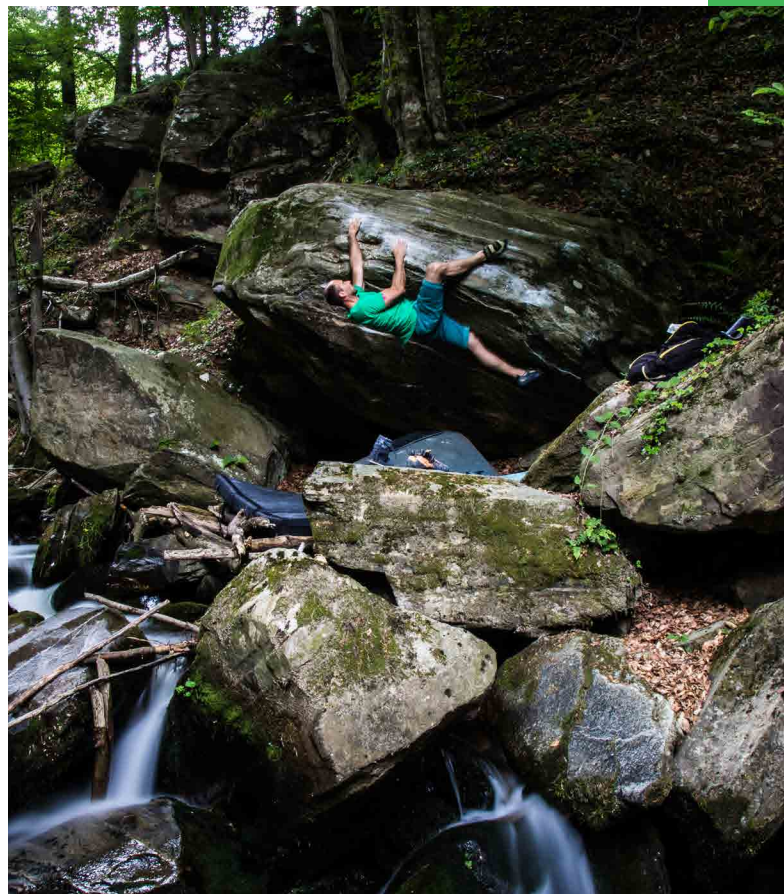
Potem te bodo fantje morda napotili v šolo k meni, če se malo pohecam;) Sam sem v svoji karieri bolj pristopal iz smeri vzdržljivosti in potem "nalagal" ostalo, kar pa je bilo – priznam – na dolgi rok morda zmotno. Če bi imel še eno priložnost, bi poskusil tudi drugače. Omenjaš cilje: so ti skrivnost ali jih obelodaniš? Te vleče kakšna konkretna smer, problem, ali je cilj širši – obisk kakšnega plezališča, morda že omenjen dvig letvice v plezanju na pogled? Ali drugače: imaš sedaj pri treningu v mislih kakšno konkretno smer? Se pripravljáš zanjo?

Ne dvomim, da bi tvoja šola definitivno pomagala! Tudi glede tehnike in plezanja v skali. Trenutno so cilji v skali malo na strani. V prvem planu bo kmalu nov član družine. Naslednji glavni cilj pa je, da zaključim doktorat. Glede plezanja je moj dolgoročni cilj plezati sedmice (po francoski lestvici, op. a.). Tako, da pridem v plezališče in samo grem pa jo splezam v poskusu ali dveh. Mogoče čuden cilj. Drugače pa je prvi cilj je dvigniti nivo plezanja na pogled. Želel bi pa tudi splezati še kakšno osmico. Imam tudi nagledanih nekaj smeri in problemov za prihodnost, bomo pa videli, koliko bo časa za trening in plezalne projekte. No, za trening bom že nekje našel čas. Odlično. Meni se zdijo cilji razumljivi in - verjameš ali ne - imam sam podobne. Z

izjemno novega družinskega člana;) Kakorkoli, pozdravljamo in nazdravljamo tudi na nove prioritete. In računamo, da nas skale počakajo.

Morda pa na tem mestu še vprašanje, glede na vse povedano o tvoji učni dobi, ali morda čutiš tudi, da bi znanje/izkušnje že predajal naprej? In kako? Vidiš kaj potenciala tudi v tej smeri?

Mogoče kdaj v prihodnosti. Trenutno ne vidim, kje bi našel čas. Pomagam na krožkih, letos sem kar aktivno sodeloval pri izvedbi tečaja za pripravnike športnega plezanja. Vsaj nekaj.

Meniš, da bi Posavje "preneslo" kakšen resnejši plezalni center in s tem konkretnější razvoj panoge? Razmišljšáš kdaj o teh zadevah, se z ekipo kaj pogovarjate na to temo?

Dostikrat, ja. Tudi konkretno smo se že pogovarjali o tem. Moje mnenje je, da bi Posavje brez težav imelo manjšo bolder dvorano, ki bi čisto dobro živela. Recimo nekaj takega kot ljubljanska Balvanija ali pa Frikšn v Novem mestu. Tudi otroci bi veliko boljše in verjetno raje trenirali. Bi pa seveda za to moral biti tudi PAK. Glede na število otrok, ki hodi na vadbe, bi takšna bolder dvorana brez težav delovala, samostojni obiski, vadbe za odrasle in podobno pa bi lahko bili le plus. Brežice so sicer OK, je pa malo nerodno, ker pač niso dosegljive kadarkoli.

V kakšnem smislu misliš, da bi moral za to biti tudi PAK? Meniš, da bi uspeli zadevo izpeljati v nekem civilno-zasebnem partnerstvu ali še več: javno-zasebno-civilnem?

V bistvu se mi ne zdi slaba ideja, da za dvorano stoji PAK. Velik klub je, ima zgodbo, veliko bazo otrok in v Posavju je dovolj le en tak klub. Če bi zadevo poskusili speljati kot posamezniki, bi bilo veliko težje. Za klub pa je to lahko samo korak naprej.

S tem, da bi za prehod na poslovne "obrate" potrebovali še kar nekaj organizacijskega napredka. Kapital za investicijo bistveno presega kapaciteto klubskih financ - zaenkrat. Bi morda lahko bila to tvoja agenda kot novopečenega člana izvršnega odbora društva? S kakšnimi ambicijami, cilji si zasedel pozicijo?

Se strinjam s teboj glede tega. Pa saj, kakorkoli bi se dvorana naredila, bi bilo potrebno vsaj nekaj kredita. To je vseeno velika investicija. Lažje je, če je podpora Občine, kluba. Dvorana jepo moje ideja, ki sploh ni slaba. Bi se pa morali "še veliko pogovarjati" o tem. Trenutno nimam posebnih ambicij, le pomagati klubu, kolikor lahko, ker mi zmanjkuje časa, da bi prevzel kakšno večjo odgovornost. Če vem, da za nekaj ne bom mogel poskrbeti ali delati 100 % dobro, potem raje ne sprejem odgovornosti. To sem tudi že nekajkrat omenil Sandri, ko smo se pogovarjali na primer o treniranju otrok.

Glede na nekaj tvoje kilometrine pri delu v drugih društvih: kje pa morda le vidiš rezerve, možnosti za napredek v smislu dela, organizacije? Bi lahko izpostavil tri ukrepe/predloge, ki bi jih prinesli na 1. sejo v novem mandatu IO? Oziroma, če je vprašanje pretežko: kaj bi bile tvoje "Božičkove želje" za dvig posavske plezalne scene?:)

Dobro si napisal, ja, Božičkove želje. Tudi v klubu Bajkdoktor sem trenutno kar "out". Se pa tudi tam poskušam čim bolj aktivno udeleževati klubskih dogodkov. Če ne drugega, vsaj Prednovoletni vzpon na Planino, ki sva ga začela s Tomažem, ostaja neka stalnica in je odlično obiskan. Se je pa pridružilo ogromno aktivnih članov, ki imajo veliko volje in idej. Ker sem, vsaj jaz bi rekel tako, nov na PAK-u, v neko globlje (politično:)) dogajanje v klubu nisem vpleten. Ideje in predloge imam, mi je malo težje govoriti o tem, ker nimam vsaj v zelo bližnji prihodnosti časa, da bi bil res izredno aktiven. Ampak vseeno. Prvič: v klubu močno pogrešam mlade plezalce (jaz sem 35 med mlade definitivno ne sodim več) in aktivne člane stare med 18 in 30 let, ki bi imeli ambici-

je in želje peljati klub naprej. Ki bi sami imeli predloge, poznali novo plezalno sceno, sami prevzemali treninge otrok, postavljali smeri, balvane, ki bi nekako v svojih študentskih letih poleg študija še živeli za plezanje in bi jim to bila res strast. Mogoče je to samo moje opažanje, ali pa še slabo poznam ljudi in sceno. A se mi zdi, da klub nekega resnega podmladka nima. Drugič: mogoče bi k takemu podmladku pripomogla balvanska dvorana. Ker kakorkoli obrneš, novodobni atraktiven stil balvanov pritegne mlade. Takšna dvorana tudi pritegne več ljudi, ki bi poizkusili plezanje, ker za prvič potrebujejo – dobesedno nič. To je definitivno ogromen zalogaj, ampak zadeva, o kateri bi se mogli začeti vsaj pogovarjat. Tudi za trening otrok in predvsem tekmovalcev je to velika prednost. Saj te stence po šolah so, ampak ni to to. Že s Frikšnom v Novem mestu ni primerjave, kaj šele z večjimi mesti. Drugi problem vseh teh stenc pa je nedostopnost! Balvansko plezanje na plastiki je mnogo ljudem postalo rekreacija, druženje. Niti ne gredo v skalo in – zakaj pa ne – plezanje je čudovit šport, kjer uporabljaš glavo in celo telo. Definitivno ena najboljših in najbolj družabnih oblik rekreacije. V Novem mestu se že razvija ta scena, kar hitro, vedno, ko grem k njim, je zabavno. Slej ko prej pa tudi rekreativce potegne v skalo.

In tretjič: ko sem ravno omenjal nedostopnost. Brežice so res dober objekt, so pa res nedostopne. Če bi si za vzor vzeli recimo plezalni center Celje, imamo brez težav primerljivo infrastrukturo. Njim gre odlično. Pred kratkim sem bil eno soboto s kolegi iz Ljubljane na Boldertris tekmi v Sceni. Predvsem družabna tekma mešanih trojk. Po tekmi je bil še koncert. Bilo je okoli 40 trojk (120 tekmovalcev) plus posamezniki, ki so pač plezali. Scena nabito polna. Na koncert so prišli še iz PCL-ja in jamrali, da je bila gužva. Sem si misli: "Pa kak. Ka je res tulko plezalcev, da scena in PCL, ki sta ogromna objekta, pokata ...?" Naslednji dan sem peljal z Iris tečajnike v Plezalni center Celje in mi reče receptor: "Mate pa srečo, včeraj smo imeli vsaj 50 ljudi tu, so sedeli po tleh in čakali na prosto smer...". Očitno je povpraševanja več kot dovolj. Menda se bo v Ljubljani gradila še ena velika bolder dvorana, Scena se bo širila .. mogoče pa bi se za začetek v Posavju lahko zavzeli vsaj za Brežice, ki tako ali tako imajo tam receptorja, dali neko vstopnino, tu in tam najeli routesetterje (postavljavce smeri; op. a.), nekajkrat pa sami zmenjali nekaj smeri. Sigurno bi na ta način privabili kakšnega obiskovalca. Balvanska dvorana je mogoče premajhna, da bi imeli postavljene probleme. Lahko pa bi jo za začetek še bolj napolnili z oprimki in nekje našli prostor za Moonboard. Iz danes na jutri sigurno ne bo kar naenkrat polno ljudi, mogoče s časom pa.

Torej, infrastruktura v prvem planu, kot je zaznati iz tvojega odgovora. Lahko se strinjam, da je preboj več kot potreben, da krenemo v korak s časom v športu, ki se nepredstavljivo razvija in spreminja.

In ko se je skozi pogovor obrnilo leto – bogatejši ste za novo družinsko članico. Čestitam! Povej mi, kako se je spremenilo (tvoje) plezanje v zadnjem letu zaradi prihoda dojenčice? Je bilo vse pričakovano ali te je tudi kaj presenetilo in si si predstavljal, da bo drugače? Kako torej sedaj poteka vaša plezalna dejavnost?

Ko sem bral najin pretekli pogovor, sem bil kar šokiran, kaj vse se je že uresničilo in predvsem, kaj vse se je spremenilo. Na kratko – podobno je kot med korono. Več sem doma in veliko treniram ponoči na stenci v garaži :) Hecam se. Seveda se je plezalna dejavnost pri nas kar spremenila. Načeloma sem takšno spremembo tudi pričakoval. Presenetilo me/nas je bolj to, da so se spremenili neki kratkoročni cilji in so se zgodile tudi karijerne spremembe. Na kratko. Če se vrnem na plezanje, z Iris dosti manj plezava skupaj. Dosti je k temu prispevala tudi moja zasedenost s službenimi in ostalimi obveznostmi. V začetku, ko je bila dojenčica sta-

ra par mesecev, nama je uspelo iti nekajkrat plezat v Brežice in tudi v PCC. Sedaj, ko Gaja že suvereno hodi, gremo radi skupaj v Bolder Zono, ker imajo super kotiček za otroke. Imava res srečo, da je Gaja zelo pridna glede spanja ponoči in zelo živa čez dan, tako da ni dolgčas. Vseeno mi ostane še nekaj energije za trening. Treniram še vedno konstanto, a dosti manj intenzivno kot prej. Treningi so postali bolj optimizirani in krajši. Kar opažam, sploh ni nujno slabo. Povprečno mi še vedno uspe (Hvala Iris!) iti enkrat tedensko v skalo. Včasih tudi dvakrat, kar je super. Pri plezanju v skali se je spremenilo to, da obiskujem predvsem bližnja plezališča s skoraj nič dostopa. Luknja in Povčeno. Projektov (trenutno) nimam, se mi je pa izboljšalo plezanje na pogled. Izletni so postali večinoma poldnevni, ker tako še vedno lahko dosti časa preživim s puncama. Iskreno, verjetno zaradi krajših treningov, več tudi ne zmorem. Včasih me že en resen »onsajt« poskus v kakšni težji smeri ubije. Sploh, če zlezem ali padem kje pod vrhom. Aja, maja smo bili tudi v Paklenici, kjer smo pridno plezali. Avgusta sva z Iris s pomočjo babic začela pripravljati Gajo na vrtec, tako da sva nekajkrat le pobegnili – končno spet skupaj – v skalo. Mislim, da bo v prihodnosti vse skupaj le še boljše in mogoče se spet najde kakšen, mogoče že nagledan, projekt.

Kam bi me/me boš povabil na (družinsko) plezarijo?;

Nekam, kamor si zelo želim, nismo pa še bili. V Omiš! Se mi zdi, da bi bila super destinacija za družinsko plezarijo in počitnice. Najboljše, da kar dorečemo datum.

Velja! Hvala ti za vabilo in za ta čudovit pogovor. Obilo sreče in uspehov na tvoji plezalni in družinski poti.

SKUPNETURE: Alpinistična šola 2021

ANDREJA MALUS

Dobila sem namig, naj z zapisom za klubski bilten zabeležim svoje spomine na alpinistično šolo, ki sem se je udeležila v preteklem letu in jo letos tudi zaključila. Ko to pišem, so nekateri spomini že precej medli in treba jih je obuditi ... pobrsniti po kakšnem slikovnem gradivu in knjigi vzponov ... Ok, opravljeno, pa poskusimo prelitati nekaj utrinkov na digitalni papir.

Začnimo čisto na začetku, z oznanilom, da se bo spomladi v letu 2021 pričel izvajati nov cikel alpinistične šole v PAK-u. S športnim plezanjem se nisem začela ukvarjati dosti prej, a me je aktivnost proti pričakovanjem navdušila, kot že dolgo katera ne. Športno plezanje, potepanje po gorah, prva Paklenica v 2020 in še kakšna smer v naših hribih za pokušino ... čudoviti občutki. Od naših alpinistov sem pogosto slišala: »Ja, bo treba v alpinistično šolo, če želiš plezat v hribih!« Menda so v preteklosti bile v PAK-u izvajane alpinistične šole, ampak tokrat ni bilo vse do pomladi 2021, nobene. A so se nekega večera naši klubski veljaki spravili na kup in se na hitro odločili, da je čas, da je verjetno dovolj interesentov, da se ponovno izvede alpinistična šola. Kljub pomislekom: »Pa kje bom našla čas še za to,« sem vedela, da pravzaprav nimam izbire in če želim obiskovati vrhove po najstrmejših dostopih, se pravzaprav moram znajti in organizirati, kakor vem in znam in opraviti vse aktivnosti šole in s tem pridobiti ustrezna znanja.

Alpinistična šola je obsegala tri vrste aktivnosti: predavanja različnih alpinističnih vsebin, praktične prikaze in vaje varovalnih in reševalnih manevrov ter spoznavanje alpinizma na terenu - ture. S prvimi aktivnostmi smo začeli kmalu po najavi in zbiranju prijav. Nabrala se nas je prijetna skupina 12 deklet in fantov, željnih novih alpinističnih znanj.

Predavalniški del je obravnaval teme kot so: alpinistična oprema, priprava na turo, ocenjevanje težavnosti smeri in vzponov, nevarnosti v gorah, orientacija, prva pomoč, vreme. Predavanja pa še zdaleč niso dovolj za pripravo na alpinistične podvige, vendar je to format, ki omogoča osredotočenje podrobno in strnjeno na posamezno temo ter podkrepitev s slikovnim in video gradivom, kar je sicer precej težje pri prenosu znanj na terenu. Všeč mi je bilo, da je vsako temo predstavil nekdo drug, tako smo se namreč srečali tudi s člani, ki v klubu že dalj časa delujejo. Srečanja in druženja večjih skupin ljudi so v nenadnem koronskem preobratu na splošno postala precej redka in tudi v našem klubu ni bilo veliko drugače. Skozi predavanja smo pridobili večino znanj, ki so sicer predvidena v kurikulumu in zapisana na primer tudi v Alpiročniku in marsikateri knjigi, a vendar ima posebno vrednost to, da vsebino podajajo ljudje z dolgoletnimi izkušnjami na področju alpinističnega udejstvovanja. Med drugim so v

beležki zapisane in v spominu ohranjene ostale besede najstarejšega med njimi: »Alpinizem ni šport, mora pa biti alpinist dober športnik. Alpinizem je način življenja.« Težko je vedeti, kako se bo življenje obrnilo. Že večkrat sem spoznala, da se lahko res hitro in korenito. A vendar se teh besed spomnim vsakič, ko se znajdem v gorskem svetu in mi bodo vedno ostale za orientacijo, čeprav morda moje življenje ne bo vedno povsem in zgolj alpinistično.

Pridobivanje praktičnih znanj je potekalo v domačem plezališču, v Armeškem. Tam smo se urili v pletenju vozlov, zabijanju klinov, izdelovanju sidrišč in izvajanju drugih varovalnih in reševalnih manevrov. Vsekakor znanja, ki so za gibanje v gorskem svetu izven označenih planinskih poti koristna in nujna. Druženja pod steno so zaznamovali dobri inštruktorji, ki so zelo jasno in temeljito predstavili tehnike in uporabo opreme. Kljub temu si udeleženci nismo vedno do potankosti zapomnili vsakega giba roke, obrata vponke in križanja vrvi in smo morali zato narediti kakšno ponovitev manevra več. Ker pač vaja dela mojstra. Udeleženci smo največkrat delali v parih, si drug drugemu gledali pod prste in delili nasvete in namige, da smo na koncu pridobili dovolj znanja, da smo potem lahko šli na teren. Vzdušje je bilo prijetno in zabavno, s tem pa tudi motivirajoče, tudi ob fizično bolj napornem dvigovanju soplezalca s škripčevjem in celo takrat, ko se nam je na prizorišču pridružila še ploha. Seveda se vsi zavedamo, da alpinistična udejstvovanja potekajo v razmerah, ki še zdaleč niso idealne, zato lahko vsako oteževalno okoliščino na »treningu« vzamemo kot približevanje bolj realističnem scenariju, ki nas lahko v gorah doleti.

Nedvomno so bile najboljše del šole ture. Vsaka izmed njih poučna in čudovita. Začeli smo s turo, ki je sicer dobila oznako »spoznavna«, predvsem, ker je bila prva in namenjena temu, da inštruktorji spoznajo obstoječe znanje in veščine udeležencev in da udeleženci pridobijo vpogled v gorski svet, v katerega se bomo kot alpinisti pripravniki podajali. Tura po grebenih Ljubeljščice in Na možeh je bila zame čudovita. Ne preveč naporna, nudila pa je obilo užitkov ob poplezavanju po vrhu grebena.

Naslednji skupen podvig je bil vikend v Savinjskih Alpah. Prvi dan smo plezali v Mali Raduhi, kjer sem preplezala dve smeri. Predvsem v prvem raztežaju druge smeri sem morala dati od sebe več kot sem v tistem trenutku mislila, da zmorem. Ob takšnih izkušnjah, ko spoznaviš sebe v raznolikih okoliščinah, hkrati pridobivaš tudi zaupanje vase in znanje za prepoznavanje različnih situacij in odzivov, s katerimi se lahko srečaš v gorskem svetu. Drugi dan smo urili svojo orientacijo in previdno stopanje po meliščni grapi Hudi prask. Vsak korak po krušljivi skali in naloženem odkrušenem materialu je zahteval polno koncentracijo. Boljšega treninga za previdno stopanje si ne znam zamisliti.

Konec junija smo se odpravili na večdnevno plezarijo v Paklenico. Štirje dnevi, štiri preplezane smeri. Prva dva raztežaja splezana v vodstvu. Paklenica vedno postreže z dogodivščinami, ki so balzam za telo, dušo in glavo, zato o njej na tem mestu ne bi izgubljala preveč besed. Še dve turi v sklopu alpinistične šole sta bili plezalni; ena v Vipavi in druga na Vršiču. V Vipavi sem prvič v vodstvu preplezala celo smer – štiri raztežaje dolgo Jesensko smer težavnosti IV, zame vsekakor dosežek in odličen občutek na vrhu. Plezanje nad Vršičem si bom gotovo zapomnila po tem, da smo (obe navezi) mislili, da gremo plezat eno, vendar smo se v resnici znašli v drugi, na sveže navrtani smeri, s težavnostjo višjo od načrtovane. Kljub napornemu plezanju to ni bila ovira, da se ne bi zapodila še v drugo smer tisti dan, čeprav sem vedela, da bom morala iztisniti še zadnje atome moči, ki sem jih v tistem trenutku premogla. Nagrada je bilo plezanje v plati Violince ob zadnjih sončnih žarkih, preden so ti izginili za Šitno glavo.

Med turami alpinistične šole je bilo tudi prečenje Zeleniških špic, ki se je žal nisem uspela udeležiti. Čeprav želja že od prej, še vedno ostaja cilj, ki ga bo treba čim prej izpolniti.

Letni del alpinistične šole smo zaključili v začetku decembra z izpitom, na katerem smo morali prikazati svoje poznavanje in znanje varovalnih in reševalnih manevrov in tehnik, zaključek pa v letošnjem februarju obeležili s krstom alpinističnih pripravnikov na zimski skupni turi na Jezerskem.

Alpinistična šola mi je dala veliko novih znanj za gibanje v gorskem svetu. Pridobila sem nekaj neprecenljivih izkušenj, s katerimi se bom od sedaj naprej predvsem bolj varno podajala v gore. Spoznala sem, da je še veliko znanja in veščin, ki me čakajo, da jih usvojim, in da si bom morala še kar nekaj časa nabirati svoje alpinistične izkušnje, da se bom nekoč lahko vsaj približala tistim, ki so me skozi alpinistično šolo uvedli v ta čudoviti in skrivnostni gorski svet.

SKUPNE TURE:

Po grebenu Ljubeljščice do Palca

MATEJA PŠENIČNIK

Premalo spanca. Neobičajno zgodnji zajtrk, kava, preverjanje opreme, gas proti Krškem. Lep dan bo danes.

Naša prva skupna alpinistična zgodba se začne z uspešnim štartom dveh kombijev v Krškem ob 5.15 in točnim odhodom z izhodišča ture pred predorom Ljubelj ob 7. uri. Opremljeni, zaščiteni pred soncem, pripravljene na hojo po zelo zahtevni neoznačeni stezi – šolski primer uspešnega začetka. Udeleženci PAK-ove alpinistične šole smo z radovednostjo in pričakovanjem zagrizli v hrib proti Koči na Ljubelju. Do tja smo se lepo ogreli in tam makadam zamenjali za gozdno pot, ki je vodila poti zahodu, na večinoma poraščen greben Ljubeljščice. Z eno nogo v Avstriji in drugo v Sloveniji smo občudovali polno razcveteno pomlad v gorah ter vedno lepše razglede

po bližnji in daljni okolici. Počasi je zelenje začelo prepuščati prostor skalam in lahnemu poplezavanju. Preden smo prišli do prvih jeklenic za spust, smo si po navodilu vodje ture – Petra – naredili potrebno varovalno opremo in zagnano sledili liniji grebena, ki se je nekajkrat zelo zožil ter skoraj nikoli razočaral s krušljivostjo skale. Poslušali smo nasvete in usmeritve tistih ta izkušenih ter brez večjih težav dosegli vmesni cilj ture – Triangel. Ker nam je tempo narekoval Arno, smo vrh Ljubeljščice dosegli debelo uro pred načrtovanim časom. Odločitev za nadaljevanje prečenja po grebenu čez Može do Palca tako ni bila težka. Sonce nas je grela, oblaki senčili, veter v blažjih sunkih pa občasno ohladil – na takšen dan bi bil greh obrniti v dolino Zelenice.

In smo šli – gor-dol, malo naprej, malo v rikverc, malo naokoli, čez goščave ruševja, po razih, poličkah in stopničkah, ki so jih nam v pomoč oblikovale sile narave, pa tudi po pesku, ki se neprijetno zožuje v grapah. Vedno pod nadzorom in s spremljajočimi nasveti za varnejši korak. Nekateri pogledov raje nismo usmerjali preveč navzdol. Možje – štirje izrazitejši kamniti »zobje« na grebenu, so prav zanimiva igra narave, ki je ustvarila divje razmetano pokrajino, štrleče osamelce, pa tudi (najmanj) eno okno. Vsi štirje so nas pustili mimo. Najzanimivejši točki sta bili zagotovo ozek prehod med stenama, kjer ni bilo prostora za manevriranje, ter prvi skupinski abzajl, ki je zaradi naše številčnosti terjal tudi največ časa. Pa nič zato, štejejo izkušnje, med katere sodi tudi potrpežljivost.

Palec, prav čeden piramidast vrh, ki se spogleduje s severovzhodno steno Vrtače, se je počasi začel približevati. Počasi. Še vedno je bilo treba paziti, da se ne proži kamenja, ter preverjati vsak stop in oprimek posebej. Po sedmih urah »grebenčkanja« smo dosegli 2026 m nadmorske višine in zaslužno sedli h krepčilu. Pogled čez ramo nam je razkril prehojeno pot in res je bil čudovit. Potrebno se je bilo odločiti ali osvojiti še sosednji vrh ali odviti v dolino. Ker letošnja dolga zima v visokogorju še opleta z umazano belimi jeziki, so nas ti usmerili k slednji. Še prej pa so nam na nekaj mestih ponudili izkušnjo kratkega prečenja zmeščanih snežišč, kar je bil predzadnji bombonček današnje ture. Za konec je sledil sestop po melišču, ki lahko povzroči nemalo preglavic, če ne veš, da je najenostavneje stopati na peto in dovoliti strmini, da te popelje navzdol.

Končno spet gozd in mehko tal. Ko pride še Mitja, ki je nadzoroval rep skupine, smo vsi. Dobre volje se spustimo do Planinskega doma na Zelenici. Prva priložnost za pivo in klepet za mizo. Zaključek ture ob pici (in pivu) je sledil v Lescah. Ker smo bili ves dan omejeni na greben, smo na poti do picerije za hojo izkoristili kar vozni pas in še rondo. (Pa kaj, če naj bi bili namenjeni avtomobilom, v nedeljo itak ni gneče na cesti.) Po drugi priložnosti za pivo in klepet razdelimo delovne naloge, zavzamemo položaje v kombijih in oddrvimo proti nasprotnemu koncu države, domov.

Vodja ture pravi, da je ta uspela. Zdaj polni vtisov čakamo na naslednja poglavja. Za konec naj uvodno druženje v skalah tokratne alpinistične šole strnem z besedami »sošolca« (če se ne motim, Uroša): »Današnja tura je bila pot, vredna vsakega koraka.«

SKUPNETURE: Raduha in Mrzla gora

SAMO ŠMAJGL

Petek. Kibuba. Tehtanje kladiva. "Kak naj vem ker je boljši". En na vrstico z neko fensi plastično vponko. Drugi zgleda za bolj za klene alpiniste. Osnoven, surov, brez šminkeraja. Nič. Vzajem lepega, lažjega. Oranžno-črna kombinacije mi ugaja. Dandanes moramo v gore elegantno, nismo več za železno zaveso. Danes so drugi časi. Klasičnih alpinističnih 6.00 zjutraj v soboto. Zaton. Pošteni ljudje spijo, ker so pošteno nekaj spili prejšnji večer, mi pa v avtomobile in proti Celju ter naprej v smeri Logarske doline. V avtu štirje mladiči in en izkušen maček. Zdaj je čas da se Gregija kaj vpraša. Kako je to plezat v hribih? Se kamenje fejest ruši, kot nas konstantno strašijo? Debata se nasprotno, lahko bi rekli času primerno, razvije v smer kvalitete in udobnosti koč. Kje je najboljši skutin zavitek? Imajo na koči štrudelj? Gregi poudari, da je koč na Grohatu enkrat dobila naslov najboljše koč v Sloveniji, a da to nagrado dandanes lahko dobi že vsaka koč, tako kot skalaško gorniško nagrado dobi že vsak Janez. Upravnik se zamenja pa gre vse po klancu navzdol. A imajo gor sploh vodo in kje se bodo polnili telefoni? Udobje je danes bistveno. Ja, časi se spreminjajo.

Po dveh vmesnih postankih še makedamska cesta in kmalu bomo pri izhodišču. Sedaj je že malo več misli posvečene proženju kamenja in krušljivosti brezčasnih očakov. Nihče ne bi rad drugemu na glavo sprožil skale. Gregi nas poskuša očetovsko potolažiti in poda še zadnjo modrost preden dospemo. "Ni nujno, da človek sproži kamen, lahko je tudi žival ali planinec." Avtomobile pustimo pri najvišje ležeči kmetiji v Sloveniji, 1327 m visoki kmetiji Bukovnik, saj nismo planinci, da bi hodili iz doline. Spomnim se na starega očeta, ki je razlagal, da so v gore hodili z vlakom. Saj veste, časi ...

Pretegnemo noge do koč, kjer se v dopoldanskem soncu martinčkata Arno in Pero. Konec je heca, zdaj je čas za resne podvige. Damo se v trojčke. Alpinist plus dva tečajnika. Odvečno opremo pustimo v koči. Razmišljam, ali bi vzal s seboj kladivo. Ne potrebujem ga, ampak sem ga kupil in še lep je. Gre v nahrbtnik. Kasneje izvem, da nisem bil edini s kladivom zaradi lepšega. Štrike na hrbet in horuk do stene. Arno ni človek, ki bi postopal. Z Urošem greva nasmejana za njim. Danes gremo v Plate. Za nami Roma in Gregi, pred nami Pero, Valerija in An-

dreja. Ostale naveze se razkropijo po steni. Arno pozna to steno, zato se odloči za varianto po levi s prečko nad votlino. Gregi vodi drugo navezo, ki nam sledi. Pero bi prehiteval po desni, kar se ne sme, velevajo cestno prometni predpisi, zato

kmalu zaglavi za nami. Na polici pri votlini, nekje na polovici smeri se srečamo. Kmalu se nam z elegantnim korakom pridruži Grega. Roma ni daleč. Naenkrat nas je na štantu več, kot je ljudi, ki so glasovali ZA na nedeljskem referendumu.

Morala je visoka, elana ne primanjkuje, veselja je toliko, da človek včasih malo pozabi na varnost in se malo prehitro odveže, a kaj bi o tem. Dva skoka in že smo na vrhu. Sončnih ur je še dosti zato se odločimo, da ponovimo vajo. Malo premešamo naveze. Arno vodi v ZZ, Pero naju z Andrejo v Zagorčevo. Obe smeri so danes nekateri naši že preplezali. Gledam Perota, kako počasi a vztrajno leze. Menda bo, si mislim. Roke na desnega stranca, nogo v levo in na moč gor. Začutim vso težo nahrbtnika. Še dobro da imam lepo kladivo v nahrbtniku. Težka šola. Smer se po tistem malo umiri in postane prijetnejša. Na vrhu smo veseli in ponosni. Malo uživanja v spokojnosti gora, potem pa hitro v dolino, kjer smo zadnja naveza usihajočega dne.

Po preplezanih smereh, se zberemo pri koči, kjer paše pivo in chili con carne. Ah, ti časi. Ob navdušenemu razlaganju, kaj vse se nam je pripetilo v steni, po grlu spolzi še kakšno pivo. Noč počasi vzame, kar je ostalo moči v naših telesih in odsanjamo novim raztežajem naproti. Za oris naslednjega dne pa vam pustim Uroševe jasnovidne besede: "Tisti, ki ni nikamor namenjen, se ne more izgubiti."

SKUPNETURE: Učne ure v Vipavi

JURE BARBIČ

Bila je zadnja sobota v avgustu leta gospodovega 2021. Ne, to ni začetek maše, ampak spomin na fantastično skupno turo alpinistične šole v Vipavi. Zgodaj zjutraj smo se zbrali na parkirišču v Krškem. »Rana ura, zlata ura,« bi rekel dedek Bedenko. Tako to gre – za nekatere prisotne prekaljene hribolazce klasičen timing ob 5.30, jaz pa sem prišel ves krmežljiv in cel zaspan. Jutranji hlad mi je pometel meglo z obraza, medtem ko sem prešteval prisotne. 4 inštruktorji za 7 tečajnikov. Med potjo sem izvedel, da se nam na kraju samem pridruži še Nejc. Ampak ta udarna novica je prišla že po tem, ko smo se vkrkali v kombi in ko sem tretjič v polsnu butnil z glavo v predzadnji levi steber karoserije naše srebrne puščice. Pomislil sem na vipavske stene. Nazadnje, ko sem bil v Rumeni, nisem imel za burek. »Eh, Jurko, opazuj raje naravo, to pomirja,« sem obrnil tok misli.

Naslednjič se zbudim – tokrat dokončno – tam, kjer se postojnski klanec zravnja proti Nanosu. Vedno mi je bil všeč pogled s te strani na ta markanten primorski hrib, ki me spominja na slona. Ko se enkrat zapelješ preko rilca in po seriji tunelov spustiš proti dnu Vipavske doline,

ki jo objema s severne strani, se zaveš njegove veličine. »Joj, upam, da ne bo pihalo – tu itak vedno piha,« si zamrmram. Rahlo zašvicam v roke in stopala, ko zapeljemo na izvoz ter prvič ugledam Gradiško turo. OK – verjetno pade še kava v centru, potem pa akcija. Sramežljivo sonce je nakazalo konec hladnega in oblačnega jutra. Vsega bo!

Nekateri so takrat že slekli vetrovke, drugi smo jo na dostopu. Spomnim se mravljincev povsod po telesu ob pogledu na več kot 100 metrov visoko steno. Tu spodaj te pozdravi še nekoliko podrt svet, ko pa plezaš višje gor, je skala kompaktna in ponekod zelo ostra. Veter si je tu vzel nekaj stoletij časa in razbrazdal skalo, voda pa stopila apnenčaste kamnine. Vse to za nas, ki tako radi plezamo. Matej v vodstvu, Adrijana in jaz smo zagrizli v smer Skriti raz (4a/II, 130m). Nič kaj težka smer, razgibana ravno prav za ogrevanje. Spomnim se velikih lukenj, nekatere velike za celo stopalo, ki se v zgornjem delu reliefa izpeljejo v oster škrapljast rob. Tu pa tam tudi v kakšen radiator, vendar tak prijeten, predvsem položen. Na vrhu se ne obotavljamo, pač pa ekspresno abzajlamo 90 m na začetek

smeri. Pametno, kajti zadnji raztežaj bi bil, bom rekel, nezanimiv. Po končanem spustu po vrvi me je spodaj že čakal Nejc. »Tako Jurko, očitno si imel dober žreb; zdaj pa glej, da se izkažeš«, sam sebi pripovedujem. Naslednjih 5 ur sem imel pravi »schnellkurs« dolgih športno plezalnih smeri. Oprema, branje skice, gibanje naveze, branje poteka smeri in seveda plezanje samo, kot nekaj kar nas najbolj osrečuje. Veščina, ki sem jo spregledal prvih 30 let svojega bivanja na tem čudovitem planetu sten, plošč, razov, zjed, kaminov, previsov in vsega tistega, česar še ne poznam. Spregledal mogoče ni prava beseda, samo nihče mi tega ni prej predstavil. Kakorkoli že, na vrsti je bila smer Raz stebra (5b/II, 125m). Krušljivi prvi del je nekoliko v levo zamenjala gladka plošča. Nejc je šel kot gams – zlizan krimp tukaj, potem stopiš na nič in greš. In tako sem šel tudi jaz – do padca! Nekje pod vrhom mi je nenadoma zdrsnilo tako, da sem poletel par metrov. No ja, saj padati sploh ni tako slabo. Lahko bi večkrat, moral bi večkrat, samo ne danes in zdaj ravno v tej smeri. »Jure, si v redu?« slišim Nejca nekje zgoraj za skalo izven vidnega polja (sprša s presenečenim tonom). Hitro splezam do vrha, pri tem pa se delam, da se ni nič zgodilo. Tako to gre – nič, gremo dalje, treba plezat. Namesto spusta po vrvi sva po brezpotju iskala vstop v ferato. Tudi to je del šole in plezanja na sploh, saj si brez uspešnega sestopa opravil samo polovico dela. V tej večini pa ni prostora za polovičarstvo. Nejc mi je vseskozi dajal nasvete, ki sem jih vsrkaval kot spužva. Iskanje prehodov, gibanje po strmem terenu, hrana, rehidracija, ... Sva že dobrih 100 m nižje na vstopu v smer Steber (4a/III, 160m), ki velja za lepotico te stene. Začetek delno krušljiv, potem pa lep prehod na ogromne luknjičaste plošče. Vse, kar primeš, je dobro, vse kamor stopiš drži, navrtano pa tako, da tudi tistim bolj nervoznim postane vse skupaj užitek na kvadrat. Čemerno dopoldne je odpihnil lep sončen dan. Na sidrišču sem imel čas, da se nadiham svežega primorskega zraka ter razgledam po dolini. Ga ni čez lep razgled – človek pozabi na slabe trenutke, na dnevno rutino in vse skupaj bolj ceni, kot je sicer navajen iz vsakdanjega življenja.

Stena je bila zdaj polna PAK-ovcev. Vsi plezamo, se smejimo ter tu pa tam fajtamo. Lahko povem, da smo bili res ekipa. Če bi se dan v tistem trenutku končal, ne bi imel nič proti. Označil bi ga za uspešnega. Pa vendar ima Nejc drugačne načrte. Danes sem vesel, da je bilo tako. Zamika ga je smer Vipavska sapca (7a/b, 100m). Očitno dokaj nova smer, izven moje lige, pa zato po njegovi meri in hotel se je preizkusiti v njej. »Pejva, druge ni!« Že prvi raztežaj nakaže, da bo to resna plezarija. Vse vrste mini oprimkov, ki jih je treba iskati po lišajastih ploščah. Čeprav ne daje ravno najboljšega občutka, pa vseeno

stopam na trenje, saj skala drži. Stisneš krimp, prestopiš, iščeš naprej in pri tem ne pozabiš dihati. Poizkušam ohranjati mirnost, tudi ko se 6 prevesi v 7 in vem, da me bo slej ko prej pobralo. Nejc stiska bolj kot v prejšnjih smereh, odlično bere smer in napreduje. »Na izkušnje gre«, se šalim sam pri sebi. Poženem za njim in potehničarim čez detajl do prvega visečega štanta. Noge pečejo, roke so navite, medtem ko poizkušam čim bolj sodelovati pri manevrih. Visim v pasu, gledam 80 m v globino, pred nama pa bolder v kratkem previsu pred iztekom na sidrišče. »Hja, ne gremo domov, preden tega ne splezamo,« pravi Nejc hudomušno. Kombinira roke, noge, išče pravo rešitev in skoraj bi mu uspelo, če bi le pravočasno našel tistega minimalca nad glavo. No, s tistim pomočnikom mu nato v drugem poizkusu uspe. »Bravo,« si oddahnem, pri tem pa pozabim, da sem zdaj pa jaz na vrsti. Tu mi nekoliko zmanjka filma. Verjetno zato, ker se tako napenjam in sem že tako na koncu z močmi, da je vse, česar se spomnim, misel na hladno pivo v gostilni pod steno. Zaslužen sem ga deležen kakšne pol ure kasneje, po poslednjem spustu po ferati.

Vsi smo si ga zaslužili tisti dan. Bila je nostalgичna zadnja avgustovska sobota in bil je to nadvse uspešen dan. Prava šola za naprej.

SKUPNE TURE: Viševnik

VALERIJA BOGOVIČ

Za soboto, 13. 3. 2021, je bila napovedana že druga zimska skupna tura, tokrat med vrhove nad Pokljuko.

Ko vidim obvestilo, nič preveč ne razmišljam in se takoj prijavim. »Sam, da se gre.« Abstinenčne krize, ki jo je pustila karantena, ne gre podcenjevati in treba je izkoristiti vsako priložnost, da se nadoknadi zamujeno. Očitno so ostali podobnega mnenja, saj se nas zbere kar štirinajst pohodnikov in turnih smučarjev. Upoštevaajoč policijsko uro se ob 6. uri napakiramo v dva kombija. Pobiramo še v Novem mestu in Ljubljani, se skoraj izgubimo v ozkih ulicah ter v pričakovano gnečo na Rudnem polju na Pokljuki prispemo med zadnjimi. Hitro se preobujemo, preverimo, da je vsa oprema v nahrbtnikih, in se odpravimo proti Viševniku, nekateri peš, drugi na smučeh.

Že takoj ob vznožju smučišča naredimo postanek za slačenje. Sončno je in toplo, vendar le do Plesišča, kjer zapiha mrzel veter in odene hrib v temen oblak. Teren postane bolj strm, zato si tu nadenemo zimsko opremo. Smučarji so nas že zdavnaj prehiteli in nas počakajo na vrhu, kjer si privoščimo postanek ter razmislimo, kam naprej. Nadaljujemo proti Srenjskemu prevalu. Nekje na poti nas smučarji zapustijo in odsmučajo navzdol do Jezerc, od tam pa se po-

vzpnejo na Veliki Draški vrh. Vmes se začne jasnit, prikaže se Triglav v vsej svoji veličini, sonce pa nas spremlja še skoraj ves dan. To vzamem kot znak, da je prekletstvo, ki je zadnjih nekaj let povzročalo, da v hribih zbiram vse možne vremenske pojave, dokončno premagano.

S Srenjskega prevala se po grapi povzpnejo na Mali Draški vrh. Kljub temu, da so razmere odlične, kakšen vic vseeno pomaga pozabiti na boleča meča, ob prepevanju pa – preverjeno – vzpon mine hitreje ... »Debela dekl'ca...«, mi še danes igra v glavi. Na vrhu pa nismo prepričani: Je to pravi vrh? Tisti kucelj levo deluje višji ... Prečkamo še tja, da nam ne bo nihče ničesar očital. Spust, razen da sem res počasna in previdna, poteka brez posebnosti.

Na Jezercih se ponovno srečamo z našimi smučarji. Po pripovedovanjih so tudi oni imeli odlične razmere. »Ma kaku je blo lušno.« Tudi jaz sklenem, da se čimprej naučim smučati, ko jih opazujem, ko se spustijo proti Planini Konjščici, od koder se vsi skupaj peš odpravimo nazaj proti Rudnemu polju.

Kot na vsaki skupni turi smo se tudi tokrat seveda imeli odlično in jo že tradicionalno zaključili s pico in pivom za regeneracijo.

VALERIJA BOGOVIČ

Ne čisto navadna julijska sredo, saj budilka zazvoni že pred tretjo zjutraj. Vseeno vstanem polna energije – normalno, saj grem plezat. Še stotič preverim, da imam vse in po kozjanskih ovinkih, zaradi katerih mi je slabo, čeprav sedim za volanom, odpeljem proti Logarski. Na poti poberem še Perota, ki ravno dopustuje v Savinjski dolini in se je ponudil, da lahko katerega izmed tečajnikov alpinistične šole pelje plezat. Izbral je klasiko, Igličevo smer v Mali Rinki (V+/IV, 350 m).

Dostop na Okrešlj mine hitro, serpentin do Turškega žleba pa kar ni konec. Sonce že pripeka in oba pošteno zašvicava. Snežišče, ki naju preseneti pred vstopom v smer, tako predstavlja prijetno ohladitev. Obideva ga levo po krajni zevi, kjer si za oporo pomagava s kladivom, ki ga uporabljava kot cepin. Še zadnje preverjanje in že plezava v smeri, ki jo Mihelič tako opeva. Po dveh lažjih cugih zavijeva levo v prvi težji del in čez previs, ki mi presenetljivo ne dela težav. Takoj zatem nazaj v desno, prečka čez plate, zame najtežji del. Tu nekje se nad naju ugnezdi črn oblak, ki naju spremlja še ves dan, in poskrbi, da plezava v prijetni temperaturi. Seveda se najde čas tudi za kakšno anekdoto, občudovanje razgledov in fotografiranje. Saj imava ves dan. Sledi cug šodra, ki pripelje do mokrega in spolz-

kega kamina. Tik pod zaporo na vrhu kamina, dva metra nad sidriščem, skala v velikosti dveh košarkarskih žog čaka na spust v dolino, zato sva še posebej previdna. Izstop iz kamina je sicer neprijetno izpostavljen, ampak pripelje v najlepši del, krasne odprte plate, ki se nadaljujejo v razgiban raz. Malo mi je žal, da tu nisem šla plezat naprej. Izstop poteka po gruščnati grapi, ki pripelje tik pod vrh Male Rinke. Seveda se sprehodiva še na vrh – v bistvu nisva prepričana kje le-ta je, zato narediva en krog po vseh kucljih.

Sestopava po zajlah čez Turski žleb, potečeva po melišču, zaslužno pivo na Okrešlju in večerja v Domu planincev. »Kakšen lep dan je bil«, se oba strinjava. K temu pripomore tudi to, da sva imela v najvišji turistični sezoni hribe popolnoma zase. Smer je razgibana, skala kompaktna, plezanje užitek. Klinov je sploh v težjih delih kar precej – le tu in tam je Pero uporabil kakšnega frenda – res primerno za tečajnike.

Ravno se zvečeri, ko Perota odložim v kampu, kjer je žur z Abbo že v polnem zagonu. Ja, z veseljem bi tudi jaz še malo ostala, ampak naslednji dan čaka služba.

SKUPNETURE: Grand Combin

MATEJ ZORKO

Kot je to že skoraj tradicionalno, vsaj v času nekovida je bilo tako, smo se letos zopet odpravili raziskovat evropske štiritisočake. Sicer nam (ali vsaj meni) vseh 82, kolikor jih je v Alpah, verjetno ne bo nikoli uspelo osvojiti, če pa nam uspe klubska mini odprava, smo lahko več kot zadovoljni.

Tokrat sem želel, da bi obiskali montblanško pogorje; zveneča imena, kot so Grandes Jorasses, Mont Blanc, Dent du Géant, so bila res vabljiva, hkrati pa sem se zavedal, da če razpišem turo na Grandes Jorasses, bi se mnogi samo zaradi imena ne prijavili. Torej je bilo potrebno najti alternativo, podobno težavnost, vendar ime, ki ne pomeni veliko. Tako sem prišel na idejo za Combin de Grafeneire, ki je najvišji vrh v skupini Grand Combin. Nekako se nam je vse poklopilo: kombi, vreme, udeleženci in po ustaljeni praksi smo v petek po službi odrinili na dolgo pot od doma in po 10 urah prispeli v Švico, kjer smo v vasi Bourg-Saint-Pierre zavili v dolino Valsorey. Prva nočitev v šotorih na parkirišču je marsikoga negativno presenetila, temperature so bile krepko pod slovenskim povprečjem.

V soboto smo imeli dokaj lahek dostop do kočice Valsorey, saj smo označeno peturno hojo skrajšali za debelo uro. Kočo so ravnokar obnavljali, vendar je na našo srečo še delovala. Zaradi obilice prostega časa smo se še isti dan za aklimatizacijo povzpeli na višino 3600 m, na sedlo Meitin.

Po zgodnjem vstajanju in pripravljenem zajtrku, ki je za tako uro (3.30) tukaj povsem nekaj običajnega, smo se odpravili proti našemu cilju, in sicer severozahodnemu grebenu Combin de Valsoreya, ki je predvrh še malo višjega Combin de Grafeneire, ki je bil tudi naš končni cilj. Jutranje nizke temperature so nam delale predvsem težave na spolzkih kamnih ledeniške morene, ki pokrivajo večino dostopne poti do naše gore. Plezati smo začeli že v polmraku, zato smo imeli težave z iskanjem prave linije smeri. Nadaljevanje je bilo precej logično, saj večina smeri poteka blizu raza. Občasno se stena postavi precej pokonci, vendar na srečo, težave ne presegajo spodnje IV. stopnje. Še najbolj moteči so odseki z zelo labilnimi skalnimi deli, kjer je potrebna precejšnja pazljivost pri premikanju, saj nam lahko hitro uspe sprožiti kakšno tono kamenja.

Približno ob 10. uri, torej po 4 urah plezanja, nam je uspelo prilesti na Combin de Valsorey (4148 m), od koder je le še streljaj do glavnega vrha Combin de Grafeneire (4314 m). Skalno opremo smo zamenjali z ledno in se po hitrem postopku premaknili na vrh. Razgledi so bili nepopisni, veselje pa tudi. Zavedali smo se svoje ranljivosti in dejstva, da smo šele na pol poti. Po-

vratek je bil dolg, časovno skoraj tako kot vzpon, saj poteka po isti smeri. Kot po navadi smo se še isti dan odpravili v dolino in naprej proti domu.

Člani naše mini odprave smo bili: Andrej Trošt, Igor Dular, Matic Medvešek, Nina Tomšič Polegek, Silvo Rožman, Mateja Pšeničnik in vodja ter avtor prispevka – Matej Zorko.

SKUPNETURE: Monte Rosa

SIMON POZNIČ

Odločitev je padla. Letos bomo velikonočne do-brote poizkušali na zasneženih pobočjih Monte Rose. Zbrali smo se v soboto, 8. 4. 2023, ob 2. uri, pred hotelom v Krškem, zložili opremo v kombi in se odpeljali proti Italiji. Ustavili smo se še v Novem mestu in Ljubljani, da smo zasedli vseh devet razpoložljivih sedežev. Med postankom nekje na sredini poti smo spremenili izhodišče iz doline Alagna v Gressoney. Ker smo z vožnjo zaključili prej kot načrtovano, smo se prevažali po parkirišču gor in dol, dokler nismo našli najprimernejšega prostora za naše vozilo. Po ponovni malici in pripravi nahrbtnikov smo se sprehodili do blagajne, kjer smo kupili vozovnice za žičnice, ki so nas v treh etapah pripeljale do višine 3260 m.

Na smučeh in peš smo zakorakali proti koči Gnifetti. Isti dan smo se povzpeli do 4000 m nadmorske višine, eni višje, drugi nižje in odsmučali nazaj do koč. V koči nas je presenetila okusna in obilna večerja v stilu »all you can eat«. V sobah je bilo zvečer hladno, vendar ko smo se »zložili« v postelje, se je zaradi majhne prostornine hitro preveč segrelo. Na višini 3600 m dobrega spanca nismo pričakovali in tako smo se že ob petih zjutraj pripravljali na odhod. Seveda ni šlo brez zajtrka, ki so nam ga v koči pripravili že prejšnji večer.

Po stopnicah in »kurji lojtri« smo se spustili do poti, kjer smo se navezali na vrv in pričeli vzpon v zelo mrzlem in vetrovnem jutru. Počasi smo se vzpenjali proti sedlu, na katerem smo bili nekateri že prejšnji dan in nato po širokih pobočjih naprej do sedla Colle Del Lys. Prva naveza je odšla naprej proti sedlu Gnifetti in vrhu Signalkuppe, druga pa na malce bližji vrh Parrotspitze. Pot do Signalkuppe se je čedalje bolj vlekla, saj smo vsi občutili naraščajočo višino. Zadnjih 50 višinskih metrov je bilo potrebno vzeti v roke cepin in nataktni dereze. Zelo ledena strmina nas je pripeljala na vrh do najvišje ležeče koč v Alpah. Sestop do smuč je bil še zahtevnejši, predvsem zaradi števila ljudi, ki so se v tem času nagnetli na ozki poti. Po poročanju druge naveze je bil vzpon po vršnem grebenu Parrotspitze lepši in predvsem manj obljuden. Kakorkoli, ko smo dereze zamenjali za smuč, se je začela prava uživancija.

Več kot pol tretji kilometer spusta do izhodišča je bil odličen. Vmes smo se ustavili še v koči, kjer smo se okrepili in pridobili nekaj energije za še večje užitke. Smučarske razmere so se počasi spreminjale iz suhega v moker sneg, vseeno pa so bile ves čas odlične. V dolini smo ob hidrationskih napitkih počakali še peški, ki sta se pripeljali z gondolo, pojedli še ostanke potice in se odpeljali nazaj proti domu.

Monte Rosa

Monte Rosa prava romarska je pot,
folka rine gor od vsepovsod.

Na cestnini znanstvene imeli smo razprave,
katere reže so sploh taprave.
Ko parkiramo na free blatno parkirišče,
se prav hitro kakšna šerpa išče.

Štriki, kruh, pršut, potice,
kot praznikom pritiče.
Ker ON je prav močan možak,
ONA reče: "Moj ruzak sploh ni tak težak."

Gondola nam skrajša malo pot,
višina pa vseen nardi nam križev pot.
Vsake tri korake pot zastane,
da se zraka telo spet navzame.
Višina pa že prvi dan svoje naredi,
in ekipa se malo razdeli.

Koča ves večer se "pozibava",
ker glava gor res ni čist prava.
Po info vsi smo se mal bal,
da lačni na koči bomo mi ostal.
Hrano 4x na mizo so nam dali,
s polnimi usti že za frušteek spraševali.

Naskok na goro malo se pač razdeli,
mraz, višina, veter svoje naredi.
Ekipa se je ledeniško navezala,
da v špaltno ne bi pala.

Dol pa smuka je prav fina,
hitro bliža se dolina.
Tam pa tud glavobol se umiri,
mogoče to nardi kufe ali piri tri.

Tako kot Igor na smučeh nori,
tako tud kombi proti domu odleti.

Doma zapodile smo se še v skalo,
ker v ponedeljek se nam je še dalo.

Romana Tomšič

ZGODBE: Bele strmine

ANDREJ TROŠT

Smuk z Bovškega Gamsovca

Zasneženi hribi me že od nekdaj privlačijo. So bolj divji, nevarni, fotogenični, samotni. Večkrat, ko si del njih, bolj so tvoji. Njihova veličina prevzame. Še posebej, ko s smučmi zarežeš v bele strmine, ki se kot preproge razprostirajo nad gorskimi prepadi. Še danes čutim bele kristale na obrazu, ki me spominjajo na preteklo zimsko sezono 2022/23. Bila je drzna in uspešna. Okusil sem strasti alpinističnega smučanja in odprla so se nova obzorja, novi izzivi.

Zimska sezona se je začela v sredini decembra, ko je v Julijcih in zahodnih Karavankah zapadlo pol metra snega. Izkoristil sem prvo snežno pošiljko in na ponedeljek, ko se mi je rodila peta nečakinja, skupaj s Tjašo korakal proti Kresišču in Murnovcu. Otvoritvena smuka, po prvovrstnem pršiču je bila prava uživancija.

Nekaj dni za tem sem izkoristil odlične snežne razmere in skupaj z Matotom in Silvom smo orali ledino z Mojstrovke. Med novoletnimi prazniki sem nabiral kondicijo na tekaških smučkah in našel nedotaknjen pršič pod ostenjem Rušice. Proti koncu januarja, ko se je večdnevno sneženje umirilo, sem v megli z Igorjem in Matom dvakrat iskal sonce na vrhu Kleka. A zaman. Sonca nismo dočakali, nasmučali pa smo se.

Januarske radosti smo preselili še k zahodnim sosedom, kjer smo z veseljem vijugali z Ojsternika. Na zadnji dan januarja smo napadli dolino Zajezero in v polni postavi, Mato, Silvo, Igor in jaz presmučali Mojzesov žleb Zadnje Špranje. Že na spustu nam je v oči padel izrazit, 800-metrski Žleb Hude police. Seveda se mu s Silvom nisva mogla upreti. Še isti teden sva v družbi Korošcev osvojila vrh Špika Hude police in odsmučala zahteven in strm Žleb. Vznemirljivo in nepozabno. S tem smukom sva vstopila v svet alpinističnega smučanja.

Razmere za strmejše smuke so bile v začetku februarja še vedno idealne, kar sva s Silvom izkoristila in odsmučala z vrha Bovškega Gamsovca.

ca po strmi in izpostavljeni liniji. S sedla naju je spremljal Igor. Tempo sva v februarju še stopnjevala in 18. opravila kar dve smuki v enem dnevu. Iz Medvedjega dola sva se povzpela po Osrednji grapi na Stol, jo presmučala in osvojila še Vajnež ter odsmučala po severozahodni grapi nazaj do izhodišča. Nato je dal Silvo

Žleb Hude polce

idejo, da gremo v Hudičev žleb. Kompleksne in zahtevne ture smo se lotili uigrana ekipa MASI (Mato, Andrej, Silvo, Igor), v četrtek, 23. februarja. Vodenje je prevzel najbolj izkušeni –Mato. Vzpon po Hudičevem žlebu smo si popestrili z lednim in kombiniranim plezanjem, v vršnem ostenju Prisojnika pa so bile najbolj zanimive zračne in izpostavljene prečke. Sledil je smuk z vrha na jug in nočni slalom med macesni po stari vršiški cesti.

Prišel je nov mesec in nove ture. Že prvo nedeljo v marcu sva s Silvom preizkušala robnike na avstrijski strani Karavank. Tudi tokrat sva naredila dve turi naenkrat. Po strmi in v zgornjem delu krušljivi severozahodni grapi sva osvojila Košutnikov Turn in z meglene vrha odsmučala v vzhodno grapo (žleb). Potem sva se vrnila na severno stran in vstopila v Pichsov žleb in po njem priplezala na greben Macesje. V megli in soncu sva prečila greben do Užnika ter z vrha odpeljala strmo linijo po severnih vesinah do Cjajnikove škrbine in naprej v Cjajnikov žleb. Zadovoljstva nisva skrivala.

Sledil je Kanjavec. Velik izziv, velika tura. Vzpon čez Zadnjiški dol na Prehodavce in po severozahodni steni na vrh Kanjavca. Razmere so dovoljevale spust v smeri pristopa in uspelo nama je presmučati smer Aerotik. Naklon pobočja v zgornjem delu znaša okrog 50 stopinj in izpostavljenost je velika. Nekaj preglavic nama je delala tudi poledenela podlaga. Ves čas smučanja je bila potrebna stoodstotna zbranost in osredotočenost na gibanje. Strmino sva uspešno premagala.

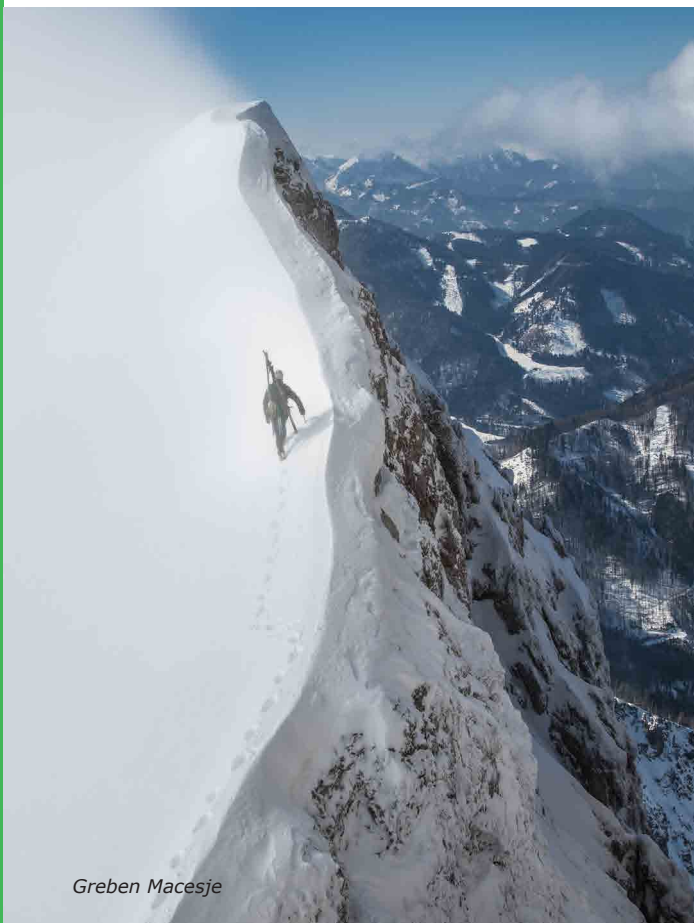

Pod vrhom Prisojnika

Naslednja tura je bila maratonska. Iz Komne na Plaski Vogel in nazaj sva naredila 30 km in deset ur uživala v objemu sonca in snega. Najlepši del ture je bilo smučanje s Travnika in prečenje Vršacev.

Polna zanosa in idej sva se lotila naslednje ture. Napad na Veliki Ozebnik in Jalovec. Kar dva velikana na en mah. S Tamarja sva se povzpela proti Ozebniku, po katerem je pihal leden veter. Spominjam se, kako je Silva zanohtalo in je mahal z rokami kot bi mlatil koruzo. Na Veliki Ozebnik sva se povzpela po severovzhodni flanki,

Greben Macesje

ki vsakemu pade v oči, ko stopi z Ozebnika in doseže Jalovško sedlo. Alpinistično smučanje z Velikega Ozebnika je bilo zelo zahtevno, popestritev je naredila tudi trda, ledena podlaga, ki se je skrivala pod novozapadlim snegom. Smučala sva s cepinom v roki in z veliko mero previdnosti odpeljala preko najzahtevnejšega dela. Sledil je nekajminutni počitek, da so se živci umirili. Osredotočila sva se še na Jalovec. Najin drugi cilj dneva. Vzpon sva naredila po smeri letne poti. Na grebenu je pihal zmeren do močan zahodnik. Smučanje z vrha je zahtevalo pogum, koncentracijo in previdnost, tako na grebenu kot na strmih južnih pobočjih. Snežna podlaga je bila na sončni strani že dobro razmehčana, kar je omogočalo lažje zavijanje. Na območju zavarovane poti so iz snega gledale skale in jeklenice,

na tem mestu je bilo tudi najmanj snega, vendar je bil prehod še smučljiv. Od tam naprej je sledila le še prečka proti Jalovškemu sedlu, kjer sva se ustavila in si z veseljem čestitala za uspešno presmučano markantno streho Jalovca. Spust skozi Jalovčev ozebnik je bil le še formalnost in pravi užitek, saj so bile snežne razmere več kot odlične.

Turnosmučarska vnaša se je v aprilu še nadaljevala in za velikonočne praznike sva skupaj z gorenskima fantoma z Bleda obiskala Monte Rosso. Izhodišče je bila dolina Grassoney, od koder vozi gondola do višine 3260 m. Želela sva si doživeti Monte Rosso brez pomoči infrastrukturnih naprav, zato sva se do kočice Mantova povzpela s smučkami in težkima nahrbtnikoma. Naslednje jutro sva štartala zgodaj in ob jutranjem svitu prva dosegla kočico Margherita na vrhu Punta Gnifetti (4554 m). Pritiskal je hud mrz (-18 °C) in močan severni veter je občutek mraza še povečeval. Najvišje ležeča kočica v Alpah je bila zaprta, zato sva se skrila v zavetje zimske sobe, v kateri ni bilo dosti topleje. Oblekla sva še zadnje kose oblačil in se v surovih zimskih razmerah povzpela na sosednji vrh Zumsteinspitze (4583 m). Smučanje z vrha ni bilo prezahtevno. Gibanje je močno oviral predvsem močan veter, ki je nosil sneg v obraz. Ko sva dosegla sedlo na ledeniku, so bile razmere bistveno boljše in tudi smuka je postala prijetnejša. Srečala sva dolge kolone turnih smučarjev, tudi PAK-ovce, ki so se vzpenjali v ledeniških navezah. Še isti dan smo odsmučali v dolino in uživali v dolgem spustu.

Jalovec

Proti koncu aprila sva s Silvom vstopila v severovzhodno deber Viša. To je bila tura z nepričakovanim povratkom in velikim opominom. Začela se je obetavno. Prva dva skalna skoka sta bila zasnežena, zato sva hitro napredovala, pri tretjem skoku pa se je ustavilo. Skalni prehod ni bil dovolj zalit, zato sva iskala drug prehod v njegovem levem ostenju. Porabila sva precej časa. Z vrha Viša, ki ga je že obsijalo sonce, so se prožili manjši plazovi, tako da je grmelo kot na fronti. A k sreči nisva bila ogrožena. Ko pa se je z vrha strehe utrgal velik plaz in priletel v osrednjo grapo, sva takoj vedela, da nimava tam kaj iskati. Odločitev ni bila težka, po hitrem postopku sva s tresočimi nogami odsmučala po grapi navzdol in se umaknila na varno. Tura je bila absolutno velik poduk za v bodoče.

Za zaključno turo sezone sva izbrala Mangart. Na sedlo sva se odpravila s kolegom iz Rimskih Toplic z italijanske smeri čez Plazje. Na sedlu je pihal neprijeten vzhodnik, ki je povzročil nekaj dvoma o nadaljevanju ture. Kasneje se je veter nekoliko umiril, tako da smo lahko osvojili Mangart po Zimski smeri. Smuk z vrha Mangarta je potekal po smeri pristopa. Izstopni del Zimske smeri je najbolj strm in izpostavljen, tam je bil sneg še trd, v osrednjem in spodnjem delu je naklon manjši in tudi sneg je bil precej bolj mehak, spomladanski. Z veseljem sva vijugala in vriskala zimski sezoni v slovo. V naše kraje je prišla topla pomlad in čas za premislek in analizo doživetih smučarskih vragolij.

V zimski sezoni 2022/23 sva s Silvom Rožmanom opravila naslednje alpinistične smuke:

- Žleb Hude police (IV-, S5)
- Bovški Gamsovec (IV+, S5)
- Osrednja grapa v Stolu (IV, S5)
- SZ grapa v Vajnežu (III+, S4)
- Prisojnik (IV-, S5)
- Košutnikov Turn po Vzhodni grapi (III+, S4)
- Užnik in Cjajnikov žleb (IV, S5)
- Kanjavec po smeri Aerotik (V, S6)
- Plaski Vogel na JZ (III, S4)
- Veliki Ozebnik (V, S6-)
- Jalovec (V, S5+)
- Zumsteinspitze (Monte Rosa) (III+, S4+)
- SZ deber Viša (V, S5-) (3/4 smeri)
- Mangart po Zimski smeri (V, S5)

Alpinistično smučanje je smučanje po zahtevnih, strmih in izpostavljenih pobočjih, grapah in zasneženih plezalnih smereh, kjer naklon presega 45 °. Običajno se vzpenjamo in smučamo po isti smeri, saj s tem preverimo in ocenimo snežne razmere. Za alpinistično smuko je značilno, da zahteva dobro smučarsko znanje in alpinistične veščine. Poleg tega pa mora imeti alpinistični smučar primerno opremo ter biti izvrstno telesno in duševno pripravljen.

ZGODBE: O nevarnih stenah in neudobnih čevljih ali kako smo se podali v svet vertikale

Tečaj športnega plezanja - pomlad 2023

MOJCA KOGOJ

»Zategn!«, »Pazi, štrik!«, »Na desni maš fajf šalco,« so izrazi, ki marsikomu ne pomenijo nič in tudi nam še pred nekaj meseci niso, danes pa jih suvereno uporabljamo v športu, ki nas je popolnoma zasvojil.

V začetku marca 2023 se nas je v klubskih prostorih v Krškem na uvodnem sestanku tečaja športnega plezanja zbralo 14 mladih Posavcev. Eni z že vnaprej dogovorjenim parom – plezalsko navezo, drugi v prepričanju, da podobno mislečo družbo najdemo v novih krogih, vsi skupaj pa s trdnim namenom, da čimprej usvojimo osnove športnega plezanja in se podamo v čarobni svet vertikale.

Tako smo dvakrat tedensko kar 8 zaporednih tednov marljivo trenirali in vsrkavali nova znanja na domačih stenah v telovadnicah v Brežicah in Brestanici.

Kot neizkušeni plezalci začetniki smo se vedno dobro in varno počutili, saj je za nas neprestano skrbela kopica izkušenih PAK-ovih inštruktorjev. Vaditelji so nam svoje znanje v teoriji in praksi nesebično predajali ter nas varno vodili skozi naše prve korake v ta čudoviti šport. In prav vsi

inštruktorji imajo neko nadnaravno lastnost, da so naše začetniške napake videli tudi, če niso stali v bližini ali nas gledali.

Ko smo usvojili osnove plezanja in varovanja in nam je bilo muhasto spomladansko vreme naklonjeno, smo se seveda podali tudi na domačo skalo v Armeško. Med tečajem smo se odpravili še na dva dvoranska izleta, in sicer v Novo mesto in v Celje ter si privoščili celodnevni izlet na daljni zahod v plezališče Napoleonica pri Trstu. Tega si bomo zagotovo vsi zapomnili po čudovitih smereh, prekrasnem razgledu in predvsem po nenačrtovanem demonstracijskim padcu, ki ga zagotovo nihče ne želi preizkusiti.

Vestno in vztrajno smo vadili in prišel je trenutek, ko je bilo treba svoje na novo pridobljeno znanje tudi pokazati. Po dolgem času smo, tako kot včasih v šolskih klopeh, prijeli za pisala in najprej znanje pokazali na teoretičnem izpitu. Nato smo morali še vse usvojene pomembne elemente na praktičnem delu izpita pokazati pred izurjenimi očmi vodje tečaja Aleksandre Voglar. Prav vsi tečajniki smo vztrajali skozi celoten tečaj, uspešno opravili izpit in pridobili naziv pripravnik športnega plezanja.

Tečaj smo zaključili tako, kot se spodobi. Odpravili smo se na dvodnevni plezalni izlet na otok Krk. V plezališču Portafortuna smo kaj hitro ugotovili, kako pomembna je vsaka informacija, nasvet oziroma navodilo, ki smo ga prejeli od inštruktorjev. In predvsem, koliko vaje in treningov za suvereno plezanje še potrebujemo. Prijetno utrujeni smo prvi dan zaključili s piknikom. Nestanovitno majsko vreme nam jo je ponovno zagodlo, tako da smo morali nedeljsko plezanje prestaviti v dvorano. Obiskali smo nov zagrebški balvanski center in dokončno odrgnili od prejšnjega dne pošteno načete blazinice prstov. Plezalci – začetniki smo neizmerno hvaležni PAK-ovi veliki družini za izredno topel sprejem, inštruktorjem za vse usmeritve in vodenje ter drug drugemu za podpro, družbo in obljubo, da se v tem športu družimo še naprej. Se vidimo v steni!

Kaj pa pravijo ostali udeleženci?

»Zakaj? Vama je tega res treba? V strme, mokre in nevarne stene s premajhnimi in neudobnimi čevlji?« :) Seveda! Super družba soplezalcev, super inštruktorji, ki so iz nas iztisnili najboljše, ter skrivnosten svet vertikale. Dovolj razlogov ZA. Od začetka sva mrzlično skrbeli za trojno ali celo četverno pregledovanje (»vzpodbudne« besede prijateljic so kakopak ves čas odzvanjale v ušesih), medtem ko so inštruktorji bežno pogledovali proti vozlov in gri-griju in zatrjevali, da vse vidijo. Midve pa sva si šepetali: »A misliš, da je res kej pogledu?« »Grem še koga drugega vprašat. Zihr je zihr.« – Ambrož istočasno v daljavi: »Vse vidim in slišim.« Ups! Proti koncu tečaja sva jim v tej večini postali podobni – samozavestno sva stopali v steno po dvojnem preverjanju in se vseeno počutili varno. No, plezalno tehniko bova pa morali še malo povaditi, da se izogneva zabavnim imitacijam inštruktorjev. ;)

Klepetava naveza B&J

Tečaj plezanja je bil prava dogodivščina. Od začetnega okornega učenja vozlov, do številnih preplezanih smeri na Krku, smo se pod budnim očesom inštruktorjev (in res, Sandrino oko niti ne pomežikne) počasi izoblikovali v plezalce – pripravnike. Spoznali smo, da plezanje ni le fizična aktivnost, temveč tudi mentalni izziv. Zahteva osredotočenost, hitro sprejemanje odločitev in premagovanje strahu (v mislih imam predvsem samovarovalno napravo v Celju in vajo padcev). Plezanje te popelje iz tvoje cone udobja in te spodbuja, da se dvigneš višje, tako v dobesednem kot tudi v metaforičnem smislu :)

Živa

Zelo pomemben del plezanja je pridobivanje zaupanja v plezalke in noge. Meni se je to še posebej pokazalo na našem zadnjem dvodnevnom izletu na Krku, ko sem v smeri priplezala do škrapelj, naprej po njih pa si sprva nisem upala. Šele po demonstraciji našega inštruktorja sem poskusila stopiti nanje. Kljub sprva nelagodnemu občutku se je izkazalo, da jih sploh ni bilo težko preplezati. Na tečaju sem se veliko naučila. Zelo sem vesela, da sem lahko ta čas preživela v tako super ekipi začetnikov in tudi inštruktorjev, ki so se vedno trudili nas čim več naučiti. Hvala za vaše spodbude, trud in potrpljenje.

Haidi

Najbolj se mi je vtisnilo v spomin, ko smo imeli generalko za izpit in je Sandra medtem, ko s soplezalcem nisva gledala, razvezala dvojno osmico na koncu vrvi, rekoč, da se v naravi vse lahko zgodi. Od takrat dalje sem vedno na preži, za katerim grmom se skriva Sandra.

Grega

ZGODBE: A je to!

GREGA SRPČIČ

»9. 4. 2021 - Obisk plezališča Nad Savo po dolgem času. Prvič probal gibe v spodnjem detajlu smeri A je to. Z levo roko greš iz luske na krimp, nato desna na nič, leva na nič, podaljšaš levo na sloper. Leva noga ves čas na super stopu. Teško! Nimaš ravno najboljše bete... Imaš še neke krimpe na levi strani. Luska je zanič...do nje easy.«

Takole se je začela moja romanca s smerjo A je to, oziroma moj prvi pravi projekt. Epidemija korona virusa in garažna plezalna stenca sta naredili svoje. Večinoma smo delali od doma, občine so bile zaprte in bilo je dosti časa za trening in počitek. V teh čudnih časih sem veliko razmišljal, kaj bi si izbral za projekt. Počutil sem se močnega, po drugi strani pa sem vedel, da če si bom izbral nekaj nad svojim limitom, bo trajalo in toliko časa nimam na voljo, da bi se non-stop vozil nekam daleč in zgubljal čas z vožnjo. Nekaj takega, »da lahko skočim po službi, na hitro«. Vseskozi sem imel nekje zadaj v mislih smer A je to v plezališču Nad Savo. V njej sem kakšno leto pred tem varoval Ambroža. Vedel sem, da do luske ni težko, na luski počiješ in nato kratek detajl spodaj, nato spet počitek, še en detajl zgoraj in potem ni več drame do vrha smeri. Glede na

to, da nikoli nisem blestel v vzdržljivosti, kakšen težak gib pa mi ni ravno tuj, sem upal, da bi mi lahko smer ustrezala. Kasneje sem spoznal, da sem se v marsičem motil.

V začetku aprila sem s kolegom iz Ljubljane končno šel v skalo. Začela sva s šestkami na levi, on se je odločil, da bo splezal Obelixa in Arnota Švarcinegerja, jaz pa sem pogledoval proti spodnjemu detajlu mojega bodočega projekta. Na hitro se odločim, sredi Arnota zavijem desno in si napeljem spodnji del smeri A je to. Do luske ni bilo problemov in potem že prva zmotita. Luska je meni osebno zanič, na njej lahko le vse skupaj na hitro vpnem in pičim v detajl. Kakšnega počitka tu ne bo, tako sem se takoj odločil, da moram do luske plezati hitro in čim manj energijsko potratno, da bo dovolj energije za detajl. Preizkusim svojo idejo bete. Do konca

dneva sem nekako naredil posamezne gibe, nisem pa bil prepričan, če lahko vse to povežem. Vseeno je bil občutek dober in odločil sem se, da zmorem in da se vidim na vrhu te smeri, le boljše beto moram najti.

Še isti večer sem Nejcu, Roku in Ambrožu težil za beto. Od vseh sem dobil podobne odgovore in blazinice na prstih so se začele znojiti. Komaj sem čakal, da grem spet v akcijo.

»5. 5. 2021 - Project session - Nad Savo - probu prvič spodn del A je to naprej...naredu detajl brez prvega giba iz luske, podaljšal iz dobrega krimpa na slabega ko že držim sloper.«

Naslednja stvar, o kateri sem se motil, je bila ta, da bom kar naprej visel v projektu. Nekako do sredine septembra sem v projekt zahajal enkrat na 14 dni, v času poletja pa še manj, ker je bilo prevroče, ker so bili dopusti, ker je padal dež, nekaj je bilo težav z razpoko na členku sredinca, ki mi jo je v vročem dnevu do krvi načela ključna »slopasta« polička.

Kakorkoli, v začetku maja mi je uspelo narediti spodnji detajl, brez prvega giba. Čeprav mi je bila luska še vedno uganka, kako najbolj učinkovito mimo, sem postal res samozavesten. Odločil sem se, da naslednjič samo ponovim gibe v detajlu in potem raziščem zgornji del smeri.

»16. 5. 2021 - Project session - Nad Savo, 2x Obelix, 1x Arno, probal zgornji del A je to, lepo naštudiral.«

Zgornji detajl ni bil problematičen in sem ga hitro usvojil in zato takrat domneval, da imam najboljšo beto. V glavi je pričela nastajati taktika. Do luske sem poznal gibe »v nulo«. Luska. Spodnji detajl. Na polici med obema detajloma se lahko super spočiješ, zadihaš, koncentriraš, splezaš zgornji detajl in nato mirno do vrha. Vse jasno ... razen najpomembnejše: kaj z lusko, na kateri me moje motoviljenje povsem utruji, in kdaj vpeti komplet v spodnjem detajlu.

»25. 5. 2021 - Project session - A je to - ogrevanje Obelix, Arno, super. Prvi poskusi na detajlu. Top. Zadržu sloper 3x zapored. dejansko prvič res naredil ceu detajl. Naštudiru spodaj in zgoraj. Zgornji detajl gre al ni tko lahki, ko prideš utrujen.«

25. 5. sem imel narejeno celotno taktiko. Do luske brez težav, lepo in tekoče. Naštudiral sem, kaj mi je najbolj ugodno na luski in se odločil, da mogoče malo podaljšam čas visenja na »hangboardu« in ne delam več samo maksimalne teže, saj so prsti za smer povsem dovolj močni, ne morem pa dlje časa uporabljati te moči. Nisem bil prepričan, ali je to pravilna rešitev. Komplet v detajlu sem se odločil podaljšati in ga vpeti z

luske in potem akcija v detajl. Počitek na polički. Koncentracija in akcija do vrha. »Zgornji del maš«, sem še vedno mislil, kljub opozorilom bolj izkušenih plezalcev, da zgoraj ni tako lahko.

»24. 6. 2021 Project session – Nad Savo z Irsi, Tjašo, Anžetom - super plezal cel dan, končno znam nekak ugodno preprijet lusko, splezu od polovice spodnjega detajla do vrha, pol šli še v Armeško, počasi vrjetno bo. Nekaj boli desen biceps.«

Konec junija sta v naše konce prišla prijatelja z gorenjskih koncev. Tjaša in Anže. Anže je močan in izkušen plezalec in se je odločil, da bi tudi on rad splezal A je to. Njun obisk mi je verjetno dal zagon in prvič sem prišel do vrha smeri v dveh delih. Luska je postajala vedno bolj ugodna. Anže je še izboljšal beto v zgornjem detajlu. Samozavest je že rasla čez glavo. No, vseeno bo do mojih resnih poskusov v smeri preteklo še nekaj vode – dežja in znoja. Julij in avgust sta bila v znamenju dopusta in plezanja v skali po Sloveniji. Predvsem v gorenjskih koncih. Tu in tam sem zašel Nad Savo ponoviti gibe v smeri. Za neke resne poskuse ni bilo energije, malo volje pa mi je vzel tudi boleč desni biceps. Točno na dan, ko je Janja osvojila zlato medaljo v plezanju, je Anže splezal A je to. To mi je spet dalo več volje, da grem in pilim smer.

»16. 9. 2021 - Project session Nad Savo - plezu zlo na hard, en dober poskus v A je to, en bol tko tko, šou še Čokoladno hišico...hitro utrujen... verjetno cepivo«

Sredi septembra sva šla z Juretom skupaj Nad Savo. On se je odločil, da bo projektiral Telebajske in Čokoladno hišico in tako se nama je super poklopilo, da sva skupaj hodila projektirat. 16. 9. je bil res dober plezalni dan in takrat sem se odločil, da je dovolj jamranja, iskanja, visenja. Samo še resni poskusi. Vem vse, samo grem. Če padem, ne silim več dalje, se spustim dol, spočijem in akcija naprej. Omejil sem si vsak obisk na 3 resne poskuse. Po 16. 9. sva z Juretom enkrat tedensko hodila Nad Savo. Nekako nama je uspelo usklajevati čas med dežjem, dobri razmerami in ostalimi obveznostmi.

»24. 10. 2021 - A je to!, 8a - SPLEZAL!!!«

Poskusi so bili vedno boljši, vreme pač jesensko, vedno slabše. Bil sem blizu in dostikrat zaradi vremena in drugih obveznosti živčen, ker mi ni uspelo priti v plezališče ravno tisti dan, ko sem se super počutil. Za nedeljo, 24. 10., je bila vremenska napoved super, bil sem popolnoma spočit, ampak smo praznovali rojstni dan sestričninega sinka. Kosilo ob 12-ih. Celo jutro sem premišljeval, kaj sedaj. »Iris,« sem rekel,

»danes moram naredit vsaj en poskus ali dva v projektu.« Kosilo, spijemo kavico, se opravičim in greva. Nekako se nihče ni pritoževal, zakaj greva, edino ... se slišimo ko splezaš, da nazdravimo!

Že med potjo je adrenalin začel rasti. Prav tako nervoza. Iris me že dolgo ni varovala v tej smeri, ampak bo že. Prideva v plezališče, standardno ogrevanje, kompleti v smer, kajenje, ponavljanje gibov v glavi, navezovanje, plezalke, tekoč magnezij in prvi poskus. »Ti sam hitro podaji ... ni važn kuk padem, plezam«. »Varujem«. Do luske vse gladko in potem v glavi malo nezaupanja, z luske nekako nisem upal vpeti kompleta naprej v detajlu, premislim si, prestavljam roke na luski, grem na prvi krimp detajla, vpnem komplet, bum proti sloperju ... drži ... ne ... skoraj. Malo razočaran, a mislil sem: »Super je. Čeprav si štrikal na luski in vmes spremenil beto, kdaj vpenjaš, si vseeno skoraj naredil detajl, energije ni šlo preveč. Dobro se počineš in bo. V drugo bo šlo.« Ja, seveda. V drugo sem nekaj zaštrikal že pred lusko in posledično na luski, se hitro odločil, da grem raje dol, kot da brez veze tratim moč in naredim boljši poskus. Malo glasbe, sedenja, pogovor, kajenje in že sem se navezoval na vrh, plezalke gor, magnezij. Plezam. Tokrat je šlo vse kot po maslu. Luska. Krimp. Vpenjanje. Sloper in kar naenkrat sem bil na polici. Srce je začelo razbijati. Ufff, čez sem. Malo otresem roke, vpnem komplet in počivam dalje. V glavi si štejem sekunde. Ko sem začutil, da neke po minuti nisem bil nič bolj spočit, sem še enkrat ponovil v glavi zgornji detajl, magnezij in gremo. Naredim 3 gibe in potem šok (v bistvu sem prvič priplezal do tu v eno), jaz nimam več moči, ampak ni predaje, grem z levo v daljši gib proti tisti luknji, skoraj zdrsne roka ven, zagrabim še enkrat, z muko vpnem in potem se možgani izklopijo, do naslednje police je samo še glasno

dihanje in »borba za življenje in smrt«, celo Iris je utihnila in nehala navijati. V bistvu mi še danes ni jasno, kako mi je uspelo »sfajtati« do odrešilne police. Dobro, da sem imel vse skupaj res popolnoma naštudirano. Lepo se postavim na polico in si oddahnem. Od police dalje pa je celo vse potekalo tako, kot sem si predstavljal. BREZ DRAME DO ŠTANTA! Moj prvi 8a! Potem pa samo še vpitje in čin čin z mini viljamovko, ki je na to priložnost potrpežljivo čakala v plezalni torbi že kar nekaj tednov.

Seveda sva se potem vrnila na praznovanje rojstnega dne, ki se je nepričakovano zavleklo malo bolj, kot bi bilo običajno.

Kaj sem se naučil? Da me vedno lahko kaj preseneti, čeprav sem dobro pripravljen. Da je res veliko samo v glavi in je potrebno dostikrat samo gristi dalje. Da utrujen in s polno glavo, ne greš v plezalni projekt. Raje na sprehod ali sladoled. Da je hudič res v malenkostih. Da je včasih potreben padec ali dva, da greš naslednjič brez strahu naprej. Da smo sposobni precej več, kot dejansko mislimo da zmoremo, če le vztrajamo. Da mora v plezalni torbi za vsak slučaj biti nula tri, če je potrebno nazdravit. Da je to, da priplezaš do vrha ene skale, tudi lahko dober razlog za nazdravit.

Sem zaradi tega kaj boljši plezalec? Fizično definitivno ne. Prej bi rekel, da sem na kakšnem področju celo malo nazadoval, ker so bili treningi pač usmerjeni v to, kar mi bo v tej smeri koristilo oziroma sem dostikrat kaj spustil, da sem bil spočit za projekt. Sem si pa definitivno nabral kar nekaj izkušenj in novih spoznanj, ki mi bodo, upam, koristila v prihodnosti.

Bi se še kdaj spustil v kak daljši plezalni projekt, ki mi potem ne gre iz glave? Zaenkrat ne.

ZGODBE: Družinsko plezanje v Istri

JERCA MIKLIČ

V ponedeljek, prvega maja, smo začeli naše potepanje po Istri. Zapeljali smo v deževno popoldne in zgodaj zvečer prispeli v mobilno hišico, katere lokacija je sicer obljubljala bližino morja, pogleda nanj pa smo imeli le za mišji krempelj. Vseeno zadovoljni, ker smo bili v majskem dežju na suhem in ker nas je vsak dan čakalo raziskovanje novega kraja. Tak je bil namen tega dopustovanja.

Torek je bil še deževen. Mobilna hišica je imela pod streho še teraso s kavčem, ki nam je nudila počasno prebujanje. Ko je bilo posedanja dovolj, smo se sprehodili ob morju ter odpeljali na izlet v Poreč v muzej traktorjev. Večino obiskovalcev je zanimala jama v bližini, mi pa smo se kar nekaj ur zadržali med različnimi starinskimi stroji. Tudi Alja približno pol ure ni hotela dol s kombajna.

V sredo dopoldne sta se Krištof in Alja dolgo igrala in razgibavala na igralih v kampu, po kosilu pa smo končno preizkusili prvo plezališče, Rovinj, seveda. Po pešpoti do plezališča sta se

otroka peljala v kolesarski prikolici, čez del, ki je skalovit, pa sta to otroško prevozno sredstvo tudi onadva pridno pomagala riniti. Kljub nekoliko vetrovnemu vremenu sta uživala ob razgledu in možnosti gibanja pod plezališčem. Seveda je sledila dolgotrajna malica in nato vendarle plezanje. Z Blažem nama je uspelo splezati tri ali štiri smeri. Zadovoljivo glede na situacijo. Alja je imela dobri dve leti, Krištof še ne štiri in prvič smo bili na plezalnem tripu brez pomoči za varstvo otrok. Pregnala nas je Aljina trmasta želja po »mekecu«, ki ga tokrat nismo imeli s sabo in na katerega je seveda pozabila takoj, ko smo prispeli do igral pri parkirišču, čeprav mokrih.

V četrtek smo bili primorani v resnejše raziskovanje. Doma smo namreč pozabili vrečke z magnezijem za plezat. V Rovinju trgovin s plezalno opremo ni bilo, morali smo se zapeljati do Pule. Vprašali smo v sedmih športnih trgovinah in v zadnji so k sreči imeli vsaj tekoči magnezij. Vmes mi je iz žepa indijskih hlač, ki itak nimajo zadrge, za povrh so drage, oprati se jih ne da z navadnimi

oblačili in še strgajo se hitro, med zabetonirane rešetke v drenažni jašek ob parkirišču padel ključ od avta. Lahko si predstavljate, kako adrenalinsko reševanje ključa je to bilo. Rezervnega nismo imeli. Blaž je v prtljažniku našel neko zavito žico in še eno dolgo, ju zlepil z lepilnim trakom in spretno pobral ključce ven. Končno smo lahko spet sproščeno zadihali.

Naslednji cilj je bilo plezališče Vinkuran, antični kamnolom, sedaj prostor opremljen z navrtanimi smermi. Spet krasna ravnina za otroke, Krištof in Alja sta res uživala, brcala žogi in tekala, Blaž pa se je končno naplezal v previsu. Kljub pozni uri smo šli še do koloseja v Puli in na sprehod do osvetljenih žerjavov v pristanišču.

Petek dopoldne smo spet izkoristili za pohajanje po ogromnem kampu, tokrat s kolesi in kolesarsko prikolico za otroke. Peljali smo vzdolž obale, si privoščili morsko kosilo na plaži in se ustavljali ob igralih. Popoldne smo šli ponovno v plezališče Rovinj. Tokrat je bilo otroško jokavost in trmoglavost težje premagovati, zvečer pa smo bili z dnevom več kot zadovoljni. Spet nama je uspelo splezati nekaj smeri in pričakali smo krasen sončni zahod. Za zaključek dneva smo spet zašli v mesto, tokrat na sladoleđ.

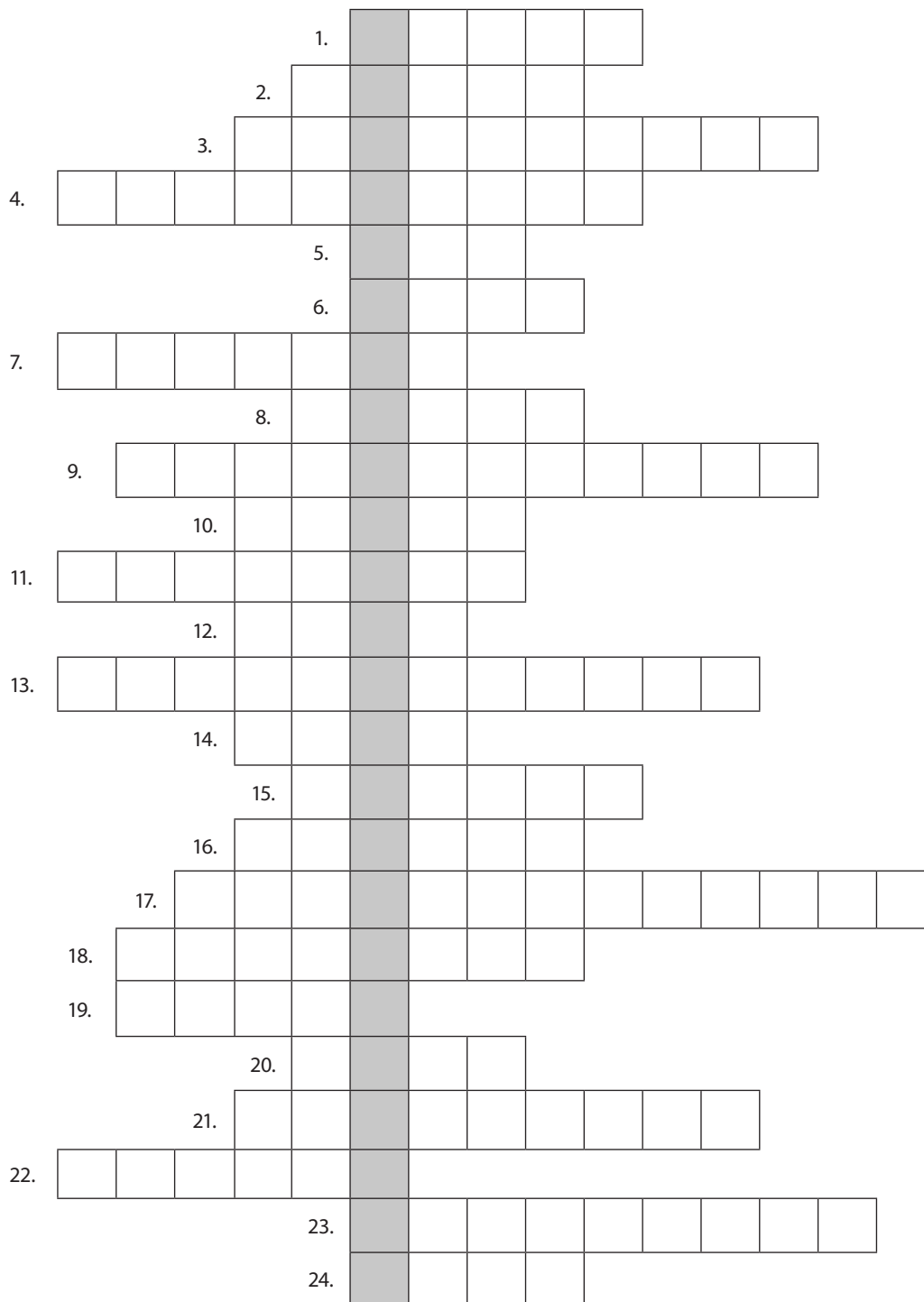
S soboto smo potepanje zaključili. Pospravili smo mobilno hišico in za kratek čas šli še do morja, šibkejši samo nogice namočiti, močnejši pa zaplavati. Pot nazaj je popestrila malica ob plezališču Limski kanal, kjer smo se odločili še za obisk otrokom primerne plezališča Čepić, kar se je izkazalo za odlično potezo. Na poti tja sta se Krištof in Alja naspala, še do pod sten sva ju nesla speča in spanec nadaljevala na *armafleksih* v mehki travi. Z Blažem sva se glede na formo solidno naplezala, še sprehodili smo se po dolgem travniku, nato pa zares odpeljali domov s prepričanjem, da o tem tripu napišemo sestavek za PAK. Et voilà!

Čprav pisanje tokrat ni alpinistično obarvano, lahko začutite, kako pomembno je, da se v posavskih koncih tudi z branjem spodbujamo h gibanju v vertikali. V času tega dopustovanja se nismo uspeli srečati z ostalimi Pakovci, vendar so bili ves čas v naših mislih, kje so, kaj delajo, kako gre. Smo se pa po prihodu domov naslednji dan z veseljem pridružili praznovanju Sandrinega 50. rojstnega dne. PAK daje hvaležen občutek pripadnosti. Vse najboljše ob 30-letnici in velika hvala vsem zaslužnim za njegovo ustanovitev in zvesto, pogumno spodbujanje kulture vertikalnega športa vse do danes.

PAKOVA KRIŽANKA

Vprašanja za križanko:

1. Ravna ali naprej nagnjena stena (ang. slab)
2. Hribovje, ki predstavlja južno mejo pokrajine Kozjansko
3. Najtežja smer v Armeškem (7b)
4. Predsednica PAK (ime)
5.
6. Oprimek, na katerega stopimo
7. Plezališče pri Brestanici
8. Vozel, ki ga uporabljamo za pripenjanje na sidrišče
9. Plezanje, kjer ne potrebujemo dodatnega varovanja z vrvjo in varovalnim pasom
10. Najboljši oprimek, ki ga lahko primemo z vsemi prsti
11. Blazina, ki jo pri plezanju v naravi položimo pod skalo, da ublaži padec
12. Oprimek
13. Prvenstvo v ŠP namenjeno mlajšim tekmovalcem, ki se ga udeležujejo tudi otrocih iz naših krožkov

14.
15. Osnovni vozal pri plezanju »Frend«
16. Najvišji vrh Bohorja
18.

20. V Sloveniji za ocenjevanje težavnosti smeri v alpinizmu najpogosteje uporabljena lestevica
21. Plezalna Meka na Hrvaškem
22. Spust po vrvi
23. Eden od štirih slapov na območju Bohorja
24. Prvi predsednik PAK (ime)

SVET SO STENE ...

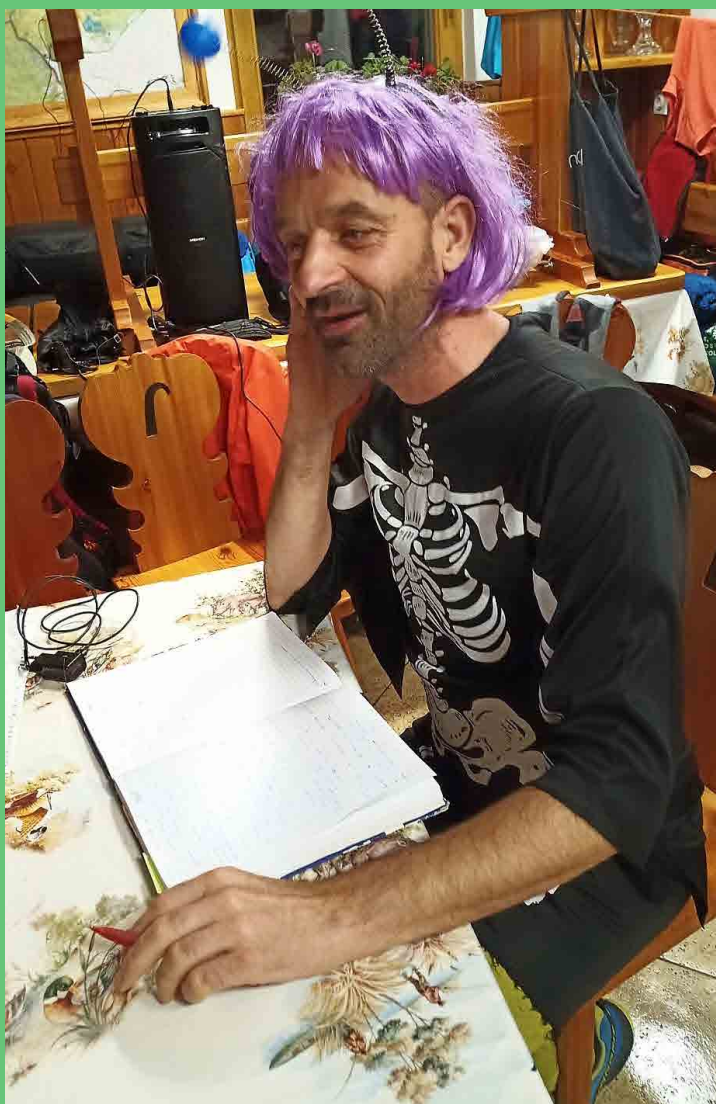
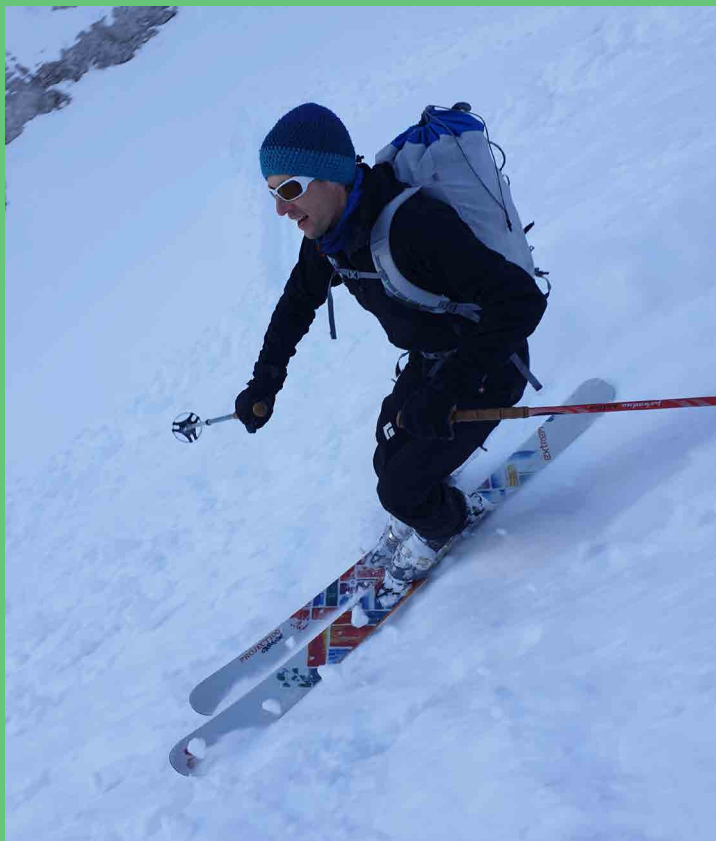

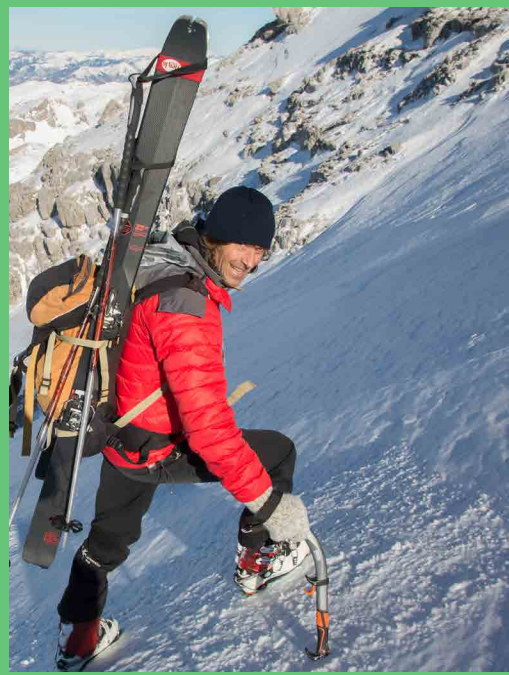

FOTOGALERIJA

FOTOGALERIJA

... PAK SMO LJUDJE

